

PRZYKŁADOWY

PROGRAM NAUCZANIA DLA ZAWODU

TECHNIK WETERYNARII 324002

O STRUKTURZE PRZEDMIOTOWEJ

TYP SZKOŁY: TECHNIKUM 5-LETNIE

RODZAJ PROGRAMU: LINIOWY

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Autorzy: lek. wet. Mirosław Czapla, mgr inż. Bogumiła Łaniecka, lek. wet. Marta Pacewicz

Recenzenci: lek. wet. Maria Szarowska

Ekspert wiodący: mgr inż. Joanna Ksieniewicz

Menadżer projektu: mgr Anna Krajewska

Publikacja powstała w ramach projektu „Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy” w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie.

© Copyright by Ośrodek Rozwoju Edukacji
Warszawa 2017

Ośrodek Rozwoju Edukacji
00-478 Warszawa
Al. Ujazdowskie 28
www.ore.edu.pl

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWY PRAWNE KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO	5
2. OGÓLNE CELE I ZADANIA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO	7
3. INFORMACJE O ZAWODZIE TECHNIK WETERYNARII	8
POWIĄZANIA ZAWODU TECHNIK WETERYNARII Z INNYMI ZAWODAMI	8
SZCZEGÓŁOWE CELE KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE TECHNIK WETERYNARII	8
PRZEDMIOTY ROZSZERZONE W TECHNIKUM W ZAWODZIE TECHNIK WETERYNARII	9
KORELACJA PROGRAMU NAUCZANIA DLA ZAWODU TECHNIK WETERYNARII Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO	9
4. PLANY NAUCZANIA DLA ZAWODU TECHNIK WETERYNARII	10
WYKAZ PRZEDMIOTÓW I DZIAŁÓW PROGRAMOWYCH DLA ZAWODU TECHNIK WETERYNARII	13
5. PROGRAMY NAUCZANIA DLA POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW W ZAWODZIE TECHNIK WETERYNARII	16
1. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY	16
2. DZIAŁANOŚĆ GOSPODARCZA	24
3. JĘZYK OBCY ZAWODOWY	28
4. PRZEPISY RUCHU DROGOWEGO	41
5. ANATOMIA I FIZJOLOGIA ZWIERZĄT	45
6. CHÓW ZWIERZĄT	48
7. ROZRÓD I INSEMINACJA ZWIERZĄT	59
8. DIAGNOSTYKA WETERYNARYJNA	63
9. PROFILAKTYKA I LECZENIE ZWIERZĄT	67
10. KONTROLA I NADZÓR WETERYNARYJNY	73
11. ANATOMIA I FIZJOLOGIA ZWIERZĄT W PRAKTYCE	77
12. CHÓW ZWIERZĄT W PRAKTYCE	80
13. ROZRÓD I INSEMINACJA ZWIERZĄT W PRAKTYCE	93
14. DIAGNOSTYKA WETERYNARYJNA W PRAKTYCE	97
15. PROFILAKTYKA I LECZENIE CHOROBY ZWIERZĄT W PRAKTYCE	101
16. KONTROLA I NADZÓR WETERYNARYJNY W PRAKTYCE	104
17. PRAKTYKI ZAWODOWE	108
ZAŁĄCZNIKI	111

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ZAŁĄCZNIK 1. EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA ZAWODU TECHNIK WETERYNARII Z ROZPORZĄDZENIA W SPRAWIE PODSTAWY PROGRAMOWEJ KSZTAŁCENIA W ZAWODACH	111
ZAŁĄCZNIK 2. POGRUPOWANE EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA ZAWODU TECHNIK WETERYNARII WYNIKAJĄCE Z PLANU NAUCZANIA.....	118
ZAŁĄCZNIK 3. USZCZEGÓLOWIONE EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA ZAWODU TECHNIK WETERYNARII.....	141

WERSJA ROBOCZA

1. PODSTAWY PRAWNE KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

Program nauczania dla zawodu technik weterynarii opracowano zgodnie z następującymi aktami prawnymi:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. 2016 poz. 1943 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 60),
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. 2016 poz. 64 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz.U. 2017 r. poz.622),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. 2017 r. poz. 703),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz.U. 2017 poz. 860),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017, poz. 356);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz.U. 2012 poz. 184 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz.U. 2010 nr 244 poz. 1626 z późn.zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2003 nr 6 poz. 69 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze ogólnym – poziomy 1–4 (Dz.U. 2016 poz. 520),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz.U. 2016 poz. 537),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania Dz.U. 2014 poz. 1145 (z późn.zm),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 lipca 2014 r. w sprawie dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz.U. 2014 poz. 909),

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2013 poz. 532),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2015 poz. 843 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (Dz.U. 2015 poz. 673),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2012 poz. 977 z późn.zm.).

WERSJA ROBOCZA

2. OGÓLNE CELE I ZADANIA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

Celem kształcenia zawodowego jest przygotowanie uczących się do życia w warunkach współczesnego świata, wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy.

Zadania szkoły i innych podmiotów prowadzących kształcenie zawodowe oraz sposób ich realizacji są uwarunkowane zmianami zachodzącymi w otoczeniu gospodarczo-społecznym, na które wpływają w szczególności: idea gospodarki opartej na wiedzy, globalizacja procesów gospodarczych i społecznych, rosnący udział handlu międzynarodowego, mobilność geograficzna i zawodowa, nowe techniki i technologie, a także wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników.

W procesie kształcenia zawodowego ważne jest integrowanie i korelowanie kształcenia ogólnego i zawodowego, w tym doskonalenie kompetencji kluczowych nabytych w procesie kształcenia ogólnego, z uwzględnieniem niższych etapów edukacyjnych. Odpowiedni poziom wiedzy ogólnej powiązanej z wiedzą zawodową przyczyni się do podniesienia poziomu umiejętności zawodowych absolwentów szkół kształcących w zawodach, a tym samym zapewni im możliwość sprostania wyzwaniom zmieniającego się rynku pracy.

W procesie kształcenia zawodowego są podejmowane działania wspomagające rozwój każdego uczącego się, stosownie do jego potrzeb i możliwości, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych ścieżek edukacji i kariery, możliwości podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz zapobiegania przedwczesnemu kończeniu nauki.

Elastycznemu reagowaniu systemu kształcenia zawodowego na potrzeby rynku pracy, jego otwartości na uczenie się przez całe życie oraz mobilności edukacyjnej i zawodowej absolwentów ma służyć wyodrębnienie kwalifikacji w poszczególnych zawodach wpisanych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Opracowany program nauczania pozwoli na osiągnięcie powyższych celów ogólnych kształcenia zawodowego.

3. INFORMACJE O ZAWODZIE TECHNIK WETERYNARII

Technik weterynarii jest przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych: prowadzenia chowu i hodowli zwierząt gospodarskich i towarzyszących oraz wykonywania zabiegów inseminacji wybranych gatunków zwierząt; wykonywania czynności pomocniczych w zakresie diagnozowania, profilaktyki i leczenia chorób zwierząt; wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i zootechnicznych u zwierząt; wykonywania czynności pomocniczych w zakresie zapewniania bezpieczeństwa żywnościowego oraz czynności pomocniczych w zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt; wykonywania czynności pomocniczych w trakcie prowadzenia badań przedubojowych zwierząt oraz w poubojowym badaniu mięsa; prowadzenia i obsługi ciągnika rolniczego z przyczepą (przyczepami). Absolwent szkoły – technik weterynarii, może być zatrudniony w zakładach leczniczych dla zwierząt, organach inspekcji weterynaryjnej, może również prowadzić własną działalność w ramach hodowli zwierząt, usług inseminacyjnych, usług pielęgnacyjnych dla zwierząt. Ciągły rozwój nauk weterynaryjnych i rolniczych, wprowadzanie nowych metod oraz technologii obciąża technika weterynarii do ustawicznego doksztalcania się i doskonalenia umiejętności zawodowych.

POWIĄZANIA ZAWODU TECHNIK WETERYNARII Z INNYMI ZAWODAMI

Brak wspólnych kwalifikacji zawodu technika weterynarii z innymi zawodami.

Grupę wspólnych efektów kształcenia dla zawodów w ramach obszaru rolniczo-leśnego z ochroną środowiska stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie stanowi PKZ(R.c) właściwy również dla zawodów: ogrodnik, technik ogrodnik, pszczelarz, technik pszczelarz, rolnik, technik rolnik, technik architektury krajobrazu, technik hodowca koni, operator maszyn leśnych, technik leśnik, rybak śródlądowy, technik rybactwa śródlądowego, technik weterynarii, technik agrobiznesu, jeździec, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, technik mechanizacji rolnictwa i agrotroniki.

SZCZEGÓŁOWE CELE KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE TECHNIK WETERYNARII

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie technika weterynarii powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
- 2) wykonywania zabiegów inseminacji wybranych gatunków zwierząt;
- 3) wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i zootechnicznych u zwierząt;
- 4) wykonywania czynności pomocniczych dotyczących diagnozowania, profilaktyki i leczenia chorób zwierząt;
- 5) wykonywania czynności pomocniczych z zakresu zapewniania bezpieczeństwa żywnościowego oraz czynności pomocniczych w zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 6) wykonywania czynności pomocniczych w trakcie prowadzenia badań przedubojowych zwierząt oraz w poubojowym badaniu mięsa;
- 7) prowadzenia i obsługi ciągnika rolniczego z przyczepą (przyczepami).

Do wykonywania zadań zawodowych jest niezbędne osiągnięcie efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie technik weterynarii:

- efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów (BHP, PDG, JOZ, KPS, OMZ);
- efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru rolniczo-leśnego z ochroną środowiska stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie PKZ(RL.c), PKZ(RL.h);
- efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie:
- RL.10. Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt;
- RL.11. Wykonywanie czynności pomocniczych w zakresie usług weterynaryjnych oraz kontroli i nadzoru weterynaryjnego.

Kształcenie zgodnie z opracowanym programem nauczania pozwoli na osiągnięcie wyżej wymienionych celów kształcenia.

PRZEDMIOTY ROZSZERZONE W TECHNIKUM W ZAWODZIE TECHNIK WETERYNARII

W programie nauczania dla zawodu technik weterynarii uwzględniono przedmioty ogólnokształcące: biologia i chemia, których nauka będzie odbywać się na poziomie rozszerzonym.

KORELACJA PROGRAMU NAUCZANIA DLA ZAWODU TECHNIK WETERYNARII Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO

Program nauczania dla zawodu technik weterynarii uwzględnia aktualny stan wiedzy o zawodzie ze szczególnym zwróceniem uwagi na nowe technologie i najnowsze koncepcje nauczania.

W programie nauczania dla zawodu uwzględniono powiązania z kształceniem ogólnym polegające na wcześniejszym osiągnięciu efektów kształcenia w zakresie przedmiotów ogólnokształcących stanowiących podbudowę dla kształcenia w zawodzie. Dotyczy to przede wszystkim takich przedmiotów jak: biologia i chemia, matematyka oraz podstawy przedsiębiorczości i edukacji dla bezpieczeństwa.

Z przedmiotu biologia podbudową do kształcenia w zawodzie jest umiejętność stosowania terminologii biologicznej, znajomość anatomii i fizjologii organizmu ludzkiego, znajomość czynników chorobotwórczych dla człowieka.

Z przedmiotu chemia podbudowę do kształcenia w zawodzie stanowią treści nauczania dotyczące substancji i ich właściwości, powietrza i innych gazów, wody i roztworów wodnych, kwasów, zasad i soli, pochodnych węglowodorów, substancji chemicznych o znaczeniu biologicznym, chemii środków czystości.

Z przedmiotu matematyka podbudową do kształcenia w zawodzie istotne są umiejętności wykonywania działań na liczbach wymiernych, stosowania obliczeń procentowych oraz rozwiązywania równań.

Z przedmiotu podstawy przedsiębiorczości podbudową do kształcenia w zawodzie są zagadnienia dotyczące komunikacji i podejmowania decyzji, zasad funkcjonowania gospodarki i przedsiębiorstwa, planowania własnej kariery zawodowej oraz stosowania zasad etycznych w biznesie.

Z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa istotne dla kształcenia jest przygotowanie do działania ratowniczego i nabycie umiejętności udzielania pierwszej pomocy.

4. PLANY NAUCZANIA DLA ZAWODU TECHNIK WETERYNARII

W podstawie programowej kształcenia w zawodzie technik weterynarii minimalna liczba godzin na kształcenie zawodowe została określona dla efektów kształcenia i wynosi:

- 375 godzin na realizację kwalifikacji RL.10.
- 765 godzin na realizację kwalifikacji RL.11.
- 210 godzin na realizację efektów wspólnych dla wszystkich zawodów i wspólnych dla zawodów w ramach obszaru kształcenia.

Plan nauczania dla zawodu technik weterynarii o strukturze przedmiotowej

Przykładowy szkolny plan nauczania*/przedmiotowe kształcenie zawodowe/

Typ szkoły: Technikum - 5-letni okres nauczania

Zawód: Technik weterynarii 324002

Podbudowa programowa: 8 - klasowa szkoła podstawowa

Kwalifikacje:

K1 RL.10. Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt

K2 RL.11. Wykonywanie czynności pomocniczych w zakresie usług weterynaryjnych oraz kontroli i nadzoru weterynaryjnego

L.p	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Klasa					Liczba godzin tygodniowo w 5-letnim okresie nauczania	Liczba godzin w 5-letnim okresie nauczania
		I	II	III	IV	V		
Przedmioty w kształceniu zawodowym teoretycznym								
1	Bezpieczeństwo i higiena pracy	1					1	30
2	Działalność gospodarcza			1			1	30
3	Język obcy zawodowy***			2			2	60
4	Kompetencje społeczne i organizacja pracy zespołów		1				1	30
5	Przepisy ruchu drogowego		1				1	30

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

6	Anatomia i fizjologia zwierząt	3					3	90
7	Chów zwierząt	1	3				4	120
8	Rozród i inseminacja zwierząt			1,5			1,5	45
9	Diagnostyka weterynaryjna		1	1	1		3	90
10	Profilaktyka i leczenie chorób zwierząt			1,5	3		4,5	135
11	Kontrola i nadzór weterynaryjny					3,5	3,5	105
Łączna liczba godzin		5	6	7	4	3,5	25,5	765
Przedmioty w kształceniu zawodowym praktycznym (min. 50% godz. kształcenia zawodowego)								
1	Anatomia i fizjologia zwierząt w praktyce	2					2	60
2	Chów zwierząt w praktyce	2	3	1			6	180
3	Rozród i inseminacja zwierząt w praktyce			2			2	60
4	Diagnostyka weterynaryjna w praktyce		1	1	3		5	150
5	Profilaktyka i leczenie chorób zwierząt w praktyce				5	3	8	240
6	Kontrola i nadzór weterynaryjny w praktyce					2,5	2,5	75
7	PRAKTYKI ZAWODOWE**						0	0
Łączna liczba godzin		4	4	4	8	5,5	25,5	765
Łączna liczba godzin kształcenia zawodowego		9	10	11	12	9	51	1530
Tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych		33	33	35	35	32	168	5040
Godziny do dyspozycji dyrektora		3 godz. na realizację zajęć związanych z kształtowaniem kompetencji zawodowych					3	
Doradztwo zawodowe		Minimum 10 godzin w 3 letnim okresie nauczania						

Informacje dodatkowe

/1/ (do celów obliczeniowych przyjęto 30 tygodni w ciągu jednego roku szkolnego)

*w szkolnym planie uwzględnia się również wymiar godzin zajęć określonych w par. 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania, tj. m.in. religii lub etyki oraz wychowania do życia w rodzinie

**w przypadku praktyk realizowanych w wymiarze ponad 4 tygodnie

*** wyraz "obcy" w nazwie „Język obcy zawodowy” należy zastąpić nazwą nauczanego języka np. angielski

Nauka jazdy ciągnikiem 20 godzin/ucznia plus 1 godzina/ucznia na egzamin.

Liczba uczniów w grupach podczas realizacji kształcenia praktycznego zgodna z zapisem w podstawie programowej kształcenia w zawodzie technik weterynarii.

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Wymiar praktyk zawodowych	Tygodni	Godzin
klasa I - zgodnie z podstawą programową	0	0
klasa II - zgodnie z podstawą programową	0	0
klasa III - zgodnie z podstawą programową	1	40
klasa IV - zgodnie z podstawą programową	2	80
klasa V - zgodnie z podstawą programową	1	40
Razem	4	160

Informacje o egzaminie

Egzamin potwierdzający pierwszą kwalifikację (RL.10) odbywa się po drugim semestrze klasy trzeciej.

Egzamin potwierdzający drugą kwalifikację (RL.11) odbywa się po drugim semestrze klasy piątej.

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

WYKAZ PRZEDMIOTÓW I DZIAŁÓW PROGRAMOWYCH DLA ZAWODU TECHNIK WETERYNARII

Nazwa przedmiotu	Nazwa działu programowego	Liczba godzin dla działu	Liczba godzin dla przedmiotu
Przedmioty w kształceniu zawodowym teoretycznym			
1. Bezpieczeństwo i higiena pracy	1.1 Prawne podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy	4	30
	1.2 Zagrożenia zdrowia i życia w pracy technika weterynarii	8	
	1.3 Organizacja bezpiecznego stanowiska pracy technika weterynarii	8	
	1.4 Środki ochrony indywidualnej i zbiorowej w pracy technika weterynarii	4	
	1.5 Wypadki w miejscu pracy technika weterynarii	6	
2. Działalność gospodarcza	2.1 Podstawy działalności gospodarczej	10	30
	2.2 Działalność gospodarcza w weterynarii	20	
3. Język obcy zawodowy***	3.1 Komunikacja w języku obcym	30	60
	3.2 Dokumentacja w języku obcym	30	
4. Kompetencje społeczne i organizacja pracy zespołów	4.1 Motywacja i postawy	6	30
	4.2 Zasady i normy zachowania	6	
	4.3 Komunikacja społeczna	8	
	4.4 Techniki pracy w grupie	10	
5. Przepisy ruchu drogowego	5.1 Bezpieczeństwo w ruchu drogowym	6	30
	5.2 Zasady ruchu drogowego	18	
	5.3 Wymagania dla pojazdów i kierowców	6	
6. Anatomia i fizjologia zwierząt	1.1 Anatomia i fizjologia ssaków i ptaków	70	90
	6.2 Porównanie budowy anatomicznej i fizjologii zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących	20	
7. Chów zwierząt	7.1 Gatunki, rasy, typy użytkowe oraz ocena pokroju i kondycji zwierząt	10	120
	7.2 Behawioralne aspekty chowu zwierząt	4	
	7.3 Zoohigieniczne aspekty chowu zwierząt	10	
	7.4 Obrót stada, Wymogi Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej i Zasady Wzajemnej Zgodności	6	
	7.5 Paszoznawstwo i podstawy żywienia zwierząt	30	
	7.6 Chów zwierząt gospodarskich	50	
	7.6.1 Chów bydła		
	7.6.2 Chów owiec		
	7.6.3 Chów kóz		
	7.6.4 Chów świń		
7.6.5 Chów koni			

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	7.6.6 Chów drobiu		
	7.6.7 Użytkowanie pszczoł		
	7.7 Chów zwierząt towarzyszących	10	
	7.7.1 Chów psów		
	7.7.2 Chów kotów		
8. Rozród i inseminacja zwierząt	8.1 Podstawy rozrodu i pracy hodowlanej	10	45
	8.2 Organizacja rozrodu zwierząt	15	
	8.3 Inseminacja zwierząt	20	
9. Diagnostyka weterynaryjna	9.1 Badanie fizykalne zwierząt	50	90
	9.3 Badania diagnostyczne dodatkowe	10	
	9.4 Badania laboratoryjne	30	
10. Profilaktyka i leczenie chorób zwierząt	10.1 Podstawowe wiadomości o chorobach zwierząt	30	135
	10.2 Produkty lecznicze i wyroby medyczne weterynaryjne	40	
	10.3 Podstawy leczenia zwierząt	65	
11. Kontrola i nadzór weterynaryjny	11.1 Przepisy prawa weterynaryjnego	30	90
	11.2 Podstawy działalności weterynaryjnych organów kontroli i nadzoru	30	
	11.3 Podstawy badania zwierząt rzeźnych i mięsa	30	
Przedmioty w kształceniu zawodowym praktycznym			
12. Anatomia i fizjologia zwierząt w praktyce	12.1 Preparowanie tkanek i narządów zwierzęcych poszczególnych układów anatomicznych	40	60
	12.2 Anatomia topograficzna w praktyce	20	
13. Chów zwierząt w praktyce	13.1 Rozpoznawanie ras, typów użytkowych oraz ocena pokroju i kondycji zwierząt	32	180
	13.2 Rozpoznawanie zachowań zwierząt gospodarskich i towarzyszących	6	
	13.3 Ocena dobrostanu i wykonywanie zabiegów sanitarnych	12	
	13.4 Sporządzanie obrotu stada. Prowadzenie produkcji zwierzęcej zgodnie ze Zwykłą Dobrą Praktyką Rolniczą i Zasadami Wzajemnej Zgodności	18	
	13.5 Żywienie zwierząt	46	
	13.6 Planowanie technologii produkcji zwierzęcej i pozyskiwanie produktów pochodzenia zwierzęcego	20	
	13.7 Poskramianie zwierząt, pielęgnacja i zabiegi zootechniczne	28	
	13.8 Udzielanie pierwszej pomocy przedlekarskiej u zwierząt	18	
14. Rozród i inseminacja zwierząt w praktyce	14.1 Prowadzenie rozrodu zwierząt	24	60
	14.2 Prowadzenie inseminacji zwierząt	36	

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

15. Diagnostyka weterynaryjna w praktyce	15.1 Badania fizyczne zwierząt	30	150
	15.2 Badania diagnostyczne dodatkowe	30	
	15.3 Badania laboratoryjne	90	
16. Profilaktyka i leczenie chorób zwierząt w praktyce	16.1 Podstawy leczenia zwierząt	60	240
	16.2 Zabiegi lecznicze i opieka nad zwierzętami leczonymi	180	
17. Kontrola i nadzór weterynaryjny w praktyce	17.1 Działania w ramach weterynaryjnych organów kontroli i nadzoru	30	60
	17.2 Badanie zwierząt rzeźnych i mięsa	30	
18. Praktyka zawodowa	18.1. Praktyka w produkcji zwierzęcej	16	160
	18.2 Praktyka w usługach inseminacyjnych	24	
	18.3 Praktyka w zakładzie leczniczym dla zwierząt	120	

5. PROGRAMY NAUCZANIA DLA POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW W ZAWODZIE TECHNIK WETERYNARII

1. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY

1.1. Prawne podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Pojęcia dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy. – Pojęcia dotyczące ochrony przeciwpożarowej; – Pojęcia dotyczące ochrony środowiska. – Pojęcia dotyczące ergonomii. – Instytucje oraz służby działające w Polsce w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska. – Zadania instytucji oraz służb działających w Polsce w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska. – Prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. – Prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. – Obowiązujące zasady bezpieczeństwa i higieny pracy technika weterynarii. – Obowiązujące przepisy prawa z zakresu ochrony przeciwpożarowej dotyczące pracy technika weterynarii. – Obowiązujące przepisy prawa z zakresu ochrony środowiska dotyczące pracy technika weterynarii. 	<p>BHP(1)1 rozróżnić pojęcia dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy;</p> <p>BHP(1)2 rozróżnić pojęcia dotyczące ochrony przeciwpożarowej;</p> <p>BHP(1)3 rozróżnić pojęcia dotyczące ochrony środowiska;</p> <p>BHP(1)4 rozróżnić pojęcia dotyczące ergonomii;</p> <p>BHP(2)1. wymienić instytucje oraz służby działające w Polsce w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska;</p> <p>BHP(2)2 rozróżnić zadania instytucji oraz służb działających w Polsce w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska;</p> <p>BHP((2)3 scharakteryzować zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w Polsce w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska;</p> <p>BHP(3)1 określić prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;</p> <p>BHP(3)2 określić prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;</p> <p>BHP(9)1 przedstawić obowiązujące zasady bezpieczeństwa i higieny pracy technika weterynarii;</p> <p>BHP(9)2 przedstawić obowiązujące przepisy prawa z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące pracy technika weterynarii;</p> <p>BHP(9)3 przedstawić obowiązujące przepisy prawa z zakresu ochrony przeciwpożarowej dotyczące pracy technika weterynarii;</p> <p>BHP(9)4 przedstawić obowiązujące przepisy prawa z zakresu ochrony środowiska dotyczące pracy technika weterynarii;</p> <p>BHP(9)5 przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisy ochrony przeciwpożarowej</p>

Planowane zadania

Obowiązki pracownika i pracodawcy w zakresie realizacji zadań przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych, ochrony pracy i ochrony środowiska.

- 1) Na podstawie informacji uzyskanych z analizy przepisów prawa, podręczników, publikacji fachowych, określ obowiązki pracownika i pracodawcy w zakresie realizacji zadań przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisów przeciwpożarowych, ochrony pracy i ochrony środowiska. Lider grupy w drodze losowania rozdzieli poszczególne obowiązki, z podziałem na pracownika i pracodawcę. Wykonaną pracę porównaj z otrzymanym wzorcem i dokonaj samooceny prawidłowości wykonania zadania.

1.2. Zagrożenia zdrowia i życia w pracy technika weterynarii

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Źródła zagrożeń dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska w pracy technika weterynarii. – Sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska. – Czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii. – Skutki działania na organizm człowieka czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy technika weterynarii. – Możliwości ograniczenia negatywnego wpływu na organizm człowieka czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy technika weterynarii. – Metody pracy ograniczające negatywny wpływ na organizm człowieka czynników szkodliwych towarzyszących pracy technika weterynarii. 	<p>BHP(4)1 określić i rozpoznać źródła zagrożeń dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska ze strony zwierząt w środowisku pracy technika weterynarii: obsługi i pielęgnacji zwierząt, wykonywania zabiegów zootechnicznych, pobierania nasienia od samców, sztucznego unasielenia samic, badań klinicznych i dodatkowych, leczenia zwierząt, kontroli i nadzoru weterynaryjnego.</p> <p>BHP(4)2 określić i rozpoznać źródła zagrożeń dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska w środowisku pracy technika weterynarii związanych z obsługą narzędzi i sprzętu używanych w produkcji, w konserwowaniu, w przechowywaniu, w przygotowaniu pasz do skarmiania, w zadawaniu pasz, w pielęgnacji zwierząt, w wykonywaniu zabiegów zootechnicznych, w pobieraniu nasienia i sztucznym unasieleniu oraz z obsługą sprzętów i aparatów diagnostycznych w badaniach klinicznych i dodatkowych, w leczeniu zwierząt, w laboratorium, w prosektorium, w zabiegach dezynfekcji, deratyzacji, dezynsekcji oraz w kontroli i nadzorze weterynaryjnym.</p> <p>BHP(4)3 określić i rozpoznać źródła zagrożeń dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska w środowisku pracy technika weterynarii związanych z używanymi środkami i materiałami w konserwowaniu, w przechowywaniu, w przygotowaniu pasz do skarmiania, w zadawaniu pasz, w pielęgnacji zwierząt, w wykonywaniu zabiegów</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>zooteknicznych, w pobieraniu nasienia i sztucznym unasienianiu oraz z obsługą sprzętów i aparatów diagnostycznych w badaniach klinicznych i dodatkowych, w leczeniu zwierząt, w laboratorium, prosektorium, zabiegach dezynfekcji, deratyzacji, dezynsekcji, oraz w kontroli i nadzorze weterynaryjnym.</p> <p>BHP(4)4 scharakteryzować sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska ze strony zwierząt w środowisku pracy technika weterynarii: obsługi i pielęgnacji zwierząt, wykonywania zabiegów zooteknicznych, pobierania nasienia od samców, sztucznego unasieniania samic, badań klinicznych i dodatkowych, leczenia zwierząt, kontroli i nadzoru weterynaryjnego.</p> <p>BHP(4)5 scharakteryzować sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska w środowisku pracy technika weterynarii związanych z obsługą narzędzi i sprzętu używanych w produkcji, w konserwowaniu, w przechowywaniu, w przygotowaniu pasz do skarmiania, w zadawaniu pasz, w pielęgnacji zwierząt, w wykonywaniu zabiegów zooteknicznych, w pobieraniu nasienia i sztucznym unasienianiu oraz z obsługą sprzętów i aparatów diagnostycznych w badaniach klinicznych i dodatkowych, w leczeniu zwierząt, w laboratorium, w prosektorium, zabiegach dezynfekcji, deratyzacji, dezynsekcji oraz w kontroli i nadzorze weterynaryjnym.</p> <p>BHP(4)6 scharakteryzować sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska w środowisku pracy technika weterynarii związanych z używanymi środkami i materiałami w konserwowaniu, w przechowywaniu, w przygotowaniu pasz do skarmiania, w zadawaniu pasz, w pielęgnacji zwierząt, w wykonywaniu zabiegów zooteknicznych, w pobieraniu nasienia i sztucznym unasienianiu oraz z obsługą sprzętów i aparatów diagnostycznych w badaniach klinicznych i dodatkowych, w leczeniu zwierząt, w laboratorium, prosektorium, zabiegach dezynfekcji, deratyzacji, dezynsekcji, oraz w kontroli i nadzorze weterynaryjnym.</p> <p>BHP(5)1 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii przy obsłudze zwierząt;</p>
--	--

	<p>BHP(5)2 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas produkcji, konserwowania, przechowywania, przygotowania pasz do skarmiania i zadawania pasz;</p> <p>BHP(5)3 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas pielęgnacji zwierząt;</p> <p>BHP(5)4 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas wykonywania zabiegów zootechnicznych;</p> <p>BHP(5)5 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas pobierania nasienia i wykonywania zabiegów sztucznego unasieniania zwierząt;</p> <p>BHP(5)6 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas obsługi sprzętów i aparatów diagnostycznych;</p> <p>BHP(5)7 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas zabiegów wykonywanych w leczeniu zwierząt;</p> <p>BHP(5)8 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas wykonywania prac w laboratorium diagnostycznym;</p> <p>BHP(5)9 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas wykonywania czynności w prosektorium;</p> <p>BHP(5)10 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas wykonywania zabiegów dezynfekcji, deratyzacji, dezynsekcji</p> <p>BHP(5)11 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas wykonywania czynności w kontroli i nadzorze weterynaryjnym;</p> <p>BHP(5)12 Określić zagrożenia wynikające z obecności czynników szkodliwych na zdrowie ludzi i zwierząt zidentyfikowanych w środowisku pracy technika weterynarii;</p> <p>BHP(6)1 określić skutki działania na organizm człowieka czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy technika weterynarii;</p> <p>BHP(6)2 wskazać możliwości ograniczenia negatywnego wpływu na organizm człowieka czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy technika weterynarii;</p> <p>BHP(6)3 wskazać i stosować metody pracy ograniczające negatywny wpływ na organizm człowieka czynników szkodliwych towarzyszących</p>
--	---

	pracy technika weterynarii;
--	-----------------------------

Planowane zadania

Rodzaje zagrożeń wynikające z pracy ze zwierzętami gospodarskimi i towarzyszącymi.

- 1) Na podstawie informacji uzyskanych z analizy przepisów prawa, podręczników, publikacji fachowych, sporządź wykaz zagrożeń dla człowieka wynikających z obsługi pszczoł. Pracę wykonaj indywidualnie.
- 2) Na podstawie informacji uzyskanych z analizy przepisów prawa, podręczników, publikacji fachowych, sporządź wykaz zagrożeń dla człowieka wynikających z obsługi samic i samców poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich i towarzyszących podczas naturalnego krycia, sztucznego unasieniania i udzielania pomocy porodowej. Pracę wykonaj indywidualnie.

1.3.Organizacja bezpiecznego stanowiska pracy technika weterynarii

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Zasady organizowania poszczególnych stanowisk pracy potrzebnych do wykonywania czynności technika weterynarii, zgodnie z wymaganiami ergonomii. – Zasady organizowania poszczególnych stanowisk pracy potrzebnych do wykonywania czynności technika weterynarii, zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy. – Zasady organizowania poszczególnych stanowisk pracy potrzebnych do wykonywania czynności technika weterynarii, zgodnie z przepisami ochrony przeciwpożarowej oraz z przepisami ochrony środowiska. – Zasady organizowania poszczególnych stanowisk pracy potrzebnych do wykonywania czynności technika weterynarii, zgodnie z przepisami ochrony środowiska. 	<p>BHP(7)1 określić zasady organizowania poszczególnych stanowisk pracy potrzebnych do wykonywania czynności technika weterynarii, zgodnie z wymaganiami ergonomii;</p> <p>BHP(7)2 określić zasady organizowania poszczególnych stanowisk pracy potrzebnych do wykonywania czynności technika weterynarii, zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy;</p> <p>BHP(7)3 określić zasady organizowania poszczególnych stanowisk pracy potrzebnych do wykonywania czynności technika weterynarii, zgodnie z przepisami ochrony przeciwpożarowej oraz z przepisami ochrony środowiska;</p> <p>BHP(7)4 określić zasady organizowania poszczególnych stanowisk pracy potrzebnych do wykonywania czynności technika weterynarii, zgodnie z przepisami ochrony środowiska;</p>

Planowane zadania

Zasady organizowania stanowiska pracy do pobierania nasienia od samców i sztucznego unasieniania

- 1) Na podstawie informacji uzyskanych na zajęciach edukacyjny, z analizy przepisów prawa, podręczników, publikacji fachowych zaplanuj stanowisko do sztucznego unasieniania klaczy. Pracę wykonaj indywidualnie.

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

1.4. Środki ochrony indywidualnej i zbiorowej w pracy technika weterynarii

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Środki ochrony indywidualnej i zbiorowej. – Środki ochrony indywidualnej. – Dobór środków ochrony indywidualnej do rodzaju wykonywanych zadań. – Zasady używania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej. – Zasady postępowania ze środkami ochrony indywidualnej i zbiorowej po ich użyciu. 	<p>BHP(8)1 rozróżnić środki ochrony indywidualnej i zbiorowej;</p> <p>BHP(8)2 wymienić środki ochrony indywidualnej;</p> <p>BHP(8)3 wymienić środki ochrony zbiorowej;</p> <p>BHP(8)4 scharakteryzować środki ochrony indywidualnej;</p> <p>BHP(8)5 scharakteryzować środki ochrony zbiorowej;</p> <p>BHP(8)6 dobrać środki ochrony indywidualnej do rodzaju wykonywanych zadań;</p> <p>BHP(8)7 dobrać środki ochrony zbiorowej do rodzaju wykonywanych zadań w pracy technika weterynarii;</p> <p>BHP(8)8 określić zasady używania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej;</p> <p>BHP(8)9 określić zasady postępowania ze środkami ochrony indywidualnej i zbiorowej po ich użyciu;</p>

Planowane zadania

Dobór i zasady postępowania ze zużytymi środkami ochrony indywidualnej i zbiorowej stosowanymi podczas wykonywania czynności pomocniczych dotyczących higieny zwierząt rzeźnych i mięsa oraz zadań kontroli i nadzoru weterynaryjnego.

- 1) Dobierz środki ochrony indywidualnej i zbiorowej, jakie należy użyć do wykonania kontroli miejsca grupowania świń przed ubojem. Wyniki swojej pracy przedstaw w otrzymanej karcie pracy.

1.5. Wypadki w miejscu pracy technika weterynarii

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Przyczyny wypadków drogowych. – Działania w przypadku powstania zagrożenia w bezpieczeństwie ruchu drogowego. – Skutki prowadzenia pojazdu po spożyciu alkoholu lub innego środka odurzającego. – Rozpoznawanie zagrożenia zdrowia i życia osób które uległy wypadkowi podczas wykonywania czynności związanych z: <ul style="list-style-type: none"> o produkcją, konserwowaniem, przechowywaniem, przygotowaniem pasz do skarmiania i zadawaniem pasz, o obsługą i pielęgnacją zwierząt, o pobieraniem nasienia od samców, o sztucznego unasienianiem samic, o wykonywaniem badań klinicznych i dodatkowych, o z pobieraniem materiałów do badań i wykonywaniem badań laboratoryjnych, o leczeniem zwierząt, o kontroli i nadzoru weterynaryjnego, o zabiegów dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji. – Algorytm udzielania pierwszej pomocy osobie poszkodowanej w wypadku. – Udzielanie pomocy przedlekarskiej osobie poszkodowanej w wypadku. – Zabezpieczanie miejsce wypadku. 	<p>BHP (10)1 scharakteryzować przyczyny wypadków drogowych; BHP (10)2 wyjaśnić procedury udzielania pierwszej pomocy osobom poszkodowanym podczas wypadku; BHP (10)3 ustalić działania w przypadku powstania zagrożenia w bezpieczeństwie ruchu drogowego; BHP (10)4 scharakteryzować skutki prowadzenia pojazdu po spożyciu alkoholu lub innego środka odurzającego; BHP(10)5 rozpoznać stan zagrożenia zdrowia i życia osób, w tym osób które uległy wypadkowi podczas wykonywania czynności związanych z produkcją, konserwowaniem, przechowywaniem, przygotowaniem pasz do skarmiania i zadawaniem pasz; BHP(10)6 rozpoznać stan zagrożenia zdrowia i życia osób, w tym osób które uległy wypadkowi podczas wykonywania czynności związanych z obsługą i pielęgnacją zwierząt; BHP(10)7 rozpoznać stan zagrożenia zdrowia i życia osób, w tym osób które uległy wypadkowi podczas wykonywania czynności związanych z pobieraniem nasienia od samców, sztucznego unasienianiem samic; BHP(10)8 rozpoznać stan zagrożenia zdrowia i życia osób, w tym osób które uległy wypadkowi podczas wykonywania czynności związanych z wykonywaniem badań klinicznych i dodatkowych; BHP(10)9 rozpoznać stan zagrożenia zdrowia i życia osób, w tym osób które uległy wypadkowi podczas wykonywania czynności związanych z pobieraniem materiałów do badań i wykonywaniem badań laboratoryjnych;</p>

	<p>BHP(10)10 rozpoznać stan zagrożenia zdrowia i życia osób, w tym osób które uległy wypadkowi podczas wykonywania czynności związanych z leczeniem zwierząt;</p> <p>BHP(10)11 rozpoznać stan zagrożenia zdrowia i życia osób, w tym osób które uległy wypadkowi podczas wykonywania czynności związanych z wykonywaniem kontroli i nadzoru weterynaryjnego;</p> <p>BHP(10)12 rozpoznać stan zagrożenia zdrowia i życia osób, w tym osób które uległy wypadkowi podczas wykonywania czynności związanych z wykonywaniem zabiegów dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji;</p> <p>BHP(10)13 wdrożyć algorytm udzielania pierwszej pomocy osobie poszkodowanej w wypadku;</p> <p>BHP(10)14 udzielić pomocy przedlekarskiej osobie poszkodowanej w wypadku;</p> <p>BHP(10)15 zabezpieczyć miejsce wypadku.</p>
--	--

Planowane zadania

Udzielanie pierwszej pomocy i zabezpieczanie miejsce wypadku.

Zadanie wykonaj indywidualnie. Przedstaw algorytm udzielania pierwszej pomocy i zabezpieczenia miejsca wypadku, który miał miejsce podczas obsługi dojarki elektrycznej. Osoba poszkodowana została porażona prądem elektrycznym.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Zajęcia edukacyjne mogą być prowadzone w pracowni wyposażonej w komputery z dostępem do Internetu i urządzenia multimedialne.

Środki dydaktyczne

Zasoby Internetu, plansze poglądowe, karty samooceny, karty pracy dla uczniów, podręczniki z BHP, prezentacje multimedialne, filmy tematyczne, czasopisma fachowe z zakresu bhp, ppoż.

Zalecane metody dydaktyczne

Zalecane metody: pogadanka, pokaz, ćwiczenia, metoda tekstu przewodniego, gry dydaktyczne, dyskusja dydaktyczna. Wybrane metody pozwolą w najprzystępniejszy sposób przekazać i utrwaląc wiedzę z zakresu wyżej przedstawionych treści.

Formy organizacyjne

Zadania wykonywane indywidualnie oraz zespołowo, w zespołach od 2 do 4 osób.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

Osiągnięcia uczniów należy oceniać na podstawie testu pisemnego wielokrotnego wyboru i wypowiedzi ustnych. W ocenie należy uwzględnić: poprawność merytoryczną wypowiedzi, adekwatność wypowiedzi do tematu i kontekstu zadanego pytania, stosowanie terminologii

właściwej dla przedmiotu, umiejętność wnioskowania przyczynowo - skutkowego, samodzielność wypowiedzi.

Formy indywidualizacji pracy uczniów

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia.

Nauczyciel powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości uczniów,
- uwzględniać zainteresowania uczniów,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

2. DZIAŁAŃCZOŚĆ GOSPODARCZA

2.1. Podstawy działalności gospodarczej

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej. – Przedsiębiorstwa w gospodarce rynkowej. – Przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego. – Dobór podstaw prawnych do podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej. – Przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej w branży weterynaryjnej. – Skutki prawne wynikające z nieprzestrzegania przepisów z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej. – Korzystanie z aktualnie obowiązujących przepisów dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej. 	<p>PDG(1)1 rozróżnić pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej: gospodarka rynkowa, podmiot gospodarczy, popyt, podaż, cena, prawo popytu i podaży, własność prywatna, konkurencja, biznes;</p> <p>PDG(1) 2. wymienić przedsiębiorstwa w gospodarce rynkowej;</p> <p>PDG(2)1 wymienić przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego;</p> <p>PDG(2)2 wymienić przepisy prawa podatkowego;</p> <p>PDG(2)3 skorzystać z przepisów prawa pracy, przepisów o ochronie danych osobowych oraz przepisów prawa podatkowego, i prawa autorskiego i prawa podatkowego;</p> <p>PDG(3)1 dobrać podstawy prawne podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej;</p> <p>PDG(3)2 odnaleźć w przepisach prawa przepisy dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej w branży weterynaryjnej;</p> <p>PDG(3)3 określić skutki prawne wynikające z nieprzestrzegania przepisów z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej;</p> <p>PDG(3)4 skorzystać z aktualnie obowiązujących przepisów dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej;</p>

Planowane zadania

Wypełnianie dokumentacji związanej z rozpoczęciem działalności gospodarczej przez osobę fizyczną

- 1) Wypełnij następującą dokumentację: zgłoszenie do ewidencji działalności gospodarczej, wniosek o wpis do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (REGON), zgłoszenie identyfikacyjne osoby fizycznej prowadzącej samodzielnie działalność gospodarczą o nadanie NIP, wniosek o otwarcie rachunku bankowego, zgłoszenie rejestracyjne w zakresie podatku od towarów i usług, zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego.

Sporządzanie umowy o pracę nowo przyjętego pracownika zgodnie z przepisami

- 2) Odszukaj informacje w aktach prawnych, dokonaj analizy wybranych aktów prawnych, wypełnij wzór umowy o pracę z uwzględnieniem przepisów prawa, przedstaw wyniki swojej pracy.

2.2. Działalność gospodarcza w weterynarii

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
– Przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży weterynaryjnej.	PDG(4)1 rozróżnić przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży weterynaryjnej;
– Zakłady lecznicze na rynku usług weterynaryjnych.	PDG(4)2 rozróżnić zakłady lecznicze na rynku usług weterynaryjnych;
– Powiązania pomiędzy przedsiębiorstwami i instytucjami w branży weterynaryjnej.	PDG(4)3 określić powiązania pomiędzy przedsiębiorstwami i instytucjami w branży weterynaryjnej;
– Zadania przedsiębiorstw działających na rynku weterynaryjnym.	PDG(5)1 określić zadania przedsiębiorstw działających na rynku weterynaryjnym;
– Analiza czynników kształtujących działanie przedsiębiorstw w branży weterynaryjnej.	PDG(5)2 dokonać analizy czynników kształtujących działanie przedsiębiorstw w branży weterynaryjnej;
– Działania prowadzone przez przedsiębiorstwa konkurencyjne.	PDG(5)3 porównać działania prowadzone przez przedsiębiorstwa konkurencyjne;
– Możliwości współpracy w przedsiębiorstwach handlowych funkcjonujących na rynku weterynaryjnym.	PDG(6)1 zidentyfikować możliwości współpracy w przedsiębiorstwach handlowych funkcjonujących na rynku weterynaryjnym;
– Zakres i zasady współpracy z przedsiębiorstwami z branży weterynaryjnej i rolniczej.	PDG(6)2 zorganizować współpracę z przedsiębiorstwami z branży weterynaryjnej i rolniczej;
– Planowanie wspólnych przedsięwzięć dotyczące promocji firm.	PDG(6)3 ustalić zakres i zasady współpracy z przedsiębiorstwami z branży weterynaryjnej i
– Algorytm postępowania przy zakładaniu	

<p>własnej działalności gospodarczej.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dokumenty niezbędne do uruchomienia i prowadzenia działalności handlowej. – Formy opodatkowania działalności gospodarczej. – Biznesplan dla wybranej działalności zgodnie z ustalonymi zasadami. – Rodzaje korespondencji w działalności firmy weterynaryjnej. – Przestrzeganie tajemnicy korespondencji. – Prowadzenie korespondencji w firmie. – obsługa urządzeń biurowych w firmie. – Programy komputerowe stosowane w zakładzie leczniczym dla zwierząt. – Elementy marketingu-mix. – Dobór działań marketingowych do prowadzonej działalności. – Opracowanie kwestionariusza badania ankietowego dotyczącego potrzeb klientów. – Analiza potrzeby klientów na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych. – Odróżnienie rozwiązań innowacyjnych od konwencjonalnych. – Poszukiwanie i stosowanie innowacyjnych rozwiązań w działalności technika weterynarii. – Wyjaśnienie pojęcia normalizacja; – Zastosowanie normalizacji w pracy technika weterynarii. – Składniki kosztów i przychodów w działalności zakładu leczniczego dla zwierząt. – Czynniki wpływające na wynik finansowy prowadzonej działalności. – Możliwości optymalizowania kosztów prowadzonej działalności. 	<p>rolniczej;</p> <p>PDG(6)4 zaplanować wspólne przedsięwzięcia dotyczące promocji firm;</p> <p>PDG(7)1 sporządzić algorytm postępowania przy zakładaniu własnej działalności gospodarczej;</p> <p>PDG(7)2 sporządzić dokumenty niezbędne do uruchomienia i prowadzenia działalności handlowej;</p> <p>PDG(7)3 wybrać odpowiednią formę opodatkowania działalności gospodarczej;</p> <p>PDG(7)5 sporządzić biznesplan dla wybranej działalności zgodnie z ustalonymi zasadami;</p> <p>PDG(8)1 określić rodzaje korespondencji w działalności firmy;</p> <p>PDG(8)2 określić zasady przestrzegania tajemnicy korespondencji;</p> <p>PDG(8)3 prowadzić korespondencję w firmie;</p> <p>PDG(9)1 scharakteryzować urządzenia biurowe w firmie;</p> <p>PDG(9)2 obsłużyć urządzenia: komputer, skaner, drukarka, fax., kopiarka;</p> <p>PDG(9)3 wymienić programy komputerowe stosowane w zakładzie leczniczym dla zwierząt;</p> <p>PDG(9)4; zastosować programy komputerowe stosowane w zakładzie leczniczym dla zwierząt;</p> <p>PDG(10)1 rozróżnić elementy marketingu-mix;</p> <p>PDG(10)2 dobrać działania marketingowe do prowadzonej działalności;</p> <p>PDG(10)3 opracować kwestionariusz badania ankietowego dotyczącego potrzeb klientów;</p> <p>PDG(10)4 dokonać analizy potrzeby klientów na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych;</p> <p>PDG(12)1 wyjaśnić pojęcie normalizacja;</p> <p>PDG(12)2 stosować normalizację w pracy technika weterynarii;</p> <p>PDG(11)1 odróżnić rozwiązania innowacyjne od konwencjonalnych;</p> <p>PDG(11)2 poszukać innowacyjnych rozwiązań w</p>
---	---

	<p>działalności technika weterynarii; PDG(11)3 stosować innowacyjne rozwiązania w prowadzonej działalności. PDG(13)1 zidentyfikować składniki kosztów i przychodów w działalności zakładu leczniczego dla zwierząt; PDG(13)2 określić czynniki wpływające na wynik finansowy prowadzonej działalności; PDG(13)3 wskazać możliwości optymalizowania kosztów prowadzonej działalności;</p>
--	--

Planowane zadania

Sporządzenie umowy o pracę nowo przyjętego pracownika zgodnie z przepisami

- 1) Odszukaj informacje w aktach prawnych, dokonaj analizy wybranych aktów prawnych, wypełnij wzór umowy o pracę z uwzględnieniem przepisów prawa, przedstaw wyniki swojej pracy.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Celem realizacji programu jest kształtowanie umiejętności zakładania i prowadzenia weterynaryjnej działalności usługowej oraz prowadzenia dokumentacji weterynaryjnej w zakładzie leczniczym dla zwierząt. Zajęcia edukacyjne mogą być prowadzone w pracowni wyposażonej w komputery z dostępem do Internetu i urządzenia multimedialne.

Środki dydaktyczne

Plansze, prezentacje komputerowe dotyczące prowadzenia weterynaryjnej działalności usługowej, projekty budynków zakładów leczniczych dla zwierząt, katalogi sprzętu, narzędzi, mebli, zbiory norm, dokumenty organizacyjne firm i przedsiębiorstw, przykładowe plany marketingowe i biznesplanu, wybrane akty prawne, kodeks pracy, kodeks cywilny, kodeks spółek, plany marketingowe, materiały reklamowe, dokumenty księgowo, ubezpieczeniowe i podatkowe, teksty przewodnie do ćwiczeń, komputerowe programy użytkowe dotyczące prowadzenia weterynaryjnej działalności usługowej.

Zalecane metody dydaktyczne

Wskazane jest, aby zajęcia dydaktyczne były prowadzone różnymi metodami ze szczególnym uwzględnieniem aktywizujących metod nauczania. Formy organizacyjne pracy uczniów mogą być zróżnicowane. Zaleca się stosowanie następujących metod nauczania: pokazu z objaśnieniem, pokazu z instruktażem, metody sytuacyjnej, metody przypadków, przewodniego tekstu, metody projektów. Wybrane metody pozwolą w przystępny sposób przekazać i utrwalac wiedzę z zakresu wyżej przedstawionego.

Formy organizacyjne

Zajęcia powinny odbywać się w grupach do 15 osób, w pomieszczeniu dydaktycznym wyposażonym w zestawy komputerowe z dostępem do Internetu. Ćwiczenia wykonywane w

grupach ułatwiają doskonalenie umiejętności pracy w zespole. Wskazane jest wykorzystanie Internetu jako źródła informacji oraz stosowanie użytecznych programów komputerowych.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów należy prowadzić systematycznie podczas realizacji programu nauczania na podstawie kryteriów przedstawionych na początkowych zajęciach. Osiągnięcia uczniów należy oceniać na podstawie:

- ustnych sprawdzianów poziomu wiadomości i umiejętności,
- pisemnych sprawdzianów,
- testów wielokrotnego wyboru,
- ukierunkowanej obserwacji pracy ucznia podczas wykonywania ćwiczeń, prezentacji projektów.

Oceniając osiągnięcia uczniów należy zwracać uwagę na umiejętność logicznego myślenia i wiązania teorii z praktyką, dokładność i czas realizacji zadań oraz zaangażowanie w wykonaną pracę. W ocenie końcowej należy uwzględnić wyniki wszystkich stosowanych przez nauczyciela metod sprawdzania osiągnięć uczniów.

Formy indywidualizacji pracy uczniów

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia.

Nauczyciel powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości uczniów,
- uwzględniać zainteresowania uczniów,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

3. JĘZYK OBCY ZAWODOWY

3.1. Komunikacja w języku obcym

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Słownictwo związane z wykonywaniem zadań zawodowych oraz dotyczące organizacji pracy. – Rozmowa o pracę. – Rozmowa zawodowa. – Zwroty grzecznościowe. – Organizacja stanowiska pracy. – Wydawanie i rozumienie poleceń. – Negocjowanie warunków umowy. – Porozumienie o współpracy. – Tworzenie notatek. – Tłumaczenie prostej korespondencji. 	<p>JOZ(1)1 posłużyć się kontekstem w zrozumieniu wypowiedzi z użyciem specjalistycznego słownictwa stosowanego w branży;</p> <p>JOZ(1)2 przeczytać i przetłumaczyć korespondencję otrzymywaną za pomocą poczty elektronicznej;</p> <p>JOZ(2)1 określić w języku obcym czynności związane z zadaniami zawodowymi;</p> <p>JOZ(2)2 zaplanować rozmowę klientem w języku obcym zawodowym;</p> <p>JOZ(2)3 przeprowadzić rozmowę klientem w języku obcym zawodowym;</p> <p>JOZ(2)4 zastosować zwroty grzecznościowe w</p>

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
	rozmowach; JOZ(2)5 posłużyć się językiem obcym w zakresie wspomagającym wykonywanie zadań zawodowych; JOZ(2)6 zinterpretować typowe pytania stawiane przez klientów w języku obcym; JOZ(2)7 porozumieć się ze współpracownikiem w języku obcym w zakresie realizacji prac w zawodzie; JOZ(2)8 zastosować zwroty grzecznościowe w języku obcym; JOZ(2)9 negocjować warunki realizacji prac w języku obcym; JOZ(2)10 opracować w języku obcym porozumienie o współpracy; JOZ(3)1 zinterpretować w języku obcym teksty zawodowe napisane w języku polskim; JOZ(3)2 sporządzić notatkę w języku obcym na temat wysłuchanego tekstu; JOZ(3)3 przeczytać i przetłumaczyć obcojęzyczną korespondencję dotyczącą zadań zawodowych; JOZ(4)1 sformułować krótkie i zrozumiałe wypowiedzi umożliwiające komunikowanie się w środowisku pracy; JOZ(4)2 sformułować krótkie i zrozumiałe teksty pisemne umożliwiające komunikowanie się w środowisku pracy; JOZ(5)1 przeczytać i przetłumaczyć obcojęzyczne instrukcje stosowane w branży; JOZ(5)2 zredagować notatkę w języku obcym z tekstu zawodowego słuchanego i czytanego;

Planowane zadania

Odbieranie i przekazywanie w języku obcym informacji o świadczonych usługach weterynaryjnych za pomocą poczty tradycyjnej i elektronicznej.

- 1) Na podstawie różnych źródeł informacji załóż skrzynkę email na dowolnym serwerze, zredaguj tekst informacji do przekazania w języku obcym. W tym celu wykorzystaj program komputerowy służący do korespondowania z innymi użytkownikami sieci. Wyślij wiadomość pocztą tradycyjną i elektroniczną. Odbierz odczytaj i wydrukuj nadesłaną odpowiedź pocztą elektroniczną. Odbierz i odczytaj wiadomość nadesłaną pocztą tradycyjną. Rezultat swojej pracy przedstaw na forum grupy.

Projektowanie wybranej formy promocji usług weterynaryjnych w języku obcym

- 2) Na podstawie różnych źródeł informacji wykonaj projekt promocji, usług weterynaryjnych w języku obcym. Zorganizuj stanowisko pracy, sprecyzuj cele promocji, zbierz materiały

do projektu i wybierz formę promocji (hasło, film albo projekt ogłoszenia reklamowego do czasopism). Efekty swojej pracy przedstaw na forum grupy.

2. Dokumentacja w języku obcym

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Korespondencja służbowa w języku obcym. – Informacje na narzędziach i towarach branżowych – Obcojęzyczna prasa i literatura specjalistyczna. 	<p>JOZ(3)4 odczytać informacje w języku obcym zamieszczone w katalogach lub na narzędziach w danej branży;</p> <p>JOZ(4)3 przeczytać i przetłumaczyć obcojęzyczne instrukcje dotyczące stosowanych urządzeń;</p> <p>JOZ(4)4 dokonać analizy informacji zamieszczonych w katalogach lub na narzędziach w danej branży;</p> <p>JOZ(5)3 skorzystać z obcojęzycznych zasobów internetu związanych z branżą;</p> <p>JOZ(5)4 wyszukać w różnych źródłach aktualnych informacji branżowych;</p>

Planowane zadania

Tłumaczenie obcojęzycznych instrukcji.

- 1) Przetłumacz z nauczanego języka obcego na język polski instrukcję obsługi autoklawu. Porównaj wynik swojej pracy z otrzymaną wersją tłumaczenia. Dokonaj samoceny.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Zajęcia edukacyjne mogą być prowadzone w pracowni językowej. W pracowni, w której prowadzone będą zajęcia edukacyjne powinny się znajdować: komputer z dostępem do Internetu, 1 stanowisko dla dwóch uczniów i urządzenia multimedialne.

Środki dydaktyczne

Wzorcowe dokumenty i instrukcje do ćwiczeń, słowniki multimedialne i branżowe, zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla uczniów, karty samooceny, karty pracy dla uczniów, czasopisma branżowe, katalogi, filmy, prezentacje multimedialne i nagrania o tematyce dotyczącej pracy technika weterynarii, wzory dokumentów, opakowania lub ulotki opisujące leki i wyroby weterynaryjne.

Zalecane metody dydaktyczne

Wskazane jest, aby zajęcia dydaktyczne były prowadzone różnymi metodami ze szczególnym uwzględnieniem aktywizujących metod nauczania. Formy organizacyjne pracy uczniów mogą być zróżnicowane. Zalecane są metody: ćwiczenia słownikowo-leksykalne, ćwiczenia czytania tekstu ze zrozumieniem, ćwiczenia redakcyjne, metoda sytuacyjna, metoda projektu, ćwiczenia praktyczne z użyciem komputera i Internetu. Wybrane metody pozwolą w najprzystępniejszy sposób przekazać i utrwalać wiedzę z zakresu wyżej przedstawionych treści.

Formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: indywidualnie lub grupowo. Zajęcia należy prowadzić w grupach do 12 uczniów.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów należy prowadzić systematycznie podczas realizacji programu nauczania na podstawie kryteriów przedstawionych na początkowych zajęciach. Osiągnięcia uczniów należy oceniać na podstawie: ustnych sprawdzianów poziomu wiadomości i umiejętności, pisemnych sprawdzianów, testów wielokrotnego wyboru, ukierunkowanej obserwacji pracy ucznia podczas wykonywania ćwiczeń, prezentacji projektów. Oceniając osiągnięcia uczniów należy zwracać uwagę na umiejętność logicznego myślenia i wiązania teorii z praktyką, dokładność i czas realizacji zadań oraz zaangażowanie w wykonaną pracę. W ocenie końcowej należy uwzględnić wyniki wszystkich stosowanych przez nauczyciela metod sprawdzania osiągnięć uczniów.

Formy indywidualizacji pracy uczniów

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia.

Nauczyciel powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości uczniów,
- uwzględniać zainteresowania uczniów,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

4. KOMPETENCJE SPOŁECZNE I ORGANIZACJA PRACY ZESPOŁÓW

4.1 Motywacja i postawy

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Uniwersalne zasady etyki. – Prawa i obowiązki, zasady i reguły postępowania. – Godność osoby i dobra wspólnego. – Nauka, wiedza i uczenie się jako wartości w życiu człowieka. – Etyka zawodowa pracownika i pracodawcy. – Prawo autorskie a ocena moralna plagiatu. – Cyberprzemoc, czyli zagrożenia z sieci. – Podstawowe zasady i normy zachowania w różnych sytuacjach. – Twórcze rozwiązywanie problemu. – Konsekwencja a upór w dążeniu do realizacji wyznaczonych celów. – Odpowiedzialność za podejmowane działania. – Techniki twórczego rozwiązywania problemu (burza mózgów, mapa mentalna, technika 635, kapelusze de Bono, wprowadzanie przypadkowego elementu). – Zmiana jako proces. – Znaczenie zmian w życiu człowieka. – Bariery a otwartość na zmiany. – Przykłady zmian w organizacji i ich wpływ na zmianę zachowań człowieka. – Siły inspirujące i hamujące wprowadzanie zmian. – Źródła zmian organizacyjnych. – Pojęcie stresu. – Techniki radzenia sobie ze stresem. – Analiza przypadków sytuacji stresowych na stanowisku pracy. – Metody wyeliminowania stresu w pracy zawodowej – jasność wykonywanych zadań, planowanie działań, zarządzanie czasem prywatnym i firmowym, rozumienie komunikatów, szanowanie pracy innych, wspieranie się w zespole, pozytywne motywowanie do pracy. – Oddziaływanie stresu ciągłego na organizm ludzki. – Mobilność zawodowa a podnoszenie umiejętności zawodowych. – Europass. – Kwalifikacyjne kursy zawodowe. – Polska i europejska rama kwalifikacji. – Świadomość i znaczenie uczenia się przez całe 	<p>KPS(1)1 wymienić uniwersalne zasady etyki; KPS(1)2 wymienić prawa i obowiązki ucznia w kontekście praw człowieka; KPS(1)3 rozpoznać przypadki naruszania praw ucznia i praw człowieka oraz wskazać sposoby dochodzenia praw, które zostały naruszone; KPS(1)4 wyjaśnić, czym jest zasada (norma, reguła) moralna i podaje przykłady zasad (norm, reguł) moralnych; KPS(1)6 wyjaśnić, czym jest praca dla rozwoju społecznego ; KPS(1)9 wyjaśnić czym jest plagiat; KPS(1)10 podać przykłady właściwego i niewłaściwego wykorzystywania nowoczesnych technologii informacyjnych; KPS(2)1 wymienić techniki twórczego rozwiązywania problemu; KPS(2)2 dokonać analizy własnej kreatywności i otwartości na innowacyjność ; KPS(2)5 rozróżnić konsekwentne działania i upór w realizacji celu; KPS(2)6 dostrzec, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory; KPS(2)7 zastosować właściwą technikę twórczego myślenia przy rozwiązywaniu problemu; KPS(6)1 wyjaśnić znaczenie zmiany dla rozwoju człowieka; KPS(6)2 podać przykłady wpływu zmiany na różne sytuacje życia społecznego i gospodarczego; KPS(6)3 wymienić przykłady zachowań hamujących wprowadzenie zmiany; KPS(6)4 wskazać kilka przykładów wprowadzenia zmiany i ocenić skutki jej wprowadzenia; KPS(7)1 wymienić kilka technik radzenia sobie ze stresem; KPS(7)2 uzasadnić że można zachować dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im; KPS(7)3 wskazać najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej; KPS(7)4 przedstawić różne formy zachowań asertywnych, jako sposobów radzenia sobie ze stresem; KPS(8)1 scharakteryzować zestaw umiejętności</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<p>życie. Podnoszenie wiedzy, kwalifikacji, umiejętności w życiu osobistym i w życiu zawodowym.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wiedza i jej wpływ na postęp cywilizacyjny. – Planowanie własnego rozwoju. 	<p>i kompetencji niezbędnych w wybranym zawodzie; KPS(8)2 wymienić podstawowe stadia psychospołecznego rozwoju człowieka ; KPS(8)3 wskazać przykłady podkreślające wartość wiedzy dla osiągnięcia sukcesu zawodowego i postępu cywilizacyjnego; KPS(8)4 przeanalizować własne kompetencje i planować dalszą ścieżkę rozwoju;</p>

Planowane zadania

Analiza przypadków sytuacji stresowych na stanowisku pracy.

- 1) Uczniowie w grupach czteroosobowych przeprowadzają dyskusję i sporządzają wykaz możliwych sytuacji stresowych podczas obsługi zwierząt.

2. Zasady i normy zachowania

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Praca i jej wartość dla człowieka. – Rola i znaczenie kultury osobistej w życiu człowieka oraz w pracy zawodowej. – Samoocena jako element kształtujący kompetencje społeczne. – Innowacyjność i kreatywność w działaniu. – Techniki organizacji czasu pracy. – Wyznaczanie celów. – Planowanie pracy zespołu. – Realizacja zadań zespołu. – Monitorowanie pracy zespołu. – Analiza i ocena podejmowanych działań. – Dojrzałość w działaniu. – Proces podejmowania decyzji. – Skutki podjętych decyzji związanych ze stanowiskiem pracy. – Analiza i znaczenie własnych zachowań oraz ich przyczyn i konsekwencji. – Odpowiedzialność prawna za podejmowane działania. – Odpowiedzialność finansowa, materialna za powierzony majątek, sprzęt techniczny. – Analiza przypadku/ zdarzenia wymagającego podjęcia decyzji na stanowisku pracy i brania za nią odpowiedzialności. – Wpływ pracownika na kształtowanie wizerunku firmy. – Przesłębstwo przemysłowe. Pojęcie tajemnicy zawodowej. – Odpowiedzialność prawna za złamanie tajemnicy zawodowej. – Zasady nieuczciwej konkurencji i konsekwencji prawnych naruszenia tajemnicy zawodowej. – Kultura osobista w miejscu pracy. 	<p>KPS(1)5 zaplanować dalszą edukację uwzględniając własne zainteresowania i zdolności oraz sytuację na rynku pracy; KPS(1)7 wyjaśnić na czym polega zachowanie etyczne w wybranym zawodzie; KPS(1)8 wskazać przykłady zachowań etycznych w wybranym zawodzie; KPS(2)3 rozpoznać stopień kreatywności w podejmowanych działaniach; KPS(3)1 opisać techniki organizacji czasu pracy; KPS(3)2 określić czas realizacji zadań ; KPS(3)3 zaplanować pracę zespołu; KPS(3)4 zrealizować działania w wyznaczonym czasie; KPS(3)5 przeprowadzić monitorowanie zaplanowanych działań; KPS(4)1 dokonać analizy i oceny podejmowanych działań; KPS(1)11 okazać szacunek innym osobom oraz szacunek dla ich pracy; KPS(4)2 wykazać się dojrzałością w działaniu; KPS(4)3 przewidzieć skutki niewłaściwych działań na stanowisku pracy; KPS(5)1 wskazać obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania ; KPS(5)2 wymienić swoje prawa i obowiązki oraz konsekwencje niewłaściwego postępowania się sprzętem na stanowisku pracy związanym z kształconym zawodem; KPS(5)3 współuczestniczyć w kształtowaniu pozytywnego wizerunku swojego środowiska; KPS(9)1 wyjaśnić pojęcie tajemnicy zawodowej i przestępstwo przemysłowe; KPS(9)2 opisać odpowiedzialność prawną na złamanie tajemnicy zawodowej; KPS(9)3 wyjaśnić na czym polega odpowiedzialność prawną za złamanie tajemnicy zawodowej; KPS(9)4 opisać zasady nieuczciwej konkurencji; KPS(1)12 zastosować zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim środowisku</p>

Planowane zadania

Wpływ pracownika na kształtowanie wizerunku firmy.

2) Wpływ pracownika na kształtowanie wizerunku firmy.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- 1) Sporządź wykaz działań pracownika kształtujących wizerunek firmy zajmującej się sztucznym unasienianiem zwierząt. Pracę wykonaj w zespołach dwuosobowych.
- 2) Sporządź wykaz działań pracownika kształtujących wizerunek firmy zajmującej się pielęgnacją zwierząt towarzyszących. Pracę wykonaj indywidualnie.

WERSJA ROBOCZA

3. Komunikacja społeczna

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Pojęcie asertywności. Asertywność wobec sytuacji nieaprobowanych społecznie. – Pojęcie negocjacji. – Techniki negocjacyjne. – Charakterystyka postaw i zachowań człowieka przy prowadzeniu negocjacji. – Sposoby prowadzenia negocjacji. – Negocjowanie prostych umów i porozumień. – Proces porozumiewania się. – Komunikacja niewerbalna. – Aktywne słuchanie. – Dyskusja. – Wyrażanie i odbieranie krytyki. – Komunikowanie się w formie pisemnej. – Bariery skutecznej komunikacji. – Szum informacyjny. – Pojęcie konfliktu. – Metody i techniki rozwiązywania konfliktów. – Role w zespole i znaczenie lidera w zespole. – Techniki poznania własnych możliwości. – Metody ewaluacji własnych zachowań. – Techniki poznania możliwości ludzi pracujących w zespole. 	<p>KPS(7)4 przedstawić różne formy zachowań asertywnych, jako sposobów radzenia sobie ze stresem;</p> <p>KPS(10)1 scharakteryzować zachowania człowieka przy prowadzeniu negocjacji;</p> <p>KPS(10)2 przedstawić własny punkt postrzegania sposobu rozwiązania problemu z wykorzystaniem wiedzy z zakresu negocjacji;</p> <p>KPS(10)3 wynegocjować prostą umowę lub porozumienie;</p> <p>KPS(11)1 scharakteryzować ogólne zasady komunikacji interpersonalnej;</p> <p>KPS(11)2 prowadzić dyskusję;</p> <p>KPS(11)3 właściwie zinterpretować mowę ciała w komunikacji;</p> <p>KPS(11)4 zastosować aktywne metody słuchania;</p> <p>KPS(12)1 uzasadnić, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele);</p> <p>KPS(12)2 przedstawić sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizować ich zalety i wady;</p> <p>KPS(13)1 wymienić cechy grup społecznych;</p> <p>KPS(13)2 opisać grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania;</p> <p>KPS(13)3 uzasadnić, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści;</p> <p>KPS(13)4 przedstawić różne formy współpracy w grupie;</p> <p>KPS(13)5 zaangażować się we wspólne działania realizowane przez zespół;</p> <p>KPS(13)6 zastosować podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji;</p>

Planowane zadania

Aktywne słuchanie.

Cele ćwiczenia:

1. Ilustracja roli aktywnego słuchania
2. Zbudowanie postawy współodpowiedzialności za efektywność komunikacji ze strony odbiorcy komunikatu

Nauczyciel prosi o zgłoszenie się 7-8 ochotników. Następnie prosi ochotników by wyszli na zewnątrz, sam również z nimi wychodzi. Nauczyciel informuje ochotników, że będą zapraszani do klasy pojedynczo co 1-2 minuty oraz by poczekali kilka minut. Następnie nauczyciel wraca do klasy, gdzie informuje pozostałych w klasie uczniów o celu i zasadach ćwiczenia.

Jeden z uczniów będzie miał za zadanie przekazać przygotowaną wcześniej historię (nauczyciel lub uczeń czyta ją na głos całej klasie) jak najwierniej pierwszemu ochotnikowi z grupy stojącej na zewnątrz. Ten ochotnik ma przekazać to co zapamiętał jak najwierniej kolejnemu ochotnikowi, ten kolejnemu itd. aż historia „dojdzie” do ostatniego ochotnika. Osoby słuchające nie mogą zadawać pytań, nie mogą też prosić o powtórzenie oraz nie mogą zapisywać tej historii. Zadaniem osób, które nie biorą udziału w przekazywaniu historii jest obserwowanie komunikacji i tego co się dzieje z komunikatem przekazywanym kolejnym osobom (nauczyciel prosi je o zapisywanie zmian jakim ulega komunikat). Nauczyciel powinien poprosić osoby obserwujące by nie podpowiadały w żaden sposób osobie, która opowiada historię.

Po tym jak historia dociera do ostatniego ochotnika ten opowiada ją, tak jak zapamiętał całej klasie.

A następnie nauczyciel przechodzi do omówienia, podczas którego powinien, analizując wraz z uczniami co się stało z komunikatem, pokazać, że często, mimo dobrych intencji (nikt nie chciał celowo zniekształcać komunikatu) nasz komunikat zostaje zniekształcony. Na tablicy uczniowie wypisują przeszkody i bariery w przekazywaniu komunikatu, co powoduje, że komunikat został zmieniony.

4. Techniki pracy w grupie

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Struktura i mechanizmy funkcjonowania małych grup. – Współpraca i przywództwo w grupie. – Tworzenie i funkcjonowanie małych zespołów. – Planowanie zadań. – Przydział zadań dla osób w zespole. – Podejmowanie decyzji o sposobie realizacji zadań. – Przydzielone zadania członkom poszczególnym członkom grupy, zespołu. – Monitorowanie pracy zespołu. – Metody poznania zespołu. – Sposoby wybierania osób do zadań wykonywanych w zespole. – Skutki źle podjętych decyzji przy wyborze osób do przydzielonych zadań. – Budowanie idei wzajemnej pomocy, – Omówienie procesu grupowego, – Budowanie samodzielności i autonomiczności jednostki i grupy, – Uczenie się w oparciu o osobiste doświadczenie, – Metody i techniki pracy grupowej. – Udzielanie i przyjmowanie informacji zwrotnej, sposoby i techniki. – Podstawowe bariery w osiąganiu pożądanej efektywności pracy grupy. – Samoocena jako element rozwoju osobistego i organizacji. – Znaczenie postępu technicznego i innowacyjności produkcji. – Podnoszenie jakości pracy. – Znaczenie normalizacji w produkcji, w swojej branży zawodowej. – Podnoszenie jakości i bezpieczeństwa warunków pracy. – Modernizacja, reorganizacja miejsca pracy. – Podstawowe zasady motywacji. – Informacja zwrotna dla członków grupy, lidera grupy podczas wykonywania przydzielonych zadań, podczas procesu technologicznego produkcji. – Normy i wartości demokratyczne leżące u podstaw aktywności społecznej na poziomie małej grupy. – Techniki i sposoby komunikowania się w zespole. – Zasady delegowania uprawnień w małym zespole. 	<p>OMZ(1)1 opisać strukturę grupy OMZ(1)2 wskazać cechy przywództwa OMZ(1)3 podać przykład dobrej współpracy w grupie OMZ(1)4 zaplanować działania zespołu; OMZ(1)5 przypisać poszczególne zadania członkom zespołu, zgodnie z przyjętą rolą; OMZ(2)1 utworzyć zespół OMZ(2)2 rozpoznać role poszczególnych członków zespołu; OMZ(2)3 przydzielić właściwie zadania członkom zespołu; OMZ(2)4 przewidzieć skutki niewłaściwego doboru osób do zadań; OMZ(3)1 sformułować zasady wzajemnej pomocy; OMZ(3)2 opisać proces grupowy; OMZ(3)3 pokierować pracą zespołu z uwzględnieniem indywidualności jednostki i grupy; OMZ(3)4 przeprowadzić monitorowanie pracy zespołu; OMZ(4)1 wykorzystać doświadczenia grupowe do rozwiązania problemu; OMZ(4)2 zastosować wybrane metody i techniki pracy grupowej; OMZ(4)3 udzielić informacji zwrotnej; OMZ(4)4 wyjaśnić podstawowe bariery w osiąganiu pożądanej efektywności pracy zespołu; OMZ(4)5 dokonać samooceny pod kątem rozwoju osobowego i rozwoju organizacji; OMZ(5)1 wskazać wpływ postępu technicznego na doskonalenie jakości produkcji; OMZ(5)2 wyjaśnić znaczenie normalizacji w swej branży zawodowej; OMZ(5)3 zastosować zasady bezpieczeństwa na stanowisku pracy; OMZ(5)4 dokonać prostych modernizacji stanowiska pracy; OMZ(6)1 opisać podstawowe zasady motywacji do pracy; OMZ(6)2 udzielić motywującej informacji zwrotnej członkom zespołu; OMZ(7)1 wymienić normy i wartości stosowane w demokracji do organizacji pracy małej grupy; OMZ(7)2 zastosować właściwe techniki komunikowania się w zespole;</p>

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
– Konflikty i mobbing w pracy.	OMZ(7)3 zastosować zasady delegowania uprawnień; OMZ(7)4 wyjaśnić czym jest mobbing.

Planowane zadania

Praktyczna nauka wyznaczania długofalowych celów osobistych i edukacyjno-zawodowych. Nauczyciel prosi uczniów by zapisali na kartce 3 własne, długofalowe (wyznaczone na minimum 2 lata) cele edukacyjno-zawodowe i 3 cele osobiste; zgodnie z zasadami, które zostały określone w poprzednim ćwiczeniu. Należy podkreślić, że te cele są tylko do ich wiadomości i nie będą proszeni by o nich opowiadać innym (choć jeśli będą chcieli zrobić będą mieli taką możliwość). Jednocześnie, jeśli mają jakieś pytania lub wątpliwości mogą poprosić nauczyciela by do nich podszedł. Mogą też opowiedzieć o swoich celach w parach (do czego nauczyciel powinien zachęcać, również po to, by sprawdzić, czy są one wyznaczone zgodnie z zasadami), ale tylko jeśli chcą.

Od celu do planu działania (25 min)

Cele ćwiczenia:

1. Ilustracja związków pomiędzy celem długofalowym a celami operacyjnymi poleceniami i planem działania
2. Praktyczna nauka tworzenia planów działania w odniesieniu do wyznaczonych długofalowych celów

To ćwiczenie składa się z dwóch etapów.

Etap 1: Nauczyciel rozpoczyna ćwiczenie od następującego wprowadzenia: „Wyobraźcie sobie, że Waszym celem jest odbycie rocznej podróży dookoła świata za 15 lat. Jakie mniejsze podcele muszą być zrealizowane, by udało osiągnąć cel główny za 15 lat?”

Następnie nauczyciel prowadzi burzę mózgów, której celem jest:

1. określenie celów operacyjnych (z przykładami jeszcze mniejszych celów - tak by pokazać określony sposób myślenia przy „rozbijaniu” celów długofalowych na podcele)
2. stworzenie szkicu planu działania

W podsumowaniu tej części nauczyciel powinien podkreślić znaczenie „rozbicia” celu głównego na podcele (zarówno dla naszej motywacji jak i efektywności).

Etap 2: Nauczyciel prosi uczniów by wybrali jeden ze swoich celów wyznaczonych w ćwiczeniu samodzielnie lub w parach (w zależności od preferencji uczniów) wypisali odpowiednie podcele i stworzyli plan działania. Nauczyciel powinien zachęcić do zadawania pytań, jeśli pojawiają się wątpliwości.

Uwaga: Poszczególni uczniowie mogą potrzebować różnej ilości czasu do wykonania tego zadania (w zależności od celu, cech indywidualnych danego ucznia itp.). Dlatego może się zdarzyć, że niektórym uczniom może zabraknąć czasu. Nauczyciel powinien podkreślić, że ich praca w czasie tych zajęć to dopiero początek oraz zachęcić do jej kontynuowania po zajęciach (również w odniesieniu do innych celów długofalowych).

Podsumowanie i pytania uczniów (5-10min)

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, formy organizacyjne

Kompetencje społeczne można uznać za spójny, funkcjonalny, wykorzystywany w praktyce oraz uwarunkowany osobowościowo zestaw wiedzy, doświadczenia, zdolności, umiejętności społecznych. Zestaw ten umożliwi jednostce podejmowanie i rozwijanie twórczych relacji i związków z innymi osobami, aktywne współuczestniczenie w życiu różnych grup społecznych, zadowalające pełnienie różnych ról społecznych oraz efektywne wspólne pokonywanie pojawiających się problemów (J. Borkowski, Podstawy psychologii społecznej).

Kompetencje społeczne i organizacja pracy zespołu powinny być realizowane w formie warsztatowej. Należy podkreślić, że kompetencje społeczne uczeń nabywa również w szkole podstawowej, a szczególnie w klasie VIII na lekcjach wiedzy o społeczeństwie, treści powinny być nadbudowywane i dostosowane do zróżnicowanego poziomu uczniów. W trakcie zajęć poza prezentowaniem informacji, powinno dochodzić do dyskusji i refleksji nad wartościami, podejściem i opiniami, które podlegają indywidualnym wyborom. Wszystkie te działania korzystają z metod aktywizujących ucznia w procesie dydaktycznym.

Poprzez zwiększanie repertuaru umiejętności komunikacji interpersonalnej, możemy zwiększyć ogólną skuteczność ucznia oraz jego satysfakcję z nauki i/lub pracy.

Zalecane metody dydaktyczne

Projekt, prezentacja, burza mózgów, techniki twórczego myślenia, przygotowanie ilustracji z opisami, przeprowadzenie pokazu, odegranie scenek, praca na diagramach, schematach, tworzenie mapy mentalnej, nagranie reklamy informacyjnej, przeprowadzenie gry dydaktycznej, mini symulacja dyskusje oraz wykonywanie różnego rodzaju zadań wraz z rówieśnikami w celu zapewnienia uczniom możliwości rozwoju umiejętności swobodnego wyrażania własnych poglądów, zrozumienia świata, w którym żyją, wypracowania odpowiedniego poczucia własnej wartości, zrozumienia i akceptowania innych, pracy w zespole oraz doświadczenia satysfakcji płynących z bezpośredniej komunikacji werbalnej. grupowa burza mózgów, dyskusja moderowana przez nauczyciela,

Formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone z podziałem na prace w grupach i indywidualną pracę uczniów oraz pracę w parach, a następnie prezentacja efektów pracy na forum klasy. Zajęcia mogą odbywać się również poza klasą szkolną w zależności od realizowanego tematu. Zaleca się, aby część zajęć przeprowadzić w zakładzie pracy, urzędzie publicznym i w prywatnej firmie

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

Sprawdzenie efektów kształcenia proponuje się przeprowadzić poprzez ocenę zrealizowanych zadań w ramach ćwiczeń i projektów, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności dotyczących powiązania każdego działania z treściami. Można oceniać następujące aspekty: wykonanie zadania, umiejętność pracy w grupie i słuchania innych, poziom zaangażowania, szacunek wobec siebie i innych, umiejętność prowadzenia dyskusji,

wyjaśniania, dostrzegania powiązań, uzasadniania swoich opinii, wnioskowania, parafrazowania, opisywania, raportowania, przewidywania, itp.

Oceny są wyrażone stopniami, zgodnie przepisami prawa, ale powinny zawierać opis zarówno umiejętności społecznych, jak i wiedzy.

W procesie oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów należy uwzględnić wyniki wszystkich metod sprawdzania efektów kształcenia zastosowanych przez nauczyciela oraz ocenę za wykonane ćwiczenia. Zaleca się systematyczne ocenianie postępów ucznia oraz bieżące korygowanie wykonywanych ćwiczeń.

Formy indywidualizacji pracy uczniów

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia.

Nauczyciel powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości uczniów,
- uwzględniać zainteresowania uczniów,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

5. PRZEPISY RUCHU DROGOWEGO

5.1. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Podstawowe pojęcia dotyczące ruchu drogowego. – Wpływ alkoholu lub innych środków na działania kierującego. – Przyczyny wypadków drogowych. – Wpływ stanu technicznego na bezpieczeństwo w ruchu drogowym. – Sprawdzenie stanu technicznego pojazdu. – Oświetlenie pojazdu. – Wyposażenie obowiązkowe pojazdu. – Procedury postępowania podczas wypadku. – Procedury postępowania podczas kolizji drogowej. – Udzielanie pierwszej pomocy osobom poszkodowanym. – Elementy kontrolno-pomiarowe pojazdu. – Zakres czynności kontrolno-obslugowych. 	<p>BHP(10)1 scharakteryzować przyczyny wypadków drogowych;</p> <p>BHP(10)4 scharakteryzować skutki prowadzenia pojazdu po spożyciu alkoholu lub innego środka odurzającego;</p> <p>PKZ(R.c)(1)1 ustalić zakres czynności kontrolno-obslugowych pojazdu;</p> <p>PKZ(R.c)(1)2 zinterpretować wskazania przyrządów kontrolno-pomiarowych;</p> <p>PKZ(R.c)(1)3 wyjaśnić wpływ stanu technicznego pojazdu na bezpieczeństwo w ruchu drogowym;</p> <p>BHP (10)2 wyjaśnić procedury udzielania pierwszej pomocy osobom poszkodowanym podczas wypadku;</p> <p>BHP (10)3 ustalić działania w przypadku powstania zagrożenia w bezpieczeństwie ruchu drogowego;</p>

Planowane zadania

1) Analizowanie przyczyn wypadków drogowych

Na podstawie informacji z Internetu i zgromadzonych opisów wypadków drogowych, dokonaj klasyfikacji ich przyczyn.

Ustalanie procedur postępowania podczas różnych wypadków drogowych

2) Uczniowie w zespołach kilkuosobowych dokonują analizy planowanych działań podczas udzielania pomocy osobom poszkodowanym w wypadku drogowym.

Na podstawie otrzymanego opisu wypadku opracuj procedurę wzywania i udzielania pomocy oraz charakterystykę planowanych działań, korzystając z zasobów w Internecie i w literaturze fachowej.

5.2. Zasady ruchu drogowego

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Ogólne zasady ruchu drogowego. – Szczególna ostrożność. – Zasada ograniczonego zaufania. – Rodzaje dróg. – Dopuszczalne prędkości. – Włączanie się do ruchu. – Przecinanie się kierunku ruchu pojazdów. – Przejazd przez skrzyżowania. – Pierwszeństwo przejazdu. – Skrzyżowania o ruch okrężnym. – Pionowe i poziome znaki drogowe. – Sygnały świetlne i nadawane przez osoby kierujące ruchem. – Przejazdy przez torowiska. – Pojazdy uprzywilejowane. – Zasady prowadzenia pojazdów w różnych warunkach drogowych. – Jazda w warunkach ograniczonej widoczności – Używanie sygnałów dźwiękowych i świetlnych. – Programy komputerowe wspomagające naukę przepisów ruchu drogowego. 	<p>PKZ(R.c)(2)1 wyjaśnić przepisy prawa dotyczące ruchu drogowego podczas jazdy po drogach; PKZ(R.c)(2)2 zinterpretować przepisy prawa dotyczące ruchu drogowego podczas przejazdu przez skrzyżowania; PKZ(R.c)(2)3 zinterpretować przepisy prawa dotyczące pierwszeństwa przejazdu; PKZ(R.c)(2)4 określić przepisy prawa o ruchu drogowym dotyczące włączania się do ruchu; PKZ(R.c)(3)1 określić zasady kierowania pojazdami w ruchu drogowym; PKZ(R.c)(2)5 określić dopuszczalne prędkości pojazdów na poszczególnych rodzajach dróg; PKZ(R.c)(2)6 zinterpretować znaczenie znaków drogowych; PKZ(R.c)(3)2 zinterpretować znaczenie nadawanych sygnałów drogowych; PKZ(R.c)(3)3 wyjaśnić konsekwencje zachowań innych uczestników ruchu drogowego; PKZ(R.c)(4)4 wyjaśnić zasady prowadzenia pojazdów w różnych warunkach drogowych; PKZ(RL.c)(5)1 stosować programy komputerowe wspomagające naukę przepisów ruchu drogowego;</p>

Planowane zadania

- 1) Ustalenie zasad pierwszeństwa przejazdu na skrzyżowaniu z ruchem okrężnym, z uwzględnieniem różnorodnych uczestników ruchu drogowego (pojazdy szynowe, uprzywilejowane, wolnobieżne, piesi, rowerzyści).

Pracując w dwuosobowych zespołach na stanowiskach komputerowych, ustal kolejności przejazdu na przedstawionych skrzyżowaniach, w różnych sytuacjach drogowych.

- 2) Interpretowanie znaczenia znaków drogowych jako wskazań do podejmowanych decyzji podczas kierowania pojazdami.

Wyjaśnij znaczenie poszczególnych znaków drogowych, które należy uwzględnić podczas planowania różnych decyzji w procesie kierowania pojazdami.

5.3. Wymagania dla pojazdów i kierowców

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Zasady doboru i uzupełniania materiałów eksploatacyjnych. – Obsługa codzienna pojazdu. – Przygotowanie miejsca pracy kierowcy. – Przewóz osób i ładunków. – Ewidencja pojazdów. – Przeglądy techniczne. – Kategorie praw jazdy i zakres uprawnień. – Wydawanie praw jazdy. – Cofanie uprawnień do kierowania. – Kontrola drogowa. – Procedury na egzaminie wewnętrznym i państwowym. 	<p>PKZ(R.c)(4)1 wyjaśnić zasady wykonywania czynności obsługi codziennej pojazdu;</p> <p>PKZ(R.c)(4)2 wyjaśnić przepisy prawne dotyczące obowiązku rejestracji pojazdu i obowiązkowych badań technicznych;</p> <p>PKZ(R.c)(4)3 wyjaśnić zasady organizacji miejsca pracy kierowcy zgodnie z zasadami ergonomii;</p> <p>PKZ(R.c)(4)5 wyjaśnić zasady przeprowadzania egzaminu wewnętrznego;</p> <p>PKZ(R.c)(4)6 wyjaśnić zasady przeprowadzania egzaminu państwowego w różnych warunkach drogowych;</p> <p>PKZ(R.c)(4)7 wyjaśnić procedury wydawania i cofania uprawnień do kierowania pojazdami;</p> <p>PKZ(RL.c)(5)2 stosować programy komputerowe w rozwiązywaniu testów egzaminacyjnych;</p>

Planowane zadania

Ustalenie zakresu czynności obsługowych pojazdu przed rozpoczęciem jazdy.

- 1) Na podstawie otrzymanej instrukcji obsługi pojazdu, określ czynności jakie należy wykonać przed zajęciem miejsca kierowcy, a także opracuj kolejność czynności wykonanych po zajęciu miejsca kierowcy, ale przed uruchomieniem silnika pojazdu.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Podczas zajęć powinny być kształtowane umiejętności poszukiwania, analizowania i selekcjonowania informacji z zakresu obrotu pojazdami zasad ich ewidencji, obowiązków właścicieli i kierowców (ubezpieczenie OC, dokumenty dotyczące pojazdu). Należy także kształtować umiejętność współpracy w grupie, gdyż umiejętność pozyskiwania najnowszych informacji jest kluczową w zakresie poznawania najnowszych uregulowań prawnych. Do oceny osiągnięć edukacyjnych uczących się proponuje się przeprowadzenie testu wielokrotnego wyboru oraz zadań praktycznych.

Środki dydaktyczne

W pracowni powinny znajdować się urządzenia multimedialne, akty prawne dotyczące przepisów ruchu drogowego, tablice ze znakami drogowymi, programy edukacyjne, symulatory, filmy i prezentacje multimedialne dotyczące zasad ruchu drogowego, tablice poglądowe dotyczące zasad udzielania pierwszej pomocy, filmy i prezentacje multimedialne dotyczące zasad udzielania pierwszej pomocy, katalogi i oferty handlowe producentów ciągników rolniczych z rozmieszczeniem elementów kontrolno-sterujących na pulpicie, zestawy ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla uczniów a także zadania testowe – analogiczne do zadań na egzaminie państwowym, indywidualne stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu.

Zalecane metody dydaktyczne

W tym dziale powinny być kształtowane umiejętności analizowania, wyszukiwania, selekcjonowania informacji z zakresu budowy pojazdów. Ten dział programowy wymaga stosowania aktywizujących metod kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem metody tekstu przewodniego, dyskusji dydaktycznej w różnych odmianach. Niektóre elementy zajęć muszą być wspomagane wykładem konwersatoryjnym. Podczas zajęć należy wykonywać ćwiczenia, do których należy przygotować opisy czynności niezbędne do wykonania zadania, a uczniowie będą pracować samodzielnie lub w zespołach. Wybrane metody pozwolą w najprzystępniejszy sposób przekazać i utrwaląc wiedzę z zakresu wyżej przedstawionego.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

Do oceny osiągnięć edukacyjnych uczących się proponuje się przeprowadzenie testu zgodnie ze standardami ośrodka egzaminacyjnego oraz testu praktycznego podczas którego zweryfikowana zostanie umiejętność działania podczas udzielania pomocy osobom poszkodowanym w wypadku drogowym.

Osiągnięcia uczniów na poszczególnych jednostkach lekcyjnych można również oceniać na podstawie testu pisemnego wielokrotnego wyboru i wypowiedzi ustnych, testów

przeprowadzanych w ośrodku egzaminacyjnym. W ocenie należy uwzględnić: szybkość udzielanych odpowiedzi, poprawność merytoryczną wypowiedzi, adekwatność wypowiedzi do tematu i kontekstu zadane pytania, stosowanie terminologii właściwej dla przedmiotu, umiejętność wnioskowania przyczynowo - skutkowego, samodzielność wypowiedzi.

Formy indywidualizacji pracy uczniów

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia.

Nauczyciel powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości uczniów,
- uwzględniać zainteresowania uczniów,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

6. ANATOMIA I FIZJOLOGIA ZWIERZĄT

6.1. Anatomia i fizjologia ssaków i ptaków

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Nazwy nauk weterynaryjnych. – Pojęcia dotyczące anatomii topograficznej. – Budowa anatomiczna i fizjologia poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich (bydło, owce, kozy, konie, świnie, ptaki) i zwierząt towarzyszących (psy, koty): – Budowa anatomiczna i fizjologia układu powłokowego. – Budowa anatomiczna i fizjologia układu szkieletowego. – Budowa anatomiczna i fizjologia układu mięśniowego. – Budowa anatomiczna i fizjologia układu oddechowego. – Budowa anatomiczna i fizjologia układu naczyniowego. – Budowa anatomiczna i fizjologia układu trawiennego. – Budowa anatomiczna i fizjologia układu wydalniczego. – Budowa anatomiczna i fizjologia układu rozrodczego. – Budowa anatomiczna i fizjologia układu wydzielania wewnętrznego. – Budowa anatomiczna i fizjologia układu nerwowego i narządów zmysłów. 	<p>RL.10.1(1)1 rozróżnić pojęcia dotyczące nazewnictwa nauk weterynaryjnych;</p> <p>RL.10.1(1)2 rozróżnić pojęcia dotyczące anatomii topograficznej;</p> <p>PKZ(RL.h)(1)1 wymienić układy anatomiczne ssaków i ptaków;</p> <p>PKZ(RL.h)(1)2 wskazać rolę i znaczenie układów anatomicznych w funkcjonowaniu organizmu ssaków i ptaków;</p> <p>RL.10.1(3)1 określić prawidłową budowę układów anatomicznych poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich (bydło, owce, kozy, konie, świnie, ptaki) i zwierząt towarzyszących (psy, koty);</p> <p>RL.10.1(3)2 określić charakterystyczne cechy budowy anatomicznej narządów poszczególnych układów z uwzględnieniem różnic gatunkowych u zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.1(5)1 określić funkcje poszczególnych układów;</p> <p>RL.10.1(5)2 określić funkcje poszczególnych narządów;</p> <p>RL.10.1(4)1 określić okolice i punkty ciała zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.1(4)2 określić położenie narządów poszczególnych układów anatomicznych w</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>organizmie zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących; RL.10.1(6)1 scharakteryzować przebieg prawidłowych procesów fizjologicznych poszczególnych układów zachodzących w organizmie zwierzęcym; RL.10.1(6)2 określić prawidłowe parametry procesów fizjologicznych poszczególnych układów zachodzących w organizmie zwierzęcym;</p>
--	--

Planowane zadania

Sporządzenie wykazu nauk weterynaryjnych.

- 1) Sporządź wykaz nazw nauk weterynaryjnych. Wyniki swojej pracy zapisz w otrzymanej karcie pracy. Zadanie wykonaj indywidualnie. Wykonaną pracę porównaj z otrzymanym wzorcem i dokonaj samooceny prawidłowości wykonania zadania.

Sporządzenie wykazu prawidłowych parametrów życiowych (liczba oddechów, tętno, temperatura ciała) dla wszystkich gatunków i grup wiekowych zwierząt gospodarskich i towarzyszących.

- 1) Wykorzystując informacje uzyskane na zajęciach edukacyjnych, zawarte w podręcznikach opracuj zestawienie prawidłowych parametrów życiowych (liczba oddechów, tętno, temperatura ciała) dla wszystkich gatunków i grup wiekowych zwierząt gospodarskich i towarzyszących. Wyniki swojej pracy zapisz w otrzymanej karcie pracy. Zadanie wykonaj indywidualnie. Wykonaną pracę porównaj z otrzymanym wzorcem i dokonaj samooceny prawidłowości wykonania zadania.

6.2. Porównanie budowy anatomicznej i fizjologii zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Różnice gatunkowe w budowie układów anatomicznych zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. – Różnice gatunkowe w budowie narządów poszczególnych układów anatomicznych zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. – Porównanie procesów fizjologicznych układów poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących. – Porównanie procesów fizjologicznych narządów poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących 	<p>RL.10.1(3)3 określić różnice gatunkowe w budowie układów anatomicznych zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących; RL.10.1(3)4 określić różnice gatunkowe w budowie narządów poszczególnych układów anatomicznych zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących; RL.10.1(7)1 porównać procesy fizjologiczne układów poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących. RL.10.1(7)2 porównać procesy fizjologiczne narządów poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących.</p>

Planowane zadania

Sporządzenie wykazu różnic gatunkowych w budowie i funkcjonowaniu wytworów skóry u poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich i towarzyszących.

- 1) Na podstawie otrzymanej instrukcji opracuj wykaz różnic w budowie i funkcjonowaniu gruczołu mlekowego u poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich i towarzyszących. Wyniki pracy zapisz w karcie pracy. Wykonaną pracę porównaj z otrzymanym wzorcem i dokonaj samooceny prawidłowości wykonania zadania.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Zajęcia edukacyjne mogą być prowadzone w pracowni anatomiczno-zootechnicznej wyposażonej w komputery z dostępem do Internetu. i urządzenia multimedialne.

Środki dydaktyczne

Zajęcia edukacyjne mogą być prowadzone w pracowni anatomiczno-zootechnicznej wyposażonej w komputer z dostępem do Internetu i urządzenia multimedialne.

Słowniki zootechniczne, modele anatomiczne zwierząt, szkielety zwierząt, atlasy anatomii topograficznej zwierząt, tablice poglądowe, prezentacje multimedialne, programy edukacyjne, pakiety edukacyjne dla uczniów, karty samooceny, karty pracy dla uczniów, podręczniki z anatomii i fizjologii zwierząt, słowniki z dziedziny weterynarii, czasopisma weterynaryjne.

Zalecane metody dydaktyczne

Zajęcia dydaktyczne powinny być prowadzone różnymi metodami ze szczególnym uwzględnieniem aktywizujących metod nauczania.

Formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: indywidualnie oraz zespołowo. Zajęcia należy prowadzić w oddziałach klasowych w systemie klasowo-lekcyjnym.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

W procesie oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów należy uwzględnić wyniki wszystkich metod sprawdzania efektów kształcenia zastosowanych przez nauczyciela: odpowiedzi ustnych, pisemnych sprawdzianów, testów wielokrotnego wyboru. Należy zwracać uwagę na umiejętność logicznego myślenia. W kryteriach oceny należy uwzględnić: poprawność merytoryczną wypowiedzi, adekwatność wypowiedzi do tematu i kontekstu zadanego pytania, stosowanie terminologii właściwej dla przedmiotu, umiejętność wnioskowania przyczynowo - skutkowego, samodzielność wypowiedzi.

Formy indywidualizacji pracy uczniów

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia.

Nauczyciel powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości uczniów,
- uwzględniać zainteresowania uczniów,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

7. CHÓW ZWIERZĄT

7.1 Gatunki, rasy, typy użytkowe i ocena pokroju i kondycji zwierząt

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Kluczowe pojęcia z zakresu chowu i hodowli zwierząt. – Charakterystyka typów użytkowych i kierunków użytkowania bydła, owiec, kóz, koni, świń i kur. – Charakterystyka ras bydła występującego w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych. – Charakterystyka ras owiec występujących w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych. – Charakterystyka ras kóz występujących w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych. – Charakterystyka maści koni. – Charakterystyka ras koni występujących w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych. – Charakterystyka ras świń występujących w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych. – Charakterystyka ras geograficznych pszczoł. – Charakterystyka ras psów najczęściej występujących w Polsce z uwzględnieniem klasyfikacji ras wg FCI z wyodrębnieniem ras agresywnych. – Charakterystyka ras kotów najczęściej występujących w Polsce z uwzględnieniem klasyfikacji ras wg FIFE. – Pojęcia związane z oceną pokroju i kondycji zwierząt gospodarskich i towarzyszących. – Metody i zasady przeprowadzania oceny pokroju zwierząt gospodarskich. – Cechy prawidłowej budowy i wady pokroju bydła. – Cechy prawidłowej budowy i wady pokroju koni. – Chody koni. – Kondycja zwierząt gospodarskich i towarzyszących. – Konstytucja zwierząt gospodarskich i towarzyszących. 	<p>PKZ(RL.h)(3)2 scharakteryzować wszystkie typy użytkowe i kierunki użytkowania bydła, owiec, kóz, koni, świń i drobiu; RL.10.2 (1)1 rozróżnić kluczowe pojęcia z chowu i hodowli zwierząt;</p> <p>RL.10.2 (1)2 scharakteryzować rasy bydła występującego w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;</p> <p>RL.10.2 (1)3 scharakteryzować rasy owiec występujące w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;</p> <p>RL.10.2 (1)4 scharakteryzować rasy kóz występujące w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;</p> <p>RL.10.2 (1)5 scharakteryzować maści koni;</p> <p>RL.10.2 (1)7 scharakteryzować rasy koni występujących w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;</p> <p>RL.10.2 (1)8 scharakteryzować rasy świń występujące w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;</p> <p>RL.10.2 (1)9 scharakteryzować rasy geograficzne pszczoł występujące w Polsce;</p> <p>RL.10.2 (1)10 scharakteryzować rasy psów najczęściej występujących w Polsce z uwzględnieniem klasyfikacji ras wg FCI z wyodrębnieniem ras agresywnych.</p> <p>RL.10.2 (1)11 scharakteryzować rasy kotów</p>

<p>– Temperament i charakter zwierząt gospodarskich i towarzyszących.</p>	<p>najczęściej występujących w Polsce z uwzględnieniem klasyfikacji ras wg FIFE.</p> <p>RL.10.2(2)1 rozróżnić pojęcia związane z oceną pokroju i kondycji zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.10.2(2)2 określić metody i zasady przeprowadzania oceny pokroju zwierząt gospodarskich;</p> <p>RL.10.2(2)3 określić cechy prawidłowej budowy i wady pokroju bydła;</p> <p>RL.10.2(2)4 określić cechy prawidłowej budowy i wady pokroju koni;</p> <p>RL.10.2(2)5 wymienić i scharakteryzować chody koni;</p> <p>RL.10.2(2)7 scharakteryzować kondycję zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.10.2(2)8 scharakteryzować konstytucję zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.10.2(2)9 scharakteryzować temperament i charakter zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p>
---	--

Planowane zadania

Sporządzenie wykazu ras i cech agresywnych ras psów.

- 1) Na podstawie wzorców ras, informacji podanych przez nauczyciela oraz pozyskanych z innych źródeł przygotuj wykaz ras i cech charakteryzujących psy agresywne. Wyniki zapisz na załączonej karcie pracy. Wykonaną pracę porównaj z otrzymanym wzorcem i dokonaj samooceny prawidłowości wykonania zadania.

7.2. Behavioralne aspekty chowu zwierząt

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Pojęcia dotyczące zachowań zwierząt gospodarskich i towarzyszących. – Zachowania płciowych samców przy kryciu. – Zachowania samców przy pobieraniu nasienia. – Zachowania płciowe samic. – Zachowania młodych podczas ssania. – Zachowania rodziców wobec potomstwa. – Antagonizmy i zachowania agresywne. – Zachowania zwierząt żyjących w gromadzie. – Zachowania zwierząt na pastwisku. – Zachowania zwierząt w fermach wielkostadnych. – Zachowania zwierząt chorych. – Charakterystyczne zachowania psów. 	<p>RL.10.2(3)1 rozróżnić pojęcia dotyczące zachowań zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.10.2(3)2 określić charakterystyczne cechy zachowań płciowych samców przy kryciu;</p> <p>RL.10.2(3)3 określić charakterystyczne cechy zachowań samców przy pobieraniu nasienia;</p> <p>RL.10.2(3)4 określić charakterystyczne cechy zachowań płciowych samic;</p> <p>RL.10.2(3)5 określić charakterystyczne cechy zachowań młodych podczas ssania;</p> <p>RL.10.2(3)6 określić charakterystyczne cechy zachowań rodziców wobec potomstwa;</p> <p>RL.10.2(3)7 określić charakterystyczne cechy antagonizmów i zachowań agresywnych;</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Charakterystyczne zachowania kotów. - Charakterystyczne zachowania pszczół. 	<p>RL.10.2(3)8 określić charakterystyczne cechy zachowań zwierząt żyjących w gromadzie; RL.10.2(3)9 określić charakterystyczne cechy zachowań zwierząt na pastwisku; RL.10.2(3)10 określić charakterystyczne cechy zachowań zwierząt w fermach wielkostadnych; RL.10.2(3)11 określić charakterystyczne cechy zachowań zwierząt chorych; RL.10.2(3)12 określić charakterystyczne cechy zachowań psów; RL.10.2(3)13 określić charakterystyczne cechy zachowań kotów; RL.10.2(3)14 określić charakterystyczne cechy zachowań pszczół;</p>
--	--

Planowane zadania

Sporządzenie charakterystyki zachowania płciowego samic i samców zwierząt gospodarskich i towarzyszących.

- 1) Na podstawie książek, publikacji i prezentacji multimedialnych przygotowanych przez nauczyciela lub innego źródła, wypisz charakterystyczne cechy zachowania płciowego zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. Wyniki zapisz na załączonej karcie pracy. Lider grupy w drodze losowania rozdzieli pomiędzy uczestników grypy, poszczególne gatunki zwierząt, dla których opracowany będzie wykaz. Wykonaną pracę porównaj z otrzymanym wzorcem i dokonaj samooceny prawidłowości wykonania zadania.

7.3. Zoohigieniczne aspekty chowu zwierząt

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> - Wpływ warunków utrzymania na prawidłowy rozwój i funkcjonowanie organizmu zwierzęcego. - Wpływ czynników klimatycznych na zdrowie i produktywność zwierząt. - Wpływ czynników glebowych na zdrowie i produktywność zwierząt. - Wpływ czynników mikroklimatu pomieszczeń inwentarskich wpływające na zdrowie i produktywność zwierząt. - Pojęcia dotyczące dobrostanu zwierząt. - Czynniki kształtujące dobrostan zwierząt. - Warunki dobrostanu dla zwierząt gospodarskich i towarzyszących. - Metody deratyzacji i dezynsekcji. - Wpływ chowu zwierząt na środowisko naturalne. - Przepisy prawa regulujące oddziaływanie 	<p>PKZ(RL.h)(4)1 określić wpływ warunków utrzymania na prawidłowy rozwój i funkcjonowanie organizmu zwierzęcego; RL.10.2(4)1 scharakteryzować wpływ czynników klimatycznych na zdrowie i produktywność zwierząt; RL.10.2(4)2 scharakteryzować wpływ czynników glebowych na zdrowie i produktywność zwierząt; RL.10.2(4)3 scharakteryzować wpływ czynników mikroklimatu pomieszczeń inwentarskich wpływające na zdrowie i produktywność zwierząt; RL.10.2(12)1 wyjaśnić pojęcia dotyczące dobrostanu zwierząt; RL.10.2(12)2 wymienić czynniki kształtujące dobrostan zwierząt; RL.10.2(12)3 określić warunki dobrostanu dla zwierząt gospodarskich i towarzyszących na podstawie obowiązujących norm;</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<ul style="list-style-type: none"> – chowu zwierząt na środowisko naturalne. – Stężenia roztworów biobójczych. – Weterynaryjne zabiegi sanitarne i specjalne. – Środki używane do weterynaryjnych zabiegów sanitarnych i specjalnych. – Sposoby użycia preparatów biobójczych w weterynaryjnych zabiegach sanitarnych i specjalnych. 	<p>RL.10.2(12)4 określić metody deratyzacji i dezynsekcji; RL.10.2(13)1 określić wpływ chowu zwierząt na środowisko naturalne; RL.10.2(13)2 podać przepisy prawa regulujące oddziaływanie chowu zwierząt na środowisko naturalne; RL.10.2(18)1 obliczyć stężenia roztworów biobójczych; RL.10.2(18)2 scharakteryzować weterynaryjne zabiegi sanitarne i specjalne; RL.10.2(18)3 rozróżnić środki używane do weterynaryjnych zabiegów sanitarnych i specjalnych; RL.10.2(18)4 określić sposoby użycia preparatów biobójczych w weterynaryjnych zabiegach sanitarnych i specjalnych;</p>
---	--

Planowane zadania

Sporządzenie wykazu prawidłowych parametrów mikroklimatu pomieszczeń inwentarskich dla wszystkich gatunków i grup wiekowych zwierząt gospodarskich.

- 1) Wykorzystując informacje uzyskane na zajęciach edukacyjnych, zawarte w podręcznikach, opracuj zestawienie prawidłowych parametrów mikroklimatu pomieszczeń inwentarskich (temperatura powietrza, wilgotność względna, domieszki gazów szkodliwych, przepływ powietrza, natężenie oświetlenia) dla wszystkich gatunków i grup wiekowych zwierząt gospodarskich. Wyniki swojej pracy zapisz w otrzymanej karcie pracy. Zadanie wykonaj indywidualnie. Wykonaną pracę porównaj z otrzymanym wzorcem i dokonaj samooceny prawidłowości wykonania zadania.

7.4. Obrót stada, Wymogi Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej i Zasady Wzajemnej Zgodności

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Pojęcia związane z obrotem stada. – Zasady i cel sporządzania obrotu stada planowanego i sprawozdawczego dla bydła i świń; – Zwykła Dobra Praktyka Rolnicza. – Zasady Wzajemnej Zgodności. – Cele stosowania Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej. – Cele stosowania Zasad Wzajemnej Zgodności; – Zakres działań Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej. – Zakres wymogów Zasad Wzajemnej Zgodności. 	<p>RL.10.2(9)1 wyjaśnić pojęcia związane z obrotem stada; RL.10.2(9)2 określić zasady i cel sporządzania obrotu stada planowanego i sprawozdawczego dla bydła i świń; RL.10.2(11)1 wyjaśnić, co to jest Zwykła Dobra Praktyka Rolnicza; RL.10.2(11)2 wyjaśnić, co to są Zasady Wzajemnej Zgodności; RL.10.2(11)3 określić cele stosowania Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej; RL.10.2(11)4 określić cele stosowania Zasad Wzajemnej Zgodności; RL.10.2(11)5 określić zakres działań Zwykłej</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<ul style="list-style-type: none"> – Zasady przechowywania nawozów naturalnych zgodnie z Zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej i wymogów Zasad Wzajemnej Zgodności. – Zasady stosowania nawozów naturalnych zgodnie z Zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej i wymogów Zasad Wzajemnej Zgodności. – Zasady gospodarowania na użytkach zielonych zgodnie z zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej. – Zasady utrzymania czystości i porządku w gospodarstwie zgodnie z zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej. – Dopuszczalna obsada zwierząt w gospodarstwie zgodnie z Zasadami Wzajemnej Zgodności. – Wymogi warunków sposobu przechowywania i składowania pasz soczystych i kiszzonek wg Zasad Wzajemnej Zgodności. – Wymogi Zasad Wzajemnej Zgodności w zakresie ochrony zdrowia zwierząt. – Wymogi Zasad Wzajemnej Zgodności w zakresie bezpieczeństwa pasz. – Wymogi Zasad Wzajemnej Zgodności w zakresie higieny pozyskiwania i przechowywania mleka. – Wymogi Zasad Wzajemnej Zgodności w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt. – Wymogi Zasad Wzajemnej Zgodności w zakresie dobrostanu zwierząt. 	<p>Dobrej Praktyki Rolniczej; RL.10.2(11)6 określić zakres wymogów Zasad Wzajemnej Zgodności; RL.10.2(11)7 określić zasady przechowywania nawozów naturalnych zgodnie z zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej i wymogów Zasad Wzajemnej Zgodności; RL.10.2(11)8 określić zasady stosowania nawozów naturalnych zgodnie z zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej i wymogów Zasad Wzajemnej Zgodności; RL.10.2(11)9 określić zasady gospodarowania na użytkach zielonych zgodnie z zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej; RL.10.2(11)10 określić zasady utrzymania czystości i porządku w gospodarstwie zgodnie z zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej; RL.10.2(11)11 określić dopuszczalną obsadę zwierząt w gospodarstwie zgodnie z Zasadami Wzajemnej Zgodności; RL.10.2(11)12 określić wymogi warunków sposobu przechowywania i składowania pasz soczystych i kiszzonek wg Zasad Wzajemnej Zgodności; RL.10.2(11)13 określić wymogi Zasad Wzajemnej Zgodności w zakresie ochrony zdrowia zwierząt; RL.10.2(11)14 określić wymogi Zasad Wzajemnej Zgodności w zakresie bezpieczeństwa pasz; RL.10.2(11)15 określić wymogi Zasad Wzajemnej Zgodności w zakresie higieny pozyskiwania i przechowywania mleka; RL.10.2(11)16 określić wymogi Zasad Wzajemnej Zgodności w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt; RL.10.2(11)17 określić wymogi Zasad Wzajemnej Zgodności w zakresie dobrostanu zwierząt;</p>
---	---

Planowane zadania

- 1) Wykazanie różnic pomiędzy Zasadami Wzajemnej Zgodności a wymogami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej.

7.5. Podstawy paszoznawstwa i żywienia zwierząt

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Wpływ żywienia na prawidłowy rozwój i funkcjonowanie organizmu zwierzęcego. – Wpływ żywienia na zdrowie i produktywność zwierząt. – Podział pasz stosowanych w żywieniu 	<p>PKZ(RL.h)(4)2 określić wpływ żywienia na prawidłowy rozwój i funkcjonowanie organizmu zwierzęcego; RL.10.2(4)4 scharakteryzować wpływ żywienia na zdrowie i produktywność zwierząt; RL.10.2(4)5 dokonać podziału pasz</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<p>zwierząt gospodarskich i towarzyszących według różnych kryteriów podziału.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Przynależność pasz do grup: pasze objętościowe suche, objętościowe soczyste, pasze treściwe. – Wpływ składników mineralnych, witamin, białek, tłuszczów i węglowodanów na prawidłowy rozwój i funkcjonowanie organizmów zwierzęcych. – Skład chemiczny pasz a skład chemiczny ciała zwierząt. – Rola wody w organizmie zwierzęcym. – Procesy przemiany białka, tłuszczów, węglowodanów w organizmie zwierzęcym. – Strawność pasz. – Czynniki wpływające na skład chemiczny surowców paszowych, ich wartość pokarmową i strawność. – Cechy pasz decydujące o jej przydatności do spożycia. – Metody oceny jakości pasz. – Pasze pochodzenia roślinnego (zielonki, kiszonki, okopowe, siano i susz z zielonek, słoma, plewy, strączyny, ziarno zbóż i nasiona roślin strączkowych) stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. – Metody konserwowania pasz roślinnych. – Sposoby i zasady przechowywania pasz roślinnych z uwzględnieniem przepisów bhp. – Pasze pochodzenia zwierzęcego (siara, mleko, jaja, mięso, produkty uboczne z przetwórstwa surowców pochodzenia zwierzęcego) stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. – Sposoby i zasady przechowywania pasz pochodzenia zwierzęcego z uwzględnieniem przepisów bhp. – Pasze pochodzenia mineralnego stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. – Produkty uboczne przemysłu rolno-spożywczego; – Sposoby i zasady przechowywania produktów ubocznych przemysłu rolno-spożywczego z uwzględnieniem przepisów bhp. – Przemysłowe mieszanki paszowe i koncentraty paszowe stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. – Dodatki paszowe. – Fizyczne, chemiczne i biologiczne metody przygotowania pasz do skarmiania. 	<p>stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich i towarzyszących według różnych kryteriów podziału;</p> <p>RL.10.2(4)6 określić przynależność pasz do grup: pasze objętościowe suche, objętościowe soczyste, pasze treściwe;</p> <p>RL.10.2(4)7 określić wpływ składników mineralnych, witamin, białek, tłuszczów i węglowodanów na prawidłowy rozwój i funkcjonowanie organizmów zwierzęcych;</p> <p>RL.10.2(4)8 wskazać źródła związków mineralnych;</p> <p>RL.10.2(4)9 wskazać źródła witamin;</p> <p>RL.10.2(4)10 porównać skład chemiczny pasz ze składem chemicznym ciała zwierząt;</p> <p>RL.10.2(4)11 określić rolę wody w organizmie zwierzęcym;</p> <p>RL.10.2(4)12 określić zachodzące w organizmie zwierzęcym procesy przemiany białka, tłuszczów, węglowodanów;</p> <p>RL.10.2(4)13 określić strawność pasz;</p> <p>RL.10.2(5)2 scharakteryzować czynniki wpływające na skład chemiczny surowców paszowych, ich wartość pokarmową i strawność;</p> <p>RL.10.2(5)6 określić cechy pasz decydujące o jej przydatności do spożycia;</p> <p>RL.10.2(5)7 określić metody oceny jakości pasz;</p> <p>RL.10.2(6)1 scharakteryzować pasze pochodzenia roślinnego (zielonki, kiszonki, okopowe, siano i susz z zielonek, słoma, plewy, strączyny, ziarno zbóż i nasiona roślin strączkowych) stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.2(6)4 scharakteryzować metody konserwowania pasz roślinnych.</p> <p>RL.10.2(6)7 określić sposoby i zasady przechowywania pasz roślinnych z uwzględnieniem przepisów bhp;</p> <p>RL.10.2(6)12 scharakteryzować pasze pochodzenia zwierzęcego (siara, mleko, jaja, mięso, produkty uboczne z przetwórstwa surowców pochodzenia zwierzęcego) stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.2(6)13 określić sposoby i zasady przechowywania pasz pochodzenia zwierzęcego z uwzględnieniem przepisów bhp;</p> <p>RL.10.2(6)17 scharakteryzować pasze pochodzenia mineralnego stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> – Pojęcia związane z racjonalnym żywieniem zwierząt. – Zasady racjonalnego żywienia zwierząt. – Mierniki wartości pokarmowej pasz. – Systemy normowania i dawkowania pasz. – Systemy żywienia zwierząt. – Wartość pokarmową pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich i towarzyszących w oparciu o tabele wartości pokarmowej pasz. – Pojęcia dotyczące preliminarza i bilansu pasz. – Zasady sporządzania preliminarza pasz dla zwierząt gospodarskich. – Zasady sporządzania bilansu pasz dla zwierząt gospodarskich. 	<p>RL.10.2(6)18 scharakteryzować produkty uboczne przemysłu rolno-spożywczego;</p> <p>RL.10.2(6)19 określić sposoby i zasady przechowywania produktów ubocznych przemysłu rolno-spożywczego z uwzględnieniem przepisów bhp;</p> <p>RL.10.2(6)22 scharakteryzować przemysłowe mieszanki paszowe i koncentraty paszowe stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.2(6)23 scharakteryzować dodatki paszowe;</p> <p>RL.10.2(6)8 scharakteryzować fizyczne, chemiczne i biologiczne metody przygotowania pasz do skarmiania;</p> <p>RL.10.2(7)1 wyjaśnić pojęcia związane z racjonalnym żywieniem zwierząt;</p> <p>RL.10.2(7)2 określić zasady racjonalnego żywienia zwierząt;</p> <p>RL.10.2(8)1 wymienić i scharakteryzować mierniki wartości pokarmowej pasz;</p> <p>RL.10.2(8)2 scharakteryzować systemy normowania i dawkowania pasz;</p> <p>RL.10.2(8)3 scharakteryzować systemy żywienia zwierząt;</p> <p>RL.10.2(8)4 scharakteryzować wartość pokarmową pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich i towarzyszących w oparciu o tabele wartości pokarmowej pasz;</p> <p>RL.10.2(10)1 wyjaśnić pojęcia dotyczące preliminarza i bilansu pasz;</p> <p>RL.10.2(10)2 określić zasady sporządzania preliminarza pasz dla zwierząt gospodarskich;</p> <p>RL.10.2(10)3 określić zasady sporządzania bilansu pasz dla zwierząt gospodarskich;</p>
--	---

Planowane zadania

Określenie i uszeregowanie wartości pokarmowej pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących w oparciu o tabele wartości pokarmowej pasz.

- 1) Uzupełnij kartę pracy, wpisując w odpowiednie rubryki wartość pokarmową pasz, a następnie uszereguj pasze pod względem zawartości składników pokarmowych i energii. Dokonaj samooceny swojej pracy na karcie samooceny. Zadanie wykonuj indywidualnie. Minimalna lista pasz zostaje określona przez nauczyciela. Wykonaną pracę porównaj z otrzymanym wzorcem i dokonaj samooceny prawidłowości wykonania zadania.

7.6. Chów zwierząt gospodarskich

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia
--------------------	------------------------------------

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> - Znaczenie gospodarcze chowu bydła, owiec, kóz, świń, koni, drobiu i pszczół. - Pojęcia dotyczące technologii produkcji zwierzęcej i pozyskiwania surowców pochodzenia zwierzęcego. - Zasady postępowania z cielętami po urodzeniu; - Zasady odchowu cieląt. - Systemy utrzymania cieląt - Zasady wychowu jałówek; - Prawidłowa budowa i wady wymienia krów. - Fizjologia doju krów. - Techniki pozyskiwania mleka od krów. - Kolejność czynności wykonywanych podczas higienicznego pozyskiwania mleka krowiego. - Postępowanie z mlekiem krowim po udoju. - Jakość mleka krowiego surowego. - Okresy użytkowania mlecznego krów (laktacja, zasuszenie). - Przebieg laktacji krów. - Systemy doju krów. - Technologie wytwarzania mięsa wołowego. - Przyżyciowe i poubojowe metody oceny wartości rzeźnej bydła. - Pasze stosowane w żywieniu bydła mlecznego i racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych bydła mlecznego. - Pasze stosowane w żywieniu bydła mięsnego i racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych bydła mięsnego. - Zasady utrzymania maciorek. - Zasady utrzymania i użytkowania tryków. - Zasady postępowania z jagniętami po urodzeniu. - Systemy utrzymania jagniąt. - Zasady wychowu jarek i tryczków. - Użytkowanie mleczne owiec. - Pozostałe kierunki użytkowania owiec. - Technologie wytwarzania mięsa jagnięcego i baraniego. - Pasze stosowane w żywieniu owiec i racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych owiec. - Zasady utrzymania mlecznego kóz. - Zasady utrzymania kozłów. - Zasady postępowania z kozłętami po urodzeniu. - Systemy utrzymania kozłąt. - Wychowu kozłąt. - Użytkowanie mleczne kóz. 	<p>RL.10.2(17)1 określić znaczenie gospodarcze i społeczne chowu bydła, owiec, kóz, świń, koni, drobiu i pszczół;</p> <p>RL.10.2(17)2 wyjaśnić pojęcia dotyczące technologii produkcji zwierzęcej i pozyskiwania surowców pochodzenia zwierzęcego;</p> <p>RL.10.2(17)3 określić zasady postępowania z cielętami po urodzeniu;</p> <p>RL.10.2(17)4 określić zasady odchowu cieląt;</p> <p>RL.10.2(17)5 scharakteryzować systemy utrzymania cieląt;</p> <p>RL.10.2(17)6 określić zasady wychowu jałówek;</p> <p>RL.10.2(17)7 określić prawidłową budowę i wady wymienia krów;</p> <p>RL.10.2(17)8 scharakteryzować techniki pozyskiwania mleka od krów;</p> <p>RL.10.2(17)9 określić kolejność czynności wykonywanych podczas higienicznego pozyskiwania mleka krowiego;</p> <p>RL.10.2(17)10 określić postępowanie z mlekiem krowim po udoju;</p> <p>RL.10.2(17)11 określić jakość mleka krowiego surowego;</p> <p>RL.10.2(17)12 scharakteryzować okresy użytkowania mlecznego krów (laktacja, zasuszenie);</p> <p>RL.10.2(17)13 scharakteryzować przebieg laktacji krów;</p> <p>RL.10.2(17)15 ocenić wymię krowy pod względem przydatności do doju mechanicznego;</p> <p>RL.10.2(17)16 wykonać dój mechaniczny krów;</p> <p>RL.10.2(17)17 ocenić organoleptycznie na przedzadajaczu próbkę mleka krowiego;</p> <p>RL.10.2(17)18 wykonać próbę TOK u krów;</p> <p>RL.10.2(17)19 scharakteryzować systemy doju krów;</p> <p>RL.10.2(17)20 scharakteryzować technologie wytwarzania mięsa wołowego;</p> <p>RL.10.2(17)21 określić przyżyciowe i poubojowe metody oceny wartości rzeźnej bydła;</p> <p>RL.10.2(7)4 określić racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych bydła mlecznego;</p> <p>RL.10.2(7)5 określić racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych bydła</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Kolejność czynności wykonywanych podczas higienicznego pozyskiwania mleka od kóz. - Postępowanie z mlekiem kozim po udoju. - Pozostałe kierunki użytkowania kóz. - Pasze stosowane w żywieniu kóz i racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych kóz. - Zasady utrzymania loch w poszczególnych okresach użytkowania. - Zasady utrzymania i użytkowania knurów. - Zasady odchowu prosiąt i warchlaków. - Zasady utrzymania prosiąt i warchlaków. - Systemy utrzymania tuczników. - Zasady i rodzaje tuczu tuczników. - Podstawowe wskaźniki warunkujące efektywność produkcji trzody chlewnej. - Określić przyżyciowe i poubojowe metody oceny wartości rzeźnej świń - Pasze stosowane w żywieniu świń i racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych świń. - Zasady utrzymania i odchowu źrebiąt. - Zasady utrzymywania kłaczy. - Zasady utrzymania ogierów. - Użytkowanie koni. - Pasze stosowane w żywieniu koni i racjonalne żywienie poszczególnych grup koni. - Zasady utrzymania kur niosek. - Pasze stosowane w żywieniu kur i racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych kur. - Przebieg użytkowania nieśnego kur. - Sposób znakowania jaj. - Zasady przechowywania jaj. - Programu świetlnego w produkcji jaj. - Użytkowanie mięsne kur. - Skład rodziny pszczelej. - Rodzaje pożytków pszczelich. - Racjonalne żywienie pszczół. - Pracę rodziny pszczelej w ciągu roku. - Produkty pszczele. - Sposoby pozyskiwania produktów pszczelich. - Pojęcia z zakresu ekologicznej produkcji zwierzęcej. - Ekologiczne metody chowu zwierząt. - Zasady przygotowania zwierząt gospodarskich do sprzedaży. - Zasady sprzedaży bezpośredniej zwierząt gospodarskich. 	<p>mięsnego;</p> <p>RL.10.2(17)22 określić zasady utrzymania maciorek i tryków;</p> <p>RL.10.2(17)23 określić zasady postępowania z jagniętami po urodzeniu i systemy utrzymania jagniąt;</p> <p>RL.10.2(17)24 określić zasady wychowu jarek i tryczków;</p> <p>RL.10.2(17)25 scharakteryzować użytkowanie mleczne owiec;</p> <p>RL.10.2(17)26; scharakteryzować inne kierunki użytkowania owiec;</p> <p>RL.10.2(17)27 scharakteryzować technologie wytwarzania mięsa jagnięcego i baraniego;</p> <p>RL.10.2(7)6 określić racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych owiec;</p> <p>RL.10.2(17)28 określić zasady utrzymania kóz i kozłów;</p> <p>RL.10.2(17)29 określić zasady postępowania z kozłętami po urodzeniu i systemy utrzymania i zasady wychowu kozłąt;</p> <p>RL.10.2(17)30 scharakteryzować użytkowanie mleczne kóz;</p> <p>RL.10.2(17)31 scharakteryzować inne kierunki użytkowania kóz;</p> <p>RL.10.2(7)7 określić racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych kóz;</p> <p>RL.10.2(17)32 określić zasady utrzymania loch w poszczególnych okresach użytkowania;</p> <p>RL.10.2(17)33 określić zasady utrzymania i użytkowania knurów;</p> <p>RL.10.2(17)34 określić zasady utrzymania i odchowu prosiąt i warchlaków;</p> <p>RL.10.2(17)35 scharakteryzować systemy utrzymania, zasady i rodzaje tuczu tuczników;</p> <p>RL.10.2(17)36 omówić podstawowe wskaźniki warunkujące efektywność produkcji trzody chlewnej;</p> <p>RL.10.2(17)37 określić przyżyciowe i poubojowe metody oceny wartości rzeźnej świń;</p> <p>RL.10.2(7)8 określać racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych świń;</p> <p>RL.10.2(17)38 określić zasady utrzymania i odchowu źrebiąt;</p> <p>RL.10.2(17)39 określić zasady utrzymywania kłaczy i ogierów;</p>
--	--

	<p>RL.10.2(17)40 scharakteryzować użytkowanie koni; RL.10.2(7)9 określić racjonalne żywienie poszczególnych grup koni; RL.10.2(17)41 scharakteryzować zasady utrzymania kur niosek; RL.10.2(17)42 scharakteryzować przebieg użytkowania nieśnego kur; RL.10.2(17)43 określić sposób znakowania jaj; RL.10.2(17)44 określić zasady i warunki przechowywania jaj; RL.10.2(17)45 wyjaśnić znaczenie programu świetlnego w produkcji jaj. RL.10.2(17)46 scharakteryzować użytkowanie mięsne kur; RL.10.2(7)10 określić racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych kur; RL.10.2(17)47 scharakteryzować użytkowanie indyków, kaczek i gęsi; RL.10.2(17)48 scharakteryzować rodzaje pożytków pszczelich; RL.10.2(17)49 określić skład rodziny pszczołej; RL.10.2(17)50 scharakteryzować pracę rodziny pszczołej w ciągu roku; RL.10.2(7)11 przedstawić zasady i terminy dokarmiania pszczół; RL.10.2(17)51 scharakteryzować produkty pszczoły; RL.10.2(17)52 określić sposoby pozyskiwania produktów pszczelich; RL.10.2 (14)1 wyjaśnić pojęcia z zakresu ekologicznej produkcji zwierzęcej; RL.10.2 (14)2 scharakteryzować ekologiczne metody chowu zwierząt; RL.10.2(19)1 określić zasady przygotowania zwierząt gospodarskich do sprzedaży; RL.10.2(19)2 określić zasady sprzedaży bezpośredniej zwierząt gospodarskich;</p>
--	---

Planowane zadania

Techniki pozyskiwania mleka od krów.

- 1) Po zapoznaniu się z technikami doju krów mlecznych, sporządź listę zalet i wad poszczególnych technik doju. Zadanie wykonaj w grupach dwuosobowych.

7.7. Chów zwierząt towarzyszących

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia
--------------------	------------------------------------

	Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> - Utrzymanie psów. - Pasze stosowane w żywieniu psów z uwzględnieniem wieku, stanu fizjologicznego, dostępności pasz i możliwości ekonomicznych. - Racjonalne żywienie psów. - Utrzymanie kotów. - Pasze stosowane w żywieniu kotów z uwzględnieniem wieku, stanu fizjologicznego, dostępności pasz i możliwości ekonomicznych. - Racjonalne żywienie kotów. - Zasady przygotowania i sprzedaży bezpośredniej psów i kotów. 	<p>PKZ(RL.h)(3)5 scharakteryzować utrzymanie psów; RL.10.2(7)12 scharakteryzować racjonalne żywienie psów; PKZ(RL.h)(3)6 scharakteryzować utrzymanie kotów; RL.10.2(7)13 scharakteryzować racjonalne żywienie kotów; RL.10.2(19)3 określić zasady przygotowania psów i kotów do sprzedaży; RL.10.2(19)4 określić zasady sprzedaży psów i kotów;</p>

Planowane zadania

Pasze stosowane w żywieniu kotów.

- 1) Przeanalizuj podstawy fizjologii żywienia kotów, właściwości pokarmowe pasz i sporządź listę pasz do żywienia kotów w różnym wieku i stanie fizjologicznym. Zadanie wykonaj w grupach dwuosobowych.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Zajęcia edukacyjne z chowu zwierząt mogą być prowadzone w pracowni anatomiczno-zootechnicznej wyposażonej w komputery z dostępem do Internetu, urządzenia multimedialne i odpowiednie pomoce dydaktyczne.

Środki dydaktyczne

Zestawy ćwiczeń, instrukcje do ćwiczeń, pakiety edukacyjne dla uczniów, karty samooceny, karty pracy dla uczniów, atlasy ras zwierząt gospodarskich. atlasy ras psów, atlasy ras kotów, podręczniki dotyczące chowu i hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, plansze poglądowe, modele ras zwierząt, tabele wartości pokarmowej pasz, tematyczne prezentacje multimedialne, czasopisma fachowe.

Zalecane metody dydaktyczne

Zaleca się stosowanie następujących metod nauczania: prezentacja multimedialna, wykład, pogadanka, instruktaż, pokaz, ćwiczenia, metoda tekstu przewodniego, film dydaktyczny. Metody dydaktyczne powinny być dobrane do możliwości uczniów oraz zakresu materiału.

Formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: indywidualnie oraz zespołowo. Zajęcia należy prowadzić w oddziałach klasowych w systemie klasowo-lekcyjnym.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

Sprawdzanie efektów kształcenia może być przeprowadzone na podstawie testu pisemnego wielokrotnego wyboru i wypowiedzi ustnych. W kryteriach oceny należy uwzględnić: poprawność merytoryczną wypowiedzi, adekwatność wypowiedzi do tematu i kontekstu

zadanego pytania, stosowanie terminologii właściwej dla przedmiotu, umiejętność wnioskowania przyczynowo -skutkowego, samodzielność wypowiedzi.

Formy indywidualizacji pracy uczniów

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia.

Nauczyciel powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości uczniów,
- uwzględniać zainteresowania uczniów,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

8. ROZRÓD I INSEMINACJA ZWIERZĄT

8.1. Podstawy rozrodu i pracy hodowlanej

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Pojęcia z zakresu hodowli i rozrodu zwierząt. – Terminologia dotycząca anatomii układu rozrodczego samic i samców. – Terminologia dotycząca fizjologii układu rozrodczego samic i samców. – Pojęcia dotyczące kojarzeń i krzyżowań zwierząt; – Efekty krzyżowania towarowego świń i bydła. – Zasady doboru zwierząt do kojarzeń uwzględniające wiek, masę ciała i potencjał genetyczny oraz założenia poprawy cech ilościowych i jakościowych. – Zasady postępowania się katalogami buhajów i knurów. – Zasady interpretowania wyników oceny buhajów. – Zasady interpretowania indeksów selekcyjnych buhajów. – Zasady doboru ras bydła do krzyżowania towarowego. – Zasady doboru ras bydła do krzyżowania wypierającego. – Zasady tworzenia schematów krzyżowań i kojarzeń zwierząt. – Pojęcia dotyczące pracy hodowlanej. – Cele i etapy pracy hodowlanej. – Rola i podstawowe składowe programów hodowlanych. – Główne czynniki wpływające na postęp hodowlany. – Metody osiągnięcia celu hodowlanego. 	<ul style="list-style-type: none"> RL.10.3(1)1 wyjaśnić pojęcia z zakresu hodowli i rozrodu zwierząt; RL.10.3(1)2 posłużyć się terminologią dotyczącą anatomii układu rozrodczego samic i samców; RL.10.3(1)3 posłużyć się terminologią dotyczącą fizjologii układu rozrodczego samic i samców; RL.10.3(3)1 wyjaśnić pojęcia dotyczące kojarzeń i krzyżowań zwierząt; RL.10.3(3)4 określić efekty krzyżowania towarowego świń i bydła; RL.10.3(3)2 określić zasady doboru zwierząt do kojarzeń uwzględniając wiek, masę ciała i potencjał genetyczny oraz założenia poprawy cech ilościowych i jakościowych; RL.10.3(3)4 określić zasady postępowania się katalogami buhajów i knurów; RL.10.3(3)5 określić zasady interpretowania wyników oceny buhajów; RL.10.3(3)6 określić zasady interpretowania indeksów selekcyjnych buhajów; RL.10.3(3)7 określić zasady doboru ras bydła do krzyżowania towarowego; RL.10.3(3)8 określić zasady doboru ras bydła do krzyżowania wypierającego; RL.10.3(3)9 określić zasady tworzenia schematów krzyżowań i kojarzeń zwierząt; RL.10.3(8)1 wyjaśnić pojęcia dotyczące pracy hodowlanej; RL.10.3(8)2 określić cele i etapy pracy

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<ul style="list-style-type: none"> – Metody oceny wartości użytkowej zwierząt. – Metody oceny wartości hodowlanej zwierząt. – Zasady wyboru reproduktorów na ojców potomstwa. – Zasady wyboru samic na matki reproduktorów. – Wykorzystanie biotechnik w programach hodowlanych (sztucznego unasieniania, MOET, klonowania zarodków, seksowania nasienia i zarodków). – Zadania instytucji odpowiedzialnych za prowadzenie hodowli i rozrodu poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich. – Rodzaje dokumentów hodowlanych prowadzonych dla gospodarskich. – Wpisu zwierząt gospodarskich do ksiąg i rejestrów. 	<p>hodowlanej;</p> <p>RL.10.3(8)3 określić rolę i podstawowe składowe programów hodowlanych;</p> <p>RL.10.3(8)4 wymienić główne czynniki wpływające na postęp hodowlany;</p> <p>RL.10.3(8)5 określić metody osiągnięcia celu hodowlanego;</p> <p>RL.10.3(8)6 wymienić metody oceny wartości użytkowej zwierząt;</p> <p>RL.10.3(8)7 wymienić metody oceny wartości hodowlanej zwierząt;</p> <p>RL.10.3(8)8 określić zasady wyboru reproduktorów na ojców potomstwa;</p> <p>RL.10.3(8)9 określić zasady wyboru samic na matki reproduktorów;</p> <p>RL.10.3(8)10 określić wykorzystanie biotechnik w programach hodowlanych (sztucznego unasieniania, MOET, klonowania zarodków, seksowania nasienia i zarodków);</p> <p>RL.10.3(9)1 wymienić i określić zadania instytucji odpowiedzialnych za prowadzenie hodowli i rozrodu poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich;</p> <p>RL.10.3(9)2 wymienić rodzaje dokumentów hodowlanych prowadzonych dla gospodarskich;</p> <p>RL.10.3(9)3 określić zasady wpisu zwierząt gospodarskich do ksiąg i rejestrów;</p>
--	--

Planowane zadania

Pojęcia dotyczące pracy hodowlanej.

- 1) Sporządź słowniczek terminów i pojęć dotyczących pracy hodowlanej. Zadanie wykonaj w wersji papierowej lub elektronicznej.

8.2. Organizacja rozrodu zwierząt

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Dane dotyczące parametrów rozrodu zwierząt gospodarskich i towarzyszących. – Sposoby krycia zwierząt gospodarskich i towarzyszących. – Zasady przygotowania zwierząt gospodarskich i towarzyszących do okresu rozrodczego (stanówki) i jego przebiegu. – Objawy rui u samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących. – Optymalnego krycia lub sztucznego unasieniania samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących; – Objawy ciąży u samic zwierząt gospodarskich 	<p>RL.10.3(2)1 podać dane dotyczące parametrów rozrodu zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(2)2 wymienić sposoby krycia zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(2)3 określić zasady przygotowania zwierząt gospodarskich i towarzyszących do okresu rozrodczego (stanówki) i jego przebiegu;</p> <p>RL.10.3(2)4 scharakteryzować objawy rui u samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(2)5 określić terminy optymalnego krycia lub sztucznego unasieniania samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(2)6 scharakteryzować objawy ciąży u</p>

<p>i towarzyszących.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Metody rozpoznawania ciąży u samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących. – Zasady opieki nad ciężarną samicą zwierząt gospodarskich i towarzyszących. – Warunki utrzymania samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących w okresie okołoporodowym. – Objawy zbliżającego się porodu u samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących. – Sprzęt i narzędzia wykorzystywane podczas udzielania bezkrwawej pomocy porodowej. – Prawidłowe i nieprawidłowe ułożenia, położenia i postawy płodów u samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących. – Zasady opieki nad noworodkami i samicą po porodzie. – Zasady przygotowywania planów pokryć i porodów u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. – Zasady wylęgu jaj poszczególnych gatunków drobiu. – Systemy krycia naturalnego. – Przebieg krycia naturalnego u zwierząt gospodarskich i towarzyszących. 	<p>samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących; RL.10.3(2)7 scharakteryzować metody rozpoznawania ciąży u samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących; RL.10.3(2)8 określić zasady opieki nad ciężarną samicą zwierząt gospodarskich i towarzyszących; RL.10.3(2)9 określić warunki utrzymania samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących w okresie okołoporodowym; RL.10.3(2)10 scharakteryzować objawy zbliżającego się porodu u samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących; RL.10.3(2)11 wymienić sprzęt i narzędzia wykorzystywane podczas udzielania bezkrwawej pomocy porodowej; RL.10.3(2)12 scharakteryzować prawidłowe i nieprawidłowe ułożenia, położenia i postawy płodów u samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących; RL.10.3(2)13 określić zasady opieki nad noworodkami i samicą po porodzie; RL.10.3(2)14 określić zasady przygotowywania planów pokryć i porodów u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących; RL.10.3(2)15 określić zasady wylęgu jaj poszczególnych gatunków drobiu; RL.10.3(4)1 rozróżnić systemy krycia naturalnego; RL.10.3(4)2 scharakteryzować przebieg krycia naturalnego u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p>
---	--

Planowane zadania

Zasady opieki nad noworodkami i samicą po porodzie.

- 1) W otrzymanej karcie pracy przedstaw listę kolejno wykonywanych czynności podczas opieki nad urodzonym cielęciem i krową po porodzie.

8.3. Inseminacja zwierząt

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Zasady kwalifikacji samców zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących do pobierania nasienia. – Zasady pobierania nasienia od samców zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. – Zasady przygotowania samców poszczególnych gatunków zwierząt do zabiegu pobierania nasienia. – Metody pobierania, badania, konserwacji i 	<p>RL.10.3(7) 1 określić zasady kwalifikacji samców zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących do pobierania nasienia; RL.10.3(7)2 określać zasady pobierania nasienia od samców zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących; RL.10.3(5)1 określić zasady przygotowania samców poszczególnych gatunków zwierząt do zabiegu pobierania nasienia; RL.10.3(7)3 scharakteryzować metody</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
 Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<p>przechowywania nasienia samców zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Sprzęt do pobierania, badania, konserwacji i przechowywania nasienia samców zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. – Zasady przygotowania samic poszczególnych gatunków zwierząt do zabiegu sztucznego unosienniania. – Zasady przygotowania samic do zabiegu embriotransferu u bydła. – Przebieg zabiegu embriotransferu u bydła. – Optymalny moment unosienniania na podstawie występujących objawów rui. – Dokumenty dotyczące krycia naturalnego i sztucznego unosiennia zwierząt gospodarskich. 	<p>pobierania, badania, konserwacji i przechowywania nasienia samców zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(7)4 wymienić sprzęt do pobierania, badania, konserwacji i przechowywania nasienia samców zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(5)2 określić zasady przygotowania samic poszczególnych gatunków zwierząt do zabiegu sztucznego unosienniania;</p> <p>RL.10.3(5)4 określić zasady przygotowania samic do zabiegu embriotransferu u bydła;</p> <p>RL.10.3(5)5 scharakteryzować przebieg zabiegu embriotransferu u bydła;</p> <p>RL.10.3(6)1 wymienić sprzęt do sztucznego unosiennia krowy, lochy;</p> <p>RL.10.3(6)2 scharakteryzować sprzęt do sztucznego unosiennia krowy, lochy;</p> <p>RL.10.3(6)3 scharakteryzować techniki wykonania zabiegu sztucznego unosiennia krowy, lochy;</p> <p>RL.10.3(7)9 określić optymalny moment unosienniania na podstawie występujących objawów rui;</p> <p>RL.10.3(9)4 wymienić dokumenty dotyczące krycia naturalnego i sztucznego unosiennia zwierząt gospodarskich;</p>
--	---

Planowane zadania

Metody pobierania, badania, konserwacji i przechowywania nasienia samców zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.

- 1) Na podstawie zdobytych informacji, w tabeli przygotowanej przez nauczyciela wpisz dane dotyczące parametrów nasienia i temperatur przechowywania dla różnych gatunków zwierząt.

Warunki osiągania efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Kształcenie może odbywać się w pracowni zootechnicznej wyposażonej w komputer z dostępem do Internetu, w gospodarstwie rolnym prowadzącym produkcję zwierzęcą.

Środki dydaktyczne

Sprzęt inseminacyjny dla bydła i świń, katalogi buhajów, katalogi knurów, zaświadczenia o sztucznym unasiennianiu (ksero), kalendarze pokryć i wycieleń, kalendarze pokryć i wyproszeń, kalendarze, sprzęt do diagnozowania rui i ciąży, podręczniki do rozrodu i inseminacji zwierząt, literatura fachowa, tablice poglądowe.

Zaleca się stosowanie następujących metod nauczania: prezentacja multimedialna, wykład, pogadanka, instruktaż, pokaz, ćwiczenia, metoda tekstu przewodniego, film dydaktyczny.

Metody dydaktyczne powinny być dobrane do możliwości uczniów oraz zakresu materiału.

Formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: indywidualnie oraz zespołowo. Zajęcia należy prowadzić w oddziałach klasowych w systemie klasowo-lekcyjnym.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

Sprawdzanie efektów kształcenia może być przeprowadzone na podstawie testu pisemnego wielokrotnego wyboru i wypowiedzi ustnych. W kryteriach oceny należy uwzględnić: poprawność merytoryczną wypowiedzi, adekwatność wypowiedzi do tematu i kontekstu zadanego pytania, stosowanie terminologii właściwej dla przedmiotu, umiejętność wnioskowania przyczynowo - skutkowego, samodzielność wypowiedzi.

Formy indywidualizacji pracy uczniów

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia.

Nauczyciel powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości uczniów,
- uwzględniać zainteresowania uczniów,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

9. DIAGNOSTYKA WETERYNARYJNA

9.1. Badanie fizykalne zwierząt

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
--------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> – Wywiad z właścicielem zwierzęcia. – Przygotowanie zwierząt do badań klinicznych – Narzędzia do wykonywania badań u zwierząt. – Metody badań fizykalnych. – Badanie fizykalne ogólne. – Badanie fizykalne szczegółowe. 	<p>RL.11.1(1)1 określić znaczenie wywiadu z posiadaczem zwierzęcia dla rozpoznania stanu zdrowia;</p> <p>RL.11.1(1)2 scharakteryzować przebieg wywiadu z posiadaczem zwierzęcia;</p> <p>RL.11.1(2)1 określić sposoby przygotowania zwierząt do badań;</p> <p>RL.11.1(3)1 określić miejsca dokonywania pomiarów CTO u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.11.1(3)2 określić miejsca oceny dostępnych węzłów chłonnych u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.11.1(3)3 określić miejsca oceny błon śluzowych u zwierząt gospodarskich i zwierząt;</p> <p>RL.11.1(3)4 określić miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie funkcjonowania układu oddechowego;</p> <p>RL.11.1(3)5 określić miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie funkcjonowania układu krążenia;</p> <p>RL.11.1(3)6 określić miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie funkcjonowania układu pokarmowego;</p> <p>RL.11.1(3)7 określić miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie funkcjonowania układu wydalniczego;</p> <p>RL.11.1(3)8 określić miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie funkcjonowania układu rozrodczego u samców i samic;</p> <p>RL.11.1(3)9 określić miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie układu powłokowego;</p> <p>RL.11.1(3)10 określić miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie funkcjonowania układu nerwowego;</p> <p>RL.11.1(3)11 określić miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie funkcjonowania układu ruchu;</p> <p>RL.11.1(4)2 wyjaśnić potrzebę i zasadę stosowania sprzętu służącego do wykonywania badań u zwierząt: stetoskopu, młoteczka, plezymetru, termometru, otoskopu, laryngoskopu, waginoskopu, oftalmoskopu;</p> <p>RL.11.1(4)3 opisać sposób mycia i dezynfekcji sprzętu służącego do wykonywania badań u zwierząt: termometru, otoskopu, laryngoskopu, waginoskopu, oftalmoskopu;</p> <p>RL.11.1(5)1 omówić sposób przeprowadzenia obserwacji zwierzęcia w</p>
--	--

	<p>przebiegu badania klinicznego; RL.11.1(5)2 omówić sposób oglądania ważnych klinicznie okolic ciała zwierzęcia; RL.11.1(5)3 omówić sposób omacywania okolic ciała zwierzęcia; RL.11.1(5)4 omówić sposób osłuchiwania okolic ciała zwierzęcia; RL.11.1(5)5 omówić sposób opukiwania okolic ciała zwierzęcia; RL.11.1(6)1 opisać sposób wykonania badania fizykalnego ogólnego i szczegółowego u różnych gatunków zwierząt;</p>
--	--

Planowane zadania

Określanie miejsc badania dostępnych węzłów chłonnych u zwierząt.

- 1) Zadanie wykonaj indywidualnie, w formie karty pracy. Na rysunkach zwierząt przedstawionych w karcie pracy zaznacz strzałkami miejsca omacywania węzłów chłonnych. Pod strzałkami napisz nazwy węzłów chłonnych.

9.2. Badania diagnostyczne dodatkowe

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Przygotowanie zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących do wykonania badań diagnostycznych dodatkowych. – Aparatura diagnostyczna. – Dokumentacja towarzysząca pacjentom kierowanym na badania diagnostyczne dodatkowe. – Śmierć i jej oznaki. – Sekcja zwłok. – Dokumentacja dotycząca sekcji zwłok zwierząt. 	<p>RL.11.1(4)4 rozpoznać aparaty diagnostyczne: RTG, USG, EKG, TK, MR, endoskop; RL.11.1(8)1 opisać sposób prawidłowego ułożenia i ustabilizowania ciała zwierzęcia celem wykonania radiogramu; RL.11.1(8)2 opisać sposób prawidłowego ułożenia ciała zwierzęcia celem wykonania badania ultrasonograficznego; RL.11.1(8)3 opisać sposób prawidłowego ułożenia ciała zwierzęcia celem wykonania badania elektrokardiograficznego; RL.11.1(11)1 scharakteryzować rodzaje śmierci oraz wymienić jej najważniejsze oznaki; RL.11.1(11)2 rozróżnić podstawowe narzędzia sekcyjne oraz podać sposób ich użycia; RL.11.1(11)3 wymienić etapy sekcji zwłok zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących; RL.11.1(12)1 skorzystać z dokumentacji z zakresu diagnostyki chorób zwierząt prowadzonej w formie papierowej lub elektronicznej w zakładzie leczniczym dla zwierząt; RL.11.1(12)3 skorzystać z dokumentacji dotyczącej kierowania pacjentów na badania dodatkowe oraz archiwizowania wyników tych badań; RL.11.1(12)5 wymienić elementy protokołu sekcji</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	zwłok; RL.11.1(12)8 odczytać ze zrozumieniem skierowanie na badanie dodatkowe, wystawione przez zakład leczniczy dla zwierząt;
--	---

Planowane zadania

Rozpoznawanie oznak śmierci.

1) Przedstaw na schemacie oznaki śmierci zwierzęcia i scharakteryzuj je.

9.3. Badania laboratoryjne

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Miejsca pobierania materiału biologicznego do badań laboratoryjnych. – Sprzęt, narzędzia i materiały potrzebne do pobierania materiału biologicznego do badań laboratoryjnych. – Sposób przechowywania i utrwalania materiału biologicznego do momentu jego zbadania. – Badania laboratoryjne w diagnostyce chorób zwierząt. 	<p>RL.11.1(10)1 wymienić kierunki badań laboratoryjnych stosowanych w rozpoznawaniu chorób zwierząt;</p> <p>RL.11.1(10)2 zastosować pojęcia: badania parazytologiczne, badania mykologiczne, badania bakteriologiczne, badania serologiczne;</p> <p>RL.11.1(10)3 omówić sposób wykonania badania krwi: morfologicznego, rozmazu, oznaczania OB oraz biochemicznego;</p> <p>RL.11.1(10)4 omówić sposób wykonania badania ogólnego moczu;</p> <p>RL.11.1(10)5 omówić sposób wykonania badania treści żwacza;</p> <p>RL.11.1(10)6 omówić sposób wykonania badania na obecność pasożytów we krwi, kale, zeszkrobinie skórnej, wymazach, popłuczynach;</p> <p>RL.11.1(10)7 omówić sposób wykonania badania mikrobiologicznego, w tym badania bakteriologicznego, mykologicznego oraz serologicznego krwi, moczu, mleka, wymazów;</p> <p>RL.11.1(11)1 skorzystać z dokumentacji z zakresu diagnostyki chorób zwierząt prowadzonej w formie papierowej lub elektronicznej w zakładzie leczniczym dla zwierząt;</p> <p>RL.11.1(11)2 skorzystać z dokumentacji dołączanej do wysyłki z materiałem biologicznym w formie skierowania lub pisma przewodniego do laboratorium;</p> <p>RL.11.1(11)3 skorzystać z dokumentacji dotyczącej kierowania pacjentów na badania dodatkowe oraz archiwizowania wyników tych badań;</p> <p>RL.11.1(11)4 skorzystać z dokumentacji prowadzonej w weterynaryjnym laboratorium diagnostycznym oraz dokumentacji towarzyszącej przesyłanym do badań materiałom;</p>

Planowane zadania

Badanie kału metodą flotacji

- 1) Zadanie wykonaj indywidualnie, w formie karty pracy. Przedstaw na schemacie zamieszczonym w karcie pracy etapy wykonywania badania kału metodą flotacji.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Zajęcia powinny być realizowane w pracowni wyposażonej w sprzęt multimedialny.

Środki dydaktyczne

Projektor i tablica multimedialna.

Zalecane metody dydaktyczne

Zaleca się stosowanie następujących metod nauczania: prezentacja multimedialna, wykład, pogadanka, metoda tekstu przewodniego, film dydaktyczny. Metody dydaktyczne powinny być dobrane do możliwości uczniów oraz zakresu materiału.

Formy organizacyjne

Zadania wykonywane indywidualnie oraz zespołowo, w zespołach od 2 do 4 osób.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

W procesie oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów należy uwzględnić wyniki wszystkich metod sprawdzania efektów kształcenia zastosowanych przez nauczyciela: odpowiedzi ustnych, pisemnych sprawdzianów, testów wielokrotnego wyboru, kart pracy. Należy zwracać uwagę na umiejętność logicznego myślenia.

W kryteriach oceny należy uwzględnić: poprawność merytoryczną, stosowanie terminologii właściwej dla przedmiotu, umiejętność wnioskowania przyczynowo – skutkowego.

Formy indywidualizacji pracy uczniów

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia.

Nauczyciel powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości uczniów,
- uwzględniać zainteresowania uczniów,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

10. PROFILAKTYKA I LECZENIE ZWIERZĄT

10.1. Podstawowe wiadomości o chorobach zwierząt

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
--------------------	---

<ul style="list-style-type: none">- Dokumentacja z zakresu profilaktyki i leczenia chorób zwierząt.- Pojęcie zdrowia i choroby.- Czynniki chorobotwórcze.- Drogi szerzenia się chorób.- Podstawy immunologii zwierząt.- Choroby zakaźne zwierząt.- Choroby niezakaźne zwierząt.- Choroby inwazyjne.- Objawy chorób u zwierząt.- Pierwsza pomoc w przypadkach jakie mogą zaistnieć podczas wykonywania czynności lekarsko-weterynaryjnych.	<p>RL.11.2(1)1 skorzystać z dokumentacji z zakresu profilaktyki i leczenia chorób zwierząt prowadzonej w formie papierowej lub elektronicznej w zakładzie leczniczym dla zwierząt;</p> <p>RL.11.2(1)2 skorzystać z informacji dotyczących profilaktyki i leczenia zwierzęcia zapisanych w dokumentacji należącej do posiadacza zwierzęcia np. książeczka zdrowia, paszport, ewidencja leczenia zwierząt;</p> <p>PKZ(RL.h)(5)1 wyjaśnić pojęcie zdrowie;</p> <p>PKZ(RL.h)(5)2 wyjaśnić pojęcie choroby;</p> <p>RL.11.2(2)2 rozpoznać objawy chorobowe mogące wskazywać na wystąpienie zagrożenia życia zwierzęcia;</p> <p>RL.11.2(3)1 wymienić czynniki wywołujące choroby u zwierząt takie jak wirusy, bakterie, grzyby, priony, pasożyty, niska i wysoka temperatura otoczenia, promieniowanie jonizujące, drażniące związki chemiczne i inne, mające wpływ na zdrowie zwierząt;</p> <p>RL.11.2(3)2 pogrupować wymienione czynniki chorobotwórcze na biologiczne, fizyczne, chemiczne i inne;</p> <p>RL.11.2(3)3 posługiwać się terminami dotyczącymi czynników chorobotwórczych;</p> <p>RL.11.2(4)1 omówić mechanizmy odporności humoralnej i komórkowej organizmu zwierzęcego;</p> <p>RL.11.2(4)2 wymienić rodzaje odporności oraz objaśnić powstawanie odporności wrodzonej, nabytej, biernej, czynnej, swoistej i nieswoistej;</p> <p>RL.11.2(4)3 podzielić pod względem etiologicznym choroby występujące u zwierząt;</p> <p>RL.11.2(4)4 zdefiniować pojęcia dotyczące wpływu czynników chorobotwórczych na stan zdrowia zwierząt;</p> <p>RL.11.2(4)5 omówić wpływ wybranych czynników chorobotwórczych na wystąpienie w organizmie zwierzęcia zmian patologicznych takich jak: zapalenie, zaburzenia w krążeniu, zmiany wsteczne, zmiany postępowe, nowotwory, anomalie rozwojowe;</p> <p>RL.11.2(4)6 omówić wpływ wybranych czynników chorobotwórczych na wystąpienie w organizmie zwierzęcia choroby zakaźnej: wścieklizna, grypa zwierząt, leptospirozy zwierząt, parwowirozy, zwierząt, kamylobakteriozy zwierząt, pryszczycy, choroba niebieskiego języka, wąglik, tężec, salmonelloza, pasterelozy, gruźlica, dermatomikozy, brucelozę, białaczka bydła, BSE, kolibakterioza, wirusowa biegunka bydła, listerioza, różycyca, pomóry świń, choroba Aujeszkiego, ZZZN, nosówka, białaczka</p>
--	--

	<p>kotów, katar koci;</p> <p>RL.11.2(4)7 omówić wpływ wybranych czynników chorobotwórczych na wystąpienie w organizmie zwierzęcia choroby niezakaźnej: pokrzywka, wyprysk, zapalenia poszczególnych odcinków dróg oddechowych, rozedma płuc, odma opłucnowa, obrzęk płuc, niedokrwistość, zapalenia poszczególnych odcinków przewodu pokarmowego, niedrożności przewodu pokarmowego, urazowe zapalenie czepca, przemieszczenie trawieńca, zapalenia poszczególnych odcinków dróg moczowych, kamica moczowa, zapalenie gruczołu mlekowego, zatrzymanie łożyska, porażenie poporodowe, udar cieplny, wstrząśnienie mózgu, krzywica, łomikost, tężyczki, ketoza, kwasica żwacza, mięśniochwat porażenny, ochwat;</p> <p>RL.11.2(4)9 omówić wpływ wybranych czynników chorobotwórczych na wystąpienie w organizmie zwierzęcia choroby inwazyjnej: babeszjoza, toksoplazmoza, kokcydioza, rzęsistkowica, choroba motylicza, choroba motyliczkowa, wągrzyca, bąblowica, tasiemczyce zwierząt, glistnice zwierząt, nicienie żołądkowo-jelitowe, nicienie płucne, włośnica, świerzb, nużyca, inwazje kleszczy, waroza, inwazje pcheł, wszołów, wszy, gzawica;</p> <p>RL.11.2(5)1 posługiwać się terminami dotyczącymi szerzenia się chorób zwierzęcych i odzwierzęcych;</p> <p>RL.11.2(5)2 wymienić bezpośrednie drogi przenoszenia się chorób pomiędzy zwierzętami oraz zwierzętami a człowiekiem;</p> <p>RL.11.2(5)3 wymienić pośrednie drogi przenoszenia się chorób pomiędzy zwierzętami oraz zwierzętami a człowiekiem;</p> <p>RL.11.2(6)1 wymienić i omówić sytuacje zagrożenia życia, jakie mogą zaistnieć podczas wykonywania u zwierzęcia czynności lekarsko-weterynaryjnych;</p> <p>RL.11.2(6)2 wymienić i omówić sposoby postępowania ratującego życie zwierzęcia w przypadku zatrzymania krążenia i/lub oddychania;</p> <p>RL.11.2(6)3 wymienić leki zestawu przeciwwstrząsowego;</p> <p>RL.11.2(7)1 wymienić objawy chorób powłoki ciała zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)2 wymienić objawy chorób różnych odcinków układu oddechowego zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)3 wymienić objawy chorób układu krążenia i krwi zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)4 wymienić objawy chorób różnych odcinków układu pokarmowego zwierząt;</p>
--	--

	<p>RL.11.2(7)5 wymienić objawy chorób różnych odcinków układu moczowego zwierząt; RL.11.2(7)6 wymienić objawy chorób różnych odcinków układu rozrodczego samców i samic; RL.11.2(7)7 wymienić objawy chorób układu nerwowego zwierząt; RL.11.2(7)8 wymienić objawy chorób układu ruchu zwierząt; RL.11.2(7)9 wymienić objawy zatruc najczęściej występujących u danego gatunku zwierząt; RL.11.2(7)10 wymienić objawy niedoborów najczęściej występujących u danego gatunku zwierząt</p>
--	---

Planowane zadania

Rozróżnianie dróg szerzenia się chorób.

- 1) Zadanie wykonaj indywidualnie, w formie pisemnej. Do wykonania zadania potrzebny jest wykaz dróg szerzenia się chorób. Na podstawie przedstawionego wykazu dróg szerzenia się chorób przyporządkuj je do grupy czynników bezpośrednich lub pośrednich. Podaj przykłady chorób które szerzą się tymi drogami.

10.2 Produkty lecznicze i wyroby medyczne weterynaryjne

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Podstawy farmakologii. – Postacie leków. – Drogi podawania leków. – Leki przeciwbakteryjne. – Leki przeciw pasożytnicze. – Leki przeciwgrzybicze. – Leki przeciwzapalne. – Płyny infuzyjne. – Leki znieczulające. – Immunopreparaty. – Leki hormonalne. – Wyroby medyczne weterynaryjne. 	<p>RL.11.2(8)1 wymienić postacie leków stosowane w profilaktyce oraz leczeniu chorób zwierząt; RL.11.2(8)2 rozróżniać podstawowe pojęcia z zakresu farmakologii; RL.11.2(8)3 pogrupować wymienione postacie leków na płynne, stałe, miękkie; RL.11.2(8)4 scharakteryzować leki przeciwbakteryjne oraz określić sposób ich przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta; RL.11.2(8)5 scharakteryzować leki przeciw pasożytnicze oraz określić sposób ich przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta; RL.11.2(8)6 scharakteryzować leki przeciwgrzybicze oraz określić sposób ich przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta; RL.11.2(8)7 scharakteryzować leki przeciwzapalne oraz określić sposób ich przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta; RL.11.2(8)8 scharakteryzować środki stosowane do dezynfekcji oraz określić sposób ich</p>

	<p>przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta; RL.11.2(8)9 scharakteryzować płyny infuzyjne oraz określić sposób ich przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta; RL.11.2(8)10 scharakteryzować leki znieczulające oraz określić sposób ich przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta; RL.11.2(8)11 scharakteryzować immunopreparaty oraz określić sposób ich przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta; RL.11.2(8)12 scharakteryzować preparaty hormonalne stosowane celem regulacji cyklu płciowego u zwierząt oraz określić sposób ich przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta; RL.11.2(8)13 scharakteryzować wyroby medyczne weterynaryjne tj. cewniki jednorazowe, kołnierze ochronne, rękawice jednorazowe, zgłębniki; RL.11.2(10)1 wyjaśnić potrzebę poskramiania zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących celem wykonania zabiegu leczniczego lub profilaktycznego; RL.11.2(10)2 scharakteryzować sposób przygotowania zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących do wykonania zabiegu chirurgicznego, leczniczego, profilaktycznego; RL.11.2(11)1 wymienić drogi podawania leków zwierzętom; RL.11.2(11)2 opisać podawanie leków zwierzętom, uwzględniając potrzebne narzędzia, materiały oraz miejsca podania;</p>
--	--

Planowane zadania

Rozróżnianie postaci leków.

- 1) Zadanie wykonaj indywidualnie, w formie pisemnej. Wypisz wszystkie znane Ci postacie leków.

Przyporządkuj je do jednej z grup – leki miękkie, płynne, stałe.

10.3 Podstawy leczenia zwierząt

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Żywienie zwierząt w zależności od stanu ich zdrowia. – Poskramianie i przygotowanie zwierząt do czynności lekarsko – weterynaryjnych. – Przygotowywanie instrumentarium i 	<p>RL.11.2(9)1 wymienić czynniki decydujące o doborze paszy leczniczej ze względu na stan zdrowia zwierzęcia; RL.11.2(9)2 scharakteryzować sposoby karmienia zwierząt w przypadkach niemożności</p>

<p>materiałów do wykonania zabiegów lekarsko – weterynaryjnych.</p> <ul style="list-style-type: none">– Mycie, sterylizacja i konserwacja narzędzi i sprzętu.– Zabiegi chirurgiczne u zwierząt.– Zabiegi lecznicze u zwierząt.– Zabiegi profilaktyczne i fizjoterapeutyczne u zwierząt.– Opieka nad zwierzętami leczonymi.– Opatrunki i okłady u zwierząt.	<p>samodzielnego pobierania przez nie pokarmu;</p> <p>RL.11.2(10)2 scharakteryzować sposób przygotowania zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących do wykonania zabiegu chirurgicznego, leczniczego, profilaktycznego;</p> <p>RL.11.2(11)1 wymienić drogi podawania leków zwierzętom;</p> <p>RL.11.2(11)2 opisać podawanie leków zwierzętom, uwzględniając potrzebne narzędzia, materiały oraz miejsca podania;</p> <p>RL.11.2(13)1 wymienić sprzęt, narzędzia oraz materiały potrzebne do wykonania zabiegów chirurgicznych u różnych gatunków zwierząt;</p> <p>RL.11.2(13)2 wymienić sprzęt, narzędzia oraz materiały potrzebne do wykonania zachowawczych zabiegów leczniczych u różnych gatunków zwierząt;</p> <p>RL.11.2(13)3 wymienić sprzęt, narzędzia oraz materiały potrzebne do wykonania zabiegów profilaktycznych u różnych gatunków zwierząt;;</p> <p>RL.11.2(14)1 omówić sposoby mycia, sterylizacji i konserwacji narzędzi i sprzętu weterynaryjnego zgodnie z obowiązującymi procedurami;</p> <p>RL.11.2(15)1 scharakteryzować czynności pomocnicze wykonywane podczas zabiegów chirurgicznych;</p> <p>RL.11.2(15)2 scharakteryzować czynności pomocnicze wykonywane podczas zachowawczych zabiegów leczniczych;</p> <p>RL.11.2(15)3 scharakteryzować czynności pomocnicze wykonywane podczas zabiegów profilaktycznych i fizjoterapeutycznych;</p> <p>RL.11.2(16)1 określić sposoby sprawowania przez technika weterynarii, opieki nad zwierzętami leczonymi zachowawczo w warunkach szpitalnych lub ambulatoryjnie;</p> <p>RL.11.2(16)2 określić sposoby sprawowania przez technika weterynarii, opieki nad zwierzętami po zabiegach chirurgicznych;</p> <p>RL.11.2(17)1 wymienić materiały opatrunkowe stosowane do celów opatrywania zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.11.2(17)2 rozróżnić opatrunki ochronne i usztywniające oraz wymienić sytuacje w jakich je się stosuje;</p> <p>RL.11.2(17)3 wymienić materiały i środki stosowane do wykonywania okładów u zwierząt gospodarskich oraz zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.11.2(17)4 rozróżnić okłady rozgrzewające i chłodzące oraz wymienić sytuacje w jakich je się stosuje;</p>
---	---

Planowane zadania

Określanie sposobów sprawowania, przez technika weterynarii, opieki nad zwierzętami po zabiegach chirurgicznych.

- 1) Zadanie wykonaj indywidualnie, w formie pisemnej. Zapisz czynności jakie powinien wykonać technik weterynarii sprawując opiekę nad zwierzęciem po zabiegu chirurgicznym. Odnotuj na jakie funkcje życiowe zwierzęcia powinien technik zwrócić szczególną uwagę.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Zajęcia powinny być realizowane w pracowni wyposażonej w sprzęt multimedialny.

Środki dydaktyczne

Projektor i tablica multimedialna.

Zalecane metody dydaktyczne

Zaleca się stosowanie następujących metod nauczania: prezentacja multimedialna, wykład, pogadanka, metoda tekstu przewodniego, film dydaktyczny. Metody dydaktyczne powinny być dobrane do możliwości uczniów oraz zakresu materiału.

Formy organizacyjne

Zadania wykonywane indywidualnie oraz zespołowo, w zespołach od 2 do 4 osób.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

W procesie oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów należy uwzględnić wyniki wszystkich metod sprawdzania efektów kształcenia zastosowanych przez nauczyciela: odpowiedzi ustnych, pisemnych sprawdzianów, testów wielokrotnego wyboru, kart pracy. Należy zwracać uwagę na umiejętność logicznego myślenia.

W kryteriach oceny należy uwzględnić: poprawność merytoryczną, stosowanie terminologii właściwej dla przedmiotu, umiejętność wnioskowania przyczynowo -skutkowego, samodzielność wykonania zadania, stosowanie zasad BHP i organizacji stanowiska pracy.

Formy indywidualizacji pracy uczniów

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia.

Nauczyciel powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości uczniów,
- uwzględniać zainteresowania uczniów,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

11. KONTROLA I NADZÓR WETERYNARYJNY

11.1. Przepisy prawa weterynaryjnego

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia
--------------------	------------------------------------

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Przepisy prawa dotyczące Inspekcji Weterynaryjnej. – Przepisy prawa dotyczące warunków weterynaryjnych utrzymania zwierząt. – Przepisy prawa dotyczące identyfikacji, rejestracji oraz przemieszczania zwierząt. – Przepisy prawa dotyczące kontroli zdrowia zwierząt i ochrony ich zdrowia. – Przepisy prawa dotyczące bezpieczeństwa pasz i materiałów paszowych. – Przepisy prawa dotyczące monitoringu i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt. – Przepisy prawa dotyczące bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego. – Przepisy prawa dotyczące zasad kategoryzacji i postępowania z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego. 	<p>RL.11.3(1)1 wyszukać oraz analizować przepisy prawa dotyczące funkcjonowania, organizacji i zadań Inspekcji Weterynaryjnej;</p> <p>RL.11.3(1)2 wyszukać oraz analizować przepisy prawa dotyczące kontroli i nadzoru warunków weterynaryjnych utrzymania zwierząt;</p> <p>RL.11.3(1)3 wyszukać oraz analizować przepisy prawa dotyczące identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczania zwierząt;</p> <p>RL.11.3(1)4 wyszukać oraz analizować przepisy prawa dotyczące kontroli zdrowia zwierząt oraz ochrony ich zdrowia;</p> <p>RL.11.3(1)5 wyszukać oraz analizować przepisy prawa dotyczące bezpieczeństwa pasz i materiałów paszowych;</p> <p>RL.11.3(1)6 wyszukać oraz analizować przepisy prawa o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;</p> <p>RL.11.3(1)7 wyszukać oraz analizować przepisy prawa dotyczące bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego;</p> <p>RL.11.3(1)8 wyszukać oraz analizować przepisy prawa dotyczące kategoryzacji oraz postępowania z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego;</p>

Planowane zadania

Opracowanie projektu dotyczącego identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczania zwierząt uwzględniając odpowiednie przepisy prawa

- 1) Na podstawie książek, publikacji, prezentacji multimedialnych, Internetu lub innych źródeł zgromadź informacje z odpowiednich aktów prawnych dotyczących identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczania zwierząt. Wskaż odpowiednie podstawy prawne na podstawie których, wykonasz opracowanie pisemne lub multimedialne wzbogacone materiałem ilustracyjnym (rysunki, schematy, tabele, prezentacje). Zaprezentuj wyniki swojej pracy na forum grupy.

11.2. Podstawy działalności weterynaryjnych organów kontroli i nadzoru

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Inspekcja Weterynaryjna – Kontrola i nadzór warunków weterynaryjnych utrzymania zwierząt. – Kontrola i nadzór przestrzegania zasad identyfikacji i rejestracji oraz przemieszczania zwierząt. – Kontrola zdrowia zwierząt i ochrona ich zdrowia. – Kontrola i nadzór bezpieczeństwa pasz i 	<p>PKZ(RL.h)(8)1 wymienić organy Inspekcji Weterynaryjnej;</p> <p>PKZ(RL.h)(8)2 określić zakres zadań i kompetencji poszczególnych organów Inspekcji Weterynaryjnej;</p> <p>PKZ(RL.h)(8)3 opisać strukturę Inspekcji Weterynaryjnej;</p> <p>PKZ(RL.h)(9)1 określić zadania Inspekcji Weterynaryjnej w bezpieczeństwie żywności pochodzenia zwierzęcego;</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<p>materiałów paszowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Monitoring i zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt. – Kontrola i nadzór nad bezpieczeństwem żywności pochodzenia zwierzęcego. 	<p>PKZ(RL.h)(9)2 określić zadania Inspekcji Weterynaryjnej związane ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt; RL.11.3(3)1 określić cele identyfikacji i rejestracji oraz przemieszczania zwierząt; RL.11.3(3)3 rozpoznać kolczyki przeznaczone dla poszczególnych gatunków zwierząt i odczytać z nich dane; RL.11.3(3)5 odczytać znaki identyfikacyjne zwierząt gospodarskich w czasie ich identyfikacji; RL.11.3(3)10 ocenić prawidłowość warunków transportowania zwierząt; RL.11.3(4)1 rozróżnić sposoby kontroli zwierząt w handlu; RL.11.3(4)2 opisać zadania kontroli granicznej; RL.11.3(4)3 rozróżnić i posługiwać się dokumentami towarzyszącymi obrotowi zwierząt; RL.11.3(4)4 określić zasady ochrony zwierząt; RL.11.3(5)1 opisać zasady wytwarzania i stosowania środków żywienia zwierząt i pasz leczniczych; RL.11.3(5)2 scharakteryzować zasady obrotu środkami żywienia zwierząt i paszami leczniczymi; RL.11.3(5)3 omówić wymogi weterynaryjne dotyczące jakości środków żywienia zwierząt i pasz leczniczych; RL.11.3(5)4 opisać zasady nadzoru nad wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem środków żywienia zwierząt i pasz leczniczych przez Inspekcję Weterynaryjną; RL.11.3(6)1 rozróżnić jednostki chorobowe przy których prowadzi się monitoring; RL.11.3(6)2 scharakteryzować zasady badań kontrolnych prowadzonych u zwierząt; RL.11.3(7)1 scharakteryzować wymagania w zakresie jakości zdrowotnej żywności i dozwolonych substancji dodatkowych; RL.11.3(7)2 opisać warunki produkcji, obrotu oraz wymagania dotyczące zasad higieny żywności pochodzenia zwierzęcego; RL.11.3(7)3 określić zasady przeprowadzania urzędowej kontroli żywności pochodzenia zwierzęcego; RL.11.3(7)4 scharakteryzować wymogi weterynaryjne przy produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego; RL.11.3(7)5 ocenić przestrzeganie wymogów weterynaryjnych przy produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego w celu zapewnienia jej bezpieczeństwa;</p>
--	---

Planowane zadania

Wymogi weterynaryjne przy produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego

1) W przygotowanej karcie pracy zapisz wymogi weterynaryjne produkcji jaj kurzych.

11.3. Podstawy badania zwierząt rzeźnych i mięsa

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Warunki dobrostanu zwierząt kierowanych do uboju. – Cele badania przedubojowego zwierząt rzeźnych. – Identyfikacja zwierząt przed ubojem. – Dokumentacja badania przedubojowego. – Sprzęt stosowany podczas badania poubojowego mięsa. – Technika badania poubojowego rutynowego i szczegółowego. – Zmiany anatomopatologiczne w tuszach i narządach zwierząt w przebiegu różnych jednostek chorobowych. – Metody badania mięsa na obecność włośni. – Rodzaje ocen mięsa według aktualnych przepisów prawa. – Znakowanie mięsa po wydaniu oceny sanitarno-weterynaryjnej. – Dokumentacja badania poubojowego. – Materiał szczególnego ryzyka. – Kategoryzacja i postępowanie z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego. – Postępowanie w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby zakaźnej. 	<ul style="list-style-type: none"> RL.11.3(8)1 określić warunki dobrostanu zwierząt kierowanych do uboju; RL.11.3(8)2 opisać zwierzęta przed ubojem w celu wyeliminowania zwierząt zmęczonych i chorych; RL.11.3(8)3 określić sposoby identyfikacji zwierząt przed ubojem; RL.11.3(8)4 określić cechy zwierzęcia zdrowego po badaniu przedubojowym; RL.11.3(9)1 ocenić wynik badania przedubojowego i warunki dopuszczenia do uboju; RL.11.3(9)2 określić warunki zezwolenia na ubój po przeprowadzeniu badania przedubojowego; RL.11.3(9)3 rozpoznać i wypełnić dokumentację badania przedubojowego; RL.11.3(9)4 scharakteryzować jednostki chorobowe zwierząt, w których obowiązuje zakaz uboju krwawego; RL.11.3(10)1 wykazać związek wyniku badania przedubojowego z makroskopową oceną mięsa po uboju; RL.11.3(10)5 rozpoznać zmiany anatomopatologiczne występujące w tuszach i narządach zwierząt w przebiegu różnych jednostek chorobowych; RL.11.3(10)8 dokonać oceny mięsa według kryteriów oceny; RL.11.3(10)11 wypełnić dokumentację badania poubojowego po wykonaniu badania; RL.11.3(11)1 opisać zasady postępowania z mięsem niezdatnym do spożycia przez ludzi; RL.11.3(11)2 wymienić kategorie ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego; RL.11.3(11)3 opisać sposoby postępowania z poszczególnymi rodzajami kategorii ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego; RL.11.3(12)1 opisać procedury postępowania weterynaryjnego w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby zakaźnej;

Planowane zadania

Wykonanie schemat badania mięsa świni w kierunku włośni metodą wytrawiania.

1) Wykonaj schemat badania mięsa świni metodą wytrawiania.

Wymień niezbędny sprzęt, odczynniki i warunki wykonania badania. Wykonaj zadanie korzystając z instrukcji GIW.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Zajęcia powinny być realizowane w pracowni wyposażonej w sprzęt multimedialny.

Środki dydaktyczne

Projektor i tablica multimedialna.

Zalecane metody dydaktyczne

Zaleca się stosowanie następujących metod nauczania: prezentacja multimedialna, wykład, pogadanka, metoda tekstu przewodniego, film dydaktyczny. Metody dydaktyczne powinny być dobrane do możliwości uczniów oraz zakresu materiału.

Formy organizacyjne

Zadania wykonywane indywidualnie oraz zespołowo, w zespołach od 2 do 4 osób.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

W procesie oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów należy uwzględnić wyniki wszystkich metod sprawdzania efektów kształcenia zastosowanych przez nauczyciela: odpowiedzi ustnych, pisemnych sprawdzianów, testów wielokrotnego wyboru, kart pracy. Należy zwracać uwagę na umiejętność logicznego myślenia.

W kryteriach oceny należy uwzględnić: poprawność merytoryczną, stosowanie terminologii właściwej dla przedmiotu, umiejętność wnioskowania przyczynowo -skutkowego, samodzielność wykonania zadania, stosowanie zasad BHP i organizacji stanowiska pracy.

Formy indywidualizacji pracy uczniów

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia.

Nauczyciel powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości uczniów,
- uwzględniać zainteresowania uczniów,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

12. ANATOMIA I FIZJOLOGIA ZWIERZĄT W PRAKTYCE

12.1. Preparowanie tkanek i narządów zwierzęcych poszczególnych układów anatomicznych

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
--------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> – Terminologia dotycząca anatomii zwierząt. – Terminologia dotycząca fizjologii zwierząt. – Narzędzia stosowane do preparowania tkanek miękkich. – Narzędzia stosowane do preparowania tkanek twardych. – Techniki preparowania narządów. 	<p>RL.10.1(1)3 posłużyć się terminologią dotyczącą anatomii zwierząt;</p> <p>RL.10.1(1)4 posłużyć się terminologią dotyczącą fizjologii zwierząt;</p> <p>RL.10.1(2)1 scharakteryzować narzędzia stosowane do preparowania tkanek miękkich;</p> <p>RL.10.1(2)2 scharakteryzować narzędzia stosowane do preparowania tkanek twardych;</p> <p>RL.10.1(2)3 rozpoznać narzędzia stosowane do preparowania tkanek miękkich;</p> <p>RL.10.1(2)4 rozpoznać narzędzia stosowane do preparowania tkanek twardych;</p> <p>RL.10.1(2)5 wypreparować narządy poszczególnych układów z zastosowaniem właściwej techniki.</p>
---	--

Planowane zadania

Rozpoznanie struktur anatomicznych narządów poszczególnych układów, u zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących: na modelach, schematach rysunkowych, zdjęciach, żywych zwierzętach i materiale prosektoryjnym

- 1) Na podstawie otrzymanej instrukcji wykonania zadania rozpoznaj i nazwij struktury anatomiczne narządów poszczególnych układów. Dokonaj zapisu rozwiązania zadania w otrzymanej karcie pracy. Wykonaną pracę porównaj z otrzymanym wzorcem i dokonaj samooceny prawidłowości wykonania zadania.

12.2. Anatomia topograficzna w praktyce

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Budowa narządów i układów anatomicznych poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących. – Porównanie budowy narządów i układów anatomicznych poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących na różnych pomocach dydaktycznych (modelach, schematach rysunkowych, zdjęciach, żywych zwierzętach i materiale prosektoryjnym). – Charakterystyczne cechy gatunkowe budowy anatomicznej narządów poszczególnych układów zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących na różnych pomocach dydaktycznych. – Różnice gatunkowe w funkcjonowaniu narządów poszczególnych układów anatomicznych u zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. 	<p>RL.10.1(3)5 rozpoznać budowę narządów i układów anatomicznych poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;</p> <p>RL.10.1(3)6 porównać budowę narządów i układów anatomicznych poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących na różnych pomocach dydaktycznych (modelach, schematach rysunkowych, zdjęciach, żywych zwierzętach i materiale prosektoryjnym);</p> <p>RL.10.1(3)7 rozpoznać charakterystyczne cechy gatunkowe budowy anatomicznej narządów poszczególnych układów zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących na różnych pomocach dydaktycznych (modelach, schematach rysunkowych, zdjęciach, żywych zwierzętach i materiale prosektoryjnym);</p> <p>RL.10.1(3)8 wskazać na żywych zwierzętach</p>

<ul style="list-style-type: none">– Położenie narządów poszczególnych układów zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.– Różnice gatunkowe w funkcjonowaniu układów anatomicznych zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.– Różnice gatunkowe w funkcjonowaniu poszczególnych narządów zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.	<p>różnice gatunkowe w funkcjonowaniu narządów poszczególnych układów anatomicznych u zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.1(4)3 wskazać na modelach, schematach rysunkowych, zdjęciach, żywych zwierzętach i materiale prosektoryjnym, położenie narządów poszczególnych układów zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.1(7)3 wskazać różnice gatunkowe w funkcjonowaniu układów anatomicznych zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.1(7)4 wskazać różnice gatunkowe w funkcjonowaniu poszczególnych narządów zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p>
---	---

Planowane zadania

Rozpoznawanie i ocena czynności życiowych zwierząt gospodarskich oraz zwierząt towarzyszących

- 1) Załóż odzież ochronną. Zachowaj ostrożność. Zapoznaj się z zapisami w karcie pracy, w której będziesz zapisywał wyniki swej pracy. Obserwuj ruchy klatki piersiowej cielęcia. Policzn liczbę oddechów wykonanych w ciągu 1 minuty przez zwierzę znajdujące się w spoczynku, a następnie policz liczbę oddechów wykonanych w ciągu 1 minuty przez cielę, które wykonało określony wysiłek. Następnie policz liczbę oddechów dorosłej krowy. Porównaj otrzymane wyniki i wyciągnij wnioski. Zaprezentuj wyniki ćwiczenia na forum grupy.
- 2) Załóż odzież ochronną. Zachowaj ostrożność. Zapoznaj się z kartą pracy, w której będziesz zapisywał wyniki swej pracy. Obserwuj częstotliwość i ilość wydalanego kału i moczu przez krowę. Określi cechy fizyczne kału. Porównaj otrzymane wyniki z normami i wyciągnij wnioski. Zaprezentuj wyniki ćwiczenia na forum grupy.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone: w pracowni anatomiczno-zootechnicznej, w gospodarstwach rolnych, w prosektorium, w grupach maksymalnie 6. osobowych zgodnie z podstawą programową. Wybrane zajęcia powinny również odbywać się u pracodawców.

Środki dydaktyczne

Instrukcje wykonania zadania, stół sekcyjny, narzędzia do preparowania układów i narządów, materiał prosektoryjny, karta pracy, atlasy anatomii topograficznej zwierząt, modele zwierząt gospodarskich, zdjęcia zwierząt, żywe zwierzęta, stoper.

Zalecane metody dydaktyczne

Pogadanka, metoda tekstu przewodniego, ćwiczenia. pokaz z instruktażem. Metody dydaktyczne powinny być dobrane do możliwości uczniów oraz zakresu materiału. Zaproponowane metody umożliwiają uczniowi łatwiejsze przyswajanie wiedzy i nabywanie i doskonalenie umiejętności z zakresu anatomii i fizjologii zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.

Formy organizacyjne

Zajęcia praktyczne w grupach maksymalnie 6. osobowych zgodnie z podstawą programową.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

Stosując test praktyczny jako metodę oceny należy uwzględnić: poprawność merytoryczną wypowiedzi i wykonywanych czynności, przestrzeganie przepisów bhp, przeciwpożarowych i ochrony środowiska, umiejętność organizowania stanowiska pracy, umiejętność organizowania pracy w zespole, umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce, umiejętność planowania zadań.

Formy indywidualizacji pracy uczniów

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia.

Nauczyciel powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości uczniów,
- uwzględniać zainteresowania uczniów,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

13. CHÓW ZWIERZĄT W PRAKTYCE

13.1. Rozpoznawanie ras, typów użytkowych oraz ocena pokroju i kondycji zwierząt

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Zasady bezpiecznej pracy ze zwierzętami gospodarskimi i towarzyszącymi; – Przepisy prawa dotyczące bezpiecznej pracy ze zwierzętami gospodarskimi i towarzyszącymi. – Gatunki zwierząt gospodarskich i towarzyszących. – Rasy bydła, owiec, kóz, koni, świń i kur, pszczoł, psów i kotów. – Typy użytkowe i kierunki użytkowania bydła, owiec, kóz, koni, świń, kur. – Sylwetki bydła i kur we wszystkich typach użytkowych. – Chody koni. – Ocena pokroju bydła mlecznego. – Ocena kondycji krowy mlecznej. – Ocena kondycji kota. – Ocena kondycji psa. 	<p>PKZ(RL.h)(2)1 określić zasady bezpiecznej pracy ze zwierzętami gospodarskimi i towarzyszącymi;</p> <p>PKZ(RL.h)(2)2 wskazać przepisy prawa dotyczące bezpiecznej pracy ze zwierzętami gospodarskimi i towarzyszącymi.</p> <p>PKZ(RL.h)(3)1 rozróżnić wszystkie gatunki zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>PKZ(RL.h)(3)3 przyporządkować rasy bydła, owiec, kóz, koni, świń i drobiu do typów użytkowych i kierunków użytkowania;</p> <p>PKZ(RL.h)(3)4 rozróżnić wszystkie typy użytkowe i kierunki użytkowania bydła, owiec, kóz, koni, świń i drobiu;</p> <p>PKZ(RL.h)(3)5 rozpoznać sylwetki bydła i kur we wszystkich typach użytkowych;</p> <p>RL.10.2 (1)12 rozpoznać (z opisu, na zdjęciach i żywych zwierzętach) rasy bydła występującego w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;</p> <p>RL.10.2 (1)13 rozpoznać (z opisu, na zdjęciach i żywych zwierzętach) rasy owiec występujące w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;</p> <p>RL.10.2 (1)14 rozpoznać (z opisu, na zdjęciach i żywych zwierzętach) rasy kóz występujące w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;</p> <p>RL.10.2 (1)6 rozpoznać maści koni;</p> <p>RL.10.2 (1)15 rozpoznać (z opisu, na zdjęciach i żywych zwierzętach) rasy koni występujące w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;</p> <p>RL.10.2 (1)16 rozpoznać (z opisu, na zdjęciach i żywych zwierzętach) rasy świń występujące w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;</p> <p>RL.10.2 (1)17 rozpoznać (z opisu, na zdjęciach i żywych zwierzętach) rasy kur;</p> <p>RL.10.2 (1)18 rozpoznać (z opisu, na zdjęciach i żywych zwierzętach) rasy geograficzne pszczoł występujące w Polsce;</p> <p>RL.10.2 (1)19 rozpoznać (z opisu, na zdjęciach</p>

	<p>i żywych zwierzętach) rasy psów najczęściej występujących w Polsce z uwzględnieniem klasyfikacji ras wg FCI z wyodrębnieniem ras agresywnych; RL.10.2 (1)20 rozpoznać (z opisu, na zdjęciach i żywych zwierzętach) rasy kotów najczęściej występujących w Polsce z uwzględnieniem klasyfikacji ras wg FIFE. RL.10.2(2)6 rozpoznać chody koni na rysunkach, zdjęciach, filmach, żywych zwierzętach; RL.10.2(2)10 ocenić pokrój bydła mlecznego; RL.10.2(2)11 ocenić kondycję krowy mlecznej; RL.10.2(2)12 ocenić kondycję kota; RL.10.2(2)13 ocenić kondycję psa.</p>
--	---

Planowane zadania

Rozpoznawanie gatunków, ras i typów użytkowych zwierząt gospodarskich oraz zwierząt towarzyszących

- 1) Rozpoznaj gatunki zwierząt żywych oraz przedstawionych na zdjęciach. Wyniki rozpoznania zapisz w karcie pracy.
- 2) Rozpoznaj rasy kotów przedstawionych na zdjęciach. Wyniki rozpoznania zapisz w karcie pracy.
- 3) Rozpoznaj typy użytkowe kur przedstawionych na zdjęciach. Wyniki rozpoznania zapisz w karcie pracy.

Ocena pokroju zwierząt gospodarskich

- 1) Załóż odzież ochronną. Zastosuj zasady bhp przy kontakcie ze zwierzętami. Rozpoznaj wady budowy wskazanego zwierzęcia, a następnie dokonaj oceny pokroju według otrzymanej instrukcji. Wyniki oceny zapisz w karcie pracy. Dokonaj samooceny swojej pracy na karcie samooceny.

Ocena kondycji krowy w skali BCS

- 2) Załóż odzież ochronną. Zastosuj zasady bhp przy kontakcie ze zwierzętami. Rozpoznaj wady budowy wskazanej krowy, a następnie dokonaj oceny kondycji krowy według otrzymanej instrukcji, w skali BCS. Wyniki oceny zapisz w karcie pracy. Dokonaj samooceny swojej pracy na karcie samooceny.

13.2. Rozpoznawanie zachowań zwierząt gospodarskich i towarzyszących

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Zachowania płciowe samców przy kryciu. – Zachowania płciowe samic. – Zachowania młodych podczas ssania. – Zachowania rodziców wobec potomstwa. – Antagonizmy i zachowania agresywnych. – Zachowania zwierząt w stadzie. – Zachowania zwierząt na pastwisku. – Zachowania zwierząt w fermach wielkostadnych. – Zachowania zwierząt chorych. – Zachowania pszczół. – Zachowania psów. – Zachowania kotów. 	<p>RL.10.2(3)15 rozpoznać i zinterpretować zachowania płciowe samców przy kryciu; RL.10.2(3)16 rozpoznać i zinterpretować zachowania płciowe samic; RL.10.2(3)17 rozpoznać i zinterpretować zachowania młodych podczas ssania; RL.10.2(3)18 rozpoznać i zinterpretować zachowania rodziców wobec potomstwa; RL.10.2(3)19 rozpoznać i zinterpretować antagonizmy i zachowania agresywne; RL.10.2(3)20 rozpoznać i zinterpretować zachowania zwierząt w stadzie; RL.10.2(3)21 rozpoznać i zinterpretować zachowania zwierząt na pastwisku; RL.10.2(3)22 rozpoznać i zinterpretować zachowania w fermach wielkostadnych; RL.10.2(3)23 rozpoznać i zinterpretować zachowania chorych; RL.10.2(3)24 rozpoznać i zinterpretować zachowania pszczół; RL.10.2(3)25 rozpoznać i zinterpretować zachowania psów; RL.10.2(3)26 rozpoznać i zinterpretować zachowania kotów;</p>

Planowane zadania

Rozpoznawanie i interpretacja zachowania kotów.

Na filmie przedstawiającym zachowania kotów w różnych sytuacjach życiowych, rozpoznaj zachowania zwierząt, zakwalifikuj je do kategorii zachowań i wskaż te, które dotyczą zwierząt chorych. Zadanie wykonaj indywidualnie. Wyniki zapisz w karcie pracy.

13.3. Ocena dobrostanu i wykonywanie zabiegów sanitarnych

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Sprzętu do oceny warunków utrzymania zwierząt. – Ocena warunki dobrostanu zwierząt gospodarskich i towarzyszących. – Roztwory biobójcze do weterynaryjnych zabiegów sanitarnych i specjalnych. – Weterynaryjne zabiegi sanitarne i specjalne. 	<p>RL.10.2(12)5 rozpoznać sprzęt do oceny warunków utrzymania zwierząt; RL.10.2(12)6 dobrać sprzęt do oceny warunków utrzymania zwierząt; RL.10.2(12)7 ocenić warunki dobrostanu zwierząt gospodarskich i towarzyszących; RL.10.2(18)5 przygotować roztwory biobójcze do wykonywania weterynaryjnych zabiegów sanitarnych i specjalnych; RL.10.2(18)6 wykonać weterynaryjne zabiegi sanitarne i specjalne;</p>

Planowane zadania

Ocena warunków dobrostanu zwierząt gospodarskich i towarzyszących.

- 1) Dobierz sprzęt, środki ochrony indywidualnej i wykonaj ocenę mikroklimatu (temperaturę powietrza, wilgotność względną, natężenie oświetlenia, stosunek powierzchni okien do podłogi, domieszki gazów szkodliwych i prędkość przepływu powietrza) w pomieszczeniu dla tuczników. Wyniki pomiaru i porównania z normami i wynik oceny zapisz w otrzymanej karcie pracy.

13.4. Sporządzanie obrotu stada. Prowadzenie produkcji zwierzęcej zgodnie z Wymogami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej i Zasadami Wzajemnej Zgodności w praktyce

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Planowany i sprawozdawczy obrót stada bydła i świń w cyklu zamkniętym i otwartym. – Zwykła Dobra Praktyka Rolnicza i Zasady Wzajemnej Zgodności. – Kwaterowe użytkowania pastwiska. – Obliczanie dla wskazanego gospodarstwa potrzebnej objętości zbiornika na gnojówkę i gnojowicę. – Obliczanie dla wskazanego gospodarstwa wielkości powierzchni płyty obornikowej. – Obliczanie dla wskazanego gospodarstwa wielkości powierzchni zbiornika na kiszonkę. – Lokalizacja budynków inwentarskich. – Kolczyki i oznakowanie zwierząt. – Księgi rejestracji stada zwierząt. 	<p>RL.10.2(9)3 sporządzić planowany i sprawozdawczy obrót stada dla bydła i świń w cyklu zamkniętym i otwartym;</p> <p>RL.10.2(9)4 wykorzystać dane ze sporządzonego obrotu stada w planowaniu produkcji zwierzęcej;</p> <p>RL.10.2(11)18 wyszukiwać aktualne informacje dotyczące prowadzenia produkcji zwierzęcej zgodnie z zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej i Zasadami Wzajemnej Zgodności;</p> <p>RL.10.2(11)19 zaplanować kwaterowe użytkowanie pastwiska;</p> <p>RL.10.2(11)20 obliczyć dla wskazanego gospodarstwa potrzebną objętość zbiornika na gnojówkę i gnojowicę.</p> <p>RL.10.2(11)21 obliczyć dla wskazanego gospodarstwa wielkość powierzchni płyty obornikowej;</p> <p>RL.10.2(11)22 obliczyć dla wskazanego gospodarstwa wielkość powierzchni zbiornika na kiszonkę;</p> <p>RL.10.2(11)23 ocenić lokalizację budynków inwentarskich;</p> <p>RL.10.2(11)24 ocenić czystość i porządek w obejściu gospodarstwa;</p> <p>RL.10.2(11)25 rozpoznać kolczyki i oznakować zwierzęta zgodnie z obowiązującymi przepisami;</p> <p>RL.10.2(11)26 wypełnić zgłoszenie zdarzenia urodzenia, upadku lub przemieszczenia zwierząt do rejestru ARiMR;</p> <p>R.L10.2(11)27 prowadzić księgę rejestracji stada zwierząt;</p>

Planowane zadania

Planowanie produkcji zwierzęcej według zasad Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej oraz Zasad Wzajemnej Zgodności

- 1) Posługując się instrukcją wykonania zadania, zaplanuj dla danego gospodarstwa wielkość płyty obornikowej według zasad Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej. Sprawdź, czy wymogi są realizowane w danym gospodarstwie. Zaproponuj rozwiązania naprawcze. Wyniki pracy zapisz w karcie pracy.
- 2) Posługując się instrukcją wykonania zadania, oceń lokalizację budynków inwentarskich i urzędzenia gospodarstwa według zasad Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej w danym gospodarstwie rolnym. Sprawdź, czy wymogi lokalizacji są spełnione. Wyniki pracy zapisz w karcie pracy.
- 3) Posługując się instrukcją wykonania zadania, zaplanuj przechowywanie pasz według zasad Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej. Sprawdź, czy wymogi są realizowane w danym gospodarstwie. Zaproponuj rozwiązania naprawcze. Wyniki pracy zapisz w karcie pracy.
- 4) Posługując się instrukcją wykonania zadania, zaplanuj działania w produkcji zwierzęcej, w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt, według Zasad Wzajemnej Zgodności. Sprawdź, czy wymogi są realizowane w danym gospodarstwie. Zaproponuj rozwiązania naprawcze. Wyniki pracy zapisz w karcie pracy.

13.5. Żywnienie zwierząt

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Rozpoznawanie pasz pochodzenia roślinnego (w tym zioła, rośliny szkodliwe i trujące). – Rozpoznawanie pasz pochodzenia zwierzęcego. – Rozpoznawanie produktów ubocznych przemysłu rolno-spożywczego. – Ocena organoleptyczna jakości pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich i towarzyszących. – Ocena przydatności pasz do skarmiania. – Planowanie racjonalnego użytkowania trwałych użytków zielonych. – Planowanie pielęgnowania pastwiska i łąki. – Dobieranie metody konserwacji do rodzaju paszy i warunków środowiskowych. – Konserwowanie pasz w postaci kiszonki, sianokiszonki, siana z zastosowaniem dostępnych technologii i z uwzględnieniem przepisów bhp. – Dobranie sposobu przygotowania pasz roślinnych do skarmiania z uwzględnieniem gatunku, wieku, stanu fizjologicznego zwierząt i przepisów bhp. – Przygotowanie pasz roślinnych do skarmiania z uwzględnieniem gatunku, wieku, stanu fizjologicznego zwierząt. – Przechowanie pasz pochodzenia zwierzęcego 	<p>RL.10.2(5)3 rozpoznać pasze pochodzenia roślinnego (w tym zioła, rośliny szkodliwe i trujące);</p> <p>RL.10.2(5)4 rozpoznać pasze pochodzenia zwierzęcego;</p> <p>RL.10.2(5)5 rozpoznać produkty uboczne przemysłu rolno-spożywczego;</p> <p>RL.10.2(6)5 dobrać metody konserwacji do rodzaju paszy i warunków środowiskowych;</p> <p>RL.10.2(6)6 zakonserwować pasze w postaci kiszonki, sianokiszonki, siana z zastosowaniem dostępnych technologii i z uwzględnieniem przepisów bhp;</p> <p>RL.10.2(6)9 dobrać sposoby przygotowania pasz roślinnych do skarmiania z uwzględnieniem gatunku, wieku, stanu fizjologicznego zwierząt i przepisów bhp;</p> <p>RL.10.2(6)11 przygotować pasze roślinne do skarmiania z uwzględnieniem gatunku, wieku, stanu fizjologicznego zwierząt;</p> <p>RL.10.2(6)14 przechować pasze pochodzenia zwierzęcego stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących z uwzględnieniem przepisów bhp;</p> <p>RL.10.2(6)15 dobrać sposoby przygotowania pasz pochodzenia zwierzęcego do skarmiania z uwzględnieniem gatunku, wieku, stanu</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<ul style="list-style-type: none"> stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących z uwzględnieniem przepisów bhp. – Dobieranie sposobów przygotowania pasz pochodzenia zwierzęcego do skarmiania z uwzględnieniem gatunku, wieku, stanu fizjologicznego zwierząt i przepisów bhp. – Przygotowanie pasz pochodzenia zwierzęcego do skarmiania z uwzględnieniem gatunku, wieku, stanu fizjologicznego zwierząt. – Przechowanie produktów ubocznych stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących z uwzględnieniem przepisów bhp. – Przygotowanie do skarmiania produktów pochodzenia zwierzęcego, z uwzględnieniem gatunku, wieku, stanu fizjologicznego zwierząt. – Zasady korzystania z norm żywienia zwierząt gospodarskich. – Posługiwanie się normami żywienia zwierząt i tablicami wartości pokarmowej pasz w celu ustalenia zapotrzebowania na składniki pokarmowe. – Zasady ustalania zapotrzebowania na składniki pokarmowe dla zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, z uwzględnieniem gatunku, wieku i stanu fizjologicznego. – Ustalanie, z użyciem norm żywienia, zapotrzebowanie pokarmowe dla zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, z uwzględnieniem wieku, stanu fizjologicznego i produkcji. – Zasady bilansowania dawki pokarmowej. – Zasada komplementarności pasz. – Ograniczenia w stosowaniu pasz. – Korzystanie ze schematu układania dawki pokarmowej. – Dobieranie jakościowo i ilościowo pasz do ułożenia dawki pokarmowej dla zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, z uwzględnieniem gatunku, wieku, stanu fizjologicznego i okresu żywienia. – Posługiwanie się programami komputerowymi do układania dawek pokarmowych dla zwierząt. – Układanie dawek pokarmowych dla zwierząt w używanych systemach (tradycyjny, INRA, NEL) z uwzględnieniem wieku, stanu fizjologicznego, produkcji i okresu żywienia. – Ocena poprawności ułożonej dawki pokarmowej. 	<p>fizjologicznego zwierząt i przepisów bhp;</p> <p>RL.10.2(6)16 przygotować pasze pochodzenia zwierzęcego do skarmiania z uwzględnieniem gatunku, wieku, stanu fizjologicznego zwierząt;</p> <p>RL.10.2(6)20 przechować produkty uboczne stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących z uwzględnieniem przepisów bhp;</p> <p>RL.10.2(6)21 przygotować do skarmiania produktów pochodzenia zwierzęcego z uwzględnieniem gatunku, wieku, stanu fizjologicznego zwierząt;</p> <p>RL.10.2(8)5 określić zasady korzystania z norm żywienia zwierząt gospodarskich;</p> <p>RL.10.2(8)6 posłużyć się normami żywienia zwierząt i tablicami wartości pokarmowej pasz w celu ustalenia zapotrzebowania na składniki pokarmowe;</p> <p>RL.10.2(8)7 określić zasady ustalania zapotrzebowania na składniki pokarmowe dla zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, z uwzględnieniem gatunku, wieku i stanu fizjologicznego;</p> <p>RL.10.2(8)8 ustalić, z użyciem norm żywienia, zapotrzebowanie pokarmowe dla zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, z uwzględnieniem wieku, stanu fizjologicznego i produkcji;</p> <p>RL.10.2(8)9 określić zasady bilansowania dawki pokarmowej;</p> <p>RL.10.2(8)10 określić zasadę komplementarności pasz;</p> <p>RL.10.2(8)11 określić ograniczenia w stosowaniu pasz;</p> <p>RL.10.2(8)12 korzystać ze schematu układania dawki pokarmowej;</p> <p>RL.10.2(8)13 dobrać jakościowo i ilościowo pasze do ułożenia dawki pokarmowej dla zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, z uwzględnieniem gatunku, wieku, stanu fizjologicznego i okresu żywienia;</p> <p>PKZ(RL.h)(10)1 obsługiwać programy komputerowe do układania dawek pokarmowych dla zwierząt</p> <p>RL.10.2(8)14 ułożyć dawki pokarmowe dla zwierząt w używanych systemach (tradycyjny, INRA, NEL) z uwzględnieniem wieku, stanu fizjologicznego, produkcji i okresu żywienia;</p> <p>RL.10.2(8)15 ocenić poprawność ułożonej dawki pokarmowej.</p> <p>RL.10.2(7)14 zastosować racjonalne żywienie wybranego gatunku zwierząt;</p> <p>RL.10.2(10)4 obliczyć zapotrzebowanie na</p>
--	--

<ul style="list-style-type: none">- Racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych bydła mlecznego.- Racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych bydła mięsnego.- Racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych owiec.- Racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych kóz.- Racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych świń.- Racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych koni.- Racjonalne żywienie psów.- Racjonalne żywienie kotów.- Obliczanie zapotrzebowania na pasze dla zwierząt gospodarskich z wykorzystaniem danych z obrotu stada.- Obliczanie zapotrzebowania na pasze dla zwierząt gospodarskich z wykorzystaniem normatywów rocznych pasz.- Sporządzanie preliminarza pasz dla zwierząt gospodarskich.- Sporządzanie bilansu pasz dla zwierząt gospodarskich.- Wyciągnię wniosków z bilansu pasz.	<p>pasze dla zwierząt gospodarskich z wykorzystaniem danych z obrotu stada; RL.10.2(10)5 obliczyć zapotrzebowanie na pasze dla zwierząt gospodarskich z wykorzystaniem normatywów rocznych pasz; RL.10.2(10)6 sporządzić preliminarz pasz dla zwierząt gospodarskich; RL.10.2(10)7 sporządzić bilans pasz dla zwierząt gospodarskich; RL.10.2(10)8 wyciągnąć wnioski z bilansu pasz;</p>
--	--

Planowane zadania

Rozpoznawanie pasz.

- 1) Rozpoznaj świeże zioła występujące w runi pastwiskowej lub w próbkach zielonek oraz zioła w stanie suchym - w próbkach siana. Wyniki rozpoznania zapisz w karcie pracy.
- 2) Rozpoznaj świeże rośliny szkodliwe i trujące występujące w runi pastwiskowej lub w próbkach zielonek. Rozpoznaj rośliny szkodliwe i trujące na zdjęciach oraz w stanie suchym - w próbkach siana. Wyniki rozpoznania zapisz w karcie pracy.

Konserwowanie, przechowywanie i przygotowanie pasz do skarmiania

- 1) Oceń fazę dojrzałości kukurydzy na kiszonkę. Zaplanuj przebieg czynności podczas wykonywania kiszonki. Uwzględnij przepisy bhp. Wyniki pracy zapisz w karcie pracy. Weź udział w pracach sporządzania kiszonki.
- 2) Przygotuj pasze do skarmiania, wchodzące w skład dawki pokarmowej dla świń. Zachowaj przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy i przepisy przeciwpożarowe.

Układanie dawek pokarmowych dla zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, z uwzględnieniem wieku, stanu fizjologicznego, produkcji i okresu żywienia

- 1) Korzystając z danych zawartych w instrukcji dobierz pasze do żywienia krów mlecznych na okres żywienia zimowego i ułóż pokarmową. Wyniki pracy zapisz w karcie pracy.

13.6. Planowanie technologii produkcji zwierzęcej i pozyskiwanie produktów pochodzenia zwierzęcego

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Krzywa laktacji krów. – Ocena wymienia krowy pod względem przydatności do doju mechanicznego. – Dój mechaniczny krów. – Ocena organoleptyczna na przedzadajaczu próbki mleka krowiego. – Wykonanie próby TOK u krów. – Planowanie technologii produkcji i pozyskiwania mleka krowiego. – Planowanie technologii produkcji mięsa wołowego. – Planowanie chowu bydła zgodnie z wymogami rolnictwa ekologicznego. – Planowanie technologii produkcji mięsa wieprzowego. – Rozpoznawanie narzędzi i sprzętu do obsługi pszczół i pozyskiwania produktów pszczelich. – Dobieranie narzędzi i sprzętu do pozyskiwania produktów pszczelich. 	<p>RL.10.2(17)14 zanalizować przebieg krzywej laktacji u krów;</p> <p>RL.10.2(17)15 ocenić wymię krowy pod względem przydatności do doju mechanicznego;</p> <p>RL.10.2(17)16 wykonać dój mechaniczny krów;</p> <p>RL.10.2(17)17 ocenić organoleptycznie na przedzadajaczu próbkę mleka krowiego;</p> <p>RL.10.2(17)18 wykonać próbę TOK u krów;</p> <p>RL.10.2(17)55 zaplanować technologie produkcji i pozyskiwania mleka krowiego;</p> <p>RL.10.2(17)56 zaplanować technologie produkcji mięsa wołowego;</p> <p>RL.10.2(14)5 zaplanować chów bydła zgodnie z wymogami rolnictwa ekologicznego;</p> <p>RL.10.2(17)57 zaplanować technologie produkcji mięsa wieprzowego;</p> <p>RL.10.2(17)69 rozpoznać narzędzia i sprzęt do obsługi pszczół i pozyskiwania produktów pszczelich;</p> <p>RL.10.2(17)70 dobrać narzędzia i sprzęt do pozyskiwania produktów pszczelich;</p>

Planowane zadania

Dobieranie narzędzi i sprzętu do pozyskiwania produktów pszczelich

- 1) Z przedstawionego zestawu sprzętu i narzędzi wybierz narzędzia i sprzęt potrzebne do pozyskania; pyłku kwiatowego, miodu, wosku, pierzgi. Do każdego sprzętu przyporządkuj wykonywane nim czynności. Wyniki zapisz w karcie pracy.

13.7. Poskramianie, pielęgnacja i zabiegi zootechniczne

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Cel i sposoby poskramiania różnych gatunków zwierząt. – Użycie narzędzi i sprzętu do poskramiania zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. – Ocena potrzeby zastosowania poskromienia u zwierzęcia. – Zabiegi pielęgnacyjne stosowane u zwierząt gospodarskich i towarzyszących w zależności od gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb. – Techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u różnych gatunków zwierząt. 	<p>RL.10.2(15)1 rozróżnić sposoby poskramiania różnych gatunków zwierząt;</p> <p>RL.10.2(15)2 ocenić potrzebę poskromienia zwierzęcia;</p> <p>RL.10.2(15)3 rozróżnić narzędzia do poskramiania zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.10.2(15)4 dobrać narzędzia do poskramiania zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.10.2(15)5 zastosować narzędzia do poskramiania zwierząt gospodarskich i towarzyszących zgodnie z ich przeznaczeniem i celowością ich użycia;</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Terminy i cel wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u zwierząt gospodarskich i towarzyszących. - Optymalna częstotliwość wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u różnych gatunków zwierząt. - Zabiegi zootechniczne stosowane u zwierząt gospodarskich w zależności od gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb. - Techniki wykonywania zabiegów zootechnicznych u różnych gatunków zwierząt. - Terminy i cel wykonywania zabiegów zootechnicznych u zwierząt gospodarskich. - Ocena na podstawie zdjęć, rysunków czy istnieje potrzeba wykonania zabiegu pielęgnacyjnego. - Wskazanie zwierząt, u których istnieje konieczność wykonania zabiegów pielęgnacyjnych. - Dobranie zabiegów pielęgnacyjnych do konkretnych zwierząt gospodarskich i towarzyszących. - Rozróżnianie materiałów oraz sprzętu do wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u różnych gatunków zwierząt. - Dobieranie sprzętu i narzędzi do wykonywanych zabiegów pielęgnacyjnych u zwierząt gospodarskich i towarzyszących. - Wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych u zwierząt gospodarskich i towarzyszących. - Rozróżnianie materiałów oraz sprzętu do wykonywania zabiegów zootechnicznych u różnych gatunków zwierząt. - Dobranie sprzętu i narzędzi do wykonywanych zabiegów zootechnicznych u zwierząt gospodarskich. - Wykonanie zabiegów zootechnicznych u zwierząt gospodarskich. 	<p>RL.10.2(16)1 dobrać zabiegi pielęgnacyjne wykonywane u zwierząt gospodarskich i towarzyszących do gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb zwierzęcia;</p> <p>RL.10.2(16)2 ustalić terminy i cel wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.10.2(16)3 rozróżnić sprzęt, narzędzia i materiały do zabiegów pielęgnacyjnych skóry, sierści, racic, kopyt i pazurów u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.10.2(16)4 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do zabiegów pielęgnacyjnych skóry, sierści, racic, kopyt i pazurów u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.10.2(16)5 dobrać techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych skóry i sierści u różnych gatunków zwierząt;</p> <p>RL.10.2(16)5 dobrać techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych racic, kopyt i pazurów u różnych gatunków zwierząt;</p> <p>RL.10.2(16)7 wykonać zabiegi pielęgnacyjne skóry, sierści, racic, kopyt i pazurów u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.10.2(16)8 dobrać zabiegi zootechniczne (kolczykowanie, skracanie kielków, dekornizacja, kurtyzowanie ogonów, kastracja) do gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb zwierzęcia;</p> <p>RL.10.2(16)9 opisać techniki wykonywania zabiegów zootechnicznych u różnych gatunków zwierząt;</p> <p>RL.10.2(16)10 ustalić terminy i cel wykonywania zabiegów zootechnicznych u zwierząt gospodarskich;</p> <p>R.10.3(6)11 rozróżnić materiały oraz sprzęt do wykonywania zabiegów zootechnicznych u różnych gatunków zwierząt;</p> <p>RL.10.2(16)12 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do wykonywanych zabiegów zootechnicznych u zwierząt gospodarskich;</p> <p>RL.10.2(16)13 dobrać techniki wykonywania zabiegów zootechnicznych u różnych gatunków</p>
---	---

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	zwierząt; RL.10.2(16)14 wykonać możliwe zabiegi zootechniczne u zwierząt gospodarskich;
--	--

Planowane zadania

Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych u zwierząt gospodarskich i towarzyszących.

- 1) Postępując się instrukcją wykonania zadania, oceń stan psa, dobierz zabieg pielęgnacyjny, dobierz sprzęt i wykonaj zabieg pielęgnacyjny. Oceń jakość wykonanej pracy. Zadanie wykonaj przestrzegając przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych.

13.10. Udzielanie pierwszej pomocy zwierzętom

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Przypadki wymagające udzielania pomocy przedlekarskiej; – Wyposażenie apteczki weterynaryjnej; – Rozpoznanie przypadków wymagających udzielenia zwierzętom pomocy przedlekarskiej; – Sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku: <ul style="list-style-type: none"> o oparzeń, o zranień, o krwotoku, o złamań kości, o udzielania pomocy przedlekarskiej przy porodzie u bydła i świń, owiec, kóz, psów, o porażenia prądem, o zadławienia, o niedyspozycji żołądkowo-jelitowych o przebiegu ostrym. – Dobieranie sprzętu, narzędzi i materiałów do udzielania pomocy przedlekarskiej w wyżej wymienionych przypadkach. – Udzielenie pomocy przedlekarskiej w wyżej wymienionych przypadkach. 	<p>RL.10.2(20)1 scharakteryzować przypadki wymagające udzielania pomocy przedlekarskiej;</p> <p>RL.10.2(20)2 określić wyposażenie apteczki weterynaryjnej;</p> <p>RL.10.2(20)3 rozpoznać przypadki wymagające udzielenia zwierzętom pomocy przedlekarskiej;</p> <p>RL.10.2(20)4 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku krwotoku;</p> <p>RL.10.2(20)5 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku złamań kości;</p> <p>RL.10.2(20)6 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej przy porodzie u bydła;</p> <p>RL.10.2(20)7 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej przy porodzie u świń;</p> <p>RL.10.2(20)8 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej przy porodzie u owiec;</p> <p>RL.10.2(20)9 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej przy porodzie u kóz;</p> <p>RL.10.2(20)10 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej przy porodzie u psów;</p> <p>RL.10.2(20)11 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku zadławienia;</p> <p>RL.10.2(20)12 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku niedyspozycji żołądkowo-jelitowych o przebiegu ostrym;</p> <p>RL.10.2(20)13 dobrać sprzęt, narzędzia i</p>

	<p>materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku zranień; RL.10.2(20)14 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku oparzeń; RL.10.2(20)15 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku porażenia prądem; RL.10.2(20)16 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku krwotoków; RL.10.2(20)17 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku złamań kości; RL.10.2(20)18 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku pomocy przy porodzie u bydła, świń, owiec, kóz; RL.10.2(20)19 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku zadławienia; RL.10.2(20)20 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku niedyspozycji żołądkowo-jelitowych o przebiegu ostrym; RL.10.2(20)21 udzielić pomocy przedlekarskiej w przypadku zranień; RL.10.2(20)22 udzielić pomocy przedlekarskiej w przypadku oparzeń; RL.10.2(20)23 udzielić pomocy przedlekarskiej w przypadku porażenia prądem; RL.10.2(20)24 udzielić pomocy przedlekarskiej w przypadku krwotoków; RL.10.2(20)25 udzielić pomocy przedlekarskiej w przypadku złamań kości; RL.10.2(20)26 udzielić pomocy przedlekarskiej w przypadku pomocy przy porodzie u bydła, świń, owiec, kóz, psów; RL.10.2(20)27 udzielić pomocy przedlekarskiej w przypadku zadławienia; RL.10.2(20)28 udzielić pomocy przedlekarskiej w przypadku niedyspozycji żołądkowo-jelitowych o przebiegu ostrym;</p>
--	---

Planowane zadania

Udzielanie pomocy przedlekarskiej w przypadku zranienia.

- 1) Posługując się instrukcją wykonania zadania, określ rodzaj niedyspozycji i udziel psu pomocy przedlekarskiej. Oceń stan wyposażenia apteczki weterynaryjnej. Wyniki pracy zapisz w karcie pracy.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone w grupach ilościowo określonych w podstawie programowej i wykonywane indywidualnie. Wybrane zajęcia powinny odbywać się u pracodawców.

Środki dydaktyczne

Żywe zwierzęta, próbki pasz, pastwisko, narzędzia i sprzęt potrzebny do realizacji poszczególnych działów programowych: zdjęcia, prezentacje multimedialne, atlasy ras zwierząt gospodarskich, ras psów i kotów; sprzęt do oceny pokroju – laski zoometryczne, cyrkle zoometryczne, miary zoometryczne; filmy, zdjęcia, rysunki, prezentacje multimedialne obrazujące zachowania zwierząt; luksomierze, termometry, higrometry, anemometry, mierniki domieszek gazów szkodliwych, instrukcje obsługi, taśmy miernicze; tabele obrotu stada bydła i trzody chlewnej, pastwisko, łąka, żywe rośliny, zioła, rośliny szkodliwe i trujące (zdjęcia, rysunki, prezentacje multimedialne), próbki pasz, pasze do oceny organoleptycznej, normy żywienia zwierząt, sprzęt do przygotowywania i zadawania pasz; sprzęt do doju krów, tacki i płyn do przeprowadzenia próby TOK, przedzajacze, środki do pielęgnacji wymienia, sprzęt do poskramiania różnych gatunków zwierząt, sprzęt do pielęgnacji zwierząt: szczotki, grzebienie, zgrzebła, ścierki, środki czystości, cążki, sprzęt do korekcji racic, sprzęt do pielęgnacji kopyt, sprzęt do dekornizacji, kolczykownice i kolczyki, nożyczki, maszynki do strzyżenia, trymery, sprzęt do kastracji i kurtyzowania ogonów; materiały, środki i narzędzia do udzielania pierwszej pomocy zwierzętom.

Zalecane metody dydaktyczne

Pogadanka, pokaz z instruktażem i ćwiczenia praktyczne. Metody dydaktyczne powinny być dobrane do możliwości uczniów oraz zakresu materiału. Zaproponowane metody umożliwiają uczniowi łatwiejsze przyswajanie wiedzy i nabywanie umiejętności z zakresu przedstawianych treści programowych.

Formy organizacyjne

Zajęcia praktyczne grupowe w grupach ilościowo określonych w podstawie programowej.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

Stosując test praktyczny jako metodę oceny należy uwzględnić: poprawność merytoryczną wypowiedzi i wykonywanych czynności, przestrzeganie przepisów bhp, przeciwpożarowych i ochrony środowiska, umiejętność organizowania stanowiska pracy, umiejętność organizowania pracy w zespole, umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce, umiejętność planowania zadań.

Formy indywidualizacji pracy uczniów

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia.

Nauczyciel powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości uczniów,
- uwzględniać zainteresowania uczniów,

- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

14. ROZRÓD I INSEMINACJA ZWIERZĄT W PRAKTYCE

14.1. Prowadzenie rozrodu zwierząt

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Przygotowanie zwierząt gospodarskich i zwierzęta towarzyszących do okresu rozrodczego (stanówki) i jego przebiegu. – Rozpoznawanie objawów rui u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. – Wybranie terminu optymalnego krycia lub sztucznego unasienniania samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. – Rozpoznawanie objawów ciąży u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. – Opieka nad ciężarną samicą zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. – Zapewnienie optymalnych warunków utrzymania samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących w okresie okołoporodowym. – Rozpoznawanie objawów zbliżającego się porodu u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. – Dobieranie i przygotowanie sprzętu i narzędzi wykorzystywanych podczas udzielania bezkrwawej pomocy porodowej. – Rozpoznawanie prawidłowego i nieprawidłowego ułożenia, położenia i postawy płodów u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. – Opieka nad noworodkami i samicami zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących po porodzie. – Przygotowanie planu pokryć, zasuszenia u bydła i porodów u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. – Przygotowanie planu odsadzeń osesków u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. – Dobranie ras matecznych i ojcowskich świń do krzyżowania towarowego. – Dobranie zwierząt do kojarzeń z uwzględnieniem wieku, masy ciała i potencjału genetycznego i założeń poprawy cech ilościowych i jakościowych. – Dobranie ras bydła do krzyżowania 	<p>RL.10.3(2)16 przygotować zwierzęta gospodarskie i zwierzęta towarzyszące do okresu rozrodczego (stanówki) i jego przebiegu;</p> <p>RL.10.3(2)17 rozpoznać objawy rui u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(2)18 wybrać termin optymalnego krycia lub sztucznego unasienniania samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(2)19 rozpoznać objawy ciąży u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(2)20 zaopiekować się ciężarną samicą zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(2)21 zapewnić warunki utrzymania samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących w okresie okołoporodowym;</p> <p>RL.10.3(2)22 rozpoznać objawy zbliżającego się porodu u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(2)23 dobrać i przygotować sprzęt i narzędzia wykorzystywane podczas udzielania bezkrwawej pomocy porodowej;</p> <p>RL.10.3(2)24 rozpoznać prawidłowe i nieprawidłowe ułożenia, położenia i postawy płodów u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(2)25 zaopiekować się noworodkami i samicami zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących po porodzie;</p> <p>RL.10.3(2)26 przygotować plan pokryć, zasuszenia u bydła i porodów u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(2)27 przygotować plan odsadzeń osesków u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(3)11 dobrać rasy mateczne i ojcowskie świń do krzyżowania towarowego;</p> <p>RL.10.3(3)11 dobrać zwierzęta do kojarzeń uwzględniając wiek, masę ciała i potencjał genetyczny i założenia poprawy cech ilościowych i jakościowych;</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<p>towarowego.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wykonanie schematów krzyżowań i kojarzeń zwierząt. – Nadzorowanie krycia naturalnego u zwierząt gospodarskich. – Nadzorowanie krycia naturalnego u zwierząt towarzyszących. 	<p>RL.10.3(3)15 dobrać rasy bydła do krzyżowania towarowego; RL.10.3(3)16 przedstawić schematy krzyżowań i kojarzeń zwierząt. RL.10.3(4)3 nadzorować krycie naturalne u zwierząt gospodarskich; RL.10.3(4)4 nadzorować krycie naturalne u zwierząt towarzyszących;</p>
--	--

Planowane zadania

- 1) Na podstawie otrzymanej instrukcji zaplanuj i przygotuj warunki utrzymania samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących w okresie okołoporodowym. Zadanie wykonaj przestrzegając przepisów bhp i ppoż.
- 2) Dokonaj obserwacji samicy w okresie okołoporodowym i rozpoznaj oznaki zbliżającego się porodu. Zadanie wykonaj przestrzegając przepisów bhp.
- 3) Rozpoznaj, dobierz i przygotuj sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania bezkrwawej pomocy porodowej. Zadanie wykonaj przestrzegając przepisów bhp.
- 4) Postępując się instrukcją przygotuj plan pokryć, porodów a u bydła dodatkowo terminy zasuszenia. Plany wykonaj dla wszystkich gatunków zwierząt gospodarskich i towarzyszących. Wyniki pracy zapisz w karcie pracy. Dokonaj samooceny swojej pracy na karcie samooceny.
- 5) Postępując się instrukcją, przygotuj plan odsadzeń osesków od samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących. Wyniki pracy zapisz w karcie pracy. Dokonaj samooceny swojej pracy na karcie samooceny.

14.2. Prowadzenie inseminacji zwierząt

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Posługiwanie się katalogami buhajów i knurów; – Interpretowanie wyników oceny buhajów. – Interpretowanie indeksów selekcyjnych buhajów. – Sprzęt do sztucznego unosiennia krowy i lochy. – Techniki wykonania zabiegu sztucznego unosiennia krowy i lochy. – Rozpoznawanie sprzętu do sztucznego unosiennia krowy i lochy. – Dobieranie sprzętu do sztucznego unosiennia krowy i lochy. – Zasady wypełniania i wypełnianie dokumentów sztucznego unosiennia zwierząt gospodarskich. – Wypełnianie świadectw krycia loch i kłaczy. – Źródła przepisów prawa regulującego obrót i 	<p>RL.10.3(3)13 posłużyć się katalogami buhajów i knurów; RL.10.3(3)14 zinterpretować wyniki oceny buhajów; RL.10.3(3)15 zinterpretować indeksy selekcyjne buhajów; RL.10.3(6)1 wymienić sprzęt do sztucznego unosiennia krowy, lochy; RL.10.3(5)3 przygotować lochy i krowy do zabiegu sztucznego unosiennia; RL.10.3(6)2 scharakteryzować sprzęt do sztucznego unosiennia krowy, lochy; RL.10.3(6)3 scharakteryzować techniki wykonania zabiegu sztucznego unosiennia krowy, lochy; RL.10.3(6)4 rozpoznać sprzęt do sztucznego unosiennia krowy, lochy, również na rysunkach i zdjęciach;</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<p>wykorzystanie materiału biologicznego zwierząt.</p> <ul style="list-style-type: none">– Przepisy prawa dotyczące obrotu i wykorzystania nasienia zwierząt.– Zakup nasienia samców zwierząt gospodarskich zgodnie z obowiązującymi przepisami.– Przechowywanie nasienia zgodnie z obowiązującymi procedurami.– Wykorzystanie nasienia zgodnie z obowiązującymi przepisami.– Źródła przepisów prawa dotyczącego rozrodu i hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.– Stosowanie przepisów prawa dotyczącego rozrodu i hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.	<p>RL.10.3(6)5 dobrać sprzęt do sztucznego unasiennia krowy, lochy;</p> <p>RL.10.3(6)6 przygotować sprzęt do wykonania sztucznego unasiennia lochy i krowy;</p> <p>RL.10.3(6)7 wykonać zabieg inseminacji u krowy i lochy;</p> <p>RL.10.3(9)5 określić zasady wypełniania i wypełnić dokumenty sztucznego unasiennia zwierząt gospodarskich;</p> <p>RL.10.3(9)7 wypełnić świadectwa krycia loch i klaczy;</p> <p>RL.10.3(10)1 wskazać źródła przepisów prawa regulujących obrót i wykorzystanie materiału biologicznego zwierząt;</p> <p>RL.10.3(10)2 zastosować przepisy prawa dotyczące obrotu i wykorzystania nasienia zwierząt;</p> <p>RL.10.3(10)3 zakupić nasienie samców zwierząt gospodarskich zgodnie z obowiązującymi przepisami;</p> <p>RL.10.3(10)4 przechowywać nasienie zgodnie z obowiązującymi procedurami;</p> <p>RL.10.3(10)5 wykorzystać nasienie zgodnie z obowiązującymi przepisami;</p> <p>RL.10.3(11)1 wskazać źródła przepisów prawa dotyczącego rozrodu i hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(11)2 stosować przepisy prawa dotyczące rozrodu i hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(11)3 zastosować przepisy prawa dotyczące rozrodu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(11)4 zastosować przepisy prawa dotyczące hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p>
---	--

Planowane zadania

- 1) Posługując się instrukcją, przedstaw plan przygotowania krowy/jałówki, lochy/loszki do zabiegu sztucznego unasiennia. Wyniki pracy zapisz w karcie pracy.
- 2) Posługując się instrukcją, rozpoznaj, dobierz i przygotuj sprzęt do sztucznego unasiennia krowy i lochy. Zadanie wykonaj z zachowaniem przepisów bhp. Wyniki pracy zapisz w karcie pracy.
- 3) Posługując się instrukcją wykonania zadania, wykonaj zabieg sztucznego, wypełnij zaświadczenie unasiennia krowy, lochy. Zadanie wykonaj z zachowaniem przepisów bhp

Warunki osiągania efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone w grupach ilościowo określonych w podstawie programowej i wykonywane indywidualnie. Wybrane zajęcia powinny odbywać się u pracodawców.

Środki dydaktyczne

Żywe zwierzęta, narzędzia i sprzęt potrzebny do realizacji poszczególnych działań programowych; schematy krzyżowań, kalendarze rujowe dla bydła i świń, katalogi knurów i buhajów, sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy porodowej, sprzęt do wykrywania rui u krów i loch, sprzęt do wrywania ciąży, przepisy prawa, zestawy inseminatora dla bydła, różne zestawy inseminatora dla loch, druki zaświadczeń unasienniania, druki świadectw krycia, materiały i środki higieniczne, apteczka pierwszej pomocy, nożyczki, kontener z ciekłym azotem.

Zalecane metody dydaktyczne

Pogadanka, pokaz z instruktążem i ćwiczenia praktyczne. Metody dydaktyczne powinny być dobrane do możliwości uczniów oraz zakresu materiału. Zaproponowane metody umożliwiają uczniowi łatwiejsze przyswajanie wiedzy i nabywanie umiejętności z zakresu przedstawianych treści programowych.

Formy organizacyjne

Zajęcia praktyczne grupowe w grupach ilościowo określonych w podstawie programowej.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

Stosując test praktyczny jako metodę oceny należy uwzględnić: poprawność merytoryczną wypowiedzi i wykonywanych czynności, przestrzeganie przepisów bhp, przeciwpożarowych i ochrony środowiska, umiejętność organizowania stanowiska pracy, umiejętność organizowania pracy w zespole, umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce, umiejętność planowania zadań.

Formy indywidualizacji pracy uczniów

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia.

Nauczyciel powinien:

- motywować uczniów do pracy,

- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości uczniów,
- uwzględniać zainteresowania uczniów,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

15. DIAGNOSTYKA WETERYNARYJNA W PRAKTYCE

15.1. Badania fizykalne zwierząt

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Wywiad z właścicielem zwierzęcia. – Przygotowanie zwierząt do badań klinicznych – Narzędzia do wykonywania badań u zwierząt. – Metody badań fizykalnych. – Badanie fizykalne ogólne. – Badanie fizykalne szczegółowe. – Dokumentacja dotycząca diagnozowania chorób zwierząt. 	<p>RL.11.1(1)3 przeprowadzić wywiad z posiadaczem zwierzęcia;</p> <p>RL.11.1(1)4 wyciągnąć wnioski z przeprowadzonego wywiadu;</p> <p>RL.11.1(2)2 przygotować zwierzęta do badania fizykalnego ogólnego;</p> <p>RL.11.1(2)3 przygotować zwierzęta do badania fizykalnego szczegółowego;</p> <p>RL.11.1(3)14 wskazać miejsca dokonywania pomiarów CTO u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.11.1(3)15 wskazać miejsca oceny dostępnych węzłów chłonnych u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.11.1(3)16 wskazać miejsca oceny błon śluzowych u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.11.1(3)17 wskazać miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie funkcjonowania układów: oddechowego, krążenia, pokarmowego, wydalniczego, rozrodczego u samców i samic, powłokowego, nerwowego oraz układu ruchu;</p> <p>RL.11.1(4)1 rozpoznać sprzęt służący do wykonywania badań u zwierząt: stetoskop, młoteczek, plezometr, termometr, otoskop, laryngoskop, waginoskop, oftalmoskop;</p> <p>RL.11.1(4)6 zastosować sprzęt służący do wykonywania badań u zwierząt: stetoskop, młoteczek, plezometr, termometr, otoskop, laryngoskop, waginoskop, oftalmoskop;</p> <p>RL.11.1(5)6 dobrać metodę badania fizykalnego do gatunku zwierzęcia optymalizując możliwość wykrycia objawów ważnych diagnostycznie;</p> <p>RL.11.1(6)2 wykonać obserwację stanu obecnego zwierzęcia w tym: zachowanie w momencie badania, pozycję i postawę ciała, temperament, przytomność i inne ważne klinicznie;</p> <p>RL.11.1(6)3 dokonać pomiaru CTO u zwierzęcia;</p> <p>RL.11.1(6)4 obejrzeć wybrane okolice ciała</p>

	<p>zwierzęcia; RL.11.1(6)5 omacać wybrane okolice ciała zwierzęcia; RL.11.1(6)6 osłuchać wybrane okolice ciała zwierzęcia; RL.11.1(7)1 ocenić stan ogólny zwierzęcia na podstawie przeprowadzonej obserwacji, pomiarów CTO, oględzin błon śluzowych oraz omacywania węzłów chłonnych; RL.11.1(7)2 ocenić prawidłowość funkcjonowania układów: oddechowego, krążenia, pokarmowego, wydalniczego, rozrodczego, powłokowego, nerwowego oraz ruchu na podstawie wykonanego oglądania, omacywania, opukiwania i osłuchiwania; RL.11.1(12)6 dokonać zapisu wyniku wykonanego badania fizykalnego w prowadzonej przez zakład leczniczy dla zwierząt dokumentacji z zakresu diagnostyki chorób zwierząt;</p>
--	--

Planowane zadania

Badanie fizykalne szczegółowe układu oddechowego psa

- 1) Zadanie wykonaj indywidualnie, w formie ćwiczenia praktycznego. Do wykonania zadania potrzebny jest pies, stetoskop, ubiór ochronny oraz przygotowana przez nauczyciela karta pacjenta. Wykonaj badanie fizykalne szczegółowe układu oddechowego psa. Oceń za pomocą osłuchiwania i opukiwania układ oddechowy psa. Odnotuj wyniki badań w karcie pacjenta.

15.2. Badania diagnostyczne dodatkowe

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Przygotowanie zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących do wykonania badań diagnostycznych dodatkowych. – Aparatura diagnostyczna. – Obsługa aparatu EKG i USG. – Dokumentacja towarzysząca pacjentom kierowanym na badania diagnostyczne dodatkowe. – Śmierć i jej oznaki. – Sekcja zwłok. – Dokumentacja dotycząca sekcji zwłok zwierząt. 	<p>RL.11.1(4)4 rozpoznać aparaty diagnostyczne: RTG, USG, EKG, TK, MR, endoskop; RL.11.1(8)4 wykonać czynności pomocnicze podczas badania elektrokardiograficznego i ultrasonograficznego; RL.11.1(11)2 rozróżnić podstawowe narzędzia sekcyjne oraz podać sposób ich użycia; towarzyszących; RL.11.1(11)4 stwierdzić śmierć zwierzęcia oraz sprawdzić wystąpienie jej najważniejszych oznak: oziębienia zwłok, stężenia pośmiertnego, zasinienia zwłok, plam opadowych, gnicia zwłok; RL.11.1(11)5 wybrać spośród wyłożonych narzędzia sekcyjne niezbędne do wykonania sekcji zwłok zwierzęcia gospodarskiego lub zwierzęcia towarzyszącego; RL.11.1(11)6 wykonać czynności pomocnicze przy poszczególnych etapach sekcji zwłok</p>

	<p>zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących; RL.11.1(11)7 pobrać ze zwłok zwierzęcych próby do badań laboratoryjnych zgodnie ze zleceniem lekarza obducenta; RL.11.1(12)1 skorzystać z dokumentacji z zakresu diagnostyki chorób zwierząt prowadzonej w formie papierowej lub elektronicznej w zakładzie leczniczym dla zwierząt; RL.11.1(12)3 skorzystać z dokumentacji dotyczącej kierowania pacjentów na badania dodatkowe oraz archiwizowania wyników tych badań; RL.11.1(12)8 odczytać ze zrozumieniem skierowanie na badanie dodatkowe, wystawione przez zakład leczniczy dla zwierząt; RL.11.1(12)9 dokonać odnotowania faktu wykonania badania dodatkowego u zwierzęcia oraz archiwizacji wyniku tego badania w dokumentacji zakładu leczniczego w formie papierowej lub elektronicznej;</p>
--	---

Planowane zadania

Badanie elektrokardiograficzne psa

- 1) Zadanie wykonaj samodzielnie, w formie ćwiczenia z udziałem zwierzęcia. Do wykonania zadania potrzebny jest pies, stół zabiegowy, aparat EKG z oprzyrządowaniem, ubiór ochronny. Dokonaj podłączenia elektrod oraz zapisu EKG.

15.3. Badania laboratoryjne

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Miejsca pobierania materiału biologicznego do badań laboratoryjnych. – Sprzęt, narzędzia i materiały potrzebne do pobierania materiału biologicznego do badań laboratoryjnych. – Sposób pobierania materiału biologicznego do badań laboratoryjnych. – Sposób przechowywania i utrwalania materiału biologicznego do momentu jego zbadania. – Badania laboratoryjne w diagnostyce chorób zwierząt. 	<p>PKZ(RL.h)(7)2 wykonywać czynności laboratoryjne zgodnie z procedurami i zasadami BHP obowiązującymi w laboratorium diagnostycznym; towarzyszących; RL.11.1(3)13 wskazać miejsca pobrania materiału biologicznego od zwierząt gospodarskich i towarzyszących; RL.11.1(9)1 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały potrzebne do pobrania krwi, moczu, kału, mleka, zeszkrobiny skórnej, wymazów, treści żwacza oraz popłuczyn od zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących; RL.11.1(9)4 podać zasadę prawidłowego utrwalania wycinków tkanek i narządów pobranych do badań laboratoryjnych w trakcie przeprowadzanej sekcji zwłok zwierzęcia; RL.11.1(9)5 zastosować zasady przechowywania krwi, moczu, kału, zeszkrobiny skórnej, treści żwacza, wymazów oraz popłuczyn pobranych od zwierząt gospodarskich i zwierząt</p>

	<p>towarzyszących przed dostarczeniem ich do laboratorium diagnostycznego;</p> <p>RL.11.1(9)6 prawidłowo utrwalić wycinki tkanek i narządów pobranych do badań laboratoryjnych w trakcie przeprowadzanej sekcji zwłok zwierzęcia;</p> <p>RL.11.1(9)7 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały potrzebne do pobrania krwi, moczu, kału, zeszkrobiny skórnej, treści żwacza, wymazów oraz popłuczyn od zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.11.1(9)8 wykonać zgodnie z przyjętymi procedurami pobranie krwi, moczu, kału, zeszkrobiny skórnej, treści żwacza, wymazów oraz popłuczyn od zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.11.1(10)2 zastosować pojęcia: badania parazytologiczne, badania mykologiczne, badania bakteriologiczne, badania serologiczne;</p> <p>RL.11.1(10)8 wykonać badania krwi: morfologiczne, rozmaz, OB oraz biochemiczne;</p> <p>RL.11.1(10)9 porównać otrzymany wynik badania krwi z wartościami referencyjnymi dla danego gatunku zwierząt;</p> <p>RL.11.1(10)10 wykonać badanie ogólne moczu;</p> <p>RL.11.1(10)11 porównać otrzymany wynik badania ogólnego moczu z wartościami referencyjnymi dla danego gatunku zwierząt;</p> <p>RL.11.1(10)12 wykonać badanie treści żwacza;</p> <p>RL.11.1(10)13 wykonać badanie na obecność pasożytów we krwi, kale, zeszkrobinie skórnej, wymazach, popłuczynach;</p> <p>RL.11.1(10)14 wykonać badanie mikrobiologiczne, w tym badanie bakteriologiczne, mykologiczne oraz serologiczne krwi, moczu, mleka, wymazów;</p> <p>RL.11.1(11)1 skorzystać z dokumentacji z zakresu diagnostyki chorób zwierząt prowadzonej w formie papierowej lub elektronicznej w zakładzie leczniczym dla zwierząt;</p> <p>RL.11.1(11)2 skorzystać z dokumentacji dołączanej do wysyłki z materiałem biologicznym w formie skierowania lub pisma przewodniego do laboratorium;</p> <p>RL.11.1(11)3 skorzystać z dokumentacji dotyczącej kierowania pacjentów na badania dodatkowe oraz archiwizowania wyników tych badań;</p> <p>RL.11.1(11)4 skorzystać z dokumentacji prowadzonej w weterynaryjnym laboratorium diagnostycznym oraz dokumentacji towarzyszącej przesyłanym do badań materiałom;</p> <p>RL.11.1(11)7 wypełnić dokumenty towarzyszące materiałowi przesyłanemu do laboratorium</p>
--	---

	diagnostycznego w formie pisma przewodniego lub skierowania;
--	--

Planowane zadania

Badanie kału metodą flotacji

- 1) Zadanie wykonaj indywidualnie, w formie ćwiczenia. Do wykonania zadania potrzebna jest próbka kału, zestaw do badania metodą flotacji, ubiór ochronny. Wykonaj badanie kału metodą flotacji. Zachowaj zasady bezpieczeństwa podczas wykonywania czynności.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Zajęcia powinny być realizowane w pracowni wyposażonej w sprzęt multimedialny, pracowni zabiegowej, prosektorium, pracowni laboratoryjnej lub powinny odbywać się u pracodawców: w zakładzie leczniczym dla zwierząt i weterynaryjnym laboratorium diagnostycznym.

Środki dydaktyczne

Narzędzia i aparatura diagnostyczna, narzędzia sekcyjne, dokumentacja diagnostyczna, sprzęt i odczynniki laboratoryjne.

Zalecane metody dydaktyczne

Zaleca się stosowanie następujących metod nauczania: prezentacja multimedialna, wykład, pogadanka, instruktaż, pokaz, ćwiczenia, metoda tekstu przewodniego, film dydaktyczny. Metody dydaktyczne powinny być dobrane do możliwości uczniów oraz zakresu materiału.

Formy organizacyjne

Zadania wykonywane indywidualnie oraz zespołowo, w zespołach od 2 do 4 osób.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

W procesie oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów należy uwzględnić wyniki wszystkich metod sprawdzania efektów kształcenia zastosowanych przez nauczyciela: odpowiedzi ustnych, pisemnych sprawdzianów, testów wielokrotnego wyboru, testów praktycznych, kart pracy. Należy zwracać uwagę na umiejętność logicznego myślenia.

W kryteriach oceny należy uwzględnić: poprawność merytoryczną, stosowanie terminologii właściwej dla przedmiotu, umiejętność wnioskowania przyczynowo -skutkowego, samodzielność wykonania zadania, stosowanie zasad BHP i organizacji stanowiska pracy.

Formy indywidualizacji pracy uczniów

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia.

Nauczyciel powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości uczniów,
- uwzględniać zainteresowania uczniów,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

16. PROFILAKTYKA I LECZENIE CHOROBY ZWIERZĄT W PRAKTYCE

16.1. Podstawy leczenia zwierząt.

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Dokumentacja z zakresu profilaktyki i leczenia chorób zwierząt. – Objawy chorób u zwierząt. – Pierwsza pomoc w przypadkach jakie mogą zaistnieć podczas wykonywania czynności lekarsko-weterynaryjnych. – Poskramianie i przygotowanie zwierząt do czynności lekarsko – weterynaryjnych. – Przygotowywanie instrumentarium i materiałów do wykonania zabiegów lekarsko – weterynaryjnych. – Mycie, sterylizacja i konserwacja narzędzi i sprzętu. 	<p>RL.11.2(1)1 skorzystać z dokumentacji z zakresu profilaktyki i leczenia chorób zwierząt prowadzonej w formie papierowej lub elektronicznej w zakładzie leczniczym dla zwierząt;</p> <p>RL.11.2(1)2 skorzystać z informacji dotyczących profilaktyki i leczenia zwierzęcia zapisanych w dokumentacji należącej do posiadacza zwierzęcia np. książeczka zdrowia, paszport, ewidencja leczenia zwierząt;</p> <p>RL.11.2(2)1 zbadać zwierzę i ocenić potrzebę udzielenia mu natychmiastowej pomocy;</p> <p>RL.11.2(2)2 rozpoznać objawy chorobowe mogące wskazywać na wystąpienie zagrożenia życia zwierzęcia;</p> <p>RL.11.2(6)6 wykonać czynności ratujące życie zwierzęcia zagrożone podczas wykonywania czynności lekarsko-weterynaryjnych;</p> <p>RL.11.2(7)11 rozpoznać objawy chorób powłoki ciała zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)12 rozpoznać objawy chorób różnych odcinków układu oddechowego zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)13 rozpoznać objawy chorób układu krążenia i krwi zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)14 rozpoznać objawy chorób różnych odcinków układu pokarmowego zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)15 rozpoznać objawy chorób różnych odcinków układu moczowego zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)16 rozpoznać objawy chorób różnych odcinków układu rozrodczego samców i samic;</p> <p>RL.11.2(7)17 rozpoznać objawy chorób układu nerwowego zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)18 rozpoznać objawy chorób układu ruchu zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)19 rozpoznać objawy zatruc najczęściej występujących u danego gatunku zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)20 rozpoznać objawy niedoborów najczęściej występujących u danego gatunku zwierząt;</p> <p>RL.11.2(9)3 zastosować sposoby karmienia zwierząt w przypadkach niemożności samodzielnego pobierania przez nie pokarmu;</p> <p>RL.11.2(10)4 poskramić zwierzęta gospodarskie i towarzyszące do wykonania zabiegu chirurgicznego, leczniczego, profilaktycznego;</p> <p>RL.11.2(12)1 przygotować leki dla zwierząt według zaleceń lekarza weterynarii;</p> <p>RL.11.2(12)2 podać leki zwierzętom</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	uwzględniając ilość, drogę podania i inne zalecenia lekarza weterynarii; RL.11.2(13)4 dobrać i przygotować sprzęt, narzędzia oraz materiały do zabiegu chirurgicznego; RL.11.2(13)5 dobrać i przygotować sprzęt, narzędzia oraz materiały do zachowawczego zabiegu leczniczego; RL.11.2(13)6 dobrać i przygotować sprzęt, narzędzia oraz materiały do zabiegu profilaktycznego; RL.11.2(14)2 przeanalizować instrukcje dotyczące mycia, sterylizacji i konserwacji narzędzi i sprzętu weterynaryjnego; RL.11.2(14)3 przeprowadzić mycie, sterylizację i konserwację narzędzi i sprzętu weterynaryjnego;
--	--

Planowane zadania

Przygotowanie leku do podania i.v.

- 1) Zadanie wykonaj indywidualnie, w formie ćwiczenia. Do wykonania zadania potrzebny jest lek w formie roztworu, wyposażona szafka lekarska i ubiór ochronny.

Dobierz sprzęt i materiały oraz przygotuj lek do podania dożylnego.

16.2. Zabiegi lecznicze i opieka nad zwierzętami leczonymi.

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Zabiegi lecznicze u zwierząt. – Zabiegi chirurgiczne u zwierząt. – Zabiegi profilaktyczne i fizjoterapeutyczne u zwierząt. – Opieka nad zwierzętami leczonymi. – Opatrunki i okłady u zwierząt. 	RL.11.2(15)5 wykonać czynności pomocnicze podczas zachowawczych zabiegów leczniczych; RL.11.2(15)4 wykonać czynności pomocnicze podczas weterynaryjnych zabiegów chirurgicznych; RL.11.2(15)6 wykonać czynności pomocnicze podczas zabiegów profilaktycznych i fizjoterapeutycznych; RL.11.2(16)3 sprawować opiekę nad zwierzętami leczonymi w warunkach szpitalnych i ambulatoryjnych; RL.11.2(16)4 sprawować opiekę nad zwierzętami po zabiegach chirurgicznych; RL.11.2(17)2 rozróżnić opatrunki ochronne i usztywniające oraz wymienić sytuacje w jakich je się stosuje; RL.11.2(17)4 rozróżnić okłady rozgrzewające i chłodzące oraz wymienić sytuacje w jakich je się stosuje; RL.11.2(17)5 dobrać materiały opatrunkowe oraz wykonać opatrunki ochronne i usztywniające różnych okolic ciała zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;

	RL.11.2(17)6 dobrać materiały oraz wykonać okłady rozgrzewające i chodzące na różne okolice ciała zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.
--	---

Planowane zadania

Wykonanie opatrunku usztywniającego

- 1) Zadanie wykonaj indywidualnie, w formie ćwiczenia. Do wykonania zadania potrzebny jest pies, materiały opatrunkowe, ubiór ochronny. Dobierz materiały oraz wykonaj opatrunek usztywniający na okolicę śródreżca u psa.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Zajęcia powinny być realizowane w pracowni wyposażonej w sprzęt multimedialny, pracowni zabiegowej lub zakładzie leczniczym dla zwierząt.

Środki dydaktyczne

Narzędzia, sprzęt, materiały i leki do profilaktyki i leczenia chorób zwierząt, dokumentacja dotycząca profilaktyki i leczenia chorób zwierząt.

Zalecane metody dydaktyczne

Zaleca się stosowanie następujących metod nauczania: prezentacja multimedialna, wykład, pogadanka, instruktaż, pokaz, ćwiczenia, metoda tekstu przewodniego, film dydaktyczny. Metody dydaktyczne powinny być dobrane do możliwości uczniów oraz zakresu materiału.

Formy organizacyjne

Zadania wykonywane indywidualnie oraz zespołowo, w zespołach od 2 do 4 osób.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

W procesie oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów należy uwzględnić wyniki wszystkich metod sprawdzania efektów kształcenia zastosowanych przez nauczyciela: odpowiedzi ustnych, pisemnych sprawdzianów, testów wielokrotnego wyboru, testów praktycznych, kart pracy. Należy zwracać uwagę na umiejętność logicznego myślenia.

W kryteriach oceny należy uwzględnić: poprawność merytoryczną, stosowanie terminologii właściwej dla przedmiotu, umiejętność wnioskowania przyczynowo -skutkowego, samodzielność wykonania zadania, stosowanie zasad BHP i organizacji stanowiska pracy.

Formy indywidualizacji pracy uczniów

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia.

Nauczyciel powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości uczniów,
- uwzględniać zainteresowania uczniów,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

17. KONTROLA I NADZÓR WETERYNARYJNY W PRAKTYCE

17.1. Działania w ramach weterynaryjnych organów kontroli i nadzoru

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Kontrola i nadzór warunków weterynaryjnych utrzymania zwierząt. – Kontrola i nadzór przestrzegania zasad identyfikacji i rejestracji oraz przemieszczania zwierząt. – Kontrola zdrowia zwierząt i ochrona ich zdrowia. – Kontrola i nadzór bezpieczeństwa pasz i materiałów paszowych. – Monitoring i zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt. – Kontrola i nadzór nad bezpieczeństwem żywności pochodzenia zwierzęcego. 	<p>RL.11.3(2)1 skontrolować warunki utrzymania różnych gatunków zwierząt w gospodarstwie i porównać je z wymaganiami zawartymi w przepisach prawa;</p> <p>RL.11.3(2)2 skontrolować pomiary powierzchni miejsc utrzymania zwierząt na terenie gospodarstwa i porównać je z normami;</p> <p>RL.11.3(2)3 skontrolować wyposażenie i sprzęt potrzebny do utrzymania zwierząt na terenie gospodarstwa i porównać go z normami;</p> <p>RL.11.3(2)4 skontrolować karmienie i pojenie różnych gatunków zwierząt w gospodarstwie;</p> <p>RL.11.3(2)5 skontrolować warunki oświetlenia, hałasu i stężenia gazów szkodliwych w miejscach utrzymania zwierząt;</p> <p>RL.11.3(2)6 ocenić prawidłowość gromadzenia, przechowywania i zagospodarowania odchodów zwierzęcych w gospodarstwie;</p> <p>RL.11.3(3)2 identyfikować zwierzęta różnymi metodami w zależności od gatunku;</p> <p>RL.11.3(3)3 rozpoznać kolczyki przeznaczone dla poszczególnych gatunków zwierząt i odczytać z nich dane;</p> <p>RL.11.3(3)4 skontrolować prawidłowość zakolczykowania poszczególnych gatunków zwierząt w gospodarstwie;</p> <p>RL.11.3(3)5 odczytać znaki identyfikacyjne zwierząt gospodarskich w czasie ich identyfikacji;</p> <p>RL.11.3(3)6 wykorzystać System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt dla ustalania miejsc pobytu i przemieszczania zwierząt;</p> <p>RL.11.3(3)7 skontrolować wpisy w księgach rejestracji poszczególnych gatunków zwierząt w gospodarstwie;</p> <p>RL.11.3(3)8 sprawdzić prawidłowość wpisów w paszportach bydła i koni i porównać je z wzorcami;</p> <p>RL.11.3(3)9 skontrolować sposób identyfikacji zwierząt towarzyszących przez odczytanie znaków mikroelektronicznych;</p> <p>RL.11.3(3)10 ocenić prawidłowość warunków transportowania zwierząt;</p> <p>RL.11.3(4)1 rozróżnić sposoby kontroli zwierząt w handlu;</p> <p>RL.11.3(4)3 rozróżnić i posługiwać się dokumentami towarzyszącymi obrotowi zwierząt;</p> <p>RL.11.3(6)1 rozróżnić jednostki chorobowe przy których prowadzi się monitoring;</p> <p>RL.11.3(6)3 asystować przy wykonywaniu badań</p>

	<p>kontrolnych u zwierząt; RL.11.3(7)5 ocenić przestrzeganie wymogów weterynaryjnych przy produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego w celu zapewnienia jej bezpieczeństwa; RL.11.3(7)6 skontrolować sposób prowadzenia dokumentacji dotyczącej żywności pochodzenia zwierzęcego;</p>
--	---

Planowane zadania

Opracowanie projektu dotyczącego identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczania zwierząt uwzględniając odpowiednie przepisy prawa

- 1) Na podstawie książek, publikacji, prezentacji multimedialnych, Internetu lub innych źródeł zgromadź informacje z odpowiednich aktów prawnych dotyczących identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczania zwierząt. Wskaż odpowiednie podstawy prawne na podstawie których, wykonasz opracowanie pisemne lub multimedialne wzbogacone materiałem ilustracyjnym (rysunki, schematy, tabele, prezentacje). Zaprezentuj wyniki swojej pracy na forum grupy.

17.2. Badanie zwierząt rzeźnych i mięsa

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Warunki dobrostanu zwierząt kierowanych do uboju. – Identyfikacja zwierząt przed ubojem. – Dokumentacja badania przedubojowego. – Sprzęt stosowany podczas badania poubojowego mięsa. – Technika badania poubojowego rutynowego i szczegółowego. – Zmiany anatomopatologiczne w tuszach i narządach zwierząt w przebiegu różnych jednostek chorobowych. – Metody badania mięsa na obecność włośni. – Rodzaje ocen mięsa według aktualnych przepisów prawa. – Znakowanie mięsa po wydaniu oceny sanitarno-weterynaryjnej. – Dokumentacja badania poubojowego. – Materiał szczególnego ryzyka. – Kategoryzacja i postępowanie z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego. – Postępowanie w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby zakaźnej. 	<p>RL.11.3(9)1 ocenić wynik badania przedubojowego i warunki dopuszczenia do uboju; RL.11.3(9)3 rozpoznać i wypełnić dokumentację badania przedubojowego; RL.11.3(9)4 scharakteryzować jednostki chorobowe zwierząt, w których obowiązuje zakaz uboju krwawego; RL.11.3(10)1 wykazać związek wyniku badania przedubojowego z makroskopową oceną mięsa po uboju; RL.11.3(10)2 dobrać narzędzia do badania poubojowego mięsa; RL.11.3(10)3 przygotować narzędzia do badania poubojowego zgodnie z przeznaczeniem i celowością ich użycia; RL.11.3(10)4 zastosować techniki badania poubojowego rutynowego i szczegółowego u różnych gatunków zwierząt; RL.11.3(10)5 rozpoznać zmiany anatomopatologiczne występujące w tuszach i narządach zwierząt w przebiegu różnych jednostek chorobowych; RL.11.3(10)6 pobrać próbki mięsa do badań w kierunku włośni od zwierząt, u których występuje obowiązek pobierania prób; RL.11.3(10)7 wykonać badanie na włośnię; RL.11.3(10)8 dokonać oceny mięsa według</p>

	<p>kryteriów oceny; RL.11.3(10)9 zastosować metody znakowania mięsa wynikające z przepisów prawa; RL.11.3(10)10 wykonać znakowanie mięsa różnymi metodami w zależności od oceny mięsa; RL.11.3(10)11 wypełnić dokumentację badania poubojowego po wykonaniu badania; RL.11.3(12)2 przedstawić właścicielowi zwierząt zakres jego obowiązków w przypadku wystąpienia podejrzenia choroby zakaźnej na terenie jego gospodarstwa; RL.11.3(12)3 przeprowadzić czynności zlecone przez powiatowego lekarza weterynarii przy zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt w czasie ich wystąpienia;</p>
--	---

Planowane zadania

Wykonanie badania mięsa świni w kierunku włośni metodą wytrawiania.

- 1) Wykonaj badanie mięsa świni metodą wytrawiania. Do wykonania zadania potrzebny jest zestaw sprzętu i odczynników do badania metodą wytrawiania oraz mięso świni.

Przygotuj niezbędny sprzęt, odczynniki i przygotuj próbkę do badania. Wykonaj badanie korzystając z instrukcji GIW.

Warunki osiągnięcia efektów kształcenia w tym środki dydaktyczne, metody, formy organizacyjne

Zajęcia powinny być realizowane w pracowni wyposażonej w sprzęt multimedialny, laboratorium diagnostycznym na stanowisku badania mięsa na obecność włośni, zakładach i gospodarstwach będących pod kontrolą i nadzorem IW.

Środki dydaktyczne

Sprzęt do badania poubojowego mięsa, zestawy do pobierania próbek mięsa na obecność włośni, zestaw do badania mięsa metodą wytrawiania, środki do mycia i odkażania sprzętu po przeprowadzeniu badania na włośnie, odzież ochronna stosowana przy badaniu przed- i poubojowym, atlasy ze zmianami anatomopatologicznymi w narządach zwierząt rzeźnych, plansze i prezentacje dotyczące badania poubojowego zwierząt rzeźnych, filmy dydaktyczne oraz programy komputerowe dotyczące badania poubojowego zwierząt rzeźnych i mięsa, dzienniki urzędowego badania zwierząt rzeźnych, przepisy sanitarno-weterynaryjne dotyczące badania zwierząt, przepisy prawa w formie papierowej, komputery z podłączeniem do Internetu, rzutnik multimedialny, tablica multimedialna do przedstawiania prezentacji.

Zalecane metody dydaktyczne

Zaleca się stosowanie następujących metod nauczania: prezentacja multimedialna, wykład, pogadanka, instruktaż, pokaz, ćwiczenia, metoda tekstu przewodniego, film dydaktyczny. Metody dydaktyczne powinny być dobrane do możliwości uczniów oraz zakresu materiału.

Formy organizacyjne

Zadania wykonywane indywidualnie oraz zespołowo, w zespołach od 2 do 4 osób.

Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania efektów kształcenia

W procesie oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów należy uwzględnić wyniki wszystkich metod sprawdzania efektów kształcenia zastosowanych przez nauczyciela: odpowiedzi ustnych, pisemnych sprawdzianów, testów wielokrotnego wyboru, testów praktycznych, kart pracy. Należy zwracać uwagę na umiejętność logicznego myślenia.

W kryteriach oceny należy uwzględnić: poprawność merytoryczną, stosowanie terminologii właściwej dla przedmiotu, umiejętność wnioskowania przyczynowo -skutkowego, samodzielność wykonania zadania, stosowanie zasad BHP i organizacji stanowiska pracy.

Formy indywidualizacji pracy uczniów

Formy indywidualizacji pracy uczniów uwzględniające:

- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do potrzeb ucznia,
- dostosowanie warunków, środków, metod i form kształcenia do możliwości ucznia.

Nauczyciel powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości uczniów,
- uwzględniać zainteresowania uczniów,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

18. PRAKTYKI ZAWODOWE

18.1. Praktyka w produkcji zwierzęcej

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Poskramianie zwierząt – Zabiegi pielęgnacyjne. – Zabiegi zootechniczne u zwierząt gospodarskich. 	<p>RL.10.2(15)6 ocenić potrzebę zastosowania poskromienia u zwierzęcia;</p> <p>RL.10.2(15)7 zastosować narzędzia do poskramiania zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących zgodnie z ich przeznaczeniem i celowością ich użycia;</p> <p>RL.10.2(16)10 wykonać zabiegi pielęgnacyjne u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p> <p>RL.10.2(16)16 wykonać zabiegi zootechniczne u zwierząt gospodarskich;</p>

Planowane zadania

Poskramianie zwierząt

- 1) Dobierz narzędzia i wykonaj poskromienie krowy do zabiegu korekcji racic. Zachowaj zasady bezpiecznego obchodzenia się ze zwierzętami. Zastosuj środki ochrony indywidualnej.

18.2. Praktyka w usługach inseminacyjnych

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

<ul style="list-style-type: none"> – Dobór zwierząt do kojarzeń.; – Nadzorowanie krycia naturalnego u zwierząt. – Zasady postępowania przed i po zabiegu sztucznego unasiennia krów i loch. – Wywiad z posiadaczem samicy (krowy, lochy) przed wykonaniem zabiegu sztucznego unasienniania. – Przygotowanie lochy, krowy do zabiegu sztucznego unasienniania. – Przygotowanie sprzętu do wykonania sztucznego unasienniania lochy i krowy. – Wykonanie zabiegu sztucznego unasienniania krowy i lochy. – Wypełnienie zaświadczenie sztucznego unasiennia krów i loch. 	<p>RL.10.3(3)11 dobrać zwierzęta do kojarzeń uwzględniając wiek, masę ciała i potencjał genetyczny i założenia poprawy cech ilościowych i jakościowych;</p> <p>RL.10.3(4)3 nadzorować krycie naturalne u zwierząt gospodarskich;</p> <p>RL.10.3(4)4 nadzorować krycie naturalne u zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(7)9 wdrożyć zasady postępowania przed i po zabiegu sztucznego unasienniania samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(7)8 przeprowadzić wywiad z posiadaczem samicy (krowy, lochy) przed wykonaniem zabiegu sztucznego unasienniania;</p> <p>RL.10.3(5)3 przygotować lochy i krowy do zabiegu sztucznego unasienniania;</p> <p>RL.10.3(5)6 przygotować sprzęt do wykonania sztucznego unasienniania lochy i krowy;</p> <p>RL.10.3(5)7 wykonać zabieg sztucznego unasienniania krowy i lochy;</p> <p>RL.10.3(9)6 wypełnić zaświadczenie sztucznego unasiennia krów i loch;</p>
---	--

Planowane zadania

Wykonanie zabiegu sztucznego unasienniania lochy.

Przeprowadź wywiad z posiadaczem lochy, przygotuj lochę i sprzęt oraz wykonaj zabieg sztucznego unasienniania lochy. Wypisz zaświadczenie unasienniania.

18.4. Praktyka w zakładzie leczniczym dla zwierząt

Treści kształcenia	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> – Wywiad z właścicielem zwierzęcia – Przygotowanie zwierząt do badań – Wykonywanie badań fizykalnych – Wykonywanie czynności pomocniczych podczas badań dodatkowych – Pobieranie i przechowywanie materiału biologicznego do badań laboratoryjnych – Wykonywanie badań laboratoryjnych – Poskramianie zwierząt do czynności lekarsko-weterynaryjnych – Dobieranie sprzętu i materiałów do wykonania zabiegów weterynaryjnych – Mycie, sterylizacja i konserwacja narzędzi i sprzętu. – Wykonywanie czynności pomocniczych podczas weterynaryjnych zabiegów chirurgicznych, leczniczych, profilaktycznych i fizjoterapeutycznych. 	<p>RL.11.1(1)3 przeprowadzić wywiad z posiadaczem zwierzęcia;</p> <p>RL.11.1(1)4 wyciągnąć wnioski z przeprowadzonego wywiadu;</p> <p>RL.11.1(2)2 przygotować zwierzęta do badania fizykalnego ogólnego;</p> <p>RL.11.1(2)3 przygotować zwierzęta do badania fizykalnego szczegółowego;</p> <p>RL.11.1(6)2 wykonać obserwację stanu obecnego zwierzęcia w tym: zachowanie w momencie badania, pozycję i postawę ciała, temperament, przytomność i inne ważne klinicznie;</p> <p>RL.11.1(6)3 dokonać pomiaru CTO u zwierzęcia;</p> <p>RL.11.1(6)4 obejrzeć wybrane okolice ciała zwierzęcia;</p> <p>RL.11.1(6)5 omacać wybrane okolice ciała zwierzęcia;</p> <p>RL.11.1(6)6 osłuchać wybrane okolice ciała zwierzęcia;</p> <p>RL.11.1(8)4 wykonać czynności pomocnicze</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Opieka nad zwierzętami leczonymi i po zabiegach chirurgicznych; - Wykonywanie opatrunków i okładów u zwierząt. 	<p>podczas badania elektrokardiograficznego i ultrasonograficznego;</p> <p>RL.11.1(9)5 zastosować zasady przechowywania krwi, moczu, kału, zeszkrobiny skórnej, treści żwacza, wymazów oraz popłuczyn pobranych od zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących przed dostarczeniem ich do laboratorium diagnostycznego;</p> <p>RL.11.1(9)8 wykonać zgodnie z przyjętymi procedurami pobranie krwi, moczu, kału, zeszkrobiny skórnej, treści żwacza, wymazów oraz popłuczyn od zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.11.1(10)8 wykonać badania krwi: morfologiczne, rozmaz, OB oraz biochemiczne;</p> <p>RL.11.1(10)10 wykonać badanie ogólne moczu;</p> <p>RL.11.1(10)13 wykonać badanie na obecność pasożytów we krwi, kale, zeszkrobinie skórnej, wymazach, popłuczynach;</p> <p>RL.11.1(10)14 wykonać badanie mikrobiologiczne, w tym badanie bakteriologiczne, mykologiczne oraz serologiczne krwi, moczu, mleka, wymazów;</p> <p>RL.11.2(10)3 dobrać racjonalny sposób poskromienia zwierząt gospodarskich i towarzyszących do wykonania zabiegu chirurgicznego, leczniczego, profilaktycznego;</p> <p>RL.11.2(10)4 poskromić zwierzęta gospodarskie i towarzyszące do wykonania zabiegu chirurgicznego, leczniczego, profilaktycznego;</p> <p>RL.11.2(12)1 przygotować leki dla zwierząt według zaleceń lekarza weterynarii;</p> <p>RL.11.2(12)2 podać leki zwierzętom uwzględniając ilość, drogę podania i inne zalecenia lekarza weterynarii;</p> <p>RL.11.2(13)4 dobrać i przygotować sprzęt, narzędzia oraz materiały do zabiegu chirurgicznego;</p> <p>RL.11.2(13)5 dobrać i przygotować sprzęt, narzędzia oraz materiały do zachowawczego zabiegu leczniczego;</p> <p>RL.11.2(13)6 dobrać i przygotować sprzęt, narzędzia oraz materiały do zabiegu profilaktycznego</p> <p>RL.11.2(14)2 przeanalizować instrukcje dotyczące mycia, sterylizacji i konserwacji narzędzi i sprzętu weterynaryjnego;</p> <p>RL.11.2(14)3 przeprowadzić mycie, sterylizację i zędzi i sprzętu weterynaryjnego;</p> <p>RL.11.2(15)4 wykonać czynności pomocnicze podczas weterynaryjnych zabiegów chirurgicznych;</p> <p>RL.11.2(15)5 wykonać czynności pomocnicze podczas zachowawczych zabiegów leczniczych;</p> <p>RL.11.2(15)6 wykonać czynności pomocnicze podczas zabiegów profilaktycznych i fizjoterapeutycznych;</p> <p>RL.11.2(16)3 sprawować opiekę nad zwierzętami leczonymi w warunkach szpitalnych i</p>
---	---

	ambulatoryjnych; RL.11.2(16)4 sprawować opiekę nad zwierzętami po zabiegach chirurgicznych; RL.11.2(17)5 dobrać materiały opatrunkowe oraz wykonać opatrunki ochronne i usztywniające różnych okolic ciała zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących; RL.11.2(17)6 dobrać materiały oraz wykonać okłady chodzące na różne okolice ciała zwierząt towarzyszących.
--	--

Planowane zadania

Wykonanie opatrunku usztywniającego

Zadanie wykonaj indywidualnie, w formie ćwiczenia. Do wykonania zadania potrzebny jest pies, materiały opatrunkowe, ubiór ochronny.

Dobierz materiały oraz wykonaj opatrunek usztywniający na okolicę śródreżca u psa.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK 1. EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA ZAWODU TECHNIK WETERYNARII Z ROZPORZĄDZENIA W SPRAWIE PODSTAWY PROGRAMOWEJ KSZTAŁCENIA W ZAWODACH

Efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów

Bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP)

Uczeń:

- BHP(1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;
- BHP(2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce;
- BHP(3) określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- BHP(4) przewiduje zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych;
- BHP(5) określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy;
- BHP(6) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka;
- BHP(7) organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- BHP(8) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;
- BHP(9) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;

BHP(10) udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia.

Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej (PDG)

Uczeń:

- PDG(1) stosuje pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej;
- PDG(2) stosuje przepisy prawa pracy, przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego;
- PDG(3) stosuje przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej;
- PDG(4) rozróżnia przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży i powiązania między nimi;
- PDG(5) analizuje działania prowadzone przez przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży;
- PDG(6) inicjuje wspólne przedsięwzięcia z różnymi przedsiębiorstwami z branży;
- PDG(7) przygotowuje dokumentację niezbędną do uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej;
- PDG(8) prowadzi korespondencję związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej;
- PDG(9) obsługuje urządzenia biurowe oraz stosuje programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej;
- PDG(10) planuje i podejmuje działania marketingowe prowadzonej działalności gospodarczej;
- PDG(11) planuje działania związane z wprowadzaniem innowacyjnych rozwiązań;
- PDG(12) stosuje zasady normalizacji
- PDG(13) optymalizuje koszty i przychody prowadzonej działalności gospodarczej.

Język obcy ukierunkowany zawodowo (JOZ)

Uczeń:

- JOZ(1) posługuje się zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiających realizację zadań zawodowych;
- JOZ(2) interpretuje wypowiedzi dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych artykułowane powoli i wyraźnie, w standardowej odmianie języka;
- JOZ(3) analizuje i interpretuje krótkie teksty pisemne dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych;
- JOZ(4) formułuje krótkie i zrozumiałe wypowiedzi oraz teksty pisemne umożliwiające komunikowanie się w środowisku pracy;
- JOZ(5) korzysta z obcojęzycznych źródeł informacji.

Kompetencje personalne i społeczne (KPS)

Uczeń:

- KPS(1) przestrzega zasad kultury i etyki;
- KPS(2) jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań;
- KPS(3) potrafi planować działania i zarządzać czasem;
- KPS(4) przewiduje skutki podejmowanych działań;
- KPS(5) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania;
- KPS(6) jest otwarty na zmiany;

- KPS(7) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem;
- KPS(8) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;
- KPS(9) przestrzega tajemnicy zawodowej;
- KPS(10) negocjuje warunki porozumień;
- KPS(11) jest komunikatywny;
- KPS(12) stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów;
- KPS(13) współpracuje w zespole.

Organizacja pracy małych zespołów (OMZ)

Uczeń:

- OMZ(1) planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań;
- OMZ(2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań;
- OMZ(3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań;
- OMZ(4) monitoruje i ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań;
- OMZ(5) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy;
- OMZ(6) stosuje metody motywacji do pracy;
- OMZ(7) komunikuje się ze współpracownikami.

Efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru kształcenia, stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów

PKZ(RL.c) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodach:

ogrodnik, technik ogrodnik, pszczelarz, technik pszczelarz, rolnik, technik rolnik, technik architektury krajobrazu, technik hodowca koni, operator maszyn leśnych, technik leśnik, rybak śródlądowy, technik rybactwa śródlądowego, technik weterynarii, technik agrobiznesu, jeździec, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki

Uczeń:

- 1) wykonuje czynności kontrolno-obługowe ciągników rolniczych;
- 2) stosuje przepisy prawa dotyczące ruchu drogowego;
- 3) przestrzega zasad kierowania ciągnikiem rolniczym;
- 4) wykonuje czynności związane z prowadzeniem i obsługą ciągnika rolniczego w zakresie niezbędnym do uzyskania prawa jazdy kategorii T;
- 5) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.

PKZ(RL.h) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie technik weterynarii

Uczeń:

- 1) charakteryzuje ogólną budowę organizmu zwierzęcego;
- 2) określa zasady bezpiecznej pracy ze zwierzętami;
- 3) rozróżnia gatunki i kierunki użytkowania zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;

- 4) określa wpływ warunków utrzymania i żywienia na prawidłowy rozwój i funkcjonowanie organizmu zwierzęcego;
- 5) rozróżnia pojęcia zdrowia i choroby;
- 6) rozróżnia metody badań zwierząt;
- 7) określa zasady pracy w laboratorium;
- 8) rozróżnia instytucje wykonujące zadania w zakresie kontroli i nadzoru weterynaryjnego;
- 9) określa rolę kontroli i nadzoru weterynaryjnego w ochronie zdrowia publicznego;
- 10) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.

Efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie

RL.10. Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt

1. Określanie budowy anatomicznej i fizjologii zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących

Uczeń:

- 1) posługuje się terminologią z zakresu anatomii i fizjologii zwierząt;
- 2) stosuje techniki preparowania tkanek i narządów zwierzęcych;
- 3) rozpoznaje i porównuje budowę narządów i układów poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;
- 4) określa położenie narządów w organizmie zwierzęcym;
- 5) wyjaśnia funkcje poszczególnych układów i narządów;
- 6) charakteryzuje przebieg procesów fizjologicznych zachodzących w organizmie zwierzęcym;
- 7) porównuje procesy fizjologiczne narządów i układów poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących.

2. Prowadzenie chowu zwierząt gospodarskich i towarzyszących

Uczeń:

- 1) charakteryzuje i rozpoznaje rasy zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;
- 2) ocenia pokrój i kondycję zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;
- 3) określa i rozpoznaje zachowania zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;
- 4) charakteryzuje czynniki wpływające na zdrowie i produktywność zwierząt;
- 5) rozpoznaje i ocenia jakość pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;
- 6) produkuje, konserwuje, przechowuje i przygotowuje pasze do skarmiania;
- 7) przestrzega zasad racjonalnego żywienia zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
- 8) układa dawki pokarmowe dla zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
- 9) sporządza planowany i sprawozdawczy obrót zwierząt gospodarskich;
- 10) sporządza preliminarz i bilans pasz;
- 11) prowadzi produkcję zwierzęcą zgodnie ze Zwykłą Dobrą Praktyką Rolniczą i z Zasadami Wzajemnej Zgodności;
- 12) ocenia dobrostan zwierząt gospodarskich i towarzyszących;

- 13) określa wpływ chowu zwierząt na środowisko naturalne;
- 14) stosuje metody ekologiczne w chowie zwierząt gospodarskich;
- 15) poskramia zwierzęta gospodarskie i towarzyszące;
- 16) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne i zootechniczne u zwierząt;
- 17) charakteryzuje i dobiera technologie produkcji i pozyskiwania surowców pochodzenia zwierzęcego;
- 18) wykonuje zabiegi sanitarne;
- 19) przygotowuje do sprzedaży zwierzęta gospodarskie i towarzyszące oraz prowadzi ich sprzedaż bezpośrednią;
- 20) udziela zwierzętom pomocy przedlekarskiej.

3. Prowadzenie rozrodu i inseminacji zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących

Uczeń:

- 1) posługuje się terminologią z zakresu hodowli i rozrodu zwierząt;
- 2) planuje i organizuje rozród zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
- 3) dobiera zwierzęta gospodarskie i towarzyszące do kojarzeń i krzyżowań;
- 4) nadzoruje przebieg naturalnego krycia zwierząt;
- 5) przygotowuje zwierzęta gospodarskie i towarzyszące do zabiegów inseminacyjnych;
- 6) dobiera sprzęt i wykonuje zabiegi sztucznego unasieniania zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
- 7) przestrzega zasad inseminacji zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
- 8) przestrzega zasad pracy hodowlanej;
- 9) prowadzi dokumentację hodowlaną i rozrodu zwierząt gospodarskich;
- 10) przestrzega zasad obrotu nasieniem zwierząt gospodarskich i towarzyszących i wykorzystania go;
- 11) stosuje przepisy prawa dotyczące rozrodu i hodowli zwierząt gospodarskich i towarzyszących.

RL.11. Wykonywanie czynności pomocniczych w zakresie usług weterynaryjnych oraz kontroli i nadzoru weterynaryjnego

1. Wykonywanie czynności pomocniczych w diagnozowaniu chorób zwierząt

Uczeń:

- 1) przeprowadza wywiad z posiadaczem zwierzęcia;
- 2) przygotowuje zwierzęta do badań klinicznych;
- 3) określa znaczenie kliniczne poszczególnych okolic ciała zwierząt;
- 4) rozróżnia sprzęt i aparaturę diagnostyczną;
- 5) dobiera metody przeprowadzania badań fizykalnych zwierząt;
- 6) wykonuje badania fizykalne zwierząt;
- 7) rozróżnia prawidłowe i patologiczne wyniki badań fizykalnych zwierząt;
- 8) wykonuje czynności pomocnicze związane z badaniem zwierząt z wykorzystaniem urządzeń diagnostycznych;
- 9) wykonuje czynności związane z pobieraniem, utrwalaniem i przechowywaniem

materiału do badań laboratoryjnych;

- 10) stosuje techniki wykonywania badań laboratoryjnych;
- 11) wykonuje czynności pomocnicze w trakcie sekcyjnego badania zwłok zwierzęcych;
- 12) posługuje się dokumentacją z zakresu diagnostyki chorób zwierząt.

2. Wykonywanie czynności pomocniczych związanych z profilaktyką i leczeniem chorób zwierząt

Uczeń:

- 1) posługuje się dokumentacją leczenia zwierząt;
- 2) ocenia stan zdrowia zwierzęcia w momencie zagrożenia jego życia;
- 3) rozpoznaje czynniki wywołujące choroby u zwierząt;
- 4) określa wpływ różnych czynników chorobotwórczych na stan zdrowia zwierząt;
- 5) określa drogi szerzenia się chorób zwierzęcych i odzwierzęcych;
- 6) wykonuje czynności mające na celu ratowanie życia zwierząt i zapobieganie powikłaniom;
- 7) rozpoznaje objawy chorób zwierząt;
- 8) rozróżnia weterynaryjne produkty lecznicze i przechowuje je zgodnie z obowiązującymi zasadami;
- 9) stosuje racjonalny sposób żywienia różnych gatunków zwierząt w zależności od stanu ich zdrowia;
- 10) poskramia i przygotowuje zwierzęta do czynności lekarsko-weterynaryjnych;
- 11) rozróżnia drogi podawania leków zwierzętom;
- 12) podaje leki zwierzętom według zaleceń lekarza weterynarii;
- 13) dobiera i przygotowuje instrumentarium oraz materiały do wykonania zabiegów lekarsko-weterynaryjnych;
- 14) dokonuje mycia, sterylizacji i konserwacji narzędzi i sprzętu weterynaryjnego zgodnie z obowiązującymi procedurami;
- 15) wykonuje czynności pomocnicze podczas weterynaryjnych zabiegów chirurgicznych, leczniczych, profilaktycznych i fizjoterapeutycznych;
- 16) sprawuje opiekę nad zwierzętami leczonymi i po zabiegach chirurgicznych;
- 17) dobiera materiały oraz wykonuje opatrunki i okłady u zwierząt.

3. Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu kontroli i nadzoru weterynaryjnego

Uczeń:

- 1) stosuje przepisy prawa dotyczące kontroli i nadzoru weterynaryjnego;
- 2) wykonuje czynności pomocnicze w ramach kontroli i nadzoru warunków weterynaryjnych utrzymania zwierząt;
- 3) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego, dotyczące przestrzegania zasad identyfikacji i rejestracji oraz przemieszczania zwierząt;
- 4) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach kontroli zdrowia zwierząt i ochrony ich zdrowia;
- 5) wykonuje czynności pomocnicze związane z prowadzeniem nadzoru weterynaryjnego dotyczącego bezpieczeństwa pasz i materiałów paszowych;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- 6) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach monitoringu i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt;
- 7) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego dotyczące bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego;
- 8) kontroluje warunki dobrostanu zwierząt kierowanych do uboju;
- 9) wykonuje czynności pomocnicze z zakresu weterynaryjnego badania przedubojowego zwierząt;
- 10) wykonuje czynności pomocnicze z zakresu weterynaryjnego badania poubojowego mięsa;
- 11) przestrzega zasad kategoryzacji i postępowania z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego;
- 12) przestrzega procedur postępowania weterynaryjnego w przypadku podejrzenia wystąpienia chorób zwierząt.

WERSJA ROBOCZA

ZAŁĄCZNIK 2. POGRUPOWANE EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA ZAWODU TECHNIK WETERYNARII WYNIKAJĄCE Z PLANU NAUCZANIA

Tabela przyporządkowania poszczególnym przedmiotom efektów kształcenia dla zawodu: technik weterynarii 324002

Efekty kształcenia /umiejętności, wiedza oraz kompetencje/ Uczeń:	Efekty wspólne dla wszystkich zawodów / wspólne dla zawodów w ramach obszaru RL / kwalifikacje	klasa					Liczba godzin przeznaczona na realizację efektów kształcenia
		klasa I	klasa II	klasa III	klasa IV	klasa V	
Kształcenie zawodowe teoretyczne							
Bezpieczeństwo i higiena pracy							
BHP(1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;	BHP	x					30
BHP(2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce;		x					
BHP(3) określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;		x					
BHP(4) przewiduje zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych;		x					
BHP(5) określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy;		x					

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

BHP(6) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka;			x					
BHP(7) organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;			x					
BHP(8) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;			x					
BHP(9) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;			x					
BHP(10) udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia.			x					
Łączna liczba godzin przeznaczona na przedmiot Bezpieczeństwo i higiena pracy								30
Działalność gospodarcza								
PDG(1) stosuje pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej;					x			
PDG(2) stosuje przepisy prawa pracy, przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego;					x			
PDG(3) stosuje przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej;					x			30
PDG(4) rozróżnia przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży i powiązania między nimi;					x			
PDG(5) analizuje działania prowadzone	PDG				x			

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

przez przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży;							
PDG(6) inicjuje wspólne przedsięwzięcia z różnymi przedsiębiorstwami z branży;			X				
PDG(7) przygotowuje dokumentację niezbędną do uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej;			X				
PDG(8) prowadzi korespondencję związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej;			X				
PDG(9) obsługuje urządzenia biurowe oraz stosuje programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej;			X				
PDG(10) planuje i podejmuje działania marketingowe prowadzonej działalności gospodarczej;			X				
PDG(11) planuje działania związane z wprowadzaniem innowacyjnych rozwiązań;			X				
PDG(12) stosuje zasady normalizacji			X				
PDG(13) optymalizuje koszty i przychody prowadzonej działalności gospodarczej.			X				
Łączna liczba godzin na przedmiot Działalność gospodarcza							30
Język obcy zawodowy							
JOZ(1) posługuje się zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiających realizację zadań zawodowych;			X				60
JOZ(2) interpretuje wypowiedzi dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych artykułowane powoli i wyraźnie, w standardowej odmianie języka;	JOZ		X				

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

JOZ(3) analizuje i interpretuje krótkie teksty pisemne dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych;				x			
JOZ(4) formułuje krótkie i zrozumiałe wypowiedzi oraz teksty pisemne umożliwiające komunikowanie się w środowisku pracy;				x			
JOZ(5) korzysta z obcojęzycznych źródeł informacji.				x			
Łączna liczba godzin przeznaczona na przedmiot Język obcy zawodowy							60
Kompetencje społeczne i organizacja pracy zespołów							
KPS(1) przestrzega zasad kultury i etyki;	KPS			x			30
KPS(2) jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań;				x			
KPS(3) potrafi planować działania i zarządzać czasem;				x			
KPS(4) przewiduje skutki podejmowanych działań;				x			
KPS(5) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania;				x			
KPS(6) jest otwarty na zmiany;				x			
KPS(7) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem;				x			
KPS(8) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;				x			
KPS(9) przestrzega tajemnicy zawodowej;				x			
KPS(10) negocjuje warunki porozumień;				x			
KPS(11) jest komunikatywny;				x			
KPS(12) stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów;				x			
KPS(13) współpracuje w zespole.				x			

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

OMZ(1) planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań;	OMZ		x				
OMZ(2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań;			x				
OMZ(3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań;			x				
OMZ(4) monitoruje i ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań;			x				
OMZ(5) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy;			x				
OMZ(6) stosuje metody motywacji do pracy;			x				
OMZ(7) komunikuje się ze współpracownikami.			x				
Łączna liczba godzin przeznaczona na przedmiot Kompetencje społeczne i organizacja pracy zespołów							30
Przepisy ruchu drogowego							
PKZ(RL.c)(1) wykonuje czynności kontrolno-obługowe ciągników rolniczych;	PKZ(RL.c)		x				30
PKZ(RL.c)(2) stosuje przepisy prawa dotyczące ruchu drogowego;			x				
PKZ(RL.c)(3) przestrzega zasad kierowania ciągnikiem rolniczym;			x				
PKZ(RL.c)(4) wykonuje czynności związane z prowadzeniem i obsługą ciągnika rolniczego w zakresie niezbędnym do uzyskania prawa jazdy kategorii T;			x				
PKZ(RL.c)(5) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.			x				

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

BHP(10) udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia.	BHP	x						
Łączna liczba godzin przeznaczona na przedmiot Przepisy ruchu drogowego								30
Anatomia i fizjologia zwierząt								
RL.10.1(1) posługuje się terminologią z zakresu anatomii i fizjologii zwierząt;	RL.10.1	x						3
PKZ (RL.h)(1) charakteryzuje ogólną budowę organizmu zwierzęcego	PKZ(R L.h)	x						1
RL.10.1(2) stosuje techniki preparowania tkanek i narządów zwierzęcych;								0
RL.10.1(3) rozpoznaje i porównuje budowę narządów i układów poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;	RL.10.1	x						86
RL.10.1(4) określa położenie narządów w organizmie zwierzęcym;		x						
RL.10.1(5) wyjaśnia funkcje poszczególnych układów i narządów;		x						
RL.10.1(6) charakteryzuje przebieg procesów fizjologicznych zachodzących w organizmie zwierzęcym;		x						
RL.10.1(7) porównuje procesy fizjologiczne narządów i układów poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących.	RL.10.1	x						
Łączna liczba godzin przeznaczona na przedmiot Anatomia i fizjologia zwierząt								90
Chów zwierząt								
PKZ(RL.h)(3) rozróżnia gatunki i kierunki użytkowania zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;	PKZ(R)	x						1

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	L.h)						
RL.10.2(1) charakteryzuje i rozpoznaje rasy zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;	RL.10.2	x					21
RL.10.2(2) ocenia pokrój i kondycję zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;		x					
RL.10.2(3) określa i rozpoznaje zachowania zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;		x					
RL.10.2(4) charakteryzuje czynniki wpływające na zdrowie i produktywność zwierząt;		x	x				
RL.10.2(5) rozpoznaje i ocenia jakość pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;			x				
PKZ(RL.h)(6) określa wpływ warunków utrzymania i żywienia na prawidłowy rozwój i funkcjonowanie organizmu zwierzęcego;	PKZ(RL.h)	x					1
RL.10.2(6) produkuje, konserwuje, przechowuje i przygotowuje pasze do skarmiania;	RL.10.2		x				46
RL.10.2(7) przestrzega zasad racjonalnego żywienia zwierząt gospodarskich i towarzyszących;			x				
RL.10.2(8) układa dawki pokarmowe dla zwierząt gospodarskich i towarzyszących;			x				
RL.10.2(9) sporządza planowany i sprawozdawczy obrót zwierząt gospodarskich;			x				
RL.10.2(10) sporządza preliminarz i bilans pasz;			x				
RL.10.2(11) prowadzi produkcję zwierzęcą zgodnie ze Zwykłą Dobrą			x				

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Praktyką Rolniczą i z Zasadami Wzajemnej Zgodności;							
RL.10.2(12) ocenia dobrostan zwierząt gospodarskich i towarzyszących;	x						
RL.10.2(13) określa wpływ chowu zwierząt na środowisko naturalne;	x						
RL.10.2(14) stosuje metody ekologiczne w chowie zwierząt gospodarskich;		x					
RL.10.2(15) poskramia zwierzęta gospodarskie i towarzyszące;							0
RL.10.2(16) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne i zootechniczne u zwierząt;							
RL.10.2(17) charakteryzuje i dobiera technologie produkcji i pozyskiwania surowców pochodzenia zwierzęcego;		x					
RL.10.2(18) wykonuje zabiegi sanitarne;	x						51
RL.10.2(19) przygotowuje do sprzedaży zwierzęta gospodarskie i towarzyszące oraz prowadzi ich sprzedaż bezpośrednią;		x					
RL.10.2(20) udziela zwierzętom pomocy przedlekarskiej.							0
Łączna liczba godzin przeznaczona na przedmiot Chów zwierząt							120
Rozród i inseminacja zwierząt							
RL.10.3(1) posługuje się terminologią z zakresu hodowli i rozrodu zwierząt;			x				
RL.10.3(2) planuje i organizuje rozród zwierząt gospodarskich i towarzyszących;			x				45
RL.10.3(3) dobiera zwierzęta gospodarskie i towarzyszące do kojarzeń			x				

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

i krzyżowań;	RL.10.3						
RL.10.3(4) nadzoruje przebieg naturalnego krycia zwierząt;				x			
RL.10.3(5) przygotowuje zwierzęta gospodarskie i towarzyszące do zabiegów inseminacyjnych;				x			
RL.10.3(6) dobiera sprzęt i wykonuje zabiegi sztucznego unasiwienia zwierząt gospodarskich i towarzyszących;				x			
RL.10.3(7) przestrzega zasad inseminacji zwierząt gospodarskich i towarzyszących;				x			
RL.10.3(8) przestrzega zasad pracy hodowlanej;				x			
RL.10.3(9) prowadzi dokumentację hodowlaną i rozrodu zwierząt gospodarskich;				x			
RL.10.3(10) przestrzega zasad obrotu nasieniem zwierząt gospodarskich i towarzyszących i wykorzystania go;				x			
RL.10.3(11) stosuje przepisy prawa dotyczące rozrodu i hodowli zwierząt gospodarskich i towarzyszących.				x			
Łączna liczba godzin przeznaczona na przedmiot Rozród i inseminacja zwierząt							45
Diagnostyka weterynaryjna							
RL.11.1(1) przeprowadza wywiad z posiadaczem zwierzęcia;			x				34
RL.11.1(2) przygotowuje zwierzęta do badań klinicznych;			x				
RL.11.1(3) określa znaczenie kliniczne poszczególnych okolic ciała zwierząt;			x				
RL.11.1(4) rozróżnia sprzęt i aparaturę diagnostyczną;			x	x			

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

PKZ(RL.h)(6) rozróżnia metody badań zwierząt;				x			2
RL.11.1(5) dobiera metody przeprowadzania badań fizykalnych zwierząt;	RL.11.1			x			34
RL.11.1(6) wykonuje badania fizykalne zwierząt				x			
RL.11.1(7) rozróżnia prawidłowe i patologiczne wyniki badań fizykalnych zwierząt;				x			
RL.11.1(8) wykonuje czynności pomocnicze związane z badaniem zwierząt z wykorzystaniem urządzeń diagnostycznych;					x		
RL.11.1(9) wykonuje czynności związane z pobieraniem, utrwalaniem i przechowywaniem materiału do badań laboratoryjnych;						x	
PKZ(RL.h)(7) określa zasady pracy w laboratorium;	PKZ(RL.h)				x		2
RL.11.1(10) stosuje techniki wykonywania badań laboratoryjnych;	RL.11.1				x		18
RL.11.1(11) wykonuje czynności pomocnicze w trakcie sekcyjnego badania zwłok zwierzęcych;					x		
RL.11.1(12) posługuje się dokumentacją z zakresu diagnostyki chorób zwierząt.					x		
Łączna liczba godzin przeznaczona na przedmiot Diagnostyka weterynaryjna							90
Profilaktyka i leczenie chorób zwierząt							
RL.11.2(1) posługuje się dokumentacją leczenia zwierząt;	RL.11.2			x			4
PKZ(RL.h)(5) rozróżnia pojęcia zdrowia				x			1

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

i choroby;	PKZ(R L.h)						
RL.11.2(2) ocenia stan zdrowia zwierzęcia w momencie zagrożenia jego życia;	RL.11.2			x			
RL.11.2(3) rozpoznaje czynniki wywołujące choroby u zwierząt;				x			
RL.11.2(4) określa wpływ różnych czynników chorobotwórczych na stan zdrowia zwierząt;				x	x		
RL.11.2(5) określa drogi szerzenia się chorób zwierzęcych i odzwierzęcych;						x	
RL.11.2(6) wykonuje czynności mające na celu ratowanie życia zwierząt i zapobieganie powikłaniom;							x
RL.11.2(7) rozpoznaje objawy chorób zwierząt;							x
RL.11.2(8) rozróżnia weterynaryjne produkty lecznicze i przechowuje je zgodnie z obowiązującymi zasadami;							x
RL.11.2(9) stosuje racjonalny sposób żywienia różnych gatunków zwierząt w zależności od stanu ich zdrowia;							x
RL.11.2(10) poskramia i przygotowuje zwierzęta do czynności lekarsko-weterynaryjnych;							x
RL.11.2(11) rozróżnia drogi podawania leków zwierzętom;							x
RL.11.2(12) podaje leki zwierzętom według zaleceń lekarza weterynarii;							x
RL.11.2(13) dobiera i przygotowuje instrumentarium oraz materiały do wykonania zabiegów lekarsko-weterynaryjnych;							x
RL.11.2(14) dokonuje mycia, sterylizacji i konserwacji narzędzi i sprzętu							

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

weterynaryjnego zgodnie z obowiązującymi procedurami;					X		
RL.11.2(15) wykonuje czynności pomocnicze podczas weterynaryjnych zabiegów chirurgicznych, leczniczych, profilaktycznych i fizjoterapeutycznych;					X		
RL.11.2(16) sprawuje opiekę nad zwierzętami leczonymi i po zabiegach chirurgicznych;					X		
RL.11.2(17) dobiera materiały oraz wykonuje opatrunki i okłady u zwierząt.					X		
Łączna liczba godzin przeznaczona na przedmiot Profilaktyka i leczenie chorób zwierząt							135
Kontrola i nadzór weterynaryjny							
RL.11.3(1) stosuje przepisy prawa dotyczące kontroli i nadzoru weterynaryjnego;	RL.11.3					X	24
PKZ(RL.h)(8) rozróżnia instytucje wykonujące zadania w zakresie kontroli i nadzoru weterynaryjnego;						X	4
PKZ(RL.h)(9) określa rolę kontroli i nadzoru weterynaryjnego w ochronie zdrowia publicznego;	PKZ(RL.h)					X	
RL.11.3(2) wykonuje czynności pomocnicze w ramach kontroli i nadzoru warunków weterynaryjnych utrzymania zwierząt;						X	77
RL.11.3(3) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego, dotyczące przestrzegania zasad identyfikacji i rejestracji oraz przemieszczania zwierząt;						X	
RL.11.3(4) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach kontroli zdrowia zwierząt i ochrony ich	RL.11.3					X	

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

zdrowia;								
RL.11.3(5) wykonuje czynności pomocnicze związane z prowadzeniem nadzoru weterynaryjnego dotyczącego bezpieczeństwa pasz i materiałów paszowych;								x
RL.11.3(6) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach monitoringu i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt;								x
RL.11.3 7) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego dotyczące bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego;								x
RL.11.3(8) kontroluje warunki dobrostanu zwierząt kierowanych do uboju;								x
RL.11.3(9) wykonuje czynności pomocnicze z zakresu weterynaryjnego badania przedubojowego zwierząt;								x
RL.11.3(10) wykonuje czynności pomocnicze z zakresu weterynaryjnego badania poubojowego mięsa;								x
RL.11.3(11) przestrzega zasad kategoryzacji i postępowania z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego;								x
RL.11.3(12) przestrzega procedur postępowania weterynaryjnego w przypadku podejrzenia wystąpienia chorób zwierząt.								x
Łączna liczba godzin przeznaczona na przedmiot Kontrola i nadzór weterynaryjny								105
Łączna liczba godzin przeznaczona na kształcenie teoretyczne								765
Kształcenie zawodowe praktyczne								

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Anatomia i fizjologia zwierząt w praktyce							
RL.10.1(1) posługuje się terminologią z zakresu anatomii i fizjologii zwierząt;	RL.10.1	x					1
BHP(4) przewiduje zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych;	BHP	x					4
BHP(8) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;		x					
RL.10.1(2) stosuje techniki preparowania tkanek i narządów zwierzęcych;	RL.10.1	x					55
RL.10.1(3) rozpoznaje i porównuje budowę narządów i układów poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;		x					
RL.10.1(4) określa położenie narządów w organizmie zwierzęcym;		x					
RL.10.1(5) wyjaśnia funkcje poszczególnych układów i narządów;	RL.10.1						0
RL.10.1(6) charakteryzuje przebieg procesów fizjologicznych zachodzących w organizmie zwierzęcym;							
RL.10.1(7) porównuje procesy fizjologiczne narządów i układów poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących.							
Łączna liczba godzin przeznaczona na przedmiot Anatomia i fizjologia zwierząt w praktyce							60
Chów zwierząt w praktyce							
PKZ(RL.h)(2) określa zasady bezpiecznej pracy ze zwierzętami;	PKZ(RL.h)	x					6
PKZ(RL.h)(3) rozróżnia gatunki i kierunki użytkowania zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;		x					

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

BHP(4) przewiduje zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych;	BHP	x					
RL.10.2(1) charakteryzuje i rozpoznaje rasy zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;	RL.10.2	x					32
RL.10.2(2) ocenia pokrój i kondycję zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;		x					
RL.10.2(3) określa i rozpoznaje zachowania zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;		x					
RL.10.2(4) charakteryzuje czynniki wpływające na zdrowie i produktywność zwierząt;							0
RL.10.2(5) rozpoznaje i ocenia jakość pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;		x					28
RL.10.2(6) produkuje, konserwuje, przechowuje i przygotowuje pasze do skarmiania;	x						
RL.10.2(7) przestrzega zasad racjonalnego żywienia zwierząt gospodarskich i towarzyszących;	x						
PKZ(RL.h)(10) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.	PKZ(RL.h)		x				3
RL.10.2(8) układa dawki pokarmowe dla zwierząt gospodarskich i towarzyszących;			x				111
RL.10.2(9) sporządza planowany i sprawozdawczy obrót zwierząt gospodarskich;		x					
RL.10.2(10) sporządza preliminarz i bilans pasz;			x				

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

RL.10.2(11) prowadzi produkcję zwierzęcą zgodnie ze Zwykłą Dobrą Praktyką Rolniczą i z Zasadami Wzajemnej Zgodności;	RL.10.2		x				
RL.10.2(12) ocenia dobrostan zwierząt gospodarskich i towarzyszących;		x					
RL.10.2(13) określa wpływ chowu zwierząt na środowisko naturalne;		x					
RL.10.2(14) stosuje metody ekologiczne w chowie zwierząt gospodarskich;			x				
RL.10.2(15) poskramia zwierzęta gospodarskie i towarzyszące;			x				
RL.10.2(16) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne i zootechniczne u zwierząt;			x	x			
RL.10.2(17) charakteryzuje i dobiera technologie produkcji i pozyskiwania surowców pochodzenia zwierzęcego;			x				
RL.10.2(18) wykonuje zabiegi sanitarne;		x					
RL.10.2(19) przygotowuje do sprzedaży zwierzęta gospodarskie i towarzyszące oraz prowadzi ich sprzedaż bezpośrednią;			x				
RL.10.2(20) udziela zwierzętom pomocy przedlekarskiej.					x		
Łączna liczba godzin na przedmiot Chów zwierząt w praktyce							180
Rozród i inseminacja zwierząt w praktyce							
RL10.3(1) posługuje się terminologią z zakresu hodowli i rozrodu zwierząt;	RL10.3			x			1
BHP(8) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;	BHP			x			2
RL10.3(2) planuje i organizuje rozród zwierząt gospodarskich i towarzyszących;				x			57

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

RL10.3(3) dobiera zwierzęta gospodarskie i towarzyszące do kojarzeń i krzyżowań;	RL.10.3			x			
RL10.3(4) nadzoruje przebieg naturalnego krycia zwierząt;				x			
RL.10.3(5) przygotowuje zwierzęta gospodarskie i towarzyszące do zabiegów inseminacyjnych;				x			
RL.10.3(6) dobiera sprzęt i wykonuje zabiegi sztucznego unasieniania zwierząt gospodarskich i towarzyszących;				x			
RL.10.3(7) przestrzega zasad inseminacji zwierząt gospodarskich i towarzyszących;				x			
RL.10.3(8) przestrzega zasad pracy hodowlanej;				x			
RL.10.3(9) prowadzi dokumentację hodowlaną i rozrodu zwierząt gospodarskich;				x			
RL.10.3(10) przestrzega zasad obrotu nasieniem zwierząt gospodarskich i towarzyszących i wykorzystania go;				x			
RL.10.3(11) stosuje przepisy prawa dotyczące rozrodu i hodowli zwierząt gospodarskich i towarzyszących.				x			
Łączna liczba godzin przeznaczona na przedmiot Rozród i inseminacja zwierząt w praktyce							60
Diagnostyka weterynaryjna w praktyce							
RL.11.1(1) przeprowadza wywiad z posiadaczem zwierzęcia;	RL.11.1		x				150
RL.11.1(2) przygotowuje zwierzęta do badań klinicznych;			x				
RL.11.1(3) określa znaczenie kliniczne poszczególnych okolic ciała zwierząt;			x				

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

RL.11.1(4) rozróżnia sprzęt i aparaturę diagnostyczną;	RL.11.1		x	x			
RL.11.1(5) dobiera metody przeprowadzania badań fizykalnych zwierząt;					x		
RL.11.1(6) wykonuje badania fizykalne zwierząt;					x		
RL.11.1(7) rozróżnia prawidłowe i patologiczne wyniki badań fizykalnych zwierząt;						x	
RL.11.1(8) wykonuje czynności pomocnicze związane z badaniem zwierząt z wykorzystaniem urządzeń diagnostycznych;						x	
RL.11.1(9) wykonuje czynności związane z pobieraniem, utrwalaniem i przechowywaniem materiału do badań laboratoryjnych;						x	
RL.11.1(10) stosuje techniki wykonywania badań laboratoryjnych;						x	
RL.11.1(11) wykonuje czynności pomocnicze w trakcie sekcyjnego badania zwłok zwierzęcych;						x	
RL.11.1(12) posługuje się dokumentacją z zakresu diagnostyki chorób zwierząt.				x	x	x	
Łączna liczba godzin przeznaczona na przedmiot Diagnostyka weterynaryjna w praktyce							150
Profilaktyka i leczenie zwierząt w praktyce							
RL.11.2(1) posługuje się dokumentacją leczenia zwierząt;	RL.11.2				x		6
PDG(9) obsługuje urządzenia biurowe oraz stosuje programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej;	PDG				x		2

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

RL.11.(2) ocenia stan zdrowia zwierzęcia w momencie zagrożenia jego życia;	RL.11.2				x		232
RL.11.2(6) wykonuje czynności mające na celu ratowanie życia zwierząt i zapobieganie powikłaniom;					x		
RL.11.2(7) rozpoznaje objawy chorób zwierząt;					x		
RL.11.2(8) rozróżnia weterynaryjne produkty lecznicze i przechowuje je zgodnie z obowiązującymi zasadami;					x		
RL.11.2(9) stosuje racjonalny sposób żywienia różnych gatunków zwierząt w zależności od stanu ich zdrowia;					x		
RL.11.2(10) poskramia i przygotowuje zwierzęta do czynności lekarsko-weterynaryjnych;					x		
RL.11.2(11) rozróżnia drogi podawania leków zwierzętom;					x		
RL.11.2(12) podaje leki zwierzętom według zaleceń lekarza weterynarii;					x		
RL.11.2(13) dobiera i przygotowuje instrumentarium oraz materiały do wykonania zabiegów lekarsko-weterynaryjnych;					x		
RL.11.2(14) dokonuje mycia, sterylizacji i konserwacji narzędzi i sprzętu weterynaryjnego zgodnie z obowiązującymi procedurami;		RL.11.2				x	
RL.11.2(15) wykonuje czynności pomocnicze podczas weterynaryjnych zabiegów chirurgicznych, leczniczych, profilaktycznych i fizjoterapeutycznych;					x	x	
RL.11.2(16) sprawuje opiekę nad zwierzętami leczonymi i po zabiegach chirurgicznych;						x	
RL.11.2(17) dobiera materiały oraz						x	

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

wykonuje opatrunki i okłady u zwierząt.								
Łączna liczba godzin przeznaczona na przedmiot Profilaktyka i leczenie chorób zwierząt w praktyce								240
Kontrola i nadzór weterynaryjny w praktyce								
RL.11.3(1) stosuje przepisy prawa dotyczące kontroli i nadzoru weterynaryjnego;	RL.11.3						x	2
PDG(9) obsługuje urządzenia biurowe oraz stosuje programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej;	PDG						x	1
RL.11.3(2) wykonuje czynności pomocnicze w ramach kontroli i nadzoru warunków weterynaryjnych utrzymania zwierząt;	RL.11.3						x	72
RL.11.3(3) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego, dotyczące przestrzegania zasad identyfikacji i rejestracji oraz przemieszczania zwierząt;							x	
RL.11.3(4) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach kontroli zdrowia zwierząt i ochrony ich zdrowia;							x	
RL.11.3(5) wykonuje czynności pomocnicze związane z prowadzeniem nadzoru weterynaryjnego dotyczącego bezpieczeństwa pasz i materiałów paszowych;							x	
RL.11.3(6) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach monitoringu i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt;							x	
RL.11.3(7) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego							x	

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

dotyczące bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego;								
RL.11.3(8) kontroluje warunki dobrostanu zwierząt kierowanych do uboju;								x
RL.11.3(9) wykonuje czynności pomocnicze z zakresu weterynaryjnego badania przedubojowego zwierząt;								x
RL.11.3(10) wykonuje czynności pomocnicze z zakresu weterynaryjnego badania poubojowego mięsa;								x
RL.11.3(11) przestrzega zasad kategoryzacji i postępowania z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego;								x
RL.11.3(12) przestrzega procedur postępowania weterynaryjnego w przypadku podejrzenia wystąpienia chorób zwierząt.								x
Łączna liczba godzin przeznaczona na przedmiot Kontrola i nadzór weterynaryjny w praktyce								75
Łączna liczba godzin przeznaczona na kształcenie zawodowe praktyczne								765
Łączna liczba godzin przeznaczona na efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów oraz efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru RL stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów								210
Łączna liczba godzin przeznaczona na kwalifikację RL.10. Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt								537
Łączna liczba godzin przeznaczona na kwalifikację RL.11. Wykonywanie czynności pomocniczych w zakresie usług weterynaryjnych oraz kontroli i nadzoru weterynaryjnego								783
Razem								1530
Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego								

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Łączna liczba godzin przeznaczona na efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów oraz efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru RL (rolniczo – leśnego z ochroną środowiska) stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów	210
Kwalifikacja RL.10. Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt	375
Kwalifikacja RL.11. Wykonywanie czynności pomocniczych w zakresie usług weterynaryjnych oraz kontroli i nadzoru weterynaryjnego	765
Razem	1350

Praktyki zawodowe						
	Klasa					
	I	II	III	IV	V	
RL.10. Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt						
RL.10.2(15) poskramia zwierzęta gospodarskie i towarzyszące;			X			40
RL.10.2(16) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne i zootechniczne u zwierząt;			X			
RL.10.3(3) dobiera zwierzęta gospodarskie i towarzyszące do kojarzeń i krzyżowań;			X			
RL.10.3(4) nadzoruje przebieg naturalnego krycia zwierząt;			X			
RL.10.3(5) przygotowuje zwierzęta gospodarskie i towarzyszące do zabiegów inseminacyjnych;			X			
RL.10.3(6) dobiera sprzęt i wykonuje zabiegi sztucznego unasieniania zwierząt gospodarskich i towarzyszących;			X			
RL.10.3(7) przestrzega zasad inseminacji zwierząt gospodarskich i towarzyszących;			X			
Razem						40
RL.11. Wykonywanie czynności pomocniczych w zakresie usług weterynaryjnych oraz kontroli i nadzoru weterynaryjnego						
RL.11.1(1) przeprowadza wywiad z posiadaczem zwierzęcia;				X	X	120
RL.11.1(2) przygotowuje zwierzęta do badań klinicznych;				X	X	

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

RL.11.1(6) wykonuje badania fizykalne zwierząt;				x	x		
RL.11.1(8) wykonuje czynności pomocnicze związane z badaniem zwierząt z wykorzystaniem urządzeń diagnostycznych;				x	x		
RL.11.1(9) wykonuje czynności związane z pobieraniem, utrwalaniem i przechowywaniem materiału do badań laboratoryjnych;				x	x		
RL.11.1(10) stosuje techniki wykonywania badań laboratoryjnych;				x	x		
RL.11.2(10) poskramia i przygotowuje zwierzęta do czynności lekarsko-weterynaryjnych;				x	x		
RL.11.2(12) podaje leki zwierzętom według zaleceń lekarza weterynarii;				x	x		
RL.11.2(13) dobiera i przygotowuje instrumentarium oraz materiały do wykonania zabiegów lekarsko-weterynaryjnych;				x	x		
RL.11.2(14) dokonuje mycia, sterylizacji i konserwacji narzędzi i sprzętu weterynaryjnego zgodnie z obowiązującymi procedurami;				x	x		
RL.11.2(15) wykonuje czynności pomocnicze podczas weterynaryjnych zabiegów chirurgicznych, leczniczych, profilaktycznych i fizjoterapeutycznych;				x	x		
RL.11.2(16) sprawuje opiekę nad zwierzętami leczonymi i po zabiegach chirurgicznych;				x	x		
RL.11.2(17) dobiera materiały oraz wykonuje opatrunki i okłady u zwierząt.				x	x		
				Razem	80	40	120
Liczba godzin na praktykę zawodową						160	

ZAŁĄCZNIK 3. USZCZEGÓLOWIONE EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA ZAWODU TECHNIK WETERYNARII

Efekty kształcenia z podstawy programowej Uczeń:	Uszczegółowione efekty kształcenia Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:
EFEKTY KSZTAŁCENIA WSPÓLNE DLA WSZYSTKICH ZAWODÓW	
1. (BHP). Bezpieczeństwo i higiena pracy	
BHP(1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;	BHP(1)1 rozróżnić pojęcia dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy;
	BHP(1)2 rozróżnić pojęcia dotyczące ochrony przeciwpożarowej;
	BHP(1)3 rozróżnić pojęcia dotyczące ochrony środowiska;
	BHP(1)4 rozróżnić pojęcia dotyczące ergonomii;
BHP(2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce;	BHP(2) 1. wymienić instytucje oraz służby działające w Polsce w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska;
	BHP(2)2 rozróżnić zadania instytucji oraz służb działających w Polsce w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska;
	BHP(2)3 scharakteryzować zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w Polsce w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska;
BHP(3) określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;	BHP(3)1 określić prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
	BHP(3)2 określić prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
BHP(4) przewiduje zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych;	BHP(4)1 określić i rozpoznać źródła zagrożeń dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska ze strony zwierząt w środowisku pracy technika weterynarii: obsługi i pielęgnacji zwierząt, wykonywania zabiegów zootechnicznych, pobierania nasienia od samców, sztucznego unasielenia samic, badań klinicznych i dodatkowych, leczenia zwierząt, kontroli i nadzoru weterynaryjnego.
	BHP(4)2 określić i rozpoznać źródła zagrożeń dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska w środowisku pracy technika weterynarii związanych z obsługą narzędzi i sprzętu

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>używanych w produkcji, w konserwowaniu, w przechowywaniu, w przygotowaniu pasz do skarmiania, w zadawaniu pasz, w pielęgnacji zwierząt, w wykonywaniu zabiegów zootechnicznych, w pobieraniu nasienia i sztucznym unasienianiu oraz z obsługą sprzętów i aparatów diagnostycznych w badaniach klinicznych i dodatkowych, w leczeniu zwierząt, w laboratorium, w prosektorium, zabiegach dezynfekcji, deratyzacji, dezynsekcji oraz w kontroli i nadzorze weterynaryjnym.</p> <p>BHP(4)3 określić i rozpoznać źródła zagrożeń dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska w środowisku pracy technika weterynarii związanych z używanymi środkami i materiałami w konserwowaniu, w przechowywaniu, w przygotowaniu pasz do skarmiania, w zadawaniu pasz, w pielęgnacji zwierząt, w wykonywaniu zabiegów zootechnicznych, w pobieraniu nasienia i sztucznym unasienianiu oraz z obsługą sprzętów i aparatów diagnostycznych w badaniach klinicznych i dodatkowych, w leczeniu zwierząt, w laboratorium, prosektorium, zabiegach dezynfekcji, deratyzacji, dezynsekcji, oraz w kontroli i nadzorze weterynaryjnym.</p> <p>BHP(4)4 scharakteryzować sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska ze strony zwierząt w środowisku pracy technika weterynarii: obsługi i pielęgnacji zwierząt, wykonywania zabiegów zootechnicznych, pobierania nasienia od samców, sztucznego unasieniania samic, badań klinicznych i dodatkowych, leczenia zwierząt, kontroli i nadzoru weterynaryjnego.</p> <p>BHP(4)5 scharakteryzować sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska w środowisku pracy technika weterynarii związanych z obsługą narzędzi i sprzętu używanych w produkcji, w konserwowaniu, w przechowywaniu, w przygotowaniu pasz do skarmiania, w zadawaniu pasz, w pielęgnacji zwierząt, w wykonywaniu zabiegów zootechnicznych, w pobieraniu nasienia i sztucznym unasienianiu oraz z obsługą sprzętów i aparatów diagnostycznych w badaniach klinicznych i dodatkowych, w leczeniu zwierząt, w laboratorium, w prosektorium, zabiegach dezynfekcji, deratyzacji, dezynsekcji oraz w kontroli i nadzorze weterynaryjnym.</p>
--	--

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
 Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>BHP(4)6 scharakteryzować sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska w środowisku pracy technika weterynarii związanych z używanymi środkami i materiałami w konserwowaniu, w przechowywaniu, w przygotowaniu pasz do skarmiania, w zadawaniu pasz, w pielęgnacji zwierząt, w wykonywaniu zabiegów zootechnicznych, w pobieraniu nasienia i sztucznym unasienianiu oraz z obsługą sprzętów i aparatów diagnostycznych w badaniach klinicznych i dodatkowych, w leczeniu zwierząt, w laboratorium, prosektorium, zabiegach dezynfekcji, deratyzacji, dezynsekcji, oraz w kontroli i nadzorze weterynaryjnym.</p>
<p>BHP(5) określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy;</p>	<p>BHP(5)1 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii przy obsłudze zwierząt;</p>
	<p>BHP(5)2 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas produkcji, konserwowania, przechowywania, przygotowania pasz do skarmiania i zadawania pasz;</p>
	<p>BHP(5)3 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas pielęgnacji zwierząt;</p>
	<p>BHP(5)4 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas wykonywania zabiegów zootechnicznych;</p>
	<p>BHP(5)5 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas pobierania nasienia i wykonywania zabiegów sztucznego unasienianiu zwierząt;</p>
	<p>BHP(5)6 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas obsługi sprzętów i aparatów diagnostycznych;</p>
	<p>BHP(5)7 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas zabiegów wykonywanych w leczeniu zwierząt;</p>
	<p>BHP(5)8 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas wykonywania prac w laboratorium diagnostycznym;</p>
	<p>BHP(5)9 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas wykonywania czynności w prosektorium;</p>
	<p>BHP(5)10 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas wykonywania zabiegów dezynfekcji, deratyzacji, dezynsekcji</p>
	<p>BHP(5)11 Określić czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy technika weterynarii podczas wykonywania czynności w kontroli i nadzorze</p>

	weterynaryjnym;
	BHP(5)12 Określić zagrożenia wynikające z obecności czynników szkodliwych na zdrowie ludzi i zwierząt zidentyfikowanych w środowisku pracy technika weterynarii;
BHP(6) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka;	BHP(6)1 określić skutki działania na organizm człowieka czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy technika weterynarii;
	BHP(6)2 wskazać możliwości ograniczenia negatywnego wpływu na organizm człowieka czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy technika weterynarii;
	BHP(6)3 wskazać i stosować metody pracy ograniczające negatywny wpływ na organizm człowieka czynników szkodliwych towarzyszących pracy technika weterynarii;
BHP(7) organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;	BHP(7)1 określić zasady organizowania poszczególnych stanowisk pracy potrzebnych do wykonywania czynności technika weterynarii, zgodnie z wymaganiami ergonomii;
	BHP(7)2 określić zasady organizowania poszczególnych stanowisk pracy potrzebnych do wykonywania czynności technika weterynarii, zgodnie z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy;
	BHP(7)3 określić zasady organizowania poszczególnych stanowisk pracy potrzebnych do wykonywania czynności technika weterynarii, zgodnie z przepisami ochrony przeciwpożarowej oraz z przepisami ochrony środowiska;
	BHP(7)4 określić zasady organizowania poszczególnych stanowisk pracy potrzebnych do wykonywania czynności technika weterynarii, zgodnie z przepisami ochrony środowiska;
BHP(8) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;	BHP(8)1 rozróżnić środki ochrony indywidualnej i zbiorowej;
	BHP(8)2 wymienić środki ochrony indywidualnej;
	BHP(8)3 wymienić środki ochrony zbiorowej;
	BHP(8)4 scharakteryzować środki ochrony indywidualnej;
	BHP(8)5 scharakteryzować środki ochrony zbiorowej;
	BHP(8)6 dobrać środki ochrony indywidualnej do rodzaju wykonywanych zadań;
	BHP(8)7 dobrać środki ochrony zbiorowej do rodzaju wykonywanych zadań w pracy technika weterynarii;
	BHP(8)8 określić zasady postępowania podczas używania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej po ich użyciu;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	BHP(8)9 określić zasady postępowania ze środkami ochrony indywidualnej i zbiorowej po ich użyciu;
BHP(9) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;	BHP(9)1 przedstawić obowiązujące zasady bezpieczeństwa i higieny pracy technika weterynarii;
	BHP(9)2 przedstawić obowiązujące przepisy prawa z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące pracy technika weterynarii;
	BHP(9)3 przedstawić obowiązujące przepisy prawa z zakresu ochrony przeciwpożarowej dotyczące pracy technika weterynarii;
	BHP(9)4 przedstawić obowiązujące przepisy prawa z zakresu ochrony środowiska dotyczące pracy technika weterynarii;
	BHP(9)5 przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisy ochrony przeciwpożarowej
BHP(10) udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia.	BHP (10)1 scharakteryzować przyczyny wypadków drogowych;
	BHP (10)2 wyjaśnić procedury udzielania pierwszej pomocy osobom poszkodowanym podczas wypadku;
	BHP (10)3 ustalić działania w przypadku powstania zagrożenia w bezpieczeństwie ruchu drogowego;
	BHP (10)4 scharakteryzować skutki prowadzenia pojazdu po spożyciu alkoholu lub innego środka odurzającego;
	BHP(10)5 rozpoznać stan zagrożenia zdrowia i życia osób, w tym osób które uległy wypadkowi podczas wykonywania czynności związanych z produkcją, konserwowaniem, przechowywaniem, przygotowaniem pasz do skarmiania i zadawaniem pasz;
	BHP(10)6 rozpoznać stan zagrożenia zdrowia i życia osób, w tym osób które uległy wypadkowi podczas wykonywania czynności związanych z obsługą i pielęgnacją zwierząt;
	BHP(10)7 rozpoznać stan zagrożenia zdrowia i życia osób, w tym osób które uległy wypadkowi podczas wykonywania czynności związanych z pobieraniem nasienia od samców, sztucznego unasiemianiem samic;
	BHP(10)8 rozpoznać stan zagrożenia zdrowia i życia osób, w tym osób które uległy wypadkowi podczas wykonywania czynności związanych z wykonywaniem badań klinicznych i dodatkowych;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	BHP(10)9 rozpoznać stan zagrożenia zdrowia i życia osób, w tym osób które uległy wypadkowi podczas wykonywania czynności związanych z pobieraniem materiałów do badań i wykonywaniem badań laboratoryjnych;
	BHP(10)10 rozpoznać stan zagrożenia zdrowia i życia osób, w tym osób które uległy wypadkowi podczas wykonywania czynności związanych z leczeniem zwierząt;
	BHP(10)11 rozpoznać stan zagrożenia zdrowia i życia osób, w tym osób które uległy wypadkowi podczas wykonywania czynności związanych z wykonywaniem kontroli i nadzoru weterynaryjnego;
	BHP(10)12 rozpoznać stan zagrożenia zdrowia i życia osób, w tym osób które uległy wypadkowi podczas wykonywania czynności związanych z wykonywaniem zabiegów dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji;
	BHP(10)13 wdrożyć algorytm udzielania pierwszej pomocy osobie poszkodowanej w wypadku;
	BHP(10)14 udzielić pomocy przedlekarskiej osobie poszkodowanej w wypadku;
	BHP(10)15 zabezpieczyć miejsce wypadku.
2. (PDG). Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej	
PDG(1) stosuje pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej;	PDG(1)1 rozróżnić pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej: gospodarka rynkowa, podmiot gospodarczy, popyt, podaż, cena, prawo popytu i podaży, własność prywatna, konkurencja, biznes;
	PDG(1)2 wymienić przedsiębiorstwa w gospodarce rynkowej;
PDG(2) stosuje przepisy prawa pracy, przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego;	PDG(2)1 wymienić przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego;
	PDG(2)2 wymienić przepisy prawa podatkowego;
	PDG(2)3 skorzystać z przepisów prawa pracy, przepisów o ochronie danych osobowych oraz przepisów prawa podatkowego, i prawa autorskiego i prawa podatkowego;
PDG(3) stosuje przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej;	PDG(3) 1. wymienić podstawy prawne podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej;
	PDG(3)2 odnaleźć w przepisach prawa przepisy dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej w branży weterynaryjnej;
	PDG(3)3 określić skutki prawne wynikające z nieprzestrzegania przepisów z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej;
	PDG(3)4 skorzystać z aktualnie obowiązujących przepisów dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

PDG(4) rozróżnia przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży i powiązania między nimi;	PDG(4)1 rozróżnić przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży weterynaryjnej;
	PDG(4)2 rozróżnić zakłady lecznicze na rynku usług weterynaryjnych;
	PDG(4)3 określić powiązania pomiędzy przedsiębiorstwami i instytucjami w branży weterynaryjnej;
PDG(5) analizuje działania prowadzone przez przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży;	PDG(5)1 określić zadania przedsiębiorstw działających na rynku weterynaryjnym;
	PDG(5)2 dokonać analizy czynników kształtujących działanie przedsiębiorstw w branży weterynaryjnej;
	PDG(5)3 porównać działania prowadzone przez przedsiębiorstwa konkurencyjne;
PDG(6) inicjuje wspólne przedsięwzięcia z różnymi przedsiębiorstwami z branży;	PDG(6)1 zidentyfikować możliwości współpracy w przedsiębiorstwach handlowych funkcjonujących na rynku weterynaryjnym;
	PDG(6)2 zorganizować współpracę z przedsiębiorstwami z branży weterynaryjnej i rolniczej;
	PDG(6)3 ustalić zakres i zasady współpracy z przedsiębiorstwami z branży weterynaryjnej i rolniczej;
	PDG(6)4 zaplanować wspólne przedsięwzięcia dotyczące promocji firm;
PDG(7) przygotowuje dokumentację niezbędną do uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej;	PDG(7)1 sporządzić algorytm postępowania przy zakładaniu własnej działalności gospodarczej;
	PDG(7)2 sporządzić dokumenty niezbędne do uruchomienia i prowadzenia działalności handlowej;
	PDG(7)3 wybrać odpowiednią formę opodatkowania działalności gospodarczej;
	PDG(7)4 sporządzić biznesplan dla wybranej działalności zgodnie z ustalonymi zasadami;
PDG(8) prowadzi korespondencję związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej;	PDG(8)1 określić rodzaje korespondencji w działalności firmy;
	PDG(8)2 określić zasady przestrzegania tajemnicy korespondencji;
	PDG(8)3 prowadzić korespondencję w firmie;
PDG(9) obsługuje urządzenia biurowe oraz stosuje programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej;	PDG(9)1 scharakteryzować urządzenia biurowe w firmie;
	PDG(9)2 obsłużyć urządzenia: komputer, skaner, drukarka, fax., kopiarka;
	PDG(9)3 wymienić programy komputerowe stosowane w zakładzie leczniczym dla zwierząt;
	PDG(9)4; zastosować programy komputerowe stosowane w zakładzie leczniczym dla zwierząt;
PDG(10) planuje i podejmuje działania marketingowe prowadzonej działalności gospodarczej;	PDG(10)1 rozróżnić elementy marketingu-mix;
	PDG(10)2 dobrać działania marketingowe do prowadzonej działalności;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	PDG(10)3 opracować kwestionariusz badania ankietowego dotyczącego potrzeb klientów;
	PDG(10)4 dokonać analizy potrzeby klientów na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych;
PDG(11) planuje działania związane z wprowadzaniem innowacyjnych rozwiązań;	PDG(11)1 odróżnić rozwiązania innowacyjne od konwencjonalnych;
	PDG(11)2 poszukać innowacyjnych rozwiązań w działalności technika weterynarii;
	PDG(11)3 stosować innowacyjne rozwiązania w prowadzonej działalności.
PDG(12) stosuje zasady normalizacji;	PDG(12)1 wyjaśnić pojęcie normalizacja;
	PDG(12)2 stosować normalizację w pracy technika weterynarii;
PDG(13) optymalizuje koszty i przychody prowadzonej działalności gospodarczej.	PDG(13)1 zidentyfikować składniki kosztów i przychodów w działalności zakładu leczniczego dla zwierząt;
	PDG(13)2 określić czynniki wpływające na wynik finansowy prowadzonej działalności;
	PDG(13)3 wskazać możliwości optymalizowania kosztów prowadzonej działalności;
3. (JOZ). Język obcy ukierunkowany zawodowo	
JOZ 1) posługuje się zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiających realizację zadań zawodowych;	JOZ(1)1 posłużyć się kontekstem w zrozumieniu wypowiedzi z użyciem specjalistycznego słownictwa stosowanego w branży;
	JOZ(1)2 przeczytać i przetłumaczyć korespondencję otrzymywaną za pomocą poczty elektronicznej;
JOZ(2) interpretuje wypowiedzi dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych artykułowane powoli i wyraźnie, w standardowej odmianie języka;	JOZ(2)1 określić w języku obcym czynności związane z zadaniami zawodowymi;
	JOZ(2)2 zaplanować rozmowę klientem w języku obcym zawodowym;
	JOZ(2)3 przeprowadzić rozmowę klientem w języku obcym zawodowym;
	JOZ(2)4 zastosować zwroty grzecznościowe w rozmowach;
	JOZ(2)5 posłużyć się językiem obcym w zakresie wspomagającym wykonywanie zadań zawodowych;
	JOZ(2)6 zinterpretować typowe pytania stawiane przez klientów w języku obcym;
	JOZ(2)7 porozumieć się ze współpracownikiem w języku obcym w zakresie realizacji prac w zawodzie;
	JOZ(2)8 zastosować zwroty grzecznościowe w języku obcym;
	JOZ(2)9 negocjować warunki realizacji prac w języku obcym;
	JOZ(2)10 opracować w języku obcym porozumienie o współpracy;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

JOZ(3) analizuje i interpretuje krótkie teksty pisemne dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych;	JOZ(3)1 zinterpretować w języku obcym teksty zawodowe napisane w języku polskim;
	JOZ(3)2 sporządzić notatkę w języku obcym na temat wysłuchanego tekstu;
	JOZ(3)3 przeczytać i przetłumaczyć obcojęzyczną korespondencję dotyczącą zadań zawodowych;
	JOZ(3)4 odczytać informacje w języku obcym zamieszczone w katalogach lub na narzędziach w danej branży;
JOZ(4) formułuje krótkie i zrozumiałe wypowiedzi oraz teksty pisemne umożliwiające komunikowanie się w środowisku pracy;	JOZ(4)1 sformułować krótkie i zrozumiałe wypowiedzi umożliwiające komunikowanie się w środowisku pracy;
	JOZ(4)2 sformułować krótkie i zrozumiałe teksty pisemne umożliwiające komunikowanie się w środowisku pracy;
	JOZ(4)3 przeczytać i przetłumaczyć obcojęzyczne instrukcje dotyczące stosowanych w budownictwie urządzeń;
	JOZ(4)4 dokonać analizy informacji zamieszczonych w katalogach lub na narzędziach w danej branży;
JOZ(5) korzysta z obcojęzycznych źródeł informacji.	JOZ(5)1 przeczytać i przetłumaczyć obcojęzyczne instrukcje stosowane w branży;
	JOZ(5)2 zredagować notatkę w języku obcym z tekstu zawodowego słuchanego i czytanego;
	JOZ(5)3 skorzystać z obcojęzycznych zasobów internetu związanych z branżą;
	JOZ(5)4 wyszukać w różnych źródłach aktualnych informacje branżowych;
4. (KPS). Kompetencje personalne i społeczne	
KPS(1) przestrzega zasad kultury i etyki;	KPS(1)1 wymienić uniwersalne zasady etyki;
	KPS(1)2 wymienić prawa i obowiązki ucznia w kontekście praw człowieka;
	KPS(1)3 rozpoznać przypadki naruszania praw ucznia i praw człowieka oraz wskazać sposoby dochodzenia praw, które zostały naruszone;
	KPS(1)4 wyjaśnić, czym jest zasada (norma, reguła) moralna i podaje przykłady zasad (norm, reguł) moralnych;
	KPS(1)5 zaplanować dalszą edukację uwzględniając własne zainteresowania i zdolności oraz sytuację na rynku pracy;
	KPS(1)6 wyjaśnić, czym jest praca dla rozwoju społecznego ;
	KPS(1)7 wyjaśnić na czym polega zachowanie etyczne w wybranym zawodzie;
	KPS(1)8 wskazać przykłady zachowań etycznych w wybranym zawodzie;
	KPS(1)9 wyjaśnić czym jest plagiat;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>KPS(1)10 podać przykłady właściwego i niewłaściwego wykorzystywania nowoczesnych technologii informacyjnych;</p> <p>KPS(1)11 okazać szacunek innym osobom oraz szacunek dla ich pracy;</p> <p>KPS(1)12 zastosować zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim środowisku</p>
KPS(2) jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań;	<p>KPS(2)1 wymienić techniki twórczego rozwiązywania problemu;</p> <p>KPS(2)2 dokonać analizy własnej kreatywności i otwartości na innowacyjność ;</p> <p>KPS(2)5 rozróżnić konsekwentne działania i upór w realizacji celu;</p> <p>KPS(2)6 dostrzec, że każdy powinien brać odpowiedzialność za swoje wybory;</p> <p>KPS(2)7 zastosować właściwą technikę twórczego myślenia przy rozwiązaniu problemu</p>
KPS(3) potrafi planować działania i zarządzać czasem;	<p>KPS(3)1 opisać techniki organizacji czasu pracy;</p> <p>KPS(3)2 określić czas realizacji zadań ;</p> <p>KPS(3)3 zaplanować pracę zespołu;</p> <p>KPS(3)4 zrealizować działania w wyznaczonym czasie;</p> <p>KPS(3)5 przeprowadzić monitorowanie zaplanowanych działań;</p>
KPS(4) przewiduje skutki podejmowanych działań;	<p>KPS(4)1 dokonać analizy i oceny podejmowanych działań;</p> <p>KPS(4)2 wykazać się dojrzałością w działaniu;</p> <p>KPS(4)3 przewidzieć skutki niewłaściwych działań na stanowisku pracy;</p>
KPS(5) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania;	<p>KPS(5)1 wskazać obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania ;</p> <p>KPS(5)2 wymienić swoje prawa i obowiązki oraz konsekwencje niewłaściwego posługiwania się sprzętem na stanowisku pracy związanym z kształconym zawodem;</p> <p>KPS(5)3 współuczestniczyć w kształtowaniu pozytywnego wizerunku swojego środowiska;</p>
KPS(6) jest otwarty na zmiany;	<p>KPS(6)1 wyjaśnić znaczenie zmiany dla rozwoju człowieka;</p> <p>KPS(6)2 podać przykłady wpływu zmiany na różne sytuacje życia społecznego i gospodarczego;</p> <p>KPS(6)3 wymienić przykłady zachowań hamujących wprowadzenie zmiany;</p> <p>KPS(6)4 wskazać kilka przykładów wprowadzenia zmiany i ocenić skutki jej wprowadzenia;</p>
KPS(7) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem;	<p>KPS(7)1 wymienić kilka technik radzenia sobie ze stresem;</p> <p>KPS(7)2 uzasadnić że można zachować</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	dystans wobec nieaprobowanych przez siebie zachowań innych ludzi lub przeciwstawić się im;
	KPS(7)3 wskazać najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej;
	KPS(7)4 przedstawić różne formy zachowań asertywnych, jako sposobów radzenia sobie ze stresem;
KPS(8) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;	KPS(8)1 scharakteryzować zestaw umiejętności i kompetencji niezbędnych w wybranym zawodzie;
	KPS(8)2 wymienić podstawowe stadia psychospołecznego rozwoju człowieka ;
	KPS(8)3 wskazać przykłady podkreślające wartość wiedzy dla osiągnięcia sukcesu zawodowego i postępu cywilizacyjnego;
	KPS(8)4 przeanalizować własne kompetencje i planować dalszą ścieżkę rozwoju;
KPS(9) przestrzega tajemnicy zawodowej;	KPS(9)1 wyjaśnić pojęcie tajemnicy zawodowej i przestępstwo przemysłowe;
	KPS(9)2 opisać odpowiedzialność prawną na złamanie tajemnicy zawodowej;
	KPS(9)3 wyjaśnić na czym polega odpowiedzialność prawną za złamanie tajemnicy zawodowej;
	KPS(9)4 opisać zasady nieuczciwej konkurencji;
KPS(10) negocjuje warunki porozumień;	KPS(10)1 scharakteryzować zachowania człowieka przy prowadzeniu negocjacji;
	KPS(10)2 przedstawić własny punkt postrzegania sposobu rozwiązania problemu z wykorzystaniem wiedzy z zakresu negocjacji;
	KPS(10)3 wynegocjować prostą umowę lub porozumienie;
KPS(11) jest komunikatywny;	KPS(11)1 scharakteryzować ogólne zasady komunikacji interpersonalnej;
	KPS(11)2 prowadzić dyskusję;
	KPS(11)3 właściwie zinterpretować mowę ciała w komunikacji;
	KPS(11)4 zastosować aktywne metody słuchania;
KPS(12) stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów;	KPS(12)1 uzasadnić, że konflikt w grupie może wynikać z różnych przyczyn (sprzeczne interesy, inne cele);
	KPS(12)2 przedstawić sposoby rozwiązywania konfliktów oraz analizować ich zalety i wady;
KPS(13) współpracuje w zespole.	KPS(13)1 wymienić cechy grup społecznych;
	KPS(13)2 opisać grupę koleżeńską i grupę nastawioną na realizację określonego zadania;
	KPS(13)3 uzasadnić, że efektywna współpraca przynosi różne korzyści;
	KPS(13)4 przedstawić różne formy współpracy w grupie;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	KPS(13)5 zaangażować się we wspólne działania realizowane przez zespół;
	KPS(13)6 zastosować podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji;
5. (OMZ). Organizacja pracy małych zespołów	
OMZ(1) planuje i organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań;	OMZ(1)1 opisać strukturę grupy
	OMZ(1)2 wskazać cechy przywództwa
	OMZ(1)3 podać przykład dobrej współpracy w grupie
	OMZ(1)4 zaplanować działania zespołu;
	OMZ(1)5 przypisać poszczególne zadania członkom zespołu, zgodnie z przyjętą rolą;
OMZ(2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań;	OMZ(2)1 utworzyć zespół
	OMZ(2)2 rozpoznać role poszczególnych członków zespołu;
	OMZ(2)3 przydzielić właściwie zadania członkom zespołu;
	OMZ(2)4 przewidzieć skutki niewłaściwego doboru osób do zadań;
OMZ(3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań;	OMZ(3)1 sformułować zasady wzajemnej pomocy;
	OMZ(3)2 opisać proces grupowy;
	OMZ(3)3 pokierować pracą zespołu z uwzględnieniem indywidualności jednostki i grupy;
	OMZ(3)4 przeprowadzić monitorowanie pracy zespołu;
OMZ(4) monitoruje i ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań;	OMZ(4)1 wykorzystać doświadczenia grupowe do rozwiązania problemu;
	OMZ(4)2 zastosować wybrane metody i techniki pracy grupowej;
	OMZ(4)3 udzielić informacji zwrotnej;
	OMZ(4)4 wyjaśnić podstawowe bariery w osiąganiu pożądanej efektywności pracy zespołu;
	OMZ(4)5 dokonać samooceny pod kątem rozwoju osobowego i rozwoju organizacji;
OMZ(5) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość pracy;	OMZ(5)1 wskazać wpływ postępu technicznego na doskonalenie jakości produkcji;
	OMZ(5)2 wyjaśnić znaczenie normalizacji w swej branży zawodowej;
	OMZ(5)3 zastosować zasady bezpieczeństwa na stanowisku pracy;
	OMZ(5)4 dokonać prostych modernizacji stanowiska pracy;
OMZ(6) stosuje metody motywacji do pracy;	OMZ(6)1 opisać podstawowe zasady motywacji do pracy;
	OMZ(6)2 udzielić motywującej informacji zwrotnej członkom zespołu;
OMZ(7) komunikuje się ze współpracownikami.	OMZ(7)1 wymienić normy i wartości stosowane w demokracji do organizacji pracy małej grupy;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	OMZ(7)2 zastosować właściwe techniki komunikowania się w zespole;
EFEKTY KSZTAŁCENIA WSPÓLNE DLA ZAWODÓW W RAMACH OBSZARU KSZTAŁCENIA, STANOWIĄCE PODBUDOWĘ DO KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE LUB GRUPIE ZAWODÓW	
1. PKZ(RL.c) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodach: ogrodnik, technik ogrodnik, pszczelarz, technik pszczelarz, rolnik, technik rolnik, technik architektury krajobrazu, technik hodowca koni, operator maszyn leśnych, technik leśnik, rybak śródlądowy, technik rybactwa śródlądowego, technik weterynarii, technik agrobiznesu, jeździec, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki	
PKZ(RL.c)(1) wykonuje czynności kontrolno-obslugowe ciągników rolniczych;	PKZ(RL.c)(1)1 ustalić zakres czynności kontrolno-obslugowych pojazdu;
	PKZ(RL.c)(1)2 zinterpretować wskazania przyrządów kontrolno-pomiarowych;
	PKZ(RL.c)(1)3 wyjaśnić wpływ stanu technicznego pojazdu na bezpieczeństwo w ruchu drogowym;
PKZ(RL.c)(2) stosuje przepisy prawa dotyczące ruchu drogowego;	PKZ(RL.c)(2)1 wyjaśnić przepisy prawa dotyczące ruchu drogowego podczas jazdy po drogach;
	PKZ(RL.c)(2)2 zinterpretować przepisy prawa dotyczące ruchu drogowego podczas przejazdu przez skrzyżowania;
	PKZ(RL.c)(2)3 zinterpretować przepisy prawa dotyczące pierwszeństwa przejazdu;
	PKZ(RL.c)(2)4 określić przepisy prawa o ruchu drogowym dotyczące włączania się do ruchu;
	PKZ(RL.c)(2)5 określić dopuszczalne prędkości pojazdów na poszczególnych rodzajach dróg;
	PKZ(RL.c)(2)6 zinterpretować znaczenie znaków drogowych;
PKZ(RL.c)(3) przestrzega zasad kierowania ciągnikiem rolniczym;	PKZ(RL.c)(3)1 określić zasady kierowania pojazdami w ruchu drogowym;
	PKZ(RL.c)(3)2 zinterpretować znaczenie nadawanych sygnałów drogowych;
	PKZ(RL.c)(3)3 wyjaśnić konsekwencje zachowań innych uczestników ruchu drogowego;
PKZ(RL.c)(4) wykonuje czynności związane z prowadzeniem i obsługą ciągnika rolniczego w zakresie niezbędnym do uzyskania prawa jazdy kategorii T;	PKZ(RL.c)(4)1 wyjaśnić zasady wykonywania czynności obsługi codziennej pojazdu;
	PKZ(RL.c)(4)2 wyjaśnić przepisy prawne dotyczące obowiązku rejestracji pojazdu i obowiązkowych badań technicznych;
	PKZ(RL.c)(4)3 wyjaśnić zasady organizacji miejsca pracy kierowcy zgodnie z zasadami ergonomii;
	PKZ(RL.c)(4)4 wyjaśnić zasady prowadzenia pojazdów w różnych warunkach drogowych;
	PKZ(RL.c)(4)5 wyjaśnić zasady przeprowadzania egzaminu wewnętrznego;
	PKZ(RL.c)(4)6 wyjaśnić zasady przeprowadzania egzaminu państwowego w różnych warunkach

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	drogowych;
	PKZ(R.c)(4)7 wyjaśnić procedury wydawania i cofania uprawnień do kierowania pojazdami;
PKZ(RL.c)(5) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.	PKZ(RL.c)(5)1 stosować programy komputerowe wspomagające naukę przepisów ruchu drogowego;
	PKZ(RL.c)(5)2 stosować programy komputerowe w rozwiązywaniu testów egzaminacyjnych;
PKZ(RL.h) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie technik weterynarii	
PKZ(RL.h)(1) charakteryzuje ogólną budowę organizmu zwierzęcego;	PKZ(RL.h)(1)1 wymienić układy anatomiczne ssaków i ptaków;
	PKZ(RL.h)(1)2 wskazać rolę i znaczenie układów anatomicznych w funkcjonowaniu organizmu ssaków i ptaków;
PKZ(RL.h)(2) określa zasady bezpiecznej pracy ze zwierzętami;	PKZ(RL.h)(2)1 określić zasady bezpiecznej pracy ze zwierzętami gospodarskimi i towarzyszącymi;
	PKZ(RL.h)(2)2 wskazać przepisy prawa dotyczące bezpiecznej pracy ze zwierzętami gospodarskimi i towarzyszącymi.
PKZ(RL.h)(3) rozróżnia gatunki i kierunki użytkowania zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;	PKZ(RL.h)(3)1 rozróżnić wszystkie gatunki zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	PKZ(RL.h)(3)2 scharakteryzować wszystkie typy użytkowe i kierunki użytkowania bydła, owiec, kóz, koni, świń i drobiu;
	PKZ(RL.h)(3)3 przyporządkować rasy bydła, owiec, kóz, koni, świń i drobiu do typów użytkowych i kierunków użytkowania;
	PKZ(RL.h)(3)4 rozróżnić wszystkie typy użytkowe i kierunki użytkowania bydła, owiec, kóz, koni, świń i drobiu;
	PKZ(RL.h)(3)5 rozpoznać sylwetki bydła i kur we wszystkich typach użytkowych;
	PKZ(RL.h)(3)6 scharakteryzować utrzymanie psów;
	PKZ(RL.h)(3)7 scharakteryzować utrzymanie kotów;
PKZ(RL.h)(4) określa wpływ warunków utrzymania i żywienia na prawidłowy rozwój i funkcjonowanie organizmu zwierzęcego;	PKZ(RL.h)(4)1 określić wpływ warunków utrzymania na prawidłowy rozwój i funkcjonowanie organizmu zwierzęcego;
	PKZ(RL.h)(4)2 określić wpływ żywienia na prawidłowy rozwój i funkcjonowanie organizmu zwierzęcego;
PKZ(RL.h)(5) rozróżnia pojęcia zdrowia i choroby;	PKZ(RL.h)(5)1 wyjaśnić pojęcie zdrowie;
	PKZ(RL.h)(5)2 wyjaśnić pojęcie choroba;
PKZ(RL.h)(6) rozróżnia metody badań zwierząt;	PKZ(RL.h)(6)1 wymienić metody badań fizykalnych;
	PKZ(RL.h)(6)2 wymienić metody badań dodatkowych;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	PKZ(RL.h)(6)3 scharakteryzować metody badań fizykalnych;
	PKZ(RL.h)(6)4 scharakteryzować metody badań dodatkowych;
PKZ(RL.h)(7) określa zasady pracy w laboratorium;	PKZ(RL.h)(7)1 określić zakres prac wykonywanych w laboratorium;
	PKZ(RL.h)(7)2 stosować regulamin pracy w laboratorium;
PKZ(RL.h)(8) rozróżnia instytucje wykonujące zadania w zakresie kontroli i nadzoru weterynaryjnego;	PKZ(RL.h)(8)1 wymienić organy Inspekcji Weterynaryjnej;
	PKZ(RL.h)(8)2 określić zakres zadań i kompetencji poszczególnych organów Inspekcji Weterynaryjnej;
	PKZ(RL.h)(8) opisać strukturę Inspekcji Weterynaryjnej;
PKZ(RL.h)(9) określa rolę kontroli i nadzoru weterynaryjnego w ochronie zdrowia publicznego;	PKZ(RL.h)(9)1 określić zadania Inspekcji Weterynaryjnej w bezpieczeństwie żywności pochodzenia zwierzęcego;
	PKZ(RL.h)(9)2 określić zadania Inspekcji Weterynaryjnej związane ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt;
PKZ(RL.h)(10) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.	PKZ(RL.h)(10)1 posługiwać programy komputerowe do układania dawek pokarmowych dla zwierząt
	PKZ(RL.h)(10)2 posługiwać się programami komputerowymi do obsługi zakładu leczniczego dla zwierząt;
EFEKTY KSZTAŁCENIA WŁAŚCIWE DLA KWALIFIKACJI WYODRĘBNIONYCH W ZAWODZIE	
RL.10. Prowadzenie chowu i inseminacji zwierząt	
RL.10.1 Określanie budowy anatomicznej i fizjologii zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących	
RL.10.1(1) posługuje się terminologią z zakresu anatomii i fizjologii zwierząt;	RL.10.1(1)1 rozróżnić pojęcia dotyczące nazewnictwa nauk weterynaryjnych;
	RL.10.1(1)2 rozróżnić pojęcia dotyczące anatomii topograficznej;
	RL.10.1(1)3 posłużyć się terminologią dotyczącą anatomii zwierząt;
	RL.10.1(1)4 posłużyć się terminologią dotyczącą fizjologii zwierząt;
RL.10.1(2) stosuje techniki preparowania tkanek i narządów zwierzęcych;	RL.10.1(2)1 scharakteryzować narzędzia stosowane do preparowania tkanek miękkich;
	RL.10.1(2)2 scharakteryzować narzędzia stosowane do preparowania tkanek twardych;
	RL.10.1(2)3 rozpoznać narzędzia stosowane do preparowania tkanek miękkich;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	RL.10.1(2)4 rozpoznać narzędzia stosowane do preparowania tkanek twardych;
	RL.10.1(2)5 wypreparować narządy poszczególnych układów z zastosowaniem właściwej techniki.
RL.10.1(3) rozpoznaje i porównuje budowę narządów i układów poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;	RL.10.1(3)1 określić prawidłową budowę układów anatomicznych poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich (bydło, owce, kozy, konie, świnie, ptaki) i zwierząt towarzyszących (psy, koty);
	RL.10.1(3)2 określić charakterystyczne cechy budowy anatomicznej narządów poszczególnych układów z uwzględnieniem różnic gatunkowych u zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.1(3)3 określić różnice gatunkowe w budowie układów anatomicznych zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.1(3)4 określić różnice gatunkowe w budowie narządów poszczególnych układów anatomicznych zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.1(3)5 rozpoznać budowę narządów i układów anatomicznych poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;
	RL.10.1(3)6 porównać budowę narządów i układów anatomicznych poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących na różnych pomocach dydaktycznych (modelach, schematach rysunkowych, zdjęciach, żywych zwierzętach i materiale prosektoryjnym);
	RL.10.1(3)7 rozpoznać charakterystyczne cechy gatunkowe budowy anatomicznej narządów poszczególnych układów zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących na różnych pomocach dydaktycznych (modelach, schematach rysunkowych, zdjęciach, żywych zwierzętach i materiale prosektoryjnym);
	RL.10.1(3)8 wskazać na żywych zwierzętach różnice gatunkowe w funkcjonowaniu narządów poszczególnych układów anatomicznych u zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
RL.10.1(4) określa położenie narządów w organizmie zwierzęcym;	RL.10.1(4)1 określić okolice i punkty ciała zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.1(4)2 określić położenie narządów poszczególnych układów anatomicznych w organizmie zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.1(4)3 wskazać na modelach, schematach rysunkowych, zdjęciach, żywych zwierzętach i materiale prosektoryjnym, położenie narządów poszczególnych układów zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

RL.10.1(5) wyjaśnia funkcje poszczególnych układów i narządów;	RL.10.1(5)1 określić funkcje poszczególnych układów
	RL.10.1(5)2 określić funkcje poszczególnych narządów
RL.10.1(6) charakteryzuje przebieg procesów fizjologicznych zachodzących w organizmie zwierzęcym;	RL.10.1(6)1 scharakteryzować przebieg prawidłowych procesów fizjologicznych poszczególnych układów zachodzących w organizmie zwierzęcym;
	RL.10.1(6)2 określić prawidłowe parametry procesów fizjologicznych poszczególnych układów zachodzących w organizmie zwierzęcym;
RL.10.1(7) porównuje procesy fizjologiczne narządów i układów poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących.	RL.10.1(7)1 porównać procesy fizjologiczne układów poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących.
	RL.10.1(7)2 porównać procesy fizjologiczne narządów poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących.
	RL.10.1(7)3 wskazać różnice gatunkowe w funkcjonowaniu układów anatomicznych zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.1(7)4 wskazać różnice gatunkowe w funkcjonowaniu poszczególnych narządów zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
RL.10.2 Prowadzenie chowu zwierząt gospodarskich i towarzyszących	
RL.10.2(1) charakteryzuje i rozpoznaje rasy zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;	RL.10.2 (1)1 rozróżnić kluczowe pojęcia z chowu i hodowli zwierząt;
	RL.10.2 (1)2 scharakteryzować rasy bydła występującego w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;
	RL.10.2 (1)3 scharakteryzować rasy owiec występujące w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;
	RL.10.2 (1)4 scharakteryzować rasy kóz występujące w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;
	RL.10.2 (1)5 scharakteryzować maści koni;
	RL.10.2 (1)6 rozpoznać maści koni;
	RL.10.2 (1)7 scharakteryzować rasy koni występujących w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;
	RL.10.2 (1)8 scharakteryzować rasy świń występujące w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;
	RL.10.2 (1)9 scharakteryzować rasy geograficzne

	<p>pszczoł występujące w Polsce;</p>
	<p>RL.10.2 (1)10 scharakteryzować rasy psów najczęściej występujących w Polsce z uwzględnieniem klasyfikacji ras wg FCI i wyodrębnieniem ras agresywnych.</p>
	<p>RL.10.2 (1)11 scharakteryzować rasy kotów najczęściej występujących w Polsce z uwzględnieniem klasyfikacji ras wg FIFE.</p>
	<p>RL.10.2 (1)12 rozpoznać (z opisu, na zdjęciach i żywych zwierzętach) rasy bydła występującego w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;</p>
	<p>RL.10.2 (1)13 rozpoznać (z opisu, na zdjęciach i żywych zwierzętach) rasy owiec występujące w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;</p>
	<p>RL.10.2 (1)14 rozpoznać (z opisu, na zdjęciach i żywych zwierzętach) rasy kóz występujące w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;</p>
	<p>RL.10.2 (1)15 rozpoznać (z opisu, na zdjęciach i żywych zwierzętach) rasy koni występujące w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;</p>
	<p>RL.10.2 (1)16 rozpoznać (z opisu, na zdjęciach i żywych zwierzętach) rasy świń występujące w Polsce oraz pozostałe, charakterystyczne dla poszczególnych typów użytkowych;</p>
	<p>RL.10.2 (1)17 rozpoznać (z opisu, na zdjęciach i żywych zwierzętach) rasy kur;</p>
	<p>RL.10.2 (1)18 rozpoznać (z opisu, na zdjęciach i żywych zwierzętach) rasy geograficzne pszczoł występujące w Polsce;</p>
	<p>RL.10.2 (1)19 rozpoznać (z opisu, na zdjęciach i żywych zwierzętach) rasy psów najczęściej występujących w Polsce z uwzględnieniem klasyfikacji ras wg FCI i z wyodrębnieniem ras agresywnych;</p>
	<p>RL.10.2 (1)20 rozpoznać (z opisu, na zdjęciach i żywych zwierzętach) rasy kotów najczęściej występujących w Polsce z uwzględnieniem klasyfikacji ras wg FIFE.</p>
RL.10.2(2) ocenia pokrój i kondycję zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;	<p>RL.10.2(2)1 rozróżnić pojęcia związane z oceną pokroju i kondycji zwierząt gospodarskich i towarzyszących;</p>
	<p>RL.10.2(2)2 określić metody i zasady przeprowadzania oceny pokroju zwierząt gospodarskich;</p>
	<p>RL.10.2(2)3 określić cechy prawidłowej budowy i wady pokroju bydła;</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
 Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	RL.10.2(2)4 określić cechy prawidłowej budowy i wady pokroju koni;
	RL.10.2(2)5 wymienić i scharakteryzować chody koni;
	RL.10.2(2)6 rozpoznać chody koni na rysunkach, zdjęciach, filmach, żywych zwierzętach;
	RL.10.2(2)7 scharakteryzować kondycję zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.2(2)8 scharakteryzować konstytucję zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.2(2)9 scharakteryzować temperament i charakter zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.2(2)10 ocenić pokrój bydła mlecznego;
	RL.10.2(2)11 ocenić kondycję krowy mlecznej;
	RL.10.2(2)12 ocenić kondycję kota;
	RL.10.2(2)13 ocenić kondycję psa.
RL.10.2(3) określa i rozpoznaje zachowania zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;	RL.10.2(3)1 rozróżnić pojęcia dotyczące zachowań zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.2(3)2 określić charakterystyczne cechy zachowań płciowych samców przy kryciu;
	RL.10.2(3)3 określić charakterystyczne cechy zachowań samców przy pobieraniu nasienia;
	RL.10.2(3)4 określić charakterystyczne cechy zachowań płciowych samic;
	RL.10.2(3)5 określić charakterystyczne cechy zachowań młodych podczas ssania;
	RL.10.2(3)6 określić charakterystyczne cechy zachowań rodziców wobec potomstwa;
	RL.10.2(3)7 określić charakterystyczne cechy antagonizmów i zachowań agresywnych;
	RL.10.2(3)8 określić charakterystyczne cechy zachowań zwierząt żyjących w gromadzie;
	RL.10.2(3)9 określić charakterystyczne cechy zachowań zwierząt na pastwisku;
	RL.10.2(3)10 określić charakterystyczne cechy zachowań zwierząt w fermach wielkostadnych;
	RL.10.2(3)11 określić charakterystyczne cechy zachowań zwierząt chorych;
	RL.10.2(3)12 określić charakterystyczne cechy zachowań psów;
	RL.10.2(3)13 określić charakterystyczne cechy zachowań kotów;
	RL.10.2(3)14 określić charakterystyczne cechy zachowań pszczół;
	RL.10.2(3)15 rozpoznać i zinterpretować zachowania płciowe samców przy kryciu;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	RL.10.2(3)16 rozpoznać i zinterpretować zachowania płciowe samic;
	RL.10.2(3)17 rozpoznać i zinterpretować zachowania młodych podczas ssania;
	RL.10.2(3)18 rozpoznać i zinterpretować zachowania rodziców wobec potomstwa;
	RL.10.2(3)19 rozpoznać i zinterpretować zachowania antagonistyczne i agresywne;
	RL.10.2(3)20 rozpoznać i zinterpretować zachowania zwierząt w stadzie;
	RL.10.2(3)21 rozpoznać i zinterpretować zachowania zwierząt na pastwisku;
	RL.10.2(3)22 rozpoznać i zinterpretować zachowania w fermach wielkostadnych;
	RL.10.2(3)23 rozpoznać i zinterpretować zachowania chorych;
	RL.10.2(3)24 rozpoznać i zinterpretować zachowania pszczół;
	RL.10.2(3)25 rozpoznać i zinterpretować zachowania psów;
	RL.10.2(3)26 rozpoznać i zinterpretować zachowania kotów;
RL.10.2(4) charakteryzuje czynniki wpływające na zdrowie i produktywność zwierząt;	RL.10.2(4)1 scharakteryzować wpływ czynników klimatycznych na zdrowie i produktywność zwierząt;
	RL.10.2(4)2 scharakteryzować wpływ czynników glebowych na zdrowie i produktywność zwierząt;
	RL.10.2(4)3 scharakteryzować wpływ czynników mikroklimatu pomieszczeń inwentarskich wpływające na zdrowie i produktywność zwierząt;
	RL.10.2(4)4 scharakteryzować wpływ żywienia na zdrowie i produktywność zwierząt;
	RL.10.2(4)5 dokonać podziału pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich i towarzyszących według różnych kryteriów podziału;
	RL.10.2(4)6 określić przynależność pasz do grup: pasze objętościowe suche, objętościowe soczyste, pasze treściwe;
	RL.10.2(4)7 określić wpływ składników mineralnych, witamin, białek, tłuszczów i węglowodanów na prawidłowy rozwój i funkcjonowanie organizmów zwierzęcych;
	RL.10.2(4)8 wskazać źródła związków mineralnych;
	RL.10.2(4)9 wskazać źródła witamin;
	RL.10.2(4)10 porównać skład chemiczny pasz ze składem chemicznym ciała zwierząt;
	RL.10.2(4)11 określić rolę wody w organizmie zwierzęcym;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	RL.10.2(4)12 określić zachodzące w organizmie zwierzęcym procesy przemiany białka, tłuszczów, węglowodanów;
	RL.10.2(4)13 określić strawność pasz;
RL.10.2(5) rozpoznaje i ocenia jakość pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących;	RL.10.2(5)1 dokonać podziału pasz według różnych kryteriów podziału;
	RL.10.2(5)2 scharakteryzować czynniki wpływające na skład chemiczny surowców paszowych, ich wartość pokarmową i strawność;
	RL.10.2(5)3 rozpoznać pasze pochodzenia roślinnego (w tym ziola i rośliny trujące);
	RL.10.2(5)4 rozpoznać pasze pochodzenia zwierzęcego;
	RL.10.2(5)5 rozpoznać produkty uboczne przemysłu rolno-spożywczego;
	RL.10.2(5)6 określić cechy pasz decydujące o jej przydatności do spożycia;
	RL.10.2(5)7 określić metody oceny jakości pasz;
	RL.10.2(5)8 ocenić organoleptycznie jakość pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.2(5)9 ocenić przydatność pasz do skarmiania.
RL.10.2(6) produkuje, konserwuje, przechowuje i przygotowuje pasze do skarmiania;	RL.10.2(6)1 scharakteryzować pasze pochodzenia roślinnego (zielonki, kiszonki, okopowe, siano i susz z zielonek, słoma, plewy, strączyny, ziarno zbóż i nasiona roślin strączkowych) stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.2(6)2 zaplanować racjonalnie użytkowanie trwałych użytków zielonych;
	RL.10.2(6)3 zaplanować pielęgnowanie pastwiska i łąki;
	RL.10.2(6)4 scharakteryzować metody konserwowania pasz roślinnych.
	RL.10.2(6)5 dobrać metody konserwacji do rodzaju paszy i warunków środowiskowych;
	RL.10.2(6)6 zakonserwować pasze w postaci kiszonki, sianokiszonki, siana z zastosowaniem dostępnych technologii i z uwzględnieniem przepisów bhp;
	RL.10.2(6)7 określić sposoby i zasady przechowywania pasz roślinnych z uwzględnieniem przepisów bhp;
	RL.10.2(6)8 scharakteryzować fizyczne, chemiczne i biologiczne metody przygotowania pasz do skarmiania;
	RL.10.2(6)9 dobrać sposoby przygotowania pasz roślinnych do skarmiania z uwzględnieniem gatunku, wieku, stanu fizjologicznego zwierząt i

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	przepisów bhp;
	RL.10.2(6)11 przygotować pasze roślinne do skarmiania z uwzględnieniem gatunku, wieku, stanu fizjologicznego zwierząt;
	RL.10.2(6)12 scharakteryzować pasze pochodzenia zwierzęcego (siara, mleko, jaja, mięso, produkty uboczne z przetwórstwa surowców pochodzenia zwierzęcego) stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.2(6)13 określić sposoby i zasady przechowywania pasz pochodzenia zwierzęcego z uwzględnieniem przepisów bhp;
	RL.10.2(6)14 przechować pasze pochodzenia zwierzęcego stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących z uwzględnieniem przepisów bhp;
	RL.10.2(6)15 dobrać sposoby przygotowania pasz pochodzenia zwierzęcego do skarmiania z uwzględnieniem gatunku, wieku, stanu fizjologicznego zwierząt i przepisów bhp;
	RL.10.2(6)16 przygotować pasze pochodzenia zwierzęcego do skarmiania z uwzględnieniem gatunku, wieku, stanu fizjologicznego zwierząt;
	RL.10.2(6)17 scharakteryzować pasze pochodzenia-mineralnego stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.2(6)18 scharakteryzować produkty uboczne przemysłu rolno-spożywczego;
	RL.10.2(6)19 określić sposoby i zasady przechowywania produktów ubocznych przemysłu rolno-spożywczego z uwzględnieniem przepisów bhp;
	RL.10.2(6)20 przechować produkty uboczne stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących z uwzględnieniem przepisów bhp;
	RL.10.2(6)21 przygotować do skarmiania z uwzględnieniem gatunku, wieku, stanu fizjologicznego zwierząt;
	RL.10.2(6)22 scharakteryzować przemysłowe mieszanki paszowe i koncentraty paszowe stosowane w żywieniu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.2(6)23 scharakteryzować dodatki paszowe;
RL.10.2(7) przestrzega zasad racjonalnego żywienia zwierząt gospodarskich i towarzyszących;	RL.10.2(7)1 wyjaśnić pojęcia związane z racjonalnym żywieniem zwierząt;
	RL.10.2(7)2 określić zasady racjonalnego żywienia zwierząt;
	RL.10.2(7)3 dobrać pasze do żywienia zwierząt

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
 Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	gospodarskich i zwierząt towarzyszących z uwzględnieniem wieku, stanu fizjologicznego, dostępności pasz i możliwości ekonomicznych;
	RL.10.2(7)4 określić racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych bydła mlecznego;
	RL.10.2(7)5 określić racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych bydła mięsnego;
	RL.10.2(7)6 określić racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych owiec;
	RL.10.2(7)7 określać racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych kóz;
	RL.10.2(7)8 określać racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych świń;
	RL.10.2(7)9 określać racjonalne żywienie poszczególnych grup koni;
	RL.10.2(7)10 określać racjonalne żywienie poszczególnych grup technologicznych kur;
	RL.10.2(7)11 przedstawić zasady i terminy dokarmiania pszczoł;
	RL.10.2(7)12 scharakteryzować racjonalne żywienie psów;
	RL.10.2(7)13 scharakteryzować racjonalne żywienie kotów;
	RL.10.2(7)14 zastosować racjonalne żywienie wybranego gatunku zwierząt;
RL.10.2(8) układa dawki pokarmowe dla zwierząt gospodarskich i towarzyszących;	RL.10.2(8)1 wymienić i scharakteryzować mierniki wartości pokarmowej pasz;
	RL.10.2(8)2 scharakteryzować systemy normowania i dawkowania pasz;
	RL.10.2(8)3 scharakteryzować systemy żywienia zwierząt;
	RL.10.2(8)4 scharakteryzować wartość pokarmową pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich i towarzyszących w oparciu o tabele wartości pokarmowej pasz;
	RL.10.2(8)5 określić zasady korzystania z norm żywienia zwierząt gospodarskich;
	RL.10.2(8)6 posłużyć się normami żywienia zwierząt i tablicami wartości pokarmowej pasz w celu ustalenia zapotrzebowania na składniki pokarmowe;
	RL.10.2(8)7 określić zasady ustalania zapotrzebowania na składniki pokarmowe dla zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, z uwzględnieniem gatunku, wieku i stanu fizjologicznego;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>RL.10.2(8)8 ustalić, z użyciem norm żywienia, zapotrzebowanie pokarmowe dla zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, z uwzględnieniem wieku, stanu fizjologicznego i produkcji;</p> <p>RL.10.2(8)9 określić zasady bilansowania dawki pokarmowej;</p> <p>RL.10.2(8)10 określić zasadę komplementarności pasz;</p> <p>RL.10.2(8)11 określić ograniczenia w stosowaniu pasz;</p> <p>RL.10.2(8)12 korzystać ze schematu układania dawki pokarmowej;</p> <p>RL.10.2(8)13 dobrać jakościowo i ilościowo pasze do ułożenia dawki pokarmowej dla zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących, z uwzględnieniem gatunku, wieku, stanu fizjologicznego i okresu żywienia;</p> <p>RL.10.2(8)14 ułożyć dawki pokarmowe dla zwierząt w używanych systemach (tradycyjny, INRA, NEL) z uwzględnieniem wieku, stanu fizjologicznego, produkcji i okresu żywienia;</p> <p>RL.10.2(8)15 ocenić poprawność ułożonej dawki pokarmowej.</p>
RL.10.2(9) sporządza planowany i sprawozdawczy obrót zwierząt gospodarskich;	<p>RL.10.2(9)1 wyjaśnić pojęcia związane z obrotem stada;</p> <p>RL.10.2(9)2 określić zasady i cel sporządzania obrotu stada planowanego i sprawozdawczego dla bydła i świń;</p> <p>RL.10.2(9)3 sporządzić planowany i sprawozdawczy obrót stada dla bydła i świń w cyklu zamkniętym i otwartym;</p> <p>RL.10.2(9)4 wykorzystać dane ze sporządzonego obrotu stada w planowaniu produkcji zwierzęcej;</p>
RL.10.2(10) sporządza preliminarz i bilans pasz;	<p>RL.10.2(10)1 wyjaśnić pojęcia dotyczące preliminarza i bilansu pasz;</p> <p>RL.10.2(10)2 określić zasady sporządzania preliminarza pasz dla zwierząt gospodarskich;</p> <p>RL.10.2(10)3 określić zasady sporządzania bilansu pasz dla zwierząt gospodarskich;</p> <p>RL.10.2(10)4 obliczyć zapotrzebowanie na pasze dla zwierząt gospodarskich z wykorzystaniem danych z obrotu stada;</p> <p>RL.10.2(10)5 obliczyć zapotrzebowanie na pasze dla zwierząt gospodarskich z wykorzystaniem normatywów rocznych pasz;</p> <p>RL.10.2(10)6 sporządzić preliminarz pasz dla zwierząt gospodarskich;</p> <p>RL.10.2(10)7 sporządzić bilans pasz dla zwierząt gospodarskich;</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	RL.10.2(10)8 wyciągnąć wnioski z bilansu pasz;
RL.10.2(11) prowadzi produkcję zwierzęcą zgodnie ze Zwykłą Dobrą Praktyką Rolniczą i z Zasadami Wzajemnej Zgodności;	RL.10.2(11)1 wyjaśnić, co to jest Zwykła Dobra Praktyka Rolnicza;
	RL.10.2(11)2 wyjaśnić, co to są Zasady Wzajemnej Zgodności;
	RL.10.2(11)3 określić cele stosowania Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej;
	RL.10.2(11)4 określić cele stosowania Zasad Wzajemnej Zgodności;
	RL.10.2(11)5 określić zakres działań Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej;
	RL.10.2(11)6 określić zakres wymogów Zasad Wzajemnej Zgodności;
	RL.10.2(11)7 określić zasady przechowywania nawozów naturalnych zgodnie z zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej i wymogów Zasad Wzajemnej Zgodności;
	RL.10.2(11)8 określić zasady stosowania nawozów naturalnych zgodnie z zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej i wymogów Zasad Wzajemnej Zgodności;
	RL.10.2(11)9 określić zasady gospodarowania na użytkach zielonych zgodnie z zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej;
	RL.10.2(11)10 określić zasady utrzymania czystości i porządku w gospodarstwie zgodnie z zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej;
	RL.10.2(11)11 określić dopuszczalną obsadę zwierząt w gospodarstwie zgodnie z Zasadami Wzajemnej Zgodności;
	RL.10.2(11)12 określić wymogi warunków sposobu przechowywania i składowania pasz soczystych i kiszzonek wg Zasad Wzajemnej Zgodności;
	RL.10.2(11)13 określić wymogi Zasad Wzajemnej Zgodności w zakresie ochrony zdrowia zwierząt;
	RL.10.2(11)14 określić wymogi Zasad Wzajemnej Zgodności w zakresie bezpieczeństwa pasz;
	RL.10.2(11)15 określić wymogi Zasad Wzajemnej Zgodności w zakresie higieny pozyskiwania i przechowywania mleka;
	RL.10.2(11)16 określić wymogi Zasad Wzajemnej Zgodności w zakresie identyfikacji i rejestracji zwierząt;
	RL.10.2(11)17 określić wymogi Zasad Wzajemnej Zgodności w zakresie dobrostanu zwierząt;
	RL.10.2(11)18 wyszukać aktualne informacje dotyczące prowadzenia produkcji zwierzęcej zgodnie z zasadami Zwykłej Praktyki Rolniczej i Zasadami Wzajemnej Zgodności;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	RL.10.2(11)19 zaplanować kwaterowe użytkowanie pastwiska;
	RL.10.2(11)20 obliczyć dla wskazanego gospodarstwa potrzebną objętość zbiornika na gnojówkę i gnojownicę.
	RL.10.2(11)21 obliczyć dla wskazanego gospodarstwa wielkość powierzchni płyty obornikowej;
	RL.10.2(11)22 obliczyć dla wskazanego gospodarstwa wielkość powierzchni zbiornika na kiszonkę;
	RL.10.2(11)23 ocenić lokalizację budynków inwentarskich;
	RL.10.2(11)24 ocenić czystość i porządek w obejściu gospodarstwa;
	RL.10.2(11)25 rozpoznać kolczyki i oznakować zwierzęta zgodnie z obowiązującymi przepisami;
	RL.10.2(11)26 wypełnić zgłoszenie zdarzenia urodzenia, upadku lub przemieszczenia zwierząt do rejestru, do ARiMR;
	RL.10.2(11)27 prowadzić księgę rejestracji stada zwierząt;
RL.10.2(12) ocenia dobrostan zwierząt gospodarskich i towarzyszących;	RL.10.2(12)1 wyjaśnić pojęcia dotyczące dobrostanu zwierząt;
	RL.10.2(12)2 wymienić czynniki kształtujące dobrostan zwierząt;
	RL.10.2(12)3 określić warunki dobrostanu dla zwierząt gospodarskich i towarzyszących na podstawie obowiązujących norm;
	RL.10.2(12)4 określić metody deratyzacji i dezynsekcji;
	RL.10.2(12)5 rozpoznać sprzęt do oceny warunków utrzymania zwierząt;
	RL.10.2(12)6 dobrać sprzęt do oceny warunków utrzymania zwierząt;
	RL.10.2(12)7 ocenić warunki dobrostanu zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
RL.10.2(13) określa wpływ chowu zwierząt na środowisko naturalne;	RL.10.2(13)1 określić wpływ chowu zwierząt na środowisko naturalne;
	RL.10.2(13)2 podać przepisy prawa regulujące oddziaływanie chowu zwierząt na środowisko naturalne;
RL.10.2(14) stosuje metody ekologiczne w chowie zwierząt gospodarskich	RL.10.2 (14)1 wyjaśnić pojęcia z zakresu ekologicznej produkcji zwierzęcej;
	RL.10.2 (14)2 scharakteryzować ekologiczne metody chowu bydła;
	RL.10.2 (14)3; scharakteryzować ekologiczne metody chowu świń;
	RL.10.2 (14)4 scharakteryzować ekologiczne metody chowu kur;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	RL.10.2(14)5 zaplanować chów bydła zgodnie z wymogami rolnictwa ekologicznego;
	RL.10.2(14)6 zaplanować chów kur niosek zgodnie z wymogami rolnictwa ekologicznego;
RL.10.2(15) poskramia zwierzęta gospodarskie i towarzyszące;	RL.10.2(15)1 rozróżnić sposoby poskramiania różnych gatunków zwierząt;
	RL.10.2(15)2 ocenić potrzebę poskromienia zwierzęcia;
	RL.10.2(15)3 rozróżnić narzędzia do poskramiania zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.2(15)4 dobrać narzędzia do poskramiania zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.2(15)5 zastosować narzędzia do poskramiania zwierząt gospodarskich i towarzyszących zgodnie z ich przeznaczeniem i celowością ich użycia;
RL.10.2(16) wykonuje zabiegi pielęgnacyjne i zootechniczne u zwierząt;	RL.10.2(16)1 dobrać zabiegi pielęgnacyjne wykonywane u zwierząt gospodarskich i towarzyszących do gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb zwierzęcia;
	RL.10.2(16)2 ustalić terminy i cel wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.2(16)3 rozróżnić sprzęt, narzędzia i materiały do zabiegów pielęgnacyjnych skóry, sierści, racic, kopyt i pazurów u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.2(16)4 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do zabiegów pielęgnacyjnych skóry, sierści, racic, kopyt i pazurów u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.2(16)5 dobrać techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych skóry i sierści u różnych gatunków zwierząt;
	RL.10.2(16)5 dobrać techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych racic, kopyt i pazurów u różnych gatunków zwierząt;
	RL.10.2(16)7 wykonać zabiegi pielęgnacyjne skóry, sierści, racic, kopyt i pazurów u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.2(16)8 dobrać zabiegi zootechniczne (skracanie kielków, dekornizacja, kurtyzowanie ogonów, kastracja) do gatunku, wieku, użytkowania, utrzymania i potrzeb zwierzęcia;
	RL.10.2(16)9 opisać techniki wykonywania zabiegów zootechnicznych u różnych gatunków zwierząt;
	RL.10.2(16)10 ustalić terminy i cel wykonywania zabiegów zootechnicznych u zwierząt

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	gospodarskich;
	R.10.3(6)11 rozróżnić materiały oraz sprzęt do wykonywania zabiegów zootechnicznych u różnych gatunków zwierząt;
	RL.10.2(16)12 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do wykonywanych zabiegów zootechnicznych u zwierząt gospodarskich;
	RL.10.2(16)13 dobrać techniki wykonywania zabiegów zootechnicznych u różnych gatunków zwierząt;
	RL.10.2(16)14 wykonać możliwe zabiegi zootechniczne u zwierząt gospodarskich;
RL.10.2(17) charakteryzuje i dobiera technologie produkcji i pozyskiwania surowców pochodzenia zwierzęcego;	RL.10.2(17)1 określić znaczenie gospodarcze i społeczne chowu bydła, owiec, kóz, świń, koni drobiu i pszczół;
	RL.10.2(17)2 wyjaśnić pojęcia dotyczące technologii produkcji zwierzęcej i pozyskiwania surowców pochodzenia zwierzęcego;
	RL.10.2(17)3 określić zasady postępowania z cielętami po urodzeniu;
	RL.10.2(17)4 określić zasady odchowu cieląt;
	RL.10.2(17)5 scharakteryzować systemy utrzymania cieląt;
	RL.10.2(17)6 określić zasady wychowu jałówek;
	RL.10.2(17)7 określić prawidłową budowę i wady wymienia krów;
	RL.10.2(17)8 scharakteryzować techniki pozyskiwania mleka od krów;
	RL.10.2(17)9 określić kolejność czynności wykonywanych podczas higienicznego pozyskiwania mleka krowiego;
	RL.10.2(17)10 określić postępowanie z mlekiem krowim po udoju;
	RL.10.2(17)11 określić jakość mleka krowiego surowego;
	RL.10.2(17)12 scharakteryzować okresy użytkowania mlecznego krów (laktacja, zasuszenie);
	RL.10.2(17)13 scharakteryzować przebieg laktacji krów;
	RL.10.2(17)14 wykreślić i zanalizować przebieg krzywej laktacji krów;
	RL.10.2(17)15 ocenić wymię krowy pod względem przydatności do doju mechanicznego;
	RL.10.2(17)16 wykonać dój mechaniczny krów;
	RL.10.2(17)17 ocenić organoleptycznie na przedzadajaczu próbkę mleka krowiego;
	RL.10.2(17)18 wykonać próbę TOK u krów;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	RL.10.2(17)19 scharakteryzować systemy doju krów;
	RL.10.2(17)20 scharakteryzować technologie wytwarzania mięsa wołowego;
	RL.10.2(17)21 określić przyżyciowe i poubojowe metody oceny wartości rzeźnej bydła;
	RL.10.2(17)22 określić zasady utrzymania maciorek i tryków;
	RL.10.2(17)23 określić zasady postępowania z jagniętami po urodzeniu i systemy utrzymania jagniąt;
	RL.10.2(17)24 określić zasady wychowu jarek i tryczków;
	RL.10.2(17)25 scharakteryzować użytkowanie mleczne owiec;
	RL.10.2(17)26; scharakteryzować inne kierunki użytkowania owiec;
	RL.10.2(17)27 scharakteryzować technologie wytwarzania mięsa jagnięcego i baraniego;
	RL.10.2(17)28 określić zasady utrzymania kóz i kozłów;
	RL.10.2(17)29 określić zasady postępowania z kozłętami po urodzeniu i systemy utrzymania i zasady wychowu kozłąt;
	RL.10.2(17)30 scharakteryzować użytkowanie mleczne kóz;
	RL.10.2(17)31 scharakteryzować inne kierunki użytkowania kóz;
	RL.10.2(17)32 określić zasady utrzymania loch w poszczególnych okresach użytkowania;
	RL.10.2(17)33 określić zasady utrzymania i użytkowania knurów;
	RL.10.2(17)34 określić zasady utrzymania i odchowu prosiąt i warchlaków;
	RL.10.2(17)35 scharakteryzować systemy utrzymania, zasady i rodzaje tuczu tuczników;
	RL.10.2(17)36 omówić podstawowe wskaźniki warunkujące efektywność produkcji trzody chlewnej;
	RL.10.2(17)37 określić przyżyciowe i poubojowe metody oceny wartości rzeźnej świń;
	RL.10.2(17)38 określić zasady utrzymania i odchowu źrebiąt;
	RL.10.2(17)39 określić zasady utrzymywania klaczy i ogierów;
	RL.10.2(17)40 scharakteryzować użytkowanie koni;
	RL.10.2(17)41 scharakteryzować zasady utrzymania kur niosek;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	RL.10.2(17)42 scharakteryzować przebieg użytkowania nieśnego kur;
	RL.10.2(17)43 określić sposób znakowania jaj;
	RL.10.2(17)44 określić zasady i warunki przechowywania jaj;
	RL.10.2(17)45 wyjaśnić znaczenie programu świetlnego w produkcji jaj.
	RL.10.2(17)46 scharakteryzować użytkowanie mięsne kur;
	RL.10.2(17)47 scharakteryzować użytkowanie indyków, kaczek i gęsi;
	RL.10.2(17)48 scharakteryzować rodzaje pożytków pszczelich;
	RL.10.2(17)49 określić skład rodziny pszczoły;
	RL.10.2(17)50 scharakteryzować pracę rodziny pszczoły w ciągu roku;
	RL.10.2(17)51 scharakteryzować produkty pszczoły;
	RL.10.2(17)52 określić sposoby pozyskiwania produktów pszczelich;
	RL.10.2(17)53 rozpoznać narzędzia i sprzęt do obsługi pszczół i pozyskiwania produktów pszczelich;
	RL.10.2(17)54 dobrać narzędzia i sprzęt do pozyskiwania produktów pszczelich;
	RL.10.2(17)55 zaplanować technologie produkcji i pozyskiwania mleka krowiego;
	RL.10.2(17)56 zaplanować technologie produkcji mięsa wołowego;
	RL.10.2(17)57 zaplanować technologie produkcji mięsa wieprzowego;
RL.10.2(18) wykonuje zabiegi sanitarne;	RL.10.2(18)1 obliczyć stężenia roztworów biobójczych;
	RL.10.2(18)2 scharakteryzować weterynaryjne zabiegi sanitarne i specjalne;
	RL.10.2(18)3 rozróżnić środki używane do weterynaryjnych zabiegów sanitarnych i specjalnych;
	RL.10.2(18)4 określić sposoby użycia preparatów biobójczych w weterynaryjnych zabiegach sanitarnych i specjalnych;
	RL.10.2(18)5 przygotować roztwory biobójcze do wykonywania weterynaryjnych zabiegów sanitarnych i specjalnych;
	RL.10.2(18)6 wykonać weterynaryjne zabiegi sanitarne i specjalne;
RL.10.2(19) przygotowuje do sprzedaży zwierzęta gospodarskie i towarzyszące oraz prowadzi ich sprzedaż bezpośrednią;	RL.10.2(19)1 określić zasady przygotowania zwierząt gospodarskich do sprzedaży;
	RL.10.2(19)2 określić zasady sprzedaży

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	bezpośredniej zwierząt gospodarskich;
	RL.10.2(19)3 określić zasady przygotowania psów i kotów do sprzedaży;
	RL.10.2(19)4 określić zasady sprzedaży psów i kotów;
RL.10.2(20) udziela zwierzętom pomocy przedlekarskiej.	RL.10.2(20)1 scharakteryzować przypadki wymagające udzielania pomocy przedlekarskiej;
	RL.10.2(20)2 określić wyposażenie apteczki weterynaryjnej;
	RL.10.2(20)3 rozpoznać przypadki wymagające udzielenia zwierzętom pomocy przedlekarskiej;
	RL.10.2(20)4 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku krwotoku;
	RL.10.2(20)5 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku złamań kości;
	RL.10.2(20)6 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej przy porodzie u bydła;
	RL.10.2(20)7 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej przy porodzie u świń;
	RL.10.2(20)8 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej przy porodzie u owiec;
	RL.10.2(20)9 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej przy porodzie u kóz;
	RL.10.2(20)10 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej przy porodzie u psów;
	RL.10.2(20)11 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku zadławienia;
	RL.10.2(20)12 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku niedyspozycji żołądkowo-jelitowych o przebiegu ostrym;
	RL.10.2(20)13 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku zranień;
	RL.10.2(20)14 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku oparzeń;
	RL.10.2(20)15 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku porażenia prądem;

	RL.10.2(20)16 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku krwotoków;
	RL.10.2(20)17 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku złamań kości;
	RL.10.2(20)18 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku pomocy przy porodzie u bydła, świń, owiec, kóz;
	RL.10.2(20)19 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku zadławienia;
	RL.10.2(20)20 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały do udzielania pomocy przedlekarskiej w przypadku niedyspozycji żołądkowo-jelitowych o przebiegu ostrym;
	RL.10.2(20)21 udzielić pomocy przedlekarskiej w przypadku zranień;
	RL.10.2(20)22 udzielić pomocy przedlekarskiej w przypadku oparzeń;
	RL.10.2(20)23 udzielić pomocy przedlekarskiej w przypadku porażenia prądem;
	RL.10.2(20)24 udzielić pomocy przedlekarskiej w przypadku krwotoków;
	RL.10.2(20)25 udzielić pomocy przedlekarskiej w przypadku złamań kości;
	RL.10.2(20)26 udzielić pomocy przedlekarskiej w przypadku pomocy przy porodzie u bydła, świń, owiec, kóz, psów;
	RL.10.2(20)27 udzielić pomocy przedlekarskiej w przypadku zadławienia;
	RL.10.2(20)28 udzielić pomocy przedlekarskiej w przypadku niedyspozycji żołądkowo-jelitowych o przebiegu ostrym;
RL.10.3 Prowadzenie rozrodu i inseminacji zwierząt gospodarskich oraz towarzyszących	
RL.10.3(1) posługuje się terminologią z zakresu hodowli i rozrodu zwierząt;	RL.10.3(1)1 wyjaśnić pojęcia z zakresu hodowli i rozrodu zwierząt
	RL.10.3(1)2 posłużyć się terminologią dotyczącą anatomii układu rozrodczego samic i samców;
	RL.10.3(1)3 posłużyć się terminologią dotyczącą fizjologii układu rozrodczego samic i samców;
	RL.10.3(1)4 posłużyć się terminologią dotyczącą inseminacji zwierząt;
RL.10.3(2) planuje i organizuje rozród zwierząt gospodarskich i towarzyszących;	RL.10.3(2)1 podać dane dotyczące parametrów rozrodu zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.3(2)2 wymienić sposoby krycia zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.3(2)3 określić zasady przygotowania zwierząt gospodarskich i towarzyszących do

	okresu rozrodczego (stanówki) i jego przebiegu;
	RL.10.3(2)4 scharakteryzować objawy rui u samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.3(2)5 określić terminy optymalnego krycia lub sztucznego unasienniania samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.3(2)6 scharakteryzować objawy ciąży u samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.3(2)7 scharakteryzować metody rozpoznawania ciąży u samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.3(2)8 określić zasady opieki nad ciężarną samicą zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.3(2)9 określić warunki utrzymania samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących w okresie okołoporodowym;
	RL.10.3(2)10 scharakteryzować objawy zbliżającego się porodu u samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.3(2)11 wymienić sprzęt i narzędzia wykorzystywane podczas udzielania bezkrwawej pomocy porodowej;
	RL.10.3(2)12 scharakteryzować prawidłowe i nieprawidłowe ułożenia, położenia i postawy płodów u samic zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.3(2)13 określić zasady opieki nad noworodkami i samicą po porodzie;
	RL.10.3(2)14 określić zasady przygotowywania planów pokryć i porodów u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.3(2)15 określić zasady wylęgu jaj poszczególnych gatunków drobiu;
	RL.10.3(2)16 przygotować zwierzęta gospodarskie i zwierzęta towarzyszące do okresu rozrodczego (stanówki) i jego przebiegu;
	RL.10.3(2)17 rozpoznać objawy rui u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.3(2)18 wybrać termin optymalnego krycia lub sztucznego unasienniania samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.3(2)19 rozpoznać objawy ciąży u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.3(2)20 zaopiekować się ciężarną samicą zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.3(2)21 zapewnić warunki utrzymania samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących w okresie okołoporodowym;
	RL.10.3(2)22 rozpoznać objawy zbliżającego się porodu u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
 Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(2)23 dobrać i przygotować sprzęt i narzędzia wykorzystywane podczas udzielania bezkrwawej pomocy porodowej;</p> <p>RL.10.3(2)24 rozpoznać prawidłowe i nieprawidłowe ułożenia, położenia i postawy płodów u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(2)25 zaopiekować się noworodkami i samicami zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących po porodzie;</p> <p>RL.10.3(2)26 przygotować plan pokryć, zasuszenia u bydła i porodów u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p> <p>RL.10.3(2)27 przygotować plan odsadzeń osesków u samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;</p>
RL.10.3(3) dobiera zwierzęta gospodarskie i towarzyszące do kojarzeń i krzyżowań;	<p>RL.10.3(3)1 wyjaśnić pojęcia dotyczące kojarzeń i krzyżowań zwierząt;</p> <p>RL.10.3(3)2 określić zasady doboru zwierząt do kojarzeń uwzględniając wiek, masę ciała i potencjał genetyczny oraz założenia poprawy cech ilościowych i jakościowych;</p> <p>RL.10.3(3)3 określić efekty krzyżowania towarowego świń i bydła;</p> <p>RL.10.3(3)4 określić zasady posługiwania się katalogami buhajów i knurów;</p> <p>RL.10.3(3)5 określić zasady interpretowania wyników oceny buhajów;</p> <p>RL.10.3(3)6 określić zasady interpretowania indeksów selekcyjnych buhajów;</p> <p>RL.10.3(3)7 określić zasady doboru ras bydła do krzyżowania towarowego;</p> <p>RL.10.3(3)8 określić zasady doboru ras bydła do krzyżowania wypierającego;</p> <p>RL.10.3(3)9 określić zasady tworzenia schematów krzyżowań i kojarzeń zwierząt;</p> <p>RL.10.3(3)10 dobrać rasy mateczne i ojcowskie świń do krzyżowania towarowego;</p> <p>RL.10.3(3)11 dobrać zwierzęta do kojarzeń uwzględniając wiek, masę ciała i potencjał genetyczny i założenia poprawy cech ilościowych i jakościowych;</p> <p>RL.10.3(3)12 posłużyć się katalogami buhajów i knurów;</p> <p>RL.10.3(3)13 zinterpretować wyniki oceny buhajów;</p> <p>RL.10.3(3)14 zinterpretować indeksy selekcyjne buhajów;</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	RL.10.3(3)15 dobrać rasy bydła do krzyżowania towarowego;
	RL.10.3(3)16 przedstawić schematy krzyżowań i kojarzeń zwierząt.
RL.10.3(4) nadzoruje przebieg naturalnego krycia zwierząt;	RL.10.3(4)1 rozróżnić systemy krycia naturalnego;
	RL.10.3(4)2 scharakteryzować przebieg krycia naturalnego u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.10.3(4)3 nadzorować krycie naturalne u zwierząt gospodarskich;
	RL.10.3(4)4 nadzorować krycie naturalne u zwierząt towarzyszących;
RL.10.3(5) przygotowuje zwierzęta gospodarskie i towarzyszące do zabiegów inseminacyjnych;	RL.10.3(5)1 określić zasady przygotowania samców poszczególnych gatunków zwierząt do zabiegu pobierania nasienia;
	RL.10.3(5)2 określić zasady przygotowania samic poszczególnych gatunków zwierząt do zabiegu sztucznego unosienniania;
	RL.10.3(5)3 przygotować lochy i krowy do zabiegu sztucznego unosienniania;
	RL.10.3(5)4 określić zasady przygotowania samic do zabiegu embriotransferu u bydła;
	RL.10.3(5)5 scharakteryzować przebieg zabiegu embriotransferu u bydła;
RL.10.3(6) dobiera sprzęt i wykonuje zabiegi sztucznego unosienniania zwierząt gospodarskich i towarzyszących;	RL.10.3(6)1 wymienić sprzęt do sztucznego unosienniania krowy, lochy;
	RL.10.3(6)2 scharakteryzować sprzęt do sztucznego unosienniania krowy, lochy;
	RL.10.3(6)3 scharakteryzować techniki wykonania zabiegu sztucznego unosienniania krowy, lochy;
	RL.10.3(6)4 rozpoznać sprzęt do sztucznego unosienniania krowy, lochy, również na rysunkach i zdjęciach;
	RL.10.3(6)5 dobrać sprzęt do sztucznego unosienniania krowy, lochy;
	RL.10.3(6)6 przygotować sprzęt do wykonania sztucznego unosienniania lochy i krowy;
	RL.10.3(6)7 wykonać zabieg inseminacji u krowy i lochy;
RL.10.3(7) przestrzega zasad inseminacji zwierząt gospodarskich i towarzyszących;	RL.10.3(7) 1 określić zasady kwalifikacji samców zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących do pobierania nasienia;
	RL.10.3(7)2 określać zasady pobierania nasienia od samców zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.3(7) 3 scharakteryzować metody pobierania, badania, konserwacji i przechowywania nasienia samców zwierząt

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.3(7)4 wymienić sprzęt do pobierania, badania, konserwacji i przechowywania nasienia samców zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.3(7)5 wymienić czynności wykonywane podczas sztucznego unasienniania samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.10.3(7)6 scharakteryzować przebieg wywiadu z posiadaczem samicy (krowy, lochy, kłaczy, owcy, kozy) przed wykonaniem zabiegu sztucznego unasienniania;
	RL.10.3(7)7 określić optymalny moment unasienniania na podstawie występujących objawów rui;
	RL.10.3(7)8 przeprowadzić wywiad z posiadaczem samicy (krowy, lochy) przed wykonaniem zabiegu sztucznego unasienniania;
	RL.10.3(7)9 wdrożyć zasady postępowania przed i po zabiegu sztucznego unasienniania samic zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
RL.10.3(8) przestrzega zasad pracy hodowlanej;	RL.10.3(8)1 wyjaśnić pojęcia dotyczące pracy hodowlanej;
	RL.10.3(8)2 określić cele i etapy pracy hodowlanej;
	RL.10.3(8)3 określić rolę i podstawowe składowe programów hodowlanych;
	RL.10.3(8)4 wymienić główne czynniki wpływające na postęp hodowlany;
	RL.10.3(8)5 określić metody osiągnięcia celu hodowlanego;
	RL.10.3(8)6 wymienić metody oceny wartości użytkowej zwierząt;
	RL.10.3(8)7 wymienić metody oceny wartości hodowlanej zwierząt;
	RL.10.3(8)8 określić zasady wyboru reproduktorów na ojców potomstwa;
	RL.10.3(8)9 określić zasady wyboru samic na matki reproduktorów;
	RL.10.3(8)10 określić wykorzystanie biotechnik w programach hodowlanych (sztucznego unasienniania, MOET, klonowania zarodków, seksowania nasienia i zarodków);
RL.10.3(9) prowadzi dokumentację hodowlaną i rozrodu zwierząt gospodarskich;	RL.10.3(9)1 wymienić i określić zadania instytucji odpowiedzialnych za prowadzenie hodowli i rozrodu poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich;
	RL.10.3(9)2 wymienić rodzaje dokumentów hodowlanych prowadzonych dla gospodarskich;
	RL.10.3(9)3 określić zasady wpisu zwierząt

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	gospodarskich do ksiąg i rejestrów; RL.10.3(9)4 wymienić dokumenty dotyczące krycia naturalnego i sztucznego unasiennia zwierząt gospodarskich; RL.10.3(9)5 określić zasady wypełniania i wypełnić dokumenty sztucznego unasiennia zwierząt gospodarskich; RL.10.3(9)6 wypełnić zaświadczenie sztucznego unasiennia krów i loch; RL.10.3(9)7 wypełnić świadectwa krycia loch i klaczy;
RL.10.3(10) przestrzega zasad obrotu nasieniem zwierząt gospodarskich i towarzyszących i wykorzystania go;	RL.10.3(10)1 wskazać źródła przepisów prawa regulujących obrót i wykorzystanie materiału biologicznego zwierząt; RL.10.3(10)2 zastosować przepisy prawa dotyczące obrotu i wykorzystania nasienia zwierząt; RL.10.3(10)3 zakupić nasienie samców zwierząt gospodarskich zgodnie z obowiązującymi przepisami; RL.10.3(10)4 przechowywać nasienie zgodnie z obowiązującymi procedurami; RL.10.3(10)5 wykorzystać nasienie zgodnie z obowiązującymi przepisami;
RL.10.3(11) stosuje przepisy prawa dotyczące rozrodu i hodowli zwierząt gospodarskich i towarzyszących.	RL.10.3(11)1 wskazać źródła przepisów prawa dotyczącego rozrodu i hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących; RL.10.3(11)2 stosować przepisy prawa dotyczące rozrodu i hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących; RL.10.3(11)3 zastosować przepisy prawa dotyczące rozrodu zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących; RL.10.3(11)4 zastosować przepisy prawa dotyczące hodowli zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;

RL.11. Wykonywanie czynności pomocniczych w zakresie usług weterynaryjnych oraz kontroli i nadzoru weterynaryjnego	
RL.11.1 Wykonywanie czynności pomocniczych w diagnozowaniu chorób zwierząt	
RL.11.1(1) przeprowadza wywiad z posiadaczem zwierzęcia;	RL.11.1(1)1 określić znaczenie wywiadu z posiadaczem zwierzęcia dla rozpoznania stanu zdrowia; RL.11.1(1)2 scharakteryzować przebieg wywiadu z posiadaczem zwierzęcia; RL.11.1(1)3 przeprowadzić wywiad z posiadaczem zwierzęcia; RL.11.1(1)4 wyciągnąć wnioski z przeprowadzonego wywiadu;
RL.11.1(2) przygotowuje zwierzęta do badań	RL.11.1(2)1 określić sposoby przygotowania zwierząt do

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

klinicznych;	badan;
	RL.11.1(2)2 przygotować zwierzęta do badania fizykalnego ogólnego;
	RL.11.1(2)3 przygotować zwierzęta do badania fizykalnego szczegółowego;
RL.11.1(3) określa znaczenie kliniczne poszczególnych okolic ciała zwierząt;	RL.11.1(3)1 określić miejsca dokonywania pomiarów CTO u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.11.1(3)2 określić miejsca oceny dostępnych węzłów chłonnych u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.11.1(3)3 określić miejsca oceny błon śluzowych u zwierząt gospodarskich i zwierząt;
	RL.11.1(3)4 określić miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie funkcjonowania układu oddechowego;
	RL.11.1(3)5 określić miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie funkcjonowania układu krążenia;
	RL.11.1(3)6 określić miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie funkcjonowania układu pokarmowego;
	RL.11.1(3)7 określić miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie funkcjonowania układu wydalniczego;
	RL.11.1(3)8 określić miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie funkcjonowania układu rozrodczego u samców i samic;
	RL.11.1(3)9 określić miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie układu powłokowego;
	RL.11.1(3)10 określić miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie funkcjonowania układu nerwowego;
	RL.11.1(3)11 określić miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie funkcjonowania układu ruchu;
	RL.11.1(3)12 określić miejsca pobrania materiału biologicznego od zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.11.1(3)13 wskazać miejsca pobrania materiału biologicznego od zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.11.1(3)14 wskazać miejsca dokonywania pomiarów CTO u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.11.1(3)15 wskazać miejsca oceny dostępnych węzłów chłonnych u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.11.1(3)16 wskazać miejsca oceny błon śluzowych u zwierząt gospodarskich i towarzyszących;
	RL.11.1(3)17 wskazać miejsca wykonywania badań fizykalnych służących ocenie funkcjonowania układów: oddechowego, krążenia, pokarmowego, wydalniczego, rozrodczego u samców i samic, powłokowego, nerwowego oraz układu ruchu;
RL.11.1(4) rozróżnia sprzęt i aparaturę diagnostyczną;	RL.11.1(4)1 rozpoznać sprzęt służący do wykonywania badań u zwierząt: stetoskop, młoteczek, plezometr, termometr, otoskop, laryngoskop, waginoskop, oftalmoskop;
	RL.11.1(4)2 wyjaśnić potrzebę i zasadę stosowania

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>sprzętu służącego do wykonywania badań u zwierząt: stetoskopu, młoteczka, plezymetru, termometru, otoskopu, laryngoskopu, waginoskopu, oftalmoskopu;</p> <p>RL.11.1(4)3 opisać sposób mycia i dezynfekcji sprzętu służącego do wykonywania badań u zwierząt: termometru, otoskopu, laryngoskopu, waginoskopu, oftalmoskopu;</p> <p>RL.11.1(4)4 rozpoznać aparaty diagnostyczne: RTG, USG, EKG, TK, MR, endoskop;</p> <p>RL.11.1(4)5 dobrać do planowanego badania sprzęt służący do wykonywania badań u zwierząt: stetoskop, młoteczek, plezymetr, termometr, otoskop, laryngoskop, waginoskop, oftalmoskop;</p> <p>RL.11.1(4)6 zastosować sprzęt służący do wykonywania badań u zwierząt: stetoskop, młoteczek, plezymetr, termometr, otoskop, laryngoskop, waginoskop, oftalmoskop;</p>
RL.11.1(5) dobiera metody przeprowadzania badań fizykalnych zwierząt;	<p>RL.11.1(5)1 omówić sposób przeprowadzenia obserwacji zwierzęcia w przebiegu badania klinicznego;</p> <p>RL.11.1(5)2 omówić sposób oglądania ważnych klinicznie okolic ciała zwierzęcia;</p> <p>RL.11.1(5)3 omówić sposób omacywania okolic ciała zwierzęcia;</p> <p>RL.11.1(5)4 omówić sposób osłuchiwania okolic ciała zwierzęcia;</p> <p>RL.11.1(5)5 omówić sposób opukiwania okolic ciała zwierzęcia;</p> <p>RL.11.1(5)6 dobrać metodę badania fizykalnego do gatunku zwierzęcia optymalizując możliwość wykrycia objawów ważnych diagnostycznie;</p>
RL.11.1(6) wykonuje badania fizykalne zwierząt;	<p>RL.11.1(6)1 opisać sposób wykonania badania fizykalnego ogólnego i szczegółowego u różnych gatunków zwierząt;</p> <p>RL.11.1(6)2 wykonać obserwację stanu obecnego zwierzęcia w tym: zachowanie w momencie badania, pozycję i postawę ciała, temperament, przytomność i inne ważne klinicznie;</p> <p>RL.11.1(6)3 dokonać pomiaru CTO u zwierzęcia;</p> <p>RL.11.1(6)4 obejrzeć wybrane okolice ciała zwierzęcia;</p> <p>RL.11.1(6)5 omacać wybrane okolice ciała zwierzęcia;</p> <p>RL.11.1(6)6 osłuchać wybrane okolice ciała zwierzęcia;</p>
RL.11.1(7) rozróżnia prawidłowe i patologiczne wyniki badań fizykalnych zwierząt;	<p>RL.11.1(7)1 ocenić stan ogólny zwierzęcia na podstawie przeprowadzonej obserwacji, pomiarów CTO, oględzin błon śluzowych oraz omacywania węzłów chłonnych;</p> <p>RL.11.1(7)2 ocenić prawidłowość funkcjonowania układów: oddechowego, krążenia, pokarmowego, wydalniczego, rozrodczego, powłokowego, nerwowego oraz ruchu na podstawie wykonanego oglądania, omacywania, opukiwania i osłuchiwania;</p>
RL.11.1(8) wykonuje czynności pomocnicze związane z badaniem zwierząt z wykorzystaniem urządzeń diagnostycznych;	<p>RL.11.1(8)1 opisać sposób prawidłowego ułożenia i ustabilizowania ciała zwierzęcia celem wykonania radiogramu;</p> <p>RL.11.1(8)2 opisać sposób prawidłowego ułożenia ciała zwierzęcia celem wykonania badania ultrasonograficznego;</p> <p>RL.11.1(8)3 opisać sposób prawidłowego ułożenia ciała</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	zwierzęcia celem wykonania badania elektrokardiograficznego;
	RL.11.1(8)4 wykonać czynności pomocnicze podczas badania elektrokardiograficznego i ultrasonograficznego;
RL.11.1(9) wykonuje czynności związane z pobieraniem, utrwalaniem i przechowywaniem materiału do badań laboratoryjnych;	RL.11.1(9)1 wymienić sprzęt, narzędzia i materiały potrzebne do pobrania krwi, moczu, kału, mleka, zeszkrobiny skórnej, wymazów, treści żwacza oraz popłuczyn od zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.11.1(9)2 opisać sposób pobrania krwi, moczu, kału, mleka, zeszkrobiny skórnej, wymazów, treści żwacza oraz popłuczyn od zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.11.1(9)3 opisać sposób przechowywania krwi, moczu, kału, mleka, zeszkrobiny skórnej, treści żwacza, wymazów oraz popłuczyn od zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących przed dostarczeniem ich do laboratorium diagnostycznego;
	RL.11.1(9)4 podać zasadę prawidłowego utrwalania wycinków tkanek i narządów pobranych do badań laboratoryjnych w trakcie przeprowadzanej sekcji zwłok zwierzęcia;
	RL.11.1(9)5 zastosować zasady przechowywania krwi, moczu, kału, zeszkrobiny skórnej, treści żwacza, wymazów oraz popłuczyn pobranych od zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących przed dostarczeniem ich do laboratorium diagnostycznego;
	RL.11.1(9)6 prawidłowo utwalić wycinki tkanek i narządów pobranych do badań laboratoryjnych w trakcie przeprowadzanej sekcji zwłok zwierzęcia;
	RL.11.1(9)7 dobrać sprzęt, narzędzia i materiały potrzebne do pobrania krwi, moczu, kału, zeszkrobiny skórnej, treści żwacza, wymazów oraz popłuczyn od zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.11.1(9)8 wykonać zgodnie z przyjętymi procedurami pobranie krwi, moczu, kału, zeszkrobiny skórnej, treści żwacza, wymazów oraz popłuczyn od zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
RL.11.1(10) stosuje techniki wykonywania badań laboratoryjnych;	RL.11.1(10)1 wymienić kierunki badań laboratoryjnych stosowanych w rozpoznawaniu chorób zwierząt;
	RL.11.1(10)2 zastosować pojęcia: badania parazytologiczne, badania mykologiczne, badania bakteriologiczne, badania serologiczne;
	RL.11.1(10)3 omówić sposób wykonania badania krwi: morfologicznego, rozmazu, oznaczania OB oraz biochemicznego;
	RL.11.1(10)4 omówić sposób wykonania badania ogólnego moczu;
	RL.11.1(10)5 omówić sposób wykonania badania treści żwacza;
	RL.11.1(10)6 omówić sposób wykonania badania na obecność pasożytów we krwi, kale, zeszkrobinie skórnej, wymazach, popłuczynach;
	RL.11.1(10)7 omówić sposób wykonania badania mikrobiologicznego, w tym badania bakteriologicznego, mykologicznego oraz serologicznego krwi, moczu, mleka, wymazów;
	RL.11.1(10)8 wykonać badania krwi: morfologiczne,

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	rozmaz, OB oraz biochemiczne;
	RL.11.1(10)9 porównać otrzymany wynik badania krwi z wartościami referencyjnymi dla danego gatunku zwierząt;
	RL.11.1(10)10 wykonać badanie ogólne moczu;
	RL.11.1(10)11 porównać otrzymany wynik badania ogólnego moczu z wartościami referencyjnymi dla danego gatunku zwierząt;
	RL.11.1(10)12 wykonać badanie treści żwacza;
	RL.11.1(10)13 wykonać badanie na obecność pasożytów we krwi, kale, zeszkobinie skórnej, wymazach, popłuczynach;
	RL.11.1(10)14 wykonać badanie mikrobiologiczne, w tym badanie bakteriologiczne, mykologiczne oraz serologiczne krwi, moczu, mleka, wymazów;
RL.11.1(11) wykonuje czynności pomocnicze w trakcie sekcyjnego badania zwłok zwierzęcych;	RL.11.1(11)1 scharakteryzować rodzaje śmierci oraz wymienić jej najważniejsze oznaki;
	RL.11.1(11)2 rozróżnić podstawowe narzędzia sekcyjne oraz podać sposób ich użycia;
	RL.11.1(11)3 wymienić etapy sekcji zwłok zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.11.1(11)4 stwierdzić śmierć zwierzęcia oraz sprawdzić wystąpienie jej najważniejszych oznak: oziębienia zwłok, stężenia pośmiertnego, zasinienia zwłok, plam opadowych, gnicia zwłok;
	RL.11.1(11)5 wybrać spośród wyłożonych narzędzia sekcyjne niezbędne do wykonania sekcji zwłok zwierzęcia gospodarskiego lub zwierzęcia towarzyszącego;
	RL.11.1(11)6 wykonać czynności pomocnicze przy poszczególnych etapach sekcji zwłok zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.11.1(11)7 pobrać ze zwłok zwierzęcych próby do badań laboratoryjnych zgodnie ze zleceniem lekarza obducenta;
RL.11.1(12) posługuje się dokumentacją z zakresu diagnostyki chorób zwierząt.	RL.11.1(12)1 skorzystać z dokumentacji z zakresu diagnostyki chorób zwierząt prowadzonej w formie papierowej lub elektronicznej w zakładzie leczniczym dla zwierząt;
	RL.11.1(12)2 skorzystać z dokumentacji dołączanej do wysyłki z materiałem biologicznym w formie skierowania lub pisma przewodniego do laboratorium;
	RL.11.1(12)3 skorzystać z dokumentacji dotyczącej kierowania pacjentów na badania dodatkowe oraz archiwizowania wyników tych badań;
	RL.11.1(12)4 skorzystać z dokumentacji prowadzonej w weterynaryjnym laboratorium diagnostycznym oraz dokumentacji towarzyszącej przesyłanemu do badań materiałom;
	RL.11.1(12)5 wymienić elementy protokołu sekcji zwłok;
	RL.11.1(12)6 dokonać zapisu wyniku wykonanego badania fizykalnego w prowadzonej przez zakład leczniczy dla zwierząt dokumentacji z zakresu diagnostyki chorób zwierząt;
	RL.11.1(12)7 wypełnić dokumenty towarzyszące materiałowi przesyłanemu do laboratorium diagnostycznego w formie pisma przewodniego lub skierowania;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	RL.11.1(12)8 odczytać ze zrozumieniem skierowanie na badanie dodatkowe, wystawione przez zakład leczniczy dla zwierząt;
	RL.11.1(12)9 dokonać odnotowania faktu wykonania badania dodatkowego u zwierzęcia oraz archiwizacji wyniku tego badania w dokumentacji zakładu leczniczego w formie papierowej lub elektronicznej;
RL.11.2 Wykonywanie czynności pomocniczych związanych z profilaktyką i leczeniem chorób zwierząt	
RL.11.2(1) posługuje się dokumentacją leczenia zwierząt;	RL.11.2(1)1 skorzystać z dokumentacji z zakresu profilaktyki i leczenia chorób zwierząt prowadzonej w formie papierowej lub elektronicznej w zakładzie leczniczym dla zwierząt;
	RL.11.2(1)2 skorzystać z informacji dotyczących profilaktyki i leczenia zwierzęcia zapisanych w dokumentacji należącej do posiadacza zwierzęcia np. książeczka zdrowia, paszport, ewidencja leczenia zwierząt;
RL.11.2(2) ocenia stan zdrowia zwierzęcia w momencie zagrożenia jego życia;	RL.11.2(2)1 zbadać zwierzę i ocenić potrzebę udzielenia mu natychmiastowej pomocy;
	RL.11.2(2)2 rozpoznać objawy chorobowe mogące wskazywać na wystąpienie zagrożenia życia zwierzęcia;
RL.11.2(3) rozpoznaje czynniki wywołujące choroby u zwierząt;	RL.11.2(3)1 wymienić czynniki wywołujące choroby u zwierząt takie jak wirusy, bakterie, grzyby, priony, pasożyty, niska i wysoka temperatura otoczenia, promieniowanie jonizujące, drażniące związki chemiczne i inne mające wpływ na zdrowie zwierząt;
	RL.11.2(3)2 pogrupować wymienione czynniki chorobotwórcze na biologiczne, fizyczne, chemiczne i inne;
	RL.11.2(3)3 posługiwać się terminami dotyczącymi czynników chorobotwórczych;
RL.11.2(4) określa wpływ różnych czynników chorobotwórczych na stan zdrowia zwierząt;	RL.11.2(4)1 omówić mechanizmy odporności humoralnej i komórkowej organizmu zwierzęcego;
	RL.11.2(4)2 wymienić rodzaje odporności oraz objaśnić powstawanie odporności wrodzonej, nabytej, biernej, czynnej, swoistej i nieswoistej;
	RL.11.2(4)3 podzielić pod względem etiologicznym choroby występujące u zwierząt;
	RL.11.2(4)4 zdefiniować pojęcia dotyczące wpływu czynników chorobotwórczych na stan zdrowia zwierząt;
	RL.11.2(4)5 omówić wpływ wybranych czynników chorobotwórczych na wystąpienie w organizmie zwierzęcia zmian patologicznych takich jak: zapalenie, zaburzenia w krążeniu, zmiany wsteczne, zmiany postępowe, nowotwory, anomalie rozwojowe;
	RL.11.2(4)6 omówić wpływ wybranych czynników chorobotwórczych na wystąpienie w organizmie zwierzęcia choroby zakaźnej: wścieklizna, grypa zwierząt, leptospirozy zwierząt, parwowirusy zwierząt, kamylobakteriozy zwierząt, pryszczycy, choroba niebieskiego języka, wąglik, tężec, salmonelloza, pasterelezy, gruźlica, dermatomikozy, brucelloza, białaczka bydła, BSE, kolibakterioza, wirusowa biegunka bydła, listerioza, różycy, pomory świń, choroba Aujeszkiego, ZZZN, nosówka, białaczka kotów, katar koci;
	RL.11.2(4)7 omówić wpływ wybranych czynników chorobotwórczych na wystąpienie w organizmie zwierzęcia choroby niezakaźnej: pokrzywka, wyprysk,

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	<p>zapalenia poszczególnych odcinków dróg oddechowych, rozedma płuc, odma opłucnowa, obrzęk płuc, niedokrwistość, zapalenia poszczególnych odcinków przewodu pokarmowego, niedrożności przewodu pokarmowego, urazowe zapalenie czepca, przemieszczenie trawieńca, zapalenia poszczególnych odcinków dróg moczowych, kamica moczowa, zapalenie gruczołu mlekowego, zatrzymanie łożyska, porażenie poporodowe, udar cieplny, wstrząśnienie mózgu, krzywica, łomikost, tężyczki, ketoza, kwasica żwacza, mięśniochwat porażenny, ochwat;</p> <p>RL.11.2(4)9 omówić wpływ wybranych czynników chorobotwórczych na wystąpienie w organizmie zwierzęcia choroby inwazyjnej: babeszjoza, toksoplazmoza, kokcydioza, rzęsistkowica, choroba motylicza, choroba motyliczkowa, wągrzyca, bąblowica, tasiemczyce zwierząt, glistnice zwierząt, nicienie żołądkowo-jelitowe, nicienie płucne, włośnica, świerzb, nużycza, inwazje kleszczy, waroza, inwazje pcheł, wszołów, wszy, gzwawica;</p>
RL.11.2(5) określa drogi szerzenia się chorób zwierzęcych i odzwierzęcych;	<p>RL.11.2(5)1 posługiwać się terminami dotyczącymi szerzenia się chorób zwierzęcych i odzwierzęcych;</p> <p>RL.11.2(5)2 wymienić bezpośrednie drogi przenoszenia się chorób pomiędzy zwierzętami oraz zwierzętami a człowiekiem;</p> <p>RL.11.2(5)3 wymienić pośrednie drogi przenoszenia się chorób pomiędzy zwierzętami oraz zwierzętami a człowiekiem;</p>
RL.11.2(6) wykonuje czynności mające na celu ratowanie życia zwierząt i zapobieganie powikłaniom;	<p>RL.11.2(6)1 wymienić i omówić sytuacje zagrożenia życia, jakie mogą zaistnieć podczas wykonywania u zwierzęcia czynności lekarsko-weterynaryjnych;</p> <p>RL.11.2(6)2 wymienić i omówić sposoby postępowania ratującego życie zwierzęcia w przypadku zatrzymania krążenia i/lub oddychania;</p> <p>RL.11.2(6)3 wymienić leki zestawu przeciwwstrząsowego;</p> <p>RL.11.2(6)4 wykonać czynności ratujące życie zwierzęcia zagrożone podczas wykonywania czynności lekarsko-weterynaryjnych;</p>
RL.11.2(7) rozpoznaje objawy chorób zwierząt;	<p>RL.11.2(7)1 wymienić objawy chorób powłoki ciała zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)2 wymienić objawy chorób różnych odcinków układu oddechowego zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)3 wymienić objawy chorób układu krążenia i krwi zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)4 wymienić objawy chorób różnych odcinków układu pokarmowego zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)5 wymienić objawy chorób różnych odcinków układu moczowego zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)6 wymienić objawy chorób różnych odcinków układu rozrodczego samców i samic;</p> <p>RL.11.2(7)7 wymienić objawy chorób układu nerwowego zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)8 wymienić objawy chorób układu ruchu zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)9 wymienić objawy zatruc najczęściej występujących u danego gatunku zwierząt;</p> <p>RL.11.2(7)10 wymienić objawy niedoborów najczęściej</p>

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	występujących u danego gatunku zwierząt
	RL.11.2(7)11 rozpoznać objawy chorób powłoki ciała zwierząt;
	RL.11.2(7)12 rozpoznać objawy chorób różnych odcinków układu oddechowego zwierząt;
	RL.11.2(7)13 rozpoznać objawy chorób układu krążenia i krwi zwierząt;
	RL.11.2(7)14 rozpoznać objawy chorób różnych odcinków układu pokarmowego zwierząt;
	RL.11.2(7)15 rozpoznać objawy chorób różnych odcinków układu moczowego zwierząt;
	RL.11.2(7)16 rozpoznać objawy chorób różnych odcinków układu rozrodczego samców i samic;
	RL.11.2(7)17 rozpoznać objawy chorób układu nerwowego zwierząt;
	RL.11.2(7)18 rozpoznać objawy chorób układu ruchu zwierząt;
	RL.11.2(7)19 rozpoznać objawy zatruc najczęściej występujących u danego gatunku zwierząt;
	RL.11.2(7)20 rozpoznać objawy niedoborów najczęściej występujących u danego gatunku zwierząt;
RL.11.2(8) rozróżnia weterynaryjne produkty lecznicze i przechowuje je zgodnie z obowiązującymi zasadami;	RL.11.2(8)1 rozróżniać podstawowe pojęcia z zakresu farmakologii;
	RL.11.2(8)2 wymienić postacie leków stosowane w profilaktyce oraz leczeniu chorób zwierząt;
	RL.11.2(8)3 pogrupować wymienione postacie leków na płynne, stałe, miękkie;
	RL.11.2(8)4 scharakteryzować leki przeciwbakteryjne oraz określić sposób ich przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta;
	RL.11.2(8)5 scharakteryzować leki przeciwpasożytnicze oraz określić sposób ich przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta;
	RL.11.2(8)6 scharakteryzować leki przeciwgrzybicze oraz określić sposób ich przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta;
	RL.11.2(8)7 scharakteryzować leki przeciwzapalne oraz określić sposób ich przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta;
	RL.11.2(8)8 scharakteryzować środki stosowane do dezynfekcji oraz określić sposób ich przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta;
	RL.11.2(8)9 scharakteryzować płyny infuzyjne oraz określić sposób ich przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta;
	RL.11.2(8)10 scharakteryzować leki znieczulające oraz określić sposób ich przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta;
	RL.11.2(8)11 scharakteryzować immunopreparaty oraz określić sposób ich przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta;
	RL.11.2(8)12 scharakteryzować preparaty hormonalne stosowane celem regulacji cyklu płciowego u zwierząt oraz określić sposób ich przechowywania zgodny ze wskazaniami producenta;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	RL.11.2(8)13 scharakteryzować wyroby medyczne weterynaryjne tj. cewniki jednorazowe, kołnierze ochronne, rękawice jednorazowe, zgłębniki;
RL.11.2(9) stosuje racjonalny sposób żywienia różnych gatunków zwierząt w zależności od stanu ich zdrowia;	RL.11.2(9)1 wymienić czynniki decydujące o doborze paszy leczniczej ze względu na stan zdrowia zwierzęcia; RL.11.2(9)2 scharakteryzować sposoby karmienia zwierząt w przypadkach niemożności samodzielnego pobierania przez nie pokarmu; RL.11.2(9)3 zastosować sposoby karmienia zwierząt w przypadkach niemożności samodzielnego pobierania przez nie pokarmu;
RL.11.2(10) poskramia i przygotowuje zwierzęta do czynności lekarsko-weterynaryjnych;	RL.11.2(10)1 wyjaśnić potrzebę poskramiania zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących celem wykonania zabiegu leczniczego lub profilaktycznego; RL.11.2(10)2 scharakteryzować sposób przygotowania zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących do wykonania zabiegu chirurgicznego, leczniczego, profilaktycznego; RL.11.2(10)3 dobrać racjonalny sposób poskromienia zwierząt gospodarskich i towarzyszących do wykonania zabiegu chirurgicznego, leczniczego, profilaktycznego; RL.11.2(10)4 poskromić zwierzęta gospodarskie i towarzyszące do wykonania zabiegu chirurgicznego, leczniczego, profilaktycznego;
RL.11.2(11) rozróżnia drogi podawania leków zwierzętom;	RL.11.2(11)1 wymienić drogi podawania leków zwierzętom; RL.11.2(11)2 opisać podawanie leków zwierzętom, uwzględniając potrzebne narzędzia, materiały oraz miejsca podania;
RL.11.2(12) podaje leki zwierzętom według zaleceń lekarza weterynarii;	RL.11.2(12)1 przygotować leki dla zwierząt według zaleceń lekarza weterynarii; RL.11.2(12)2 podać leki zwierzętom uwzględniając ilość, drogę podania i inne zalecenia lekarza weterynarii;
RL.11.2(13) dobiera i przygotowuje instrumentarium oraz materiały do wykonania zabiegów lekarsko-weterynaryjnych;	RL.11.2(13)1 wymienić sprzęt, narzędzia oraz materiały potrzebne do wykonania zabiegów chirurgicznych u różnych gatunków zwierząt; RL.11.2(13)2 wymienić sprzęt, narzędzia oraz materiały potrzebne do wykonania zachowawczych zabiegów leczniczych u różnych gatunków zwierząt; RL.11.2(13)3 wymienić sprzęt, narzędzia oraz materiały potrzebne do wykonania zabiegów profilaktycznych u różnych gatunków zwierząt; RL.11.2(13)4 dobrać i przygotować sprzęt, narzędzia oraz materiały do zabiegu chirurgicznego; RL.11.2(13)5 dobrać i przygotować sprzęt, narzędzia oraz materiały do zachowawczego zabiegu leczniczego; RL.11.2(13)6 dobrać i przygotować sprzęt, narzędzia oraz materiały do zabiegu profilaktycznego;
RL.11.2(14) dokonuje mycia, sterylizacji i konserwacji narzędzi i sprzętu weterynaryjnego zgodnie z obowiązującymi procedurami;	RL.11.2(14)1 omówić sposoby mycia, sterylizacji i konserwacji narzędzi i sprzętu weterynaryjnego zgodnie z obowiązującymi procedurami; RL.11.2(14)2 przeanalizować instrukcje dotyczące mycia, sterylizacji i konserwacji narzędzi i sprzętu weterynaryjnego; RL.11.2(14)3 przeprowadzić mycie, sterylizację i konserwację narzędzi i sprzętu weterynaryjnego;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

RL.11.2(15) wykonuje czynności pomocnicze podczas weterynaryjnych zabiegów chirurgicznych, leczniczych, profilaktycznych i fizjoterapeutycznych;	RL.11.2(15)1 scharakteryzować czynności pomocnicze wykonywane podczas zabiegów chirurgicznych;
	RL.11.2(15)2 scharakteryzować czynności pomocnicze wykonywane podczas zachowawczych zabiegów leczniczych;
	RL.11.2(15)3 scharakteryzować czynności pomocnicze wykonywane podczas zabiegów profilaktycznych i fizjoterapeutycznych;
	RL.11.2(15)4 wykonać czynności pomocnicze podczas weterynaryjnych zabiegów chirurgicznych;
	RL.11.2(15)5 wykonać czynności pomocnicze podczas zachowawczych zabiegów leczniczych;
	RL.11.2(15)6 wykonać czynności pomocnicze podczas zabiegów profilaktycznych i fizjoterapeutycznych; ;
RL.11.2(16) sprawuje opiekę nad zwierzętami leczonymi i po zabiegach chirurgicznych;	RL.11.2(16)1 określić sposoby sprawowania przez technika weterynarii, opieki nad zwierzętami leczonymi zachowawczo w warunkach szpitalnych lub ambulatoryjnie;
	RL.11.2(16)2 określić sposoby sprawowania przez technika weterynarii, opieki nad zwierzętami po zabiegach chirurgicznych;
	RL.11.2(16)3 sprawować opiekę nad zwierzętami leczonymi w warunkach szpitalnych i ambulatoryjnych;
	RL.11.2(16)4 sprawować opiekę nad zwierzętami po zabiegach chirurgicznych;
RL.11.2(17) dobiera materiały oraz wykonuje opatrunki i okłady u zwierząt.	RL.11.2(17)1 wymienić materiały opatrunkowe stosowane do celów opatrywania zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.11.2(17)2 rozróżnić opatrunki ochronne i usztywniające oraz wymienić sytuacje w jakich je się stosuje;
	RL.11.2(17)3 wymienić materiały i środki stosowane do wykonywania okładów u zwierząt gospodarskich oraz zwierząt towarzyszących;
	RL.11.2(17)4 rozróżnić okłady rozgrzewające i chłodzące oraz wymienić sytuacje w jakich je się stosuje;
	RL.11.2(17)5 dobrać materiały opatrunkowe oraz wykonać opatrunki ochronne i usztywniające różnych okolic ciała zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących;
	RL.11.2(17)6 dobrać materiały oraz wykonać okłady rozgrzewające i chłodzące na różne okolice ciała zwierząt gospodarskich i zwierząt towarzyszących.
RL.11.3 Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu kontroli i nadzoru weterynaryjnego	
RL.11.3(1) stosuje przepisy prawa dotyczące kontroli i nadzoru weterynaryjnego;	RL.11.3(1)1 wyszukać oraz analizować przepisy prawa dotyczące funkcjonowania, organizacji i zadań Inspekcji Weterynaryjnej;
	RL.11.3(1)2 wyszukać oraz analizować przepisy prawa dotyczące kontroli i nadzoru warunków weterynaryjnych utrzymania zwierząt;
	RL.11.3(1)3 wyszukać oraz analizować przepisy prawa dotyczące identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz przemieszczania zwierząt;
	RL.11.3(1)4 wyszukać oraz analizować przepisy prawa dotyczące kontroli zdrowia zwierząt oraz ochrony ich zdrowia;
	RL.11.3(1)5 wyszukać oraz analizować przepisy prawa

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	dotyczące bezpieczeństwa pasz i materiałów paszowych; RL.11.3(1)6 wyszukać oraz analizować przepisy prawa o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt; RL.11.3(1)7 wyszukać oraz analizować przepisy prawa dotyczące bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego; RL.11.3(1)8 wyszukać oraz analizować przepisy prawa dotyczące kategoryzacji oraz postępowania z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego;
RL.11.3(2) wykonuje czynności pomocnicze w ramach kontroli i nadzoru warunków weterynaryjnych utrzymania zwierząt;	RL.11.3(2)1 skontrolować warunki utrzymania różnych gatunków zwierząt w gospodarstwie i porównać je z wymaganiami zawartymi w przepisach prawa; RL.11.3(2)2 skontrolować pomiary powierzchni miejsc utrzymania zwierząt na terenie gospodarstwa i porównać je z normami; RL.11.3(2)3 skontrolować wyposażenie i sprzęt potrzebny do utrzymania zwierząt na terenie gospodarstwa i porównać go z normami; RL.11.3(2)4 skontrolować karmienie i pojenie różnych gatunków zwierząt w gospodarstwie; RL.11.3(2)5 skontrolować warunki oświetlenia, hałasu i stężenia gazów szkodliwych w miejscach utrzymania zwierząt; RL.11.3(2)6 ocenić prawidłowość gromadzenia, przechowywania i zagospodarowania odchodów zwierzęcych w gospodarstwie;
RL.11.3(3) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego, dotyczące przestrzegania zasad identyfikacji i rejestracji oraz przemieszczania zwierząt;	RL.11.3(3)1 określić cele identyfikacji i rejestracji oraz przemieszczania zwierząt; RL.11.3(3)2 identyfikować zwierzęta różnymi metodami w zależności od gatunku; RL.11.3(3)3 rozpoznać kolczyki przeznaczone dla poszczególnych gatunków zwierząt i odczytać z nich dane; RL.11.3(3)4 skontrolować prawidłowość zakolczykowania poszczególnych gatunków zwierząt w gospodarstwie; RL.11.3(3)5 odczytać znaki identyfikacyjne zwierząt gospodarskich w czasie ich identyfikacji; RL.11.3(3)6 wykorzystać System Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt dla ustalania miejsc pobytu i przemieszczania zwierząt; RL.11.3(3)7 skontrolować wpisy w księgach rejestracji poszczególnych gatunków zwierząt w gospodarstwie; RL.11.3(3)8 sprawdzić prawidłowość wpisów w paszportach bydła i koni i porównać je z wzorcami; RL.11.3(3)9 skontrolować sposób identyfikacji zwierząt towarzyszących przez odczytanie znaków mikroelektronicznych; RL.11.3(3)10 ocenić prawidłowość warunków transportowania zwierząt;
RL.11.3(4) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach kontroli zdrowia zwierząt i ochrony ich zdrowia;	RL.11.3(4)1 rozróżnić sposoby kontroli zwierząt w handlu; RL.11.3(4)2 opisać zadania kontroli granicznej; RL.11.3(4)3 rozróżnić i posługiwać się dokumentami towarzyszącymi obrotowi zwierząt; RL.11.3(4)4 określić zasady ochrony zwierząt;

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

RL.11.3(5) wykonuje czynności pomocnicze związane z prowadzeniem nadzoru weterynaryjnego dotyczącego bezpieczeństwa pasz i materiałów paszowych;	RL.11.3(5)1 opisać zasady wytwarzania i stosowania środków żywienia zwierząt i pasz leczniczych;
	RL.11.3(5)2 scharakteryzować zasady obrotu środkami żywienia zwierząt i paszami leczniczymi;
	RL.11.3(5)3 omówić wymogi weterynaryjne co do jakości tych środków;
	RL.11.3(5)4 opisać zasady nadzoru nad wytwarzaniem, obrotem i stosowaniem środków żywienia zwierząt i pasz leczniczych przez Inspekcję Weterynaryjną;
RL.11.3(6) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach monitoringu i zwalczania chorób zakaźnych zwierząt;	RL.11.3(6)1 rozróżnić jednostki chorobowe przy których prowadzi się monitoring;
	RL.11.3(6)2 scharakteryzować zasady badań kontrolnych prowadzonych u zwierząt;
	RL.11.3(6)3 asystować przy wykonywaniu badań kontrolnych u zwierząt;
RL.11.3(7) wykonuje czynności pomocnicze prowadzone w ramach kontroli i nadzoru weterynaryjnego dotyczące bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego;	RL.11.3(7)1 scharakteryzować wymagania w zakresie jakości zdrowotnej żywności i dozwolonych substancji dodatkowych;
	RL.11.3(7)2 opisać warunki produkcji obrotu oraz wymagania dotyczące przestrzegania zasad higieny żywności pochodzenia zwierzęcego;
	RL.11.3(7)3 określić zasady przeprowadzania urzędowej kontroli żywności pochodzenia zwierzęcego;
	RL.11.3(7)4 scharakteryzować wymogi weterynaryjne przy produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego;
	RL.11.3(7)5 ocenić przestrzeganie wymogów weterynaryjnych przy produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego w celu zapewnienia jej bezpieczeństwa;
	RL.11.3(7)6 skontrolować sposób prowadzenia dokumentacji dotyczącej żywności pochodzenia zwierzęcego;
RL.11.3(8) kontroluje warunki dobrostanu zwierząt kierowanych do uboju;	RL.11.3(8)1 opisać zwierzęta przed ubojem w celu wyeliminowania zwierząt zmęczonych i chorych;
	RL.11.3(8)2 określić sposoby identyfikacji zwierząt przed ubojem;
	RL.11.3(8)3 określić cechy zwierzęcia zdrowego po badaniu przedubojowym;
RL.11.3(9) wykonuje czynności pomocnicze z zakresu weterynaryjnego badania przedubojowego zwierząt;	RL.11.3(9)1 ocenić wynik badania przedubojowego i warunki dopuszczenia do uboju;
	RL.11.3(9)2 określić warunki zezwolenia na ubój po przeprowadzeniu badania przedubojowego;
	RL.11.3(9)3 rozpoznać i wypełnić dokumentację badania przedubojowego;
	RL.11.3(9)4 scharakteryzować jednostki chorobowe zwierząt, w których obowiązuje zakaz uboju krwawego;
RL.11.3(10) wykonuje czynności pomocnicze z zakresu weterynaryjnego badania poubojowego mięsa;	RL.11.3(10)1 wykazać związek wyniku badania przedubojowego z makroskopową oceną mięsa po uboju;
	RL.11.3(10)2 dobrać narzędzia do badania poubojowego mięsa;
	RL.11.3(10)3 przygotować narzędzia do badania poubojowego zgodnie z przeznaczeniem i celowością ich użycia;
	RL.11.3(10)4 zastosować techniki badania poubojowego rutynowego i szczegółowego u różnych gatunków zwierząt;
	RL.11.3(10)5 rozpoznać zmiany anatomopatologiczne występujące w tuszach i narządach zwierząt w przebiegu

Partnerstwo na rzecz kształcenia zawodowego. Etap 3: Edukacja zawodowa odpowiadająca potrzebom rynku pracy
Projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

	różnych jednostek chorobowych;
	RL.11.3(10)6 pobrać próbki mięsa do badań w kierunku włośni od zwierząt, u których występuje obowiązek pobierania prób;
	RL.11.3(10)7 wykonać badanie na włośnię;
	RL.11.3(10)8 dokonać oceny mięsa według kryteriów oceny;
	RL.11.3(10)9 zastosować metody znakowania mięsa wynikające z przepisów prawa;
	RL.11.3(10)10 wykonać znakowanie mięsa różnymi metodami w zależności od oceny mięsa;
	RL.11.3(10)11 wypełnić dokumentację badania poubojowego po wykonaniu badania;
RL.11.3(11) przestrzega zasad kategoryzacji i postępowania z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego;	RL.11.3(11)1 opisać zasady postępowania z mięsem niezdatnym do spożycia przez ludzi;
	RL.11.3(11)2 wymienić kategorie ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego;
	RL.11.3(11)3 opisać sposoby postępowania z poszczególnymi rodzajami kategorii ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego;
RL.11.3(12) przestrzega procedur postępowania weterynaryjnego w przypadku podejrzenia wystąpienia chorób zwierząt.	RL.11.3(12)1 opisać procedury postępowania weterynaryjnego w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby zakaźnej;
	RL.11.3(12)2 przedstawić właścicielowi zwierząt zakres jego obowiązków w przypadku wystąpienia podejrzenia choroby zakaźnej na terenie jego gospodarstwa;
	RL.11.3(12)3 przeprowadzić czynności zlecone przez powiatowego lekarza weterynarii przy zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt w czasie ich wystąpienia;